

UKRAJINSKÝ UNION

Býv. „Hlas Ukrajiny“.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

V Pisku, dne 4. června 1924.

Úvodem.

— „Ukrajinský Union“ — řekne si každý ten, kdo spatří v rukou kolportéra anebo ve výkladní skříni náš časopis.

Toto povšimnutí jest nám velmi drahé, neboť jest to jedno z těch, co vede ku sblížení a k porozumění. Čtenář neví, co asi v sobě tají tento název, tak jako i my nevíme, zda ten, jenž našeho časopisu si povšimne, pronese dvě slova, zamyslí se a řekne: „předplatím“ — anebo odejde, zapomenuv jak na dojem tak i na tato první slova.

Dvě slovíčka lze říci lehce, ale není tak lehko zorganizovati dílo Dvě slovíčka možno říci i možno na ně zapomenouti, ale nám, kteří přišli vykonati poselství svého národa, na povinnosti svoje zapomenouti nelze. My musíme pracovati tak, abychom důvěru národa svého udrželi a všechny touhy jeho přivedli ve skutek. Právě pro tento cíl bude vycházeti „Ukrajinský Union“. Proto nám také záleží, aby se nás naše evropská veřejnost povšimla. Ovšem, je tu povinností každého Ukrajince nás všemožně podporovati, neboť především jest to v jeho zájmu — jest to ale také povinností i těch, ke komu mluvíme vůbec, neboť „Ukrajinský Union“ není časopisem té neb oné politické strany — jest hlasatelem vůle 40milionového, nyní porobeného ukrajinského národa — jest také exponentem vůle utlačovaného Slovana.

„Ukrajinský Union“ bude tedy hovořiti o tom, čeho chce každý uvědomělý ukrajinský inteligent-vlastenec, háje takovým způsobem zájem všech vrstev ukrajinského národa. — Myslíme si tudíž, že pro západo-evropskou veřejnost jest tato věc nejen ve svém jádru zajímavá, ale také prospěšná. — Povšimnutím t. l. začíná náš první duševní styk. Odtud kráčíme cestou k sebezpoznání a odtud také hledáme mravní a materiální podpory. — Budeme ve svém časopisu psáti především

tak, abychom hlásali tužby ukrajinského národa — nevnašeli rušivých chvil — abychom svému čtenářstvu poskytli doopravdy duševní odpočinek a spokojenost. — Máme styk s domovem a našeho čtenáře zajisté bude zajímati mimo články vědecké a sociálně-hospodářské, jež budeme v „Ukrajinském Unionu“ uveřejňovati, také vždycky zpráva, přicházející jednou za týden a založená na pravdě, již budeme museti si zaopatřiti přímo v originále z domova — totiž z naší, nyní porobené vlasti Ukrajiny a konečně kolik se dá i z Ruska.

Stojíme absolutně na stanovisku národním a z tohoto hlediska budeme hájiti státoprávní snahy našeho národa. Jestliže tyto státoprávní snahy dosud nejsou uznány a respektovány, pak nikdo jiný tomu tak nezabráňuje jako naši bratři Slované; avšak budiž nám dovoleno též prohlásiti, že mimo to budeme státi na stanovisku nejen národním, budeme také státi na stanovisku slovanském — neboť jsme to my, kteří pocházíme ze země, která svou etnografickou polohou spojuje všechny slovanské kmeny. Budeme hlásati Spojené Státy Slovanské, neboť v tom spatřujeme nejen samostatnou Ukrajinu, nejen své vysvobození, nejen hmotné posílení všech sociálně trpících tříd, nejen vítězství slovanského ducha, ale — i obrovský, dosud uměle zdržovaný krok v postupu všelidské kultury a civilisace. — A poněvadž všechno to, co jsme řekli, může se uskutečniti jenom tehdy, až Ukrajina bude samostatnou říší ukrajinskou v celé její etnografické šířce, hlásáme úplnou samostatnost Ukrajiny.

Jest to přirozené. Bude to také rozumný postup k velikému ideálu všech těch, kdo chtějí, aby sen Velikých — našeho slovanského světa se splnil. Krátce: Máme-li býti důsledni ve své práci, máme-li plniti touhu všech těch, kterých již není, máme-li na podkladě jejich veliké práce tvořiti slovanské tradice a chceme-li, aby tyto tradice byly

naši hrdostí před celým světem, musíme jíti od Vltavy k Dněstru, od Dněstru na Dněpr atd. až na Kamčatku. — Máme-li býti těmi, jimž osud světil úkol pracovati na slovanském poli, musíme na věc dívati se reálně a nepřeskakovati od Vltavy až na Volhu. Jest to sice krok smělý ale — bohužel krkolomný, proto také se neosvědčil, neboť kdo by si chtěl zlámati vaz? — Možná, že si toho někdo přeje, my ale nechceme, poněvadž víme, zlámou-li si Slované svůj vaz, pak všem nám bude hůře než to bylo dosud. Proto také ukrajinské státoprávní snahy nemohou najíti ohlasu u panujících tohoto světa. A proto všichni ti, kteří tento skok dělali a dělají, totiž dělají tak, jakoby chtěli přeskočiti nás, nepřinesou naší slovanské myšlenky ničeho, naopak celou věc zdrží, neboť chtějí Slovanstva jednéstranného a takového nebylo, není a také býti nesmí. Slovanstvo bylo jenom slovanské. To jsou hlavní cesty, jimiž bude kráčet „Ukrajinský Union“. Samostatná Ukrajina jest naším heslem, vírou a silou — kéž najdeme ohlas!

Redakce.

Prosba k československým novinářům.

Redakce „Ukrajinského Unionu“ obrací se k Vám, vážení pánové, s naléhavou prosbou, abyste laskavě ve svých listech upozornili a doporučili náš list. Podnikli jsme věc, která je stejně v zájmu Ukrajiny jako Československa. Československu světil osud velmi vážnou úlohu v poválečných zmátcích — vychovati pro Ukrajinu i pro Rusko budoucí organizátory. Je potřebí známost o tomto poslání vaší země rozšířiti a prohloubit, je potřebí dáti mu ještě hospodářský podklad.

Vaši průmyslníci při návštěvě Jihoslavie měli radost, když potkávali tam živnostníky

česky mluvící, kteří si femesnou zdatnost osvojili v Československu. Tito lidé jsou přirozeně nejlepšími oporami spojeneckých svazků, ať hospodářských či politických. — Věříme, že není v Československu člověka, který by nechtěl, aby točť bylo i na Ukrajině. Je to možné a bude tomu tak. Naše práce bude lehčí, když budeme správně chápani. A aby nám bylo rozuměno, k tomu velmi účinně můžete přispět právě vy — vážení českoslovenští novináři. Podporujte nás — podporujete i svou zemi. Prosím Vás, nezapomeňte!

O projevu Nikolaje Nikolajeviče.

Jak jest známo, učinil před nedávnem bývalý vrchní velitel ruské armády Nikolaj Nikolajevič projev politického charakteru.

Československý tisk a zároveň i evropský dlouho tímto projevem se zabýval, až na konec přichází řada na nás. Neměli bychom touto řečí se zabývat, neboť do ruských vnitřních záležitostí míchat se nemíníme. Jsou to řeči pouze ruského národa, ale poněvadž jsme dostali přímý dotaz, zdali vzhledem k onomu projevu i nás mají počítati do řad ruských, jsme nuceni jednak odpověděti, jednak této věci se dotknouti.

Projev Nikolaje Nikolajeviče nás se netýká a jest zcela jistě určen pouze pro národ ruský. Známe velmi dobře Nikolaje Nikolajeviče a jsme přesvědčeni, nehledíce na některé jeho výroky, že on, jakožto jeden z nejschopnějších ruských politických představitelů z řad konservativně založených, nikdy svým projevem nemínil zasahovati do vnitřních záležitostí naší vlasti, Ukrajiny.

Stejně by to nepřivedlo k ničemu a Nikolaj Nikolajevič jistě nebude činiti něco zbytečného. . . . Jeho názorů na věc si vážíme, sledujeme v tom rozumný krok v době velikého utrpení jeho národa a projev jeho zajímá nás jen tolik, kolik zajímá každého kulturního cizince z Evropy. Jinak jest nám naprosto lhostejným.

Na cestu.

Vydáváním »Ukrajinského Unionu« nastupujeme novou cestu v řešení ukrajinské otázky. Chceme pomoci svého listu přesvědčiti československou veřejnost, že je v zájmu obou národů, československého jako ukrajinského, aby bolesti jednoho stały se bolestmi druhého. Naším krajanům pak, osudem do Československa zaneseným, chceme říci, že svobodná Ukrajina stane se skutečností uvědomělou prací všech její synů a nikoliv nečinným a nemužným jicť spoléháním náhody a světové zápletky.

V Československu je dosud velmi málo těch, kdož znají ukrajinskou otázku důkladně. Celkem možno říci, že československá veřejnost je v zajištění romantické představy »jednotného a nedělitelného Ruska«. Každý pak k tomuto dogmatu se nehlasí, jsou podezříváni z rozkolníctví, ba, přímo ze zrady.

My, Ukrajinci dogma o jednotném a nedělitelném Rusku neuznáváme.

Naši bratři Českoslováci číní nám za to výtky dvojího druhu.

Předně, že rozbíjíme přirozený celek, oslabujeme jej a tím i Slovanstvo vůbec, poněvadž silné Slovanstvo bez Ruska není možné.

Na tuto výtku odpovídáme: Za touto námitkou je skryta stará česká vina ve všemocné Rusko. Čeští buditelé před více nežli sto lety byli si velmi dobře vědomi ohroženého postavení vlastního národa v německé záplavě. Nebylo nikde přátel, jedině na východě v Rusku. Zraky českých buditelů upřely na Rusku, na velikém, nekonečném Rusku. A tuto víru v Rusko dědily po nich generace až po dnešní doby. My Ukrajinci dovedeme si vážit české národní tradice v myšlení a víře. Avšak nejsme to my, kteří tuto tradici o Rusku rušíme. Tu zrušil život sám už dávno. Předně nemůže býti pro průměrného Čechoslováka pochyby o tom, že staré Rusko neudělalo zejména pro Čechy zloha nic. Národ ruský nesměl do politiky mluvit a zájmy panujících dynastií sly nad zájmy národů. Carské Rusko nepodpořilo ani v nejmenším český odboj proti Rakousku. Bylo by to »vměšování« do vnitřních poměrů, byla tu různost náboženských vyznání a konečně demokratické smýšlení českého národa, bylo v naprostém rozporu se smýšlením vládnoucí ruské šlechty.

Rusko samo nebylo nikdy jednotné. Pod pláštěm petrohradského tupého centralismu a nevzdělané byrokracie, hořely stále plamenky zvláštních tužeb jednotlivých národů. Byli tu Ukrajinci, Poláci, Bělorusové, Lotyšové, Litevci, Gruzínci, Arméni, Tataři a jiní národové, kteří těžce nesli poddanství ruského cara. Policaitský způsob vlády před-revolučního Ruska pak ani trochu nestaral se o to, aby tyto jednotliví národové účelným rozdělením správy byli k Petrohradu přitahováni. Byrokracie naopak dělala, co mohla, aby je odpudila a znepřátelila. Ona to byla, jež zabránila, aby Rusko myslilo jednotně a cítilo jako celek. Hlavníček, když byl v Rusku, velmi dobře vycítil, co je ukrajinská otázka. Poznal, že Ukrajinci jsou svéráznou větvi slovanského kmene, které však Rusové odpirali samostatně růst. Stačí konečně ukázati na přednášky ruského dějepisce Linbavského v Moskvě, v nichž dokázal, že Ukrajinci nejsou Rusy nýbrž samostatným národem s odlišnou řečí i kulturou. Jestliže s československé strany je nám vytýkáno, že rozbíjíme Rusko, pak je to něco, co sami Rusové popírají.

Z našich vývodů je tedy jasno, že představa jednotného Ruska je romantikou, že jednotné Rusko nikdy nebylo a že představa ta v Čechách vznikla z obavy o národní budoucnost. Život je rozbit a jest litovati, že je v Československu celá politická strana, která místo toho, aby spojivše se s námi, jakožto sousedem západu, potírala německý bolševismus v Rusku, fantasíruje a tím pomáhá Němcům. Rusko bylo neschopným kolektivem, usilujícím o pohlcení několika národností. Stal se však opak. Kolektiv se rozpadl a národnosti ožily. To je pokrok. Staví se proti zdramatu vývoji, kdo chce opět slepovati, co se rozpadlo vnitřní schátralostí.

Druhá výtká, kterou slyšíme, je, že rozbíjíme Rusko proto, že jsme buď odchováni germanofilsky anebo docela, že jsme zaprodáni. O rozšíření těchto pomluv staralo se už před válkou carské Rusko, aby naše národní hnutí ztostudilo. Je to stará zbraň v politickém boji. Nelze-li odpůrce zdolatí rozumnými důvody, sahá se k prostředkům nezapomenutelným.

Požadavek samostatné Ukrajiny je odkazem našich předků, jest podepřen naší historií, kulturou, jazykem. Naši předkové řídili osudy Ukrajiny už v době, kdy mnohý dnešní stát tonul ve zmatcích. Jaký smysl by tedy mělo, aby nás Ukrajince někdo podplácel a tím nutil do osvobození práce? Děláme ji sami neustále, v potu tváře a v radosti naděje. Že jsou mezi námi lidé germanofilsky smýšlející a sňhě nevěřící, netajíme. Vyléčme je z toho, ale vyžadujeme si podpory a uznání.

»Union« bude tedy stavěti základy budoucího československo-ukrajinského přátelství, jak o něm píše prezident Masaryk ve svých »Pamětech«. Spojenectví s Ukrajinou ulehčí československu řešení celé řady hospodářských otázek a naopak Ukrajina bude v mnohém směru odkázána na Československo. Před časem vyskytly se v československém tisku zprávy, že by bylo snad dobré koupiti ostrov Borneo a vyvážeti tam nezaměstnané. Myšlenka stejně smělá jako neproveditelná. Ukrajina — toť ono Borneo pro Československo, toť země, která čeká na přebytečné československé hlavy a ruce. Ukrajina toť kraj, v němž musí býti vytvořeny divy techniky a výroby všeho druhu.

Pro toto má však československá veřejnost ještě málo pochopení. Naším »Unionem« chceme je šířit na prospěch obou zemí. Věříme, že se naši práci dostane v bratrské zemi účinné podpory.

Florian Zapletal:

Maloruská národnost.

Milerádi uveřejňujeme stať českého učence p. F. Zapletala a podotýkáme, že slovo onoho muže vědy naplňuje naše srdce nesmírnou radostí. Děkujeme ze srdce úpřímněho panu autorovi, neboť nic jiného tu nespátujeme než opravdovou lásku ke všemu Slovanstvu. Věříme pevně, že český vědecký svět a zároveň veškeré čtenářstvo, které přece ještě se domnívá, že Rus a Ukrajinec jest jedno a totéž, porozumí, že i ruský učenec, opravdový Slovan, M. K. Ljubanský, nehledě na své spolubratry, zabral se do věci a pověděl pravdu, počne chápati náš zápas o samostatnost.

— V době vášnivých sporů u nás, jsou-li staří Rusíni, pozdější Malorusové, nynější Ukrajinci (všechna tři jména značí totéž), k nimž náleží i naši jihokarpatské Rusíni, samostatným národem, anebo jenom větvi národa jiného, sluší vyslechnouti v první řadě muže vědy, nestranné, objektivní jazykozpytce a historyky, zejména historyky velkoruského národa, za jehož větve jsou Ukrajinci neprávem považováni.

Pro samostatnost národnosti ukrajinské, bývají obyčejně uváděny názory slovanských filologů, zejména velkoruských.

Jazyk je sice, jak praví Karel Engliš — hlavním vnějším znakem, který vyjadřuje národní společenství, přibuzenství a též národní různost, je proto hlavním symbolem národnosti, ale jazyk není to, co národnost vyčerpává a přesně určuje, jazyk jest jen jednou stránkou národní kultury.

Neméně důležitým a snad ještě důležitějším pro stanovení pojmu národnosti je moment politický, plemenný, náboženský, hospodářský a kulturní. Tyto prvky, důležité pro odpověď na otázku o samostatnosti národnosti ukrajinské, zdůrazňuje prof. ruských dějin na moskevské universitě a bývalý rektor (z Husova roku 1915) moskevské university, Matěj Kuzmíč Ljubavskij ve svých dějinách staré Rusi (Drevňaja russkaja istorija do konca XVI. v., Moskva 1918, III. vyd.,

str. 149—152). Profesor Ljubavskij vydal za války (r. 1915) v Moskvě »Dějiny západních Slovanů« (Čechů a Poláků), které posloužily vydatně našemu zahraničnímu odboji, stál v čele Husových oslav moskevské university r. 1915 a také se jinak nejen zajímal o náš boj za samostatnost, nýbrž také pomáhal — kde a jak mohl.

Tož M. K. Ljubavského, profesora ruských dějin na moskevské universitě, vědeckou autoritu v oboru těchto dějin (zejména dějin Bělé Rusi a Litvy) nebude u nás jistě nikdo podezřívat z nějakých separatistických tendencí, z placeného rozvrácení neexistujícího »jednotného ruského národa«, jak zní ošřepaná fráze odpůrců samostatnosti ruské (maloruské, ukrajinské) národnosti. Ljubavskij zmiňuje se také (str. 150) o jazykové stránce věci, podškrťává zvláštnosti maloruské řeči, nikoli nářečí, ale pro svůj závěr o samostatnosti »maloruské národnosti« má jiné, historické důvody.

Vznik ukrajinské národnosti vysvětluje Ljubavskij vlivy knížecích rozbójů a náběhů Polovců v pomongolské době, její definitivní zformování pak »okonečtelnoje obrazovanie maloruskoj narodnosti«, uvádí v příčinou souvislost s nájездy Tatarů ve čtvrtém desetiletí XIII. století. Střední Podněpří (Kyjevšina) tehdy zpusťlo. Jihozápadní Rus soustředila se tenkrát v Haličské a Volyňské zemi, kde našla svá hospodářská, politická, náboženská a kulturní střediska. Do doby tohoto soustředění klade Ljubavskij i konečné utvoření maloruské národnosti, která časem pohltila plemennou různorodosť obyvatelstva jihozápadní Rusi. Základním elementem této nové národnosti (»etoj narodnosti«) stala se plemena, která se nejvíce zachránila na jihozápadní Rusi za tatarské pohromy, zejména Volyňané a Rus karpatská (Bílí Chorvaté). — Tato dvě plemena pohltila částí jiných plemen, sražených kočovnými na západ, především Uličů a Tiverců, potom Drevljanů a Poljanů, snad i část Sěverjanů, asimilovala je a přetvořila v jednu národnost (»v jednu narodnost«). Pokud jde o etnografickou evoluci, která se stala na jihozápadní Rusi — dokonali Tataři pouze dílo svých předchůdců Pečeněhů a Polovců.

Podle výkladu Ljubavského neustavila se však tehdy maloruská národnost pouze kulturně, rasově a jazykově, nýbrž také politicky. Severovýchodní (Veliká Rus) a jihozápadní Rus rozloučily se také politicky.

Haličsko-volyňská země, v níž se soustředil maloruský národ po nájезде Tatarů, vzpomínala se (pokračuje Ljubavskij) díky energické činnosti Daniele Romanoviče. — Mocný haličský kníže měl převahu i na Litvě. Tato převaha bývala by pomalu vedla k podrobení Litvy. Vždyť na velkoknížecím křesle v Litvě seděl po nějakou dobu Danielův syn Svarno. Haličsko-volyňský politický útvar byl by se změnil v obšírný, mohutný stát. Tomu však zabránil nový nájезд Tatarů na Haličsko-volyňskou zemi (r. 1283) po Danielově. Tento tatarský nájезд silně oslabil Haličsko-volyňskou zemi, která už nemohla udržet své převahy nad Litvou. Naopak, Litva začala sama agresivní postup proti ní. — Haličsko-volyňská Rus nemohla uhájit ani celé své území, ani svůj politický vliv a samostatnost. O její dědictví se rozdělila Litva a Polsko (r. 1349). Tak se rozpadla politicky jihozápadní skupina východních Slovanů, která se počala organizovat jako samostatný stát (»osoboje maloruskoje gosudarstvo« — praví Ljubavskij). Ve XIV. století Haličsko-volyňská země nazývá se politicky Malá Rus, na rozdíl od Veliké Rusi, která ležela

na severovýchodě. Jurij II., poslední haličský kníže, v jedné listině z roku 1335 nazývá se knížetem celé Malé Rusi (vseja Malyja Rusi). Z listiny je přímo patrné, že název týkal se země Haličské a země Volyňské. Tento název objevuje se i v listinách cařihradského patriarchátu XIV. věku. Název tento je charakteristickým důkazem, že jihozápadní Rus soustředila se tehdy právě v Haličské a Volyňské zemi, že tam našla svá politická, náboženská a kulturní centra, a že do doby tohoto soustředění třeba položit definitivní zformování maloruské národnosti, maloruského národa.

Malorusové byli tehdy podle výkladu M. K. Ljubavského už ve druhé polovině XIII. a v první polovině XIV. věku samostatným národem (národností) nejen ve smyslu národopisném či etnografickém (jako souhrn jedinců, jejich společným svazkem je plemeno, jazyk, náboženství, historický vývoj, společná kultura a pod.), nýbrž také ve smyslu politickém (jako souhrn příslušníků určitého státu).

Tak vykládá vznik »maloruské národnosti« profesor moskevské university, historik Matvěj Kuzmich Ljubavskij, nestranná, vědecká autorita, který stvořil celou školu historiků (viz V. I. Pičeta, Vedenije v ruskou istoriju, Moskva 1923, str. 187—88). Treba také zdůraznit, že Ljubavskij je rodilý Velkorus (z Rjažanské gubernie). Tož jeho dlouhým historickým bádáním svědomitě podepřený výklad o vzniku samostatné maloruské národnosti je tím výmluvnější a průkaznější.

Nebuďme proto u nás v této otázce ruštější než Rusové (Velkorusové) sami.

Z redakce: Před vyjitím prvního čísla »Ukraj. Unionu«, obdržela naše redakce od neznámého autora tuto báseň, která nás nejen těší, ale i dodává nám naději, že budeme ve svých snahách pochopeni. Milerádi tuto báseň otiskujeme a neznámému autorovi z upřímného srdce děkujeme.

Na uvítanou.

Ukrajino, sestro nám tak
v utrpení rovná,
kdy přijde den, který všechny
křivdy Tvoje srovná?

Tři sta let my pod Habsburky
úpěli a lkali —
tři sta let podobnou Ti
sudičky nit tkaly. —

Ukrajino, ať Tvůj škůdce
sám za hříchy pyká — — —
blízký je den, který zrodí
Tvého Masaryka.

Besídka.

Šetřte sflu Přírody, jest v ní Váš život.

Z cyklu přednášek spis. B. M. Hrejňuka.

»To, o čem chci tuto pojednat, je trochu zpátečnické. Já však mám přesvědčení, že i ve zpátečnictví jest pokrok. Chcete odůvodněn? Rudiž, povím Vám to, ale jenom krátce tak, jak si to v celku představuji. Lidstvo nikdy nešlo, nejde, a nepůjde jinými cestami, totiž kráčelo, kráčí a bude kráčet v tom samém kruhu Přírody, v jakém kráčeli jeho předchůdci. Také nikdy ničeho nebylo na této cestě nalezeno dokonalejšího; bylo-li nalezeno, bylo nalezeno pouze pohodlnější, ba, to co vynalezáme my, může být zítra zavrženo tak, jak i my zavrhneme to, co vynalezli naši předchůdci. Bylo cosi krásného v jich vynálezech, nepopírám, že jest také cosi krásného v našich, ale kdyby mohli naši předchůdci se vrátit, jistě by našich vynálezů nepřijali — neboť nejsou k životu, nýbrž ku zkáze. Možná, že by vzali onu hncotu, již nyní máme pod rukou a předělali by ji rovněž tak, jako budou ji předělávat naši potomci. To jest ten kruh. Jest jenom otázkou, zda ji budou předělávat s otázkou na šetření síly životní, či budou ji hýřiti, jako hýříme my. Jest všeobecně známo, že potomci — dědiců — z hýřalů nejsou k ničemu. A tak je to ve všem. Nyní hýříme nejen slovy, ale i skutky. Všeho je zde mnoho. Házíme-li slovy jako plevou, nemají významu. Činíme-li mnoho skutků, nemohou být dobré a jsou-li, pak vyčerpávají všechnu svou energii. Kterého dne četl jsem, že v Americe jsou elektrárny, jež pracují bez pomoci člověka. To prý jest jak tomu říkáme nejdokonalejší vynález. Celá dokonalost tohoto vynálezu spočívá v tom, že hýříme silou Přírody, ale předkové naši by jej zavrhli, jednak proto, že to odporuje s posláním člověka, jednak proto, že to vyčerpává sílu Přírody. Co jest síla? — Síla jest oheň a tímto ohněm žije všechno, počínaje hmyzem, a končíc člověkem. Taková na př. elektrárna poskytuje nám pohodlí, ale při tom vyssává z Přírody takovou spoustu síly, že kdybychom dnes i ten nejmenší strojíček přizpůsobili, aby sloužil jenom pro naše pohodlí na způsob zmíněné elektrárny, pak za dvacet let naše planeta by vyhasla úplně. A co pak s ní, kdyby nemohla poskytnouti nám oheň? — Co bychom na ni dělali? — Vždyť milujeme ji proto, že dává nám život. — Vím, najdou se taci, kteří řeknou, že »Příroda jest nevyčerpatelná a že i tehdy, kdy nicíme, tvoříme.« To je blud. Příroda jest obrovský stroj, podobný oné elektrárně, ale s tím rozdílem, že elektrárna, když se úplně opotřebuje, může se znovu zříditi, kdežto opotřebuje-li se Příroda, přestává všechno, jest konec. Myslím, že naši předkové právě toto měli v úvaze. Nechci tvrditi, že si to představovali jasně, totiž, že měli v myšlence nás; ale všechno, co nalézáme v archeologii, nasvědčuje, že se zabývali věcmi, jež Přírodu nevyšlují a tím vědomě nebo nevědomě šetřili její sílu. Pozor tedy na pokrok, aby se nestal zkázou všeho lidstva.

— III —

Ukrajincům! Jak se dovídáme, navštíví spisovatel B. Hrejňuk ukrajinský tábor v Josefově teprve v příštím měsíci.

Kulturní záležitosti.

Dne 25. m. m. byla pořádána sdružený-mi korporacemi ve Smetanově Lhotě slavnost k upomínce na velikého českého hudebního skladatele Bedř. Smetany. Na tuto slavnost byl pozván také náš spolupracovník a co tam shlédl — tu přinášíme: »Nepatrná vesnice«, poznamenává zpravodaj, ale jaké bylo uspořádání a jak krásně byla provedena! — Češi i na venkově žijí doopravdy českým životem. Sín, v níž odbyvala se slavnost — byla téměř přecpána. Po zahájení nastal klid, jakého lze pohlédati. Na podium vystupuje místní učitel p. V. Liška a co nejpobudivějším způsobem přednáší o životě a práci velikého umělce-hudebníka Bedř. Smetany. Po té vystoupil za řízení p. učitele Rozsypala pěvecký sbor z Mirovic. Bylo až ku podivu, že tak malá hrstka pěvců již starších dovedla svým zpěvem nejen okouzlit, ale takřka přikovati posluchače k místu. Vznešeně a velebně nesly se zvuky ukázněného sboru a upřímný dlouhotrvající applaus dokumentoval úplnou spokojenost nadšeného obyvatelstva.

Chacch.

Vychází jednou za týden.

Předplácí se v administraci. Žalovatelná a splatná v Pisku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáskou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové: Redakce a administrace Písek, Rybářská ul. č. 2. Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být objednány. Inserty mohou být také v řečích cizích, ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Majitel a vydavatel: Ukrajinská emigrace v zastoupení B. Hrejňuka. Zodpovědný redaktor Hruška Vladimír. Tiskem J. Hrušky v Pisku.

Moda hýří pestrostí!

Přinášíme pro léto nejkrásnější druhy

látek hedvábných a polohedvábných

v ohromném výběru a levných cenách.

Neopomeňte navštívit nejstarší český závod hedvábnické firmy

Česká společnost,

pro obchod a průmysl, velkozávod látkami hedvábnými, sametem a plyšem.

PRAHA, Vodičkova ul. 42.**LUCERNA.**

Vzorky na požádání zdarma.

Pp. obchodníkům obzvlášť z venkova zvláštní ceny.

Všeslovanské

knihkupectví, nakladatelství
a antikvariát**S. L A V R O V A**
V P R A Z E,**Karlovo náměstí číslo 6.,**

n a b í z í :

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných cenách.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta
v Pisku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky
všech druhů.

Jen se přesvědčte!

Hnojiva.Hnojiva.

Vždy dostane se u firmy :

Jaroslav Chvoj**v Horažďovicích,**
továrna na vápno a hnojiva.

Vždy dle cen konkurenčních!

Přesvědčte se!

Vápno.Vápno.

Odporúčujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i laciné, tak na př. fa.:

Václav Semokrouh,

Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských,
mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.**NOVINKA!** Nejdokonalejší secí stroj doby přítomné, stroje na
tašky značky »Eterna Viktoria«.**Formy na roury kanálové** a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

UKRAJINSKÝ UNIÓN

Býv. „Hlas Ukrajiny“.

Orgán hájící státoprávní myšlénku ukrajinského národa.

V Plisku, dne 14. června 1924.

K 63. výročí úmrtí nezapomenutelného buditele Ukrajiny Tarasa Ševčenka,
jenž promlouvaje jednak ku svým krajanům, jednak ke všem Slovanům řekl:

UKRAJINCŮM:

Ukrajincům:

Vstane, vstane Ukrajina
svlt pravdy zasvityt
i pomoliatsia na voli
nevolnyči dity.

Polákům:

Podaj ruku Kozákovi
i serdce čisteje
podaj- i znovu
jmenem Chrystovym
my obnovym naš
tychýj raj.

ČECHOŠLOVÁKŮM:

Čechoslovákům:

Slava Tobí Šafaryku
vo viky i viky!
što zlyv jesy v odno
slavjanskii riky. more

I ó, dyvo, trupy vstaly
i oči rozkryly i brat
z bratom obnialysia
i prohovoryly, — slovo
tychoi liubovy na
viky i viky i
potekly v odno more
Slavjanskii riky.

Celému světu:

Svite jasnyj, svite tychyj,
svite volnyj nespovytyj!
Za sčož tebe svíte brate,
v svoji dobri teplí chati
okovano, omurano,
premudroho, odureno,
bahrianyciamy zakšyto
i rozpiatien dobyto?

T. Ševčenko.

UKRAJINSKÝ UNIÓN

UKRAJINSKÝ UNIÓN

UKRAJINSKÝ UNIÓN

UKRAJINSKÝ UNIÓN

UKRAJINSKÝ UNIÓN

Jak víme toto Ševčenkovo volání znělo světem v čtyřicátých letech minulého století. Zajímavo!

Básník vlekoucí pouta sibiřskou stepí,
zapomíná, že jeho národ nalézá se ve slo-
vanské porobě, volá o spojení všech Slovanů.
Předpovídá samostatnost Ukrajiny a teprve
po jejím osamostatnění vidí, že umučené
germanismem Slovanstvo se probouzí, odkrývá

oči, bratrsky se objímá a spojuje se . . .
Kéž se splní!

Nebudeme se rozšiřovati o velikém synu
nejen Ukrajiny, ale také veškerého Slovan-
stva, neboť slova, jichž jsme tu v rodné naší
řeči poďali, hovoří za Něj více než cokoliv.

Málo jest hlásati pravdu, jest třeba hlu-
boce v tuto pravdu věřiti. Taková myšlénka
padá nám vždycky na mysl, když čteme jeho
nesmrtelná díla.

Redakce.

Každý Ukrajinec musí mít »Ukrajinský Union« a jen tehdy bude možno jej dát za 10 hal.

Řeč B. M. Hrejňuka

na schůzi, požadané »Čsl. nár. dem.« a jinými korporacemi v Miročicích.

Po krátkém vyličení ukraj. dějin, spisovatel B. Hrejňuk zahájil další řeč těmito slovy: »Velmi často tážali se mne mnozí českoslovenští žurnalisté a občané, jak ukrajinská veřejnost pohlíží na slovanský problém — jaké státní zřízení má za nejvhodnější a konečně, zda-li my, Ukrajinci, chceme válku?

Otázky tyto vesměs jsou vážné a důležité. — Snad ani ne tak pro tazatele, jako zvláště pro Ukrajince. . . Snažil jsem se na tyto otázky odpovídati konkrétně, ale tazatelé spokojeni nebyli, neboť moje odpovědi nikdy nevyplývaly, nevyplyvaly a také vyplývat nebudou s hlediska mezinárodního.

Odpovědi moje byly vždycky s hlediska nacionálně ukrajinského a hlavně slovanského; proto právě tazatelé nebyli spokojeni. — Já vždycky odpovídal tak, jakoby odpovídal celý náš národ.

Moje odpovědi vyplývaly ze zkušenosti a právě tuto zkušenost dovoluji si opakovat. Když jsem se tázal u svých krajanů, jak pohlíží na slovanský problém, odpovídali: »Ať Slované přestanou ignorovat naše státoprávní snahy a tehdy stiskneme jim ruce jako svým bratřím.« To by byl požadavek. Smýšlení však, uprostřed něhož jsem vyrostl, jest jedno z nejlepších, ale o něm povím až na konec své řeči.

Co se týče ukrajinského státního zřízení, tu zpráva vypadá následovně: Program ukr. státního zřízení jest úzasně »důvěrnou« věcí. Znají jej jenom ti, kteří ze svého speciálně stranického stanoviska do tohoto »tajemství« nahlédli. Já jsem se také snažil, abych mohl tam nahlédnouti, ale vždycky místo, abych uviděl body zdravých myšlének, spatřoval jsem chaos. . . a proto dovoluji si na tuto otázku odpověděti jen to, co myslím. Konec tohoto pojednání budiž také připočten k programu ukrajinského státního zřízení.

V Ukrajině bude vláda sice pokroková, rozumná, založená na principu humanity, ale nesocialistická. Ukrajinský národ v heslech socialismu je aspoň dnes naprosto zklamán a dle mínění mnohých rozumných lidí, snad by ani neuposlechl těch vůdců, kteří ho zaváděli a oklamali. Nových ukrajinských socialistů není a národ také aspoň prozatím jich tvořit nebude, neboť částečně vidí »socialismus« doma, částečně jej vidí v Evropě.

Nebudu se zabývat socialistickými vůdci evropskými, poukážu jenom na to, co hlásal Holubovič, Hruševský, Chrusťuk, Petljura, Vynnyčenko a j. Všichni ti »národní« obránci jménem socialismu na začátku ruské revoluce hledali spojení s Ruskem a když ruští socialisté je odkopli, utkali do Brestu-Litevského. Následky brestlitevského míru jsou známé, takže mluvit o nich snad ani není zapotřebí. Tak pohlíží většina ukrajinské veřejnosti na socialistické hnutí. Tím socialismus, jako takový, do hrobu nekladu. — Odsuzuji pouze ty, kteří kompromitovali — kompromitovali a jsou ochotni dále kompromitovat velkým cíl všech porobených.

Ovšem, že na tento cíl dívám se trochu jinak a promluví o něm až na konci.

Půjdu ale dále. — Moji krajané hledají svého přítele. Právě obdržel jsem zprávy, že Německo chce získati ukrajinskou emigraci. Věc samozřejmá! Nedobudou-li bolševici vý-

hodní Halič a Besarabii, pak jsou u konce svého života a Němcům, ačkoliv občas mezi nimi a bolševiky vzniká nespás, dělá to přece starosti. Musí tedy mít Ukrajinu. . .

Německý tisk poslední dobou, velmi mnoho věnuje pozornost nám, Ukrajincům a polské listy, otiskující zprávy z německého tisku, psaly, že pravým centrem Ukrajiny je — Berlín. — Táži se — proč Němci hledají přátelství Ukrajinců? — Vždyť vládnou na celé bývalé Rusi! Jasně znají, že vláda bolševiků, nepodaří-li se jí zase provést nějaký ten kousek, bude u konce a tu přijdou Ukrajinci. Nechtěl bych, aby tomu tak bylo; mám obavy, že by ten příchod velmi mnoho stál, proto nechám toho a podívám se na ukrajinsko-německý svaz ze stránky jiné, totiž, abych upřímně řekl, ze stránky polsko-německých konfliktů. Víím, že Němci se zlobí na Polsko proto, že jim Poláci vzali, co jim dle práva a spravedlnosti příslušelo, ale Ukrajincům vzali to, nač neměli žádného práva. — Spojenectví tedy bylo by trochu nejstejnorodé — a l e r e e l n í — politika sentimentality nezná. Mimo to každému je známo, že ukraj. lid z vých. Haliče jest sice vychován nacionálně-ukrajinsky, ale vztahy jeho k Němcům, díky poměrům, ještě nevymizely a také tak brzy nevymizí. Chování Slovanů k nim bylo a dosud jest nevhodné a nelze se tedy diviti, že ona část ukrajinského lidu smýšlí jinak, než smýšlíme my Ukrajinci z Velké Ukrajiny. Nicméně jsme sjednoceni. Pojí nás nejen stejný název ale i jazyk, tradice a dějiny a mimo to náš požadavek je stejný:

»Chceme samostatné Ukrajině ve vsí její etnografické šíři!«

Co mne nejvíce při tom těší jest, že nhlédě na některé kontrasty — máme úplnou představu svého státu, ba, věříme, že dovedeme tento svůj stát umístiti nejen do rámce všech přirozených možností, ale také do rámce kulturního a mezinárodního života. —

Ted budiž mi dovoleno odpověděti na otázku, zda-li my, Ukrajinci, chceme války? Ale ovšem! Jenže všichni ti, kdož si této války přejí, nikdy by si nepřáli brát v ní bezprostřední účast. Já si tu dovoluji odpověděti tak, jak mi odpověděli naši lidé, když jsem se svého času zmínil, že mám možnost v jistém státě organisovati ukrajinskou armádu.

Voják ležel uprostřed svých kamarádů na lůžku, a když jsem ukončil svou řeč, vojín se mne otázal: »Mnoho-li jest tam našich lidí?« — »Kolem 60 tisíc,« odpověděl jsem. Na to vojín: »Zdá se mi, že naše vlast i vy naši vůdce jste mnohem krvavější, než všichni naši nepřátelé.« —

Porozuměl jsem mu, ale chtěl vědět — zda to někde nevyčelil, otázal jsem se: »A proč?« »Myslím, že chcete, aby v pozadí našich státoprávních snah bylo o 60.000 mohly více. . .« Chcete více? — Národ ukrajinský války nechce. Chce vrátiti se do svobodné vlasti, která by mu umožnila jako řádnému a civilisovanému občanu snesitelný a důstojný život. Je sice pravdou, že ani jeden národ nedosáhl svého osvobození, neobětovav na to miliony lidských životů, ale té naší ukrajinské krve bylo prolito více než dost. Tisíce a tisíce padli v bojích, tisíce a tisíce odezdaly svůj život na popravištích — tisíce a tisíce jsou ve vězeních a miliony jsou ve vyhnanství. Či to není nic? — Ó, to není hračka! To je otázka míru a války. Ukrajinci porozuměli, že právě odtud pochází myšlenka býti samostatnými. — A nyní: má samostatná Ukrajina význam v organisaci střední Evropy, nebo nemá? — Myslím že ano.

II.

Organisace střední Evropy, jak víme spočívá hlavně v tom, aby byly urovnávány hospodářské poměry. O věci se hovořilo již mnoho, ale ta, nejen že nepokročila, ale ani nenabyla potřebné popularity. A když k tomu všemu pozorujeme dnešní hospodářský stav států, jež mají reprezentovati tuto organisaci, vidíme, že věci spějí k velmi smutným koncům. A není to žádný div. Kolem Československa panuje stálá hospodářská anarchie a není divu, že průmysl zmíněného státu, jenž jest vystavený velkému riziku v exportu — musí svou záchranu hledati ve vlastním domácím trhu. Musí bojovati o cla, a i když něco v tomto ohledu se podaří udělati, pak mohou vzniknouti ještě i jiné otázky a věc stejně by nepokročila. Jest jediný východ a ten jest v samostatné Ukrajině. Československo nemá takového souseda, který by s ním ve všem souhlasil. Československo ve své industriální vyspělosti potřebuje souseda — s kterým by mohlo navázati upřímné, jak politické, tak i hospodářské styky. V tom právě včítá t. zv. organisace střední Evropy. Takovým sousedem může býti pouze samostatná Ukrajina. Proč? — Protože Němci, jakmile se vymaní z bíd, kterou si sami zavinili — nikdy nebudou souhlasiti, aby Československo požívalo autorských práv v celé této velmi vážné a důležité věci. A Poláci? — O těch rovněž pochybují, neboť polské směry jdou tam, kam československé jíti nemohou. A i kdyby Čechové se přizpůsobili ke směrům polským, pak museli by úplně se zříci všech t. zv. »rusofilských« myšlének a tím by také museli zničiti velmi kultivovanou tradici slavjanofilskou. . .

O jiných státech jako Rakousku, Maďarsku a Rumunsku hovořiti nebudu, neboť nemá to žádného významu. Přichází tu v úvahu Jugoslavie, ale stát tento především musí se odhodlati k vnitřním reformám. Zbývá Ukrajina. Budiž mi dovoleno aspoň částečně objasnit politickou situaci, v níž toto území se dnes nalézá. Tím také vysvětlím, zda-li jest potřebí spěchat s uznáním bolševiků a také jsou-li vyhlídky na úplné osamostatnění. Myslím, že kdyby slovanští národové pochopili, že Ukrajina svou zeměpisnou polohou jest ústředím všeho Slovanstva — organisace střední Evropy nejen že by se stala populární, ale také dovedla by upevniti všechny posice Malé Dohody. Dnes ani organisace střední Evropy neexistuje, ani Malá Dohoda nemá tolik síly, aby mohla konati své poslání. S osamostatněním Ukrajiny nejen by se Malá Dohoda sesílila, nýbrž také i organisace střední Evropy, která má v budoucnu rozřešiti mnohé hospodářské problémy, zmohutněla by. V osamostatnění Ukrajiny jsou ovšem překážky, ale tyto nejsou tak velké, jak na první pohled se nám zdá. Bolševismus, jenž dnes drží ve svých drápech Ukrajinu, se shroutí. Jest zřízením naprosto drsným a odporuhodným. Jest to říše »rudého« centralismu a militarismu, zbudovaná na podvodu. — Avantura bolševiků jest tak očividná, že jen slepí ji nemohou viděti. Bolševici chtějí, aby ten, kdo je uznal de jure, jim za toto uznání zaplatil, ale nejen kapitálem, nýbrž také životem celků. Ale aby se neřeklo, že přicházím k zbytečným konkluzím, připomínám si jeden okamžik z »historie anglického uznání sovětů de jure«.

Jak víme, nástupce Leninův, Rykov, se vyjádřil, že s anglickým postupováním úplně souhlasí, totiž, že všechny podmínky přijímá, ale po dvou hodinách, i když se před ním objevili žurnalisté a žádali, aby podal informace, řekl: »Stojíme a budeme státi neustupně na všech zásadách listopadové revoluce.« —

Všichni říkají, že Anglie jest prozíravým státem. O této prozíravosti pochybují. Slyšeti podobné výroky, a zahajovati jednání o navázání styků, jest méně než nesmysl. Není vyloučeno, že Anglie má, jak se říká, za lubem něco, o čem nevíme, ale co by tam již neměla, jest rovněž nesmysl, neboť najdou-li Ukrajinci mezi sebou tolik solidárnosti a rozumu, aby se zorganizovali, pak všechny tyto smlouvy a vyjednávání nebudou státi za nic. A při této situaci jest ještě velmi zajímavý zjev, jenž přivádí nás přímo k smíchu. Socialistický tisk skoro celé Evropy neustále vyžívá své vlády, aby co nejrychleji uznaly sovětské Rusko. Kdyby však ruský a ukrajinský dělník poznal, že to volání není ničím jiným, než, že jeho západní »kamarádi« po kamarádsku chtějí jej stáhnout s kůže pak byli bychom svědky nové a snad horší revoluce, než byla. — Věřu, že Musolini, který je tak vítán v sovětském Rusku, a který před půl rokem věšel každého italského socialistu — utíká do Ruska proto, že chce podpořiti komunistickou revoluci — jest čistou smyšlenkou. Tak jako západo-evropští socialisté, tak i Musolini chtějí ožebračiti a mimo to uvrhnouti ruský a ukrajinský národ v porobu. — Nespěchejte, pánové, nespěchejte, ten ubohý lid takové pány jako jste vy, již má! Váš socialismus a vaši lidskost jsme poznali! Socialismus ukrajinského Petlijury, socialismus polského Piłsudského, socialismus internacionálního Lenina, socialismus anglického Mac Donalda a vlastenectví Musolinioho jest totéž a sice: Podvod! Všem vám tane na mysli blahobyt založený na hmotě, ale my chceme — lidskost. Nemyslete si, že chceme lidskosti vaší — nikoli, chceme lidskosti lidské — založené ne vami, nýbrž tím, kdo všemi námi řídí. — Tím by bylo možno ukončiti pojednání o situaci, ale poněvadž XX. věk velmi málo se liší od středověku, jsem nucen také učiniti vzpomínku u o těch, jež »kultura« XX. stol. vrhla do rukou Řečiospolité polské. — Ukrajinský národ ve vých. Haliči trpí porobu. Jest nespokojen — a tato nespokojenost dává sovětskému Rusku možnost pěstovati myšlenky komunistické revoluce. Jak vidíme, Ukrajina jest pravým ochráncem západu před bolševickou záplavou. My, Ukrajinci, víme, kam směřují bolševici, rovněž tak víme, že duchem dnešního Polska zůstal imperialismus. Vědouce dobře, že pro plnou politickou a hospodářskou porobu jest zapotřebí především zničiti ukrajinského ducha; — Poláci ničí ukrajinskou kulturu, násilím zdržují ukrajinský vývoj, potlačují každý sebevědomý projev, a všechno to začalo socialistickým bratřičkováním Piłsudského in Petlijura. Řízký mír a bolševici, Rakovský a Macdonald, velvyslanecká konference ze dne 14. III. 1923, všichni bez rozdílu, »činili a činí« dle známých Wilsonových bodů... tak jest. V středověku prodávali se lidé jak se dalo a člověk aspoň věděl, že jest prodán za ryzí zlato. Dnes člověk nestojí za nic. Především jednoho nekoupí si nikdo, poněvadž stojí tolik, jako německá marka a tak jako ten, kdo by si koupil německou marku, musel by prodělati, tak rovněž koupí-li si někdo nějakého Ukrajince, rovněž prodělá. Pozor, pánové, cena na Ukrajině klesá! Kupte jenom houně. — Nevěřte bankovkám a nezapoňte si toto zboží zabezpečiti realitami: jako na př. doly petrolejovými, uhelnými atd. Ano, my Ukrajinci máme mnoho důvodů k usvědčení Evropy ze zločinu, mohli bychom zprávu suctování začít jako kdysi Irčané — ale my nejsme Irčané — jsme 40miliónovým národem, jenž svou zeměpisnou polohou spojuje všechny slovanské kmeny. Nyní chtěl bych ještě trochu pohovořiti o tom, jak mírně zjednatí mír a požehnaný soulad mezi Slovaný.

III.

Dle mínění mého a mnohých jak ukrajinských tak českých lidí, ukraj. problém lze rozváděti cestou míru. Kdo by si však myslil, že to míníme světově, ten by se mýlil. Mír, ježž chceme jest místní — domácí, totiž slovanský. Takového míru nám západ nikdy nedá. Naopak v zájmu západu je, abychom my Slované pořád se prali a aby nikdy nebylo mezi námi porozumění.

Jest proto velikou chybou, jdeme-li na západ pro mír. Tam nikdy ničeho dobrého nenajdeme a zvláště ve věcech politických.

Musíme jednou pochopiti, že to, co jest zájmem našim, nikdy nebude zájmem těch, kteří nyní reprezentují t. zv. Dohodu. A proto musíme pracovati, aby nám nechyběl duševní rozhled, jenž jest ovocem staré kultury, a jenž jedině může poskytnouti duševní hybnost, jež je přístupna přízpusob. a změnám. Musíme pracovati ještě tak, aby našemu duchu nechyběla škola účty k svobodě člověka a ku tradicím. Toho právě nejvíce se bojí ti, již se zdají býti našimi přáteli. Jsem jist — že když aspoň trochu si povšímneme svých vlastních, totiž slovanských záležitostí, pak uvidíme, že na roli slovanské byla a jsou rozševána jenom špatná zrna. Opravdu, dnes role slovanské vzájemnosti jest lichou, na níž počíná růsti býli nesvornosti a sobectví. Praha — před válkou Mekka slovanské vzájemnosti, poskytuje dnes přístřeší těm, kdož prchí před morem, zavlečeným na veskerou Rus a také na slovanské tělo, Němci očkovaného marxismu a řeší tak prakticky soužití těch, kdož doma si nechtějí rozuměti. — Jak vidíme, doba se obrací a jistě ještě se příznivěji obrátí, až mužové vědy a politiky pochopí, že Ukrajina, je nově různými politickými událostmi vytvořená pevnost. A když se stane samostatnou, bude lze vyrovnati všechny nedostatky sociálně trpících tříd. — Máme tu na zřeteli ještě i jiný důvod. Musíme býti pohotovi, aby až nadejde náš okanžik, mohli jsme důstojně převzítí řízení nad celou kulturou světa. (Toto obzvláště musí zajímati mé krajany.) Tuto myšlenku nepíší ze stanoviska slovanského šoveny, nýbrž z rozumového stanoviska na věc. Kdysi světem vládl Egypt, pak vládly Athény, po nich Řím, nyní vládne světem Paříž a kdo pozor, poslouchal, co jsem zde uvedl, uzná, že Paříž ve svém jednání a politice kráčí ku propasti. — Tak zrovna dělal a vedl politiku její předchůdce Řím a proto padl. Přichází řada na nás, na Slovaný! My také máme k tomu největší právo mravní, neboť, ani jeden národ, ani jeden kmen světa, nedal lidstvu tolik krásných mužů idealistů, jako dal kmen slovanský. — Ovšem, byli idealisté i u jiných národů, ale jejich idealismus byl po většině místní, totiž v rámci národnosti. Z takových důvodů nemůže býti internacionálního socialismu. — Socialismus se vytvořil tak, jak se vytvořila řeč. V jakém okolí a ovzduší se nalézal člověk, jaká byla nutnost, takovou si vytvořil i řeč. Rovněž tak jest i s otázkou socialismu. Socialismus není otázkou sjednocení dělnictva v internacionálnímu. Jest otázkou každého národa zvláště, neboť co kraj, to jiné hmotné poměry. Náš, slovanský socialismus nikdy se nemůže hoditi pro názory anglosaské, tak zrovna, jako jejich socialismus nemůže se hoditi pro nás. Právě proto vznikly mezi socialisty nesváry. Socialisté mysli, že socialismus jest otázkou celého světa a píšíce svůj program, nehleděli přizpůsobiti jej k místním poměrům, nýbrž opsali jej u jiných. Není tedy divu, že vznikly mnohé jiné socialistické strany a ještě více rozporů a nedorozumění. Zrovna před nedávnem obdržel jsem sdělení, že moji krajané »založili dělnickou

stranu« (musím doznati, že moji krajané v tomto oboru jsou výteční odborníci) na způsob anglické »Labour Party«. Prý také mají týž program. Vzpomínám také na okamžik, kdy po »připojení« vých. Haliče k Polsku prohlásili, že budou ve svém boji postupovati tak, jako kdysi postupovali Čechoslováci. — Ubožáci, zaponněli, že »Labour Party« je strana anglická a tak též je i v otázce postupování na způsob Československa. Já jsem přesvědčen, že kdyby Československo ocitlo se v politických nesnázích, nikdy by nečinilo odboje na způsob starý, nýbrž hledalo by cest nových, po nichž by zcela jistě došlo k vyřešení cílů. Bohužel tak není s tou »naší ukrajinskou Labour Party«. Posluchač jistě řekne, že jsem se uhnal. Ano, neboť vím, že rozluštění oněch neblahých sociálních poměrů jež panují na celém Slovanstvu, vězí jednak v ukrajinské samostatnosti, jednak ve spojení všech Slovanů. —

Ukrajina bude potřebovati nejen inteligenci, nejen průmysl, ale také i lid dělnický, neboť tak neb onak na Ukrajině bude provedena pozemková reforma, lid stane se pouze rolníky a tudíž ne proletářským.

Samostatná Ukrajina jest první skutečně aktivní krok ku spojení Slovanů a protože v samostatnost tuto věřím, volám: Národe Slovaný! Hleď, abys byl připraven, neboť blíží se hodina, kdy ujměš se řízení nejen věcí vlastních, ale i celého světa!

Po ukončení řeči ujal se slova pan učitel Šefrna, který za svého pobytu téměř 20 měsíců na Ukrajině, vzletnými slovy uvítal a akceptoval všechny myšlenky zde přetřásané. —

Tak jako Vy jste chtěli vysvoboditi svoji vlast od Habsburků, tak i my chceme vysvoboditi svou od bolševiků.

Introduction.

„Ukrajinský Union“ will say everybody at noticing our periodical in the hands of a newsagent or in a shop — window. This attention is very dear to us, because it is one of those, which lead to approach and to understanding. The reader does not know what means this inscription as we do not know if he will turn his attention to our journal, will say two words; will think about it and say: „I shall subscribe“ or — or he will go away, forgetting the impression as well as these first words. It is easy to say two words, but it is not easy to organise. It is possible to say two words and to forget them, but we, who have come to fulfill our people's message, we shall not forget our duties. We must work in such a way as to be able to maintain our people's trust and to realise their desires. This is the purpose of „Ukrajinský Union“. For that reason it is important that we should be worthy to be noticed by the whole European publicity. As a matter of fact it is the duty of every Ukrainian to support us as well as possible, but it is also the duty of those, to whom we are speaking altogether. — because „Ukrajinský Union“ is not the journal of the different political parties, but it is the proclaimer of the will as well of the nation of Ukraina as of the subdued Slavs.

And so „Ukrajinský Union“ will be speaking of what wants each patriotic intelligent, who is defending in this way the interest of all classes of the Ukraian people.

Therefore we think that this object is very interesting in its kernel and advantageous for the publicity of Western Europe. By noticing us begins our first mental intercourse. Thence we go the way of self — knowledge, thence we seek the moral and material support. We shall write in our periodical in such a manner that, manifesting the desires of the nation of Ukraina, we should create troubling moments — and be able to offer to our readers a true mental rest and satisfaction.

We are in close connection with our home and besides our scientific and social economical articles which we shall publish in „Ukrajinský Union“, our readers will read with interest the notice, appearing once a week and based on truth, which we shall have to get directly and in original form from our home — from our presently submitted native country of Ukraina and if possible, from Rusia.

We are absolutely standing on the national stand — point and from this point of view we shall defend the state — lawful rights of the nation of Ukraina. We are and we shall always be standing on the Slav stand — point, because we descend of the country, which by its ethnographical situation unites all Slav races. And so we wish the independent Ukraina in Slav peace and union. We shall proclaim the United Slav States, because we see therein not only the independence of Ukraina, not only the victory of the Slav idea and the material strengthening of all socially suffering classes, but also an enormous progress of cosmopolitical culture and civilisation. And as all that we have said can be realised only when Ukraina will be independent in her whole ethnographical breadth, we proclaim the independence of Ukraina. It is natural. It will be the rational step towards the great ideal of those who want that the idea of great men of our Slav world should be accomplished. In a word: if we are to be consequent in our work, if we are to realise the desire of those who are no more, if we are to form the Slav traditions, founded on their great work and if we wish these traditions to be our pride before the whole world we must go from Vltava to Dněstr, from Dněstr to Dněpr a. s. o. as far as Kamčatka. If we are to be those whom the fate has entrusted with the duty to work on the Slav field, we must look on the matter solidly and not leap from Vltava to Volga in one great jump. Though it be a courageous jump, it may prove to be neck — breaking and for that reason it may not prove to be successful — for who should like to break his neck? Yes, all those, who have made this jump and are making it, will be of no use to the Slavs and will only check our purpose. We shall not proclaim the separatisme of particular Slav races, because we look upon Slovanism as an indivisible integrity. That are the principal ways which „Ukrajinský Union“ will go. The independent Ukraina is our device, our faith and power — may we find its echo everywhere!

Zd. Burketová:

Každý Ukrajinec musí mít svůj časopis „Ukrajinský Union“ a tehdy administrace bude moci jej dát za 10 hal.

Ukažte cizině, že dovedete být svorní a že Matka Ukrajina jest Vám nade vše.

J. U. Dr. Th. Hurecký:

Na novou cestu.

(Psáno pro „Ukrajinský Union“.)

V posledních dnech počal vycházeti v Písku „Ukrajinský Union“, jediný časopis ukrajinské emigrace, řízený spisovatelem a žurnalistou ukrajinským Hrejňukem. Při četbě úvodního článku zamyšliti se musí každý upřímný Čech a Slovan nad osudem nešťastných emigrantů ukrajinských i nad osudem tohoto kmene slovanského. Bezděčně vzpomínáme našich emigrantů pobělohorských i našich bojovníků za svobodu před 28. říjnem. Zamyšlíme se však i nad nejednotností a veškerými poměry Slovanstva po světové válce vůbec, znovu plno sváru a nesnášenlivosti, znovu všude mezi Slovanstvem plno zápalných látek.

Přihlédneme-li ku mírovým konferencím, neubráníme se dojmu a poznatku, že velmocem na tom záleželo a záleží, aby Slovanstvo se jednou nesešlo na společné linii, aby jednou nepěstovalo politiku svornosti. Mají strach z mocného Slovanstva jednotného a proto bylo vynalezeno plno otázek planých jako Těšínsko, Spiš, Albánie, Litva, Východ. Halič atd. Jen at Slované mezi sebou zápasí a se seslabují! Proto němečtí monarchisté a židé šli na Rus s bolševismem, aby ruský lid jím sebe seslabil a dal se na pospas německo-internacionálnímu kapitalismu.

A nepřátelům Slovanstva daří se dobře, když my Slované svojí nesvorností a hašteřivostí tak jim pomáháme!

Proto bylo by a jest již na čase, aby mezi námi, kmeny slovanskými bylo už jednou jasno. Jest třeba oživit myšlenku slovanské vzájemnosti a tu „Ukrajinský Union“ může vykonati velmi mnoho na sbratření a poznání se Čechoslováků a Ukrajinců.

Ovšem „Ukrajinský Union“ sleduje další cíl, volá po samostatnosti Ukrajiny! Volá po svobodě, na níž každý má právo! O tom zmíníme se příště podrobněji. Dnes jen můžeme říci že obdivujeme vedoucí ukrajinské emigrace v jich obětavosti a houževnatosti. V cizině, bez prostředků, pronásledování, nepodporování nikým, hlásají svobodu svého národa, dovolávají se spravedlnosti světa. My, kteří ještě takřka včera činili jsme právě tak, plně dovedeme oceniti Vaše snahy. Obdivujeme Váš idealismus a slibujeme pomoc a přejeme Vám, aby snaha a práce Vaše potkaly se s plným úspěchem.

Věci kulturní.

Slavnost na oslavu 10ti letého trvání pluku M. J. Husi v Českých Budějovicích.

Náš zpravodaj, jenž byl zúčastněn této slavnosti nám píše: vycházeje z nádraží do města, ihned jsem poznal, že se tu má konati veliká slavnost. Odevšad vanulo národní citění a davy, jež sestupovaly z různých vlaků naplňovaly město. Nejdříve všichni se hrnuli na „Náměstí Svobody“, které, nehledě na velikost bylo vroubeno tak hustými zástupy lidu, že sotva bylo možno projít. Na prostranství stál pluk Mistra Jana Husi.

Hned po deváté hodině četné hudební sbory vítaly svého nejvyššího vůdce pana presidenta T. G. Masaryka, jenž za přítomnosti min. N. O. Udržala, náčelníka gen. štábu gen. Mittelhausera, generálův Fauchert, Weinerek, Syrový, Čechek a j. počal přehlídku vojska. Pak následovalo defilé, které bylo

tak v krásném pořádku, jakého lze zřítí jen u starých, dobře vycvičených světových armád.

Po ukončení přehlídky, odešel pan prezident na radnici; před ním byl pozdraven dětmi z venkova. Promluvil s nimi, vstoupil do radnice, kdež přijímal různé deputace a korporace. Po té odejel do Žižkových kasáren. Obyvatelstvo stojící v ulicích v mohutném zástupu, vítalo jej a přálo mu mnoho zdaru.

O druhé hodině procházel městem průvod, jenž šel k Sokolskému ostrovu, kdež v nově vybudovaném stadionu mělo se odbyvati cvičení vojska. Úderem čtvrté hodiny bylo mile vzrušeno čekající obecenstvo zvěstí, že pan prezident přijíždí. Spálřeno sokolských kaňat a Sokolů vstupuje pan prezident na cvičiště se svým průvodem. Zářící zraky všech hledají elegantní postavu svého drahého osvoboditele, s radostí a vděkem vítají jej ve svůj kruh. Posvátné zvuky hymny linou se prostorou, které za přítomnosti tvůrce samostatnosti nabývaly obzvláštní hloubky.

Pan prezident pak za jásotu odchází na hlavní tribunu, by přítomen byl cvičení. A již objeví se státní, zdraví včejci, by předvedli ukázkou cviků s puškami a při ranní hodině. Cvičení těl. školy MNO. vzbuzují obdiv krásnými cviky na bradlech. Vznárá pětadvacitka malebnými skupinami vynucuje bouři potlesku. Ukázky cviků na nářadí jsou důkazem zdatnosti borců. Zajímavé bylo cvičení jezdeckého, jež cvičilo na způsob ukrajinských kozáků. Posléze vystupují vojáci 5. pěší divise, by zacvičili prostrná.

Pan prezident setrval až do konce cvičení. Za zvuků „Libuše“ odchází ze cvičiště, doprovázen jsa jásotem obecenstva.

Krásné chvíle zažily Čes. Budějovice, hostice ve svém středu hlavu státu, velkého syna Československého národa. Z. H.

Kamenováním bratrům z „Českého Slova“.

Náš pobyt v republice Československé nikdo tak těžce nenese jako „strana čsl. socialistů“. Na př. není téměř ani jediného čísla „Českého Slova“, aby v něm nebylo útoku proti nám. Právě před nedávnem „České Slovo“ přineslo „hrůzoplýný“ článek o ukrajinském sanatoriu. Kdyby zpráva ve skutečnosti tak dopadala jak píše „České Slovo“, pak by o tom promluvil i jiné listy národa československého a konečně vláda R. Č. S. zcela jistě ví, co činí. — „České Slovo“ vždycky něco najde. Když již nemá nic po ruce, vrací se do minulosti. Tak na př. dne 2. února 1924 vzpomělo si, že před deseti léty byli hospitanti čsl. strany socialistické uvítáni ve vých. Haliči „řvaním a házením kamenů na kočáry“, konstatuje při tom, že „některé osoby, byly zraněny“. I my pro svou vlastní kroniku uvádíme tuto „strastiplnou“ zprávu — a podotýkáme, že Ukrajinci, kteří řvali a házeli kameny, učinili chybu a sice tu, že vůbec dopustili ve svém území rejdy Rusofilů. Čeští socialisté vzpomínají oněch neblahých časů a my při tom velmi jsme zvědaví, kdy již „čsl. socialisté“ zase se odeberou do vých. Haliče, aby tam svolali se svými bratry-Rusy konferenci. — Na tuto otázku žádáme odpověď a již předem podotýkáme, že dnes by to dopadlo hůře, neboť by s nimi bratři Poláci zcela jistě naložili jinak než ukrajinští Sičovníci. Nevíme ještě také co by řekli čeští socialisté tomu, kdo by přijel do českého území a pomoci českých

neprátele si počínal utopistickými kotrmelci šlapati to, co bylo každému dobrému českému občanu drahé a milé? . . .

Nebudeme psátí co by v takovém případě mohlo se státi, ale jedno jest jisto, že by to dopadlo hůře než s hospitanty z „Čes. Slova“. Nás jenom překvapuje, že „čestí socialisté“, díl to národa československého, ještě mají čas zabývat se a vůbec vyvolávat podobné věci, jež samozřejmě velmi milé nejsou, ale národu, který rovněž trpěl a který se honosí slovanskou kulturou, podobné vzpomínání (budiž promínuto — nemíníme celý národ) jest trochu bizarním. Dle toho jak si počínají „Č.S.“ můžeme si mysliti, že vůbec žádných útrap neměli, leda tu, že byli »kamenováni« ve vých. Haliči.

M. D.

Čtenářům města Písku a okolí! K tomuto číslu přikládáme složenky poštovní spříteľny a žádáme laskavě, by jich použili k vyrovnání předplatného. — List předplácí se také u fy.: Dunovský, Pazdera, Podhalský, na což dovolujeme si upozorniti. Příští číslo vyjde dne 24. t. m.

Různé zprávy.

Boľševici chtěli býti sousedem Českosl. státu. (Zahraniční zpravodajství »Ukraj. Unionu«.) Jak se dovidáme, zabývalo se v těchto dnech »komunistické« ústředí v Moskvě otázkou taktiky, pro vých. Halič. Na této důvěrné schůzi, mezi jinými mluvil i Kameněv. »Abychom svého docílili,« pravil — »musíme věděti všechno, co učinil, co učiní a co hodlá činiti v budoucnu polský stát v tomto území.« Dohoda, jenž dne 14. III. 1923 přířkla východní Halič Polsku, tímto dopravdy nerozvázným krokem učinila pro naše záměry velmi mnoho. Evropská buržoasie má toho na svém krku tolik, že občas její činy dávají nám velmi vážné předpoklady do budoucna. Toho musíme si všimati obzvláště nyní, kdy na Podkarpatské Rusi zvítězili naši. Musíme pracovati tak, abychom také zvítězili i ve východní Haliči. Nespokojenost východohaličského obyvatelstva, poměry v Polsku a naše vítězství na Podkarp. Rusi, nejen dávají nám možnost úsilovně pracovati dále, ale zajišťují nám také vítězství. Českoslováci jsou v jádru táboristé a jistě v rozhodný okamžik půjdou s námi, ostatně většina jich jsou rusofily a na tyto struny my musíme zahrátí. — Tak zamýšlí kamarád Kameněv uskutečňovati plány komunistické internacionály. Ale nás toto zvláště nezajímá, zajímá nás ta ukrutná neprozíravost evropských politiků. Kam to vlastně jdou? — K čemu všechno to spěje? My nechceme zprávu kresliti příliš černě, ale ze všeho toho je viděti, že buď jednoho dne boľševici ovládnou východní Halič a nad Evropou (vzhledem k různým smlouvám, jež se týkají obrany proti boľševikům) rozvíří se úžasný vítr války, anebo Evropa zůstane všechna v klidu, jako to bylo při otázkě Klajpedy.

Smrt Lutovinova. (Zahraniční zpravodajství »Ukraj. Unionu«.) Před nedávnem ukončil sebevraždou předseda odborové organizace poštovních a telegrafních zřizenců a vynikající člen komunistické strany Lutovinov. Příčiny smrti, o níž teprve se dovidáme, oznámeny nebyly, neboť Lutovinov, ačkoliv byl nejagilnějším činitelem sovětského hospodářského života a svými názory se klonil k levému křídlu strany, ukrutně se zklamal.

Dozvěděl prý se o boľševickém kousku, jehož mají spáchat v hospodářském životě a uvážliv všechno rozhodl se ukončiti sebevraždou. V Kijevě kolují ještě i jiné zprávy a sice, že Lutovinov svůj nesouhlas projevoval až příliš, takže boľševici obávajíc se zrady, spáchali na něm násilí.

Boľševici zneužívají jména »Ukrajinec« a »Ukrajinský« pro své politické cíle v Evropě. Dějiny na Rusi se opakují. Jako v XVII. stol. Rusové, podrobivše si Ukrajinu a chtějícce usvědčiti před celým světem, že ukrajinští Záporožští Kozáci, nejen, že dobrovolně se zřekli své samostatnosti, ale že jsou hotovi sloužiti ruským carům, organizovali pro své politické cíle kozácké vojsko, tak jest tomu i nyní. Na př. zřídili si v Charkově »nejvyšší soud ukraj.«, ale dobře informovaní Ukrajinec, nejen, že se za to stydí, ale při vzpomínce není mu dobře, neboť jménem Ukrajiny tento »nejvyšší soud« popravuje lidi. A to že má býti Ukrajina? — Ne, my takové krvelačné Ukrajiny nechceme. Chceme Ukrajinu, která lidské krve nepotřebuje a dá-li nám Bůh, že se navrátíme, také nebude jí vyžadovati. — My sice víme, že jest tam několik osob, které mají příjmení ukrajinské, ale ti jsou pouze pro reklamu a pak toto v úvahu se brátí nesmí, neboť již víme, že od času boľševické vlády na Rusi, jest taková spousta »čistě ruských a ukrajinských« jmen, že kdybychom toto neznali, mohli bychom si mysliti, že naši krajané jsou tam doopravdy. Nikoliv, není tam Ukrajinců. Ukrajinci jsou v kriminálech a ve vyhnanství.

Osobní. Počnaje dnem 1. června t. r. vstoupil do služeb jako vrchní tajemník »Ukraj. Unionu« a administrátor bývalý ukraj. poručík Mykola Danyliuk. — Pan Mykola Danyliuk pracoval po pádu rakouské dynastie při ukraj. diplomatické missi v Budapešti a po likvidaci této misse odešel do Vídně, kde studoval politické právo. — Avšak z materiálních nedostatků »musel studii nechat a hledati práci. Přišel do RČS., kde jako poručík byl přidělen k ukraj. pracovnímu oddělu č. 15. v Litoměřicích. — Jest horlivý ukraj. vlastenec a nehleděl na výhody, jež měl v Litoměřicích, nechal této služby a vstoupil do práce na poli národním. Přejeme mu zdaru.

Odpověď p. Šimčenkovi. Dohoda mezi Ruskem a Ukrajinou byla zrušena r. 1709 a mimo to přidružujeme se aktu ze dne 22. ledna 1918. Mínil-li Nikolaj Nikolajevič svým projevem zasáhnouti do práv naší vlasti, pak neznamená ani tolik, kolik by mohl znamenati. Ostatně, my jsme si vědomi, s kým, co, a jak máme činiti.

Redakce.

Besídka.

Z cyklu přednášek B. M. Hrejňuka.

Tentokrátě chci si pohovořiti o užívání a pojmů slova. Poslední dobou pročeti jsem dobrých pár svazků nově vydaných knih. — Studuje jich obsah samozřejmě žiji a poněvadž to, čím jsem žil, odešlo v oblast minulosti, chci se touto minulostí zabývat. Hlavně, co mne z té minulosti zajímá, toť spousta slov, kterými autor sype jako sedláč plevy. Píše tyto řádky, vidím obrovskou chumelici slov, která se na mne sype jako sněh. Ano, jest tu taková spousta slov, jako sněhu, jenž s hora se sype, ale neškodí, za to slova, jimiž autor zasypává svého čtenáře, buď se nás dotýkají jako ten sněh, nebo vůbec je necítíme. Předě mnou právě leží tři svazky knih. Francouzská, ruská a ukrajinská. Otevru a nahlížím do nich. Autor zrovna popisuje za-

nedbanou zahradu. »A tento jediný koutek«, píše autor, »pod čarovným nebem, kde kvetou růže jaksi vzbuzuje odpor a úžas.« — Jaké plýtvání slovem! V této větě možno najíti tolik různých pojmů, kolik slov a snad i více. Obrátím několik stránek a tu zase čtu: »Zdá se, že cosi čhá v úkrytu, Hřích nebo Smrt.« Zde spisovatel psal naprosto bez rozmyslu, nebo čhá-li v úkrytu Hřích, čhá tam zároveň i Smrt. Člověk, jenž dosud byl prost hřichu, je-li jednou jím dotčen, umírá. Jeho čisté já jest v tom případě zavražděno. To je vzato ze stanoviska celkového. Situace vypadá ale trochu jinak, se slovy, jichž bychom museli buď používat co nejméně, anebo — když již musíme je užiti, pak s největší opatrností a vroucností. Jest velmi často užíváno slovo »láska« — a počneme-li řádně čísti naši t. zv. moderní literaturu, pak se přesvědčíme, že kovář, jenž ku své práci užívá kladiva, zachází s tímto kladivem o mnoho šetrněji. Vět on, že přespřílišné používání kladiva kazí věc, kdežto spisovatelé, používající slovo »láska«, jakoby nechápali, že toto slovo jest svaté a že přespřílišné používání jeho zevšedňuje nejen jeho moc, ale i význam, ba kazí společenské mravy. Vždyť »láska« znamená to, co vše . . . A toto slovo máme-li již vysloviti, pak vyslovujeme jej tak, jak srdce jen dovede, jemuž jest nutno jej vysloviti. — Totéž se děje se slovem Bůh, ale ještě hůře vypadá zpráva se slovem srdce. Pravím, že zedníci lépe zacházejí s cihlou, než romanopisci našeho věku se srdcem. Vím, že vzal jsem si za úkol velmi těžkou věc, snad také ji nerozluštím, ale bude pro mne velikou radostí, když učiním aspoň počátek k tomu, co se jednou musí stát. Co se musí stát? — Musí přijít korektura našich slov, čili rozřídění slov. Je-li pokrok, pak ať je také v zúšlechťení našeho řečnění. Ve svém tvrzení se nedovolávám učených autorit. Mluvím pouze to, co diktuje mi skutečný život a mravní povinnost. Užíváme ještě jiných slov, kterých bychom užívat neměli. — Slovo »nemanželské«. Toto slovo zakotvilo u nás proto, že nastal takový poměr; ale poněvadž slovo tvoří poměr, je zcela jisté, že slovo »nemanželské« bylo vyřknuto dříve, než nastal poměr. Nevyrkly jej také milenci, neboť nebylo to jednak jejich prospěchem, jednak není to logické. Nemanželských dětí vůbec nebylo, není a také býti nemůže. Jsou jenom jedny děti a ty, jaké od počátku člověka byly, také jsou. Děti, jež přišlo na svět následkem nedovoleného poměru, nazýváme nemanželským. Lžeme — dítě jest manželské, neboť objevení jeho se na světě stalo — proto, že si toho přáli muž a žena. Byli to tedy manželé v plném slova smyslu. Stalo-li se to s dovolením nebo bez dovolení, je to jedno. Příroda vykonala to, co vykonati měla a jistě to také bez božího požehnání nebylo, neboť titi lidé byli spoutáni tím nejvyšším co říká Bůh: — »Roste a množíte se.« O zlu tu hovořiti nelze, neboť v těchto božích zvucích zla nebylo a proto ten, jenž tato slova pronesl, stojí nad námi neskonale vysoko. K těmto jeho dobrotivým slovům jsme ještě něco přidali a zrodilo se zlo, takže pojednává o tomto problému, musím bohužel dodat, že jest jenom povinností rodičů, aby toto dítě bylo puštěno na cestu pravého společenského řádu, tož aby bylo doopravdy dítětem svých rodičů! Dále, rozlišování lásky na manželskou a nemanželskou, tvoří podivný pojem života. Vypadá to tak, jakoby byly dvě lásky a dva životy. A to je přece směšné! Tím nechci hlásati svobodu lásky na boľševický způsob. —

Pokračování.

Vychází jednou za týden.

Předplácí se v administraci. Žalovatelné a splatné v Písku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáskou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové: Redakce a administrace Písek, Rybářská ul. č. 2. Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být objednány. Inserty mohou být také v řetích cizích, ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Majitel a vydavatel: Ukrajinská emigrace v zastoupení B. Hrejňuka. Zodpovědný redaktor Hruška Vladimír. Tiskem J. Hrušky v Písku.

Kdo své zdraví chrání
od Jabulky

pražské uzeniny shání,

v Písku
na Havlíčkově nám. (Floriánské.)

Moda hýří pestrostí!

Přinášíme pro léto nejkrásnější druhy

**látek hedvábných
a polohedvábných**

v ohromném výběru a levných cenách.

Neopomeňte navštívit nejstarší český závod hedvábnické firmy

Česká společnost,

pro obchod a průmysl, velkozávod
látkami hedvábnými, sametem a plyšem.

PRAHA, Vodičkova ul. 42.

LUCERNA.

Vzorky na požádání zdarma.

Pp. obchodníkům obzvláště z venkova
zvláštní ceny.

**Všeslovanské
knihkupectví, nakladatelství
a antikvariát
S. L A V R O V A
V P R A Z E,
Karlovo náměstí číslo 6.,
n a b í z í :**

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných cenách.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta

v Písku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky

všech druhů.

Jen se přesvědčte!

Hnojiva.

Hnojiva.

Vždy dostane se u firmy :

Jaroslav Chvoj

v Horažďovicích,

továrna na vápno a hnojiva.

Vždy dle cen konkurenčních!

Přesvědčte se!

Vápno.

Vápno.

Odporúčujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i laciné, tak na př. fa.:

**Václav Semokrouh,
Kozojedy-Kralovice u Plzně,**

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských,
mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

**NOVINKA! Nejdokonalější secí stroj doby přítomné, stroje na
tašky značky »Eterna Viktoria«.**

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

UKRAJINSKÝ UNION

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

V Plsku, dne 27. června 1924.

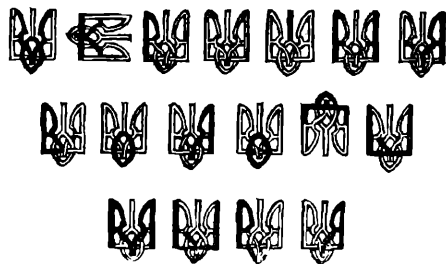
Příspěvek ku státnímu právu Ukraj. Národa.

Státoprávní snahy ukrajinského národa nejsou dosud přijímány sympaticky a sice proto, že mnozí z našich odpůrců namlouvají evropské veřejnosti, že Ukrajina byla vymyšlena Němci, že jest německou irredentou a že vůbec jest smyšlenkou, jež tříští slovan-skou sílu. V minulém čísle poukázali jsme, jaký ohromný význam má otázka osamostatnění Ukrajiny, avšak jsou lidé, kteří přece nechtějí souhlasit s tímto opodstatněným tvrzením — pokládajíce naši nacionální otázku za smyšlenku.

Abychom učinili pro vždy přítrž všem těmto pletichám, dali jsme se do studie, a

aby to, co chceme tu říci, mělo svou opravdovou podstatu, přinášíme před zraky světa tři obrázky, respektive jeden, jež reprezentuje Ukrajinu, jako zem, jež má svou vlastní kulturu. — Jest to státní znak ukrajinského národa, jež rozebereme způsobem fonetickým. »Trojzub« znamená »Ukrajina Vladimirova«, jak lze spatřit na shora uvedených obrázcích. Máme historické doklady o tom, že Veliký kníže Vladimír nosil onen »Trojzub« na své panovnické berli. »Trojzub« také vidíme na všech kovových mincích z doby Vladimirovy a z doby syna jeho Jaroslava Moudrého. Největším však dokladem jest nám vel-

ká, klasická báseň »Slovo o pluku Igorevě«, psaná v těchže dobách. V této nádherné básni, autor jakoby napřed věděl, jaké osudy stihnou jeho vlast, často užívá slov »Ukrajina« — »ukrajinský«. — Více se rozšiřovati o této věci nebudeme, neboť víme, že to, co jsme zde uvedli, pro každého inteligentního Evropana stačí. — Najdou-li se pak lidé, jež ukrajinskou národní otázku i po tomto — budou pokládati za věc Němci vymyšlenou, pak jsou to ti, již buď ve své nevědomosti a zaostalosti nemohou pochopiti, oč se jedná, nebo jsou zaprodání Němcům a pracují proti Slovanstvu!

O naší národní myšlence a mezinárodní ničemnosti.

Státoprávní snahy ukrajinského národa nejsou dosud přijímány sympaticky. Podivno. Ani světová válka, ani informace se strany Ukrajinců nevysvětlily cizině tyto otázky a snahy. Avšak, pohlédneme-li trochu nazpět, uvidíme, že část českého národa a hlavně velké řady vojáků, seznaly na vlastní oči protipolský a protiruský boj ukrajinského národa za své osamostatnění.

Prostý lid seznal boj, učenci — základní rozdíly velkoruského a ukrajinského živlu v bývalé ruské říši a přece věc čekově nejde ku předu.

Světová válka a rusko-ukrajinská revoluce rozbily velikou říši ruskou a bolševický novotvar, který se ubytoval v chatě potřísněné lidskou krví, jest sice uznán de jure, ale my uznati jej nemůžeme, jako rovněž neuznáváme polské svrchovanosti ve vých. Haliči.

Buďž, nejsou uznávány, nejsou přijímány sympaticky, tomu diviti se přestaneme — nepřestaneme se však diviti tomu, že veškerý tisk, který volá o zachování všech pěti smluv, jež uzavřeny byly po válce, tyto tak brutálně ruší. Připojení vých. Haliče k Polsku jest porušení mírových smluv. Dnes pro

»někoho« tato věc jasná není, avšak budoucnost ji zcela jistě osvětlí. My jenom dnes konstatujeme a při tom jsme přesvědčeni, že tím, komu tyto mírové smlouvy nejsou po chuti, byl dán velmi významný předpoklad, jež Evropa volá zpět do světového požáru.

Dnes velká Ukrajina jest ovládána Moskvou. Nebyli jsme ti, kteří s úzkostlivou nadějí očekávali brzkého pádu vlády Sovětů. To bylo dříve. Dnes však situace jest docela jiná. Dnes nehledě na to, že Sověty jsou uznány de jure, jich úplné zhroucení se blíží čím dál tím zřetelněji. Mnozí se domnívají, že Sověty padnou rozbrojem v komunistickém ústředí. Nikoli! Sověty padnou tehdy, až ukrajinský a ruský mužik se doví, že jest ošizen a že ony miliardy carského dluhu pomocí sovětského bajonetu bude museti zaplatiti. Padnou tehdy, kdy pozná, že dělnictvo anglické a zároveň veškerý svět socialistický, jenž žádá své předáky za uznání ruské vlády jedině proto, aby dělnictvo ruské mohlo býti po kamarádsku staženo z kůže.

Nelze dnes mluvit o podrobnostech oněch dějinných chvil, v nichž se tak stane, ale jedno jest jisto, že se tak stane. Záleží na tom, jak si bude počínati onen cizozemský ka-

pitál ve své exploataci. Bude-li míti škrabošku »Labour Party«, snad se to protáhne. Přijme-li starý systém využítkování, pak je konec sovětské vlády. Jedno jediné je jisto, že veškerý socialistický tisk evropský, jenž tak neustále žádal své vlády, aby Rusko bylo uznáno de jure, zapálil svého ruského kamaráda na celá staletí do jámy cizího kapitálu. Tot je nyní jasno nám — emigrantům. — A poněvadž jsme to my, kteří chceme blaho svého národa, bude tedy jen na nás, abychom toto jasno roznesli do řad svých ubohých krajanů. Mimo to víme z dějinné zkušenosti, že revoluční vlády, i když vítězné odolaly všem útokům zvenčí, časem, poněvadž přílišná bdělost a stále nervosní napětí vyčerpalo jejich síly, byly nuceny nejen se přeměňovati ale i víc a více ustupovati i oněm skrytým ideám a silám, se kterými dosud přímo či nepřímo bojovaly. To první ze stanoviska psychologického. Vezmeme-li však jinou stránku, o které na tomto místě zatím nesmíme psati, přicházíme k názoru, že Lenin svou činností dal veškerému světu poučení strašné, ale uznání sovětské vlády jistě dá ještě větší.

Bývaly doby, kdy jsme si navzáj nerozuměli, ale dnes, nehledě na to, že se tváříme

jako bychom si nerozuměli, rozumíme si a to dobře. Aspoň je to vidět mezi Slovany. — Chápeme — a snad více než kdy jindy. Připomínající činnost všech možných i nemožných svazů, jež byly utvořeny po válce, poněkud ukrádá se nám do hlavy tato myšlenka: Mezinárodní ničemnost a naše slovanské úkoly. — Moc Rady Ambasadoru ze dne 14. III. 1923, odevzdala západní kus ukrajinského území Polákům, či takřka polskému národu. Kdo je to polský národ, jemuž ona pařížská konference tak lehoučkou rukou odevzdala území, na němž bydlí 6,000,000 ukrajinského národa, netázajíc se ani, zda-li je to jemu po chuti nebo ne? . . .

Když si povšimneme pařížského aktu ze stránky mravní, tož především vidíme — jeho ničemnost. Ničemnost a to tak velkou, že

ji má právo odsoudit každý národ, každá država, která ještě nezapomněla, co znamená poroba. Od této ničemnosti musí se odvrátit každý, jehož duše dosud není chycena naftovou etikou. Ničemnost tohoto aktu spočívá hlavně v tom, že při řešení a utvrzování otázky této, državy a státy, jež ještě tak nedávno stály za svobodou a lepším osudem všeho lidstva, řídili se svými hrubě-imperialistickými motivy. A díky této jejich ničemnosti, týž ničemný Polák, koupil u nich za ukraj. krev 6,000,000 ukrajinského národa, ujistiv při tom, že tento národ do jediné ho bude prolévat svou krev za jejich polské zájmy. A všechno to učiněno s bezpříkladným cynismem. Státy a národové, kteří se jmenují vysokokulturními, nejen, že plivuli tímto ničemným aktem do zakrvaveného obličej

ukrajinského národa, ale i na svou vlastní kulturu, na všechny ideály — ba i na tisíce hrodek, v nichž leží posvátný prach mučedníků za svobodu a humanitu. Tyto státy ani se nesnažily, aby aspoň fíkovým listem přikryly svou ničemnost, aby napřed vyslechly representanty onoho národa. Uplynulo již více než rok od paktu toho. Nebylo by snad ani zapotřebí o něm mluvit, avšak jest nutno zdůraznit, abychom mohli i na dále stále státi před tímto dokonalým dílem politiky bez morálky, a prohlédnuvše jej do podrobnosti, zaujali k němu své stanovisko. Naše stanovisko v této otázce jest takové: Když již udeřili nás do tváře, vynasnažíme se, abychom v čas na to také »něčím« přispěli.

B. M. Hreňuk.

Prof. Dr. M. Ostapenko:

My a slovanský tisk.

Stanovisko a povinnost emigranta vůči vlastní mne donucuje, abych zúčastnil se práce v jediném našem listě, jenž má otevřít okno na východ.

Přijímaje účast ve spolupráci, dovoluji si především napsati několik slov o našem slovanském tisku.

Za poslední doby poznal jsem, že mnoho viny na našem ukrajinském neštěstí nese evropský tisk — obzvláště slovanský. — O tisku evropském jako o takovém hovořiti nebudu, ježto vím, že cíle slovanského a evropského tisku jsou odlišné. Nechám jej tedy stranou.

Naši slovanští novináři, chopivše se toho neb onoho nemilého okamžiku v historii — nikdy nepíšou tak, aby chybu napravili, ale vždycky činí z toho takovou kaši, že po úvaze a rozboru nenalezli bychom tam ani za rhák pravdy.

Na př. pojem o Brest-litevském míru, a nebo o generálu Skoropadském, mnozí, díky nesprávné informaci, vykládají tak špatně, že občas nelze tomu se vynadiviti. Informovali svou veřejnost, tak jako bychom my — Ukrajinci — zradili Slovanstvo a šli k Němcům. To přece není pravdou. Před uzavřením brestlitevského míru, naše Ukraj. socialistická demokracie, hledala spojení s demokracií ruskou. Když však byla odkopnuta a bolševické bandy zaplavily Ukrajinu, odkopnutí ukrajinské demokracie museli buď všichni zahynouti bolševickým terorem, nebo hledati spásy. Jest to sice trpká pravda — ale skutečná. Také Němci nebyli pozvaní Skoropadským. Skoropadský nastoupil vládu pomocí Němců, ale na Ukrajinu je nezval. V Brestu-Litevském také nebyl, byla tam socialistická demokracie a její zásady (míním to všeobecně) jsou nejen u nás, nýbrž v celém světě známe. Socialisté jako takoví nikdy nejsou orientovaní národně a proto jim ovšem nezáleží na tom, pomůže-li Němec, Turek, anebo Negr. S těmito pakty slovanští novináři nepočítali. Hlavně, že tyto špatné zprávy a informace podávali ve svém denním tisku — soudruzi ukrajinské socialistické demokracie. Lze-li si představit větší neúspěšnost? — Je také podivným, že teď právě, kdy angličtí a francouzští socialisté hledají spojení a míru s Němci, slovanský tisk (aspoň většinou) toto jednání schvaluje a se raduje z vítězství.

A to právě jest smutné. —

Ještě smutnější jest, že šéfredaktoři velikých denních žurnálů přijímají články, v nichž autoři napadají osoby aktivně politicky činné anebo články, jež naprosto neodpovídají skutečnosti. Tak na př. »Národní Politika« číslo 168, přinesla úvodní článek, v němž dotýká se činnosti Společnosti Národů, vypra-

vuje: »Společnost Národů, která byla založena za vysokým a dalekým cílem, aby zamezila příštím válkám, že by se státy podrobily jejímu rozhodnutí, plní touto hudebou jen své vlastní poslání.« To je dobré! — Společnost Národů byla založena za vysokým a dalekým cílem, aby přý zamezila příštím válkám, prosím, odevzdala kus ukrajinského území Polsku, a to že je hudba? O, je to příliš čarovná hudba! Jest v příštím hudba kulometů a dělostřelctva. To ovšem má nejen účinek, ale i význam. Budiž mi prominuto, ale když já se rozhlednu po slovanském tisku, vidím, že slovanští žurnalisté jsou z většiny povídkáři. Rádi se škorpí třeba o kozí chlup. — Slovanští novináři rádi poskytují svým čtenářům náhodu za býčf nebo kohoutí zápas. Vychovávají svého čtenáře, by četl žurnál jen tehdy, když v něm jest nějaká sensace, násilí a j. — Nemyslím, že tu může pomoci novinářská škola. Spíše věřím, že pomůže čtenář. Budou-li se čtenáři ohlížeti, jen po žurnálech, jež dobře informují, poučují a slouží nějaké krásné myšlence — po žurnálech, jež jsou průkopníky ušlechtilých snah — a odmítnou-li žurnály, které štvou národy proti sobě, povznesou tím nesmírně úroveň žurnalistiky. Nejen pisatel vychovává čtenáře, vychovává také čtenář pisatele. Dobrý čtenář může si vychováti novináře jen tím — řekne-li mu několik upřímných slov. A tu jsem u jádra věci: Kdyby všichni ti, kteří byli u nás na Ukrajině, zeptali se toho neb onoho žurnalisty, z jakých příčin šli Ukrajinci do Brestu-Litevského, jsem přesvědčen, že odpověď by dostali velmi skoupou. Většina slovanských novinářů zaspala válku, zaspala revoluci a proto právě pořád jsou mezi námi Slovany nedorozumění. Kdyby slovanští novináři náhodou poslouchali rozhovor o těchto věcech mezi vyhnancem ukrajinským a svým čtenářem, žasl by. Není to rozhovor, je to boj — ukrutný boj!! — My jsme centrem všech Slovanů, my jsme tím, kam měly by se obracet zraky všech upřímných slovanských lidí, a my jsme, díky slovanským novinářům, nuceni (prosím, v čas vyhnanství, v čas hmotných nedostatků, v čas ukrutného pronásledování i žebření) vydávati pro slovanskou veřejnost svůj vlastní list, Český novinář může namítnouti, že když Čechoslováci chtěli své samostatnosti, zakládali v cizině svůj tisk, ale my, Ukrajinci, v cizině nejsme, nejsme také mezi cizinci a pak naše samostatnosti zakládati není třeba, tato již od roku 1918 existuje.

Pravda, nejsme tam, kde bychom měli býti, jsme ve vyhnanství a ti, jež nás vyštvali a potupili, ti, kteří našeho vyhnanského života povšimnouti si nechtěli, at pamaťují, že za našich dob rodí se národ za jediný den. —

M. S. Danyliuk, tajemník:

Náš směr.

Rozklad, který zachvátil řady socialistické, ukládá nám, Ukrajincům zvláštní úkoly a povinnosti. Kdo je tím vinen, zabývati se tu nebudeme, nemá to žádný účel a také není to v našem zájmu. Náš zájem je samostatná Ukrajina, a tento cíl právě ukládá nám povinnosti, abychom byli pevnou oporou ukrajinského národa a dovedli budovati zdravý, doopravdy demokratický stát ukrajinský. Majíce toto v úmyslu, neuznáváme ani krajního nacionalismu, ani socialismu, který dnes se šíří po Evropě, neboť jak socialismus tak i fašismus jsou podvodem. Ani v tom, ani v onom není ničeho, co by odpovídalo skutečným snahám člověka vůbec. Socialismus v praxi demagogie, fašismus — násilí. — Ukrajinský stát nebude ani fašistický ani socialistický. Bude státem opravdové demokracie, již úkolem bude, aby podnikla všechno, co by mohlo vésti náš národ na nové cesty. Na cesty lidskosti a hospodářského vývinu. — Národ náš, jenž na své vlastní kůži prožil několik socialismů, bude národem, jenž bude státi za úplnou obrodou a převýchovou všech slovanských národů.

K tomu nyní směřuje ukrajinská demokracie. — Žijíce ve vyhnanství a při tom jsouce roztroušeni po celém světě, poznali jsme nejen fašismus, nejen socialismus, ale mimo to, poznali jsme mnohá státní zřízení, která se pro náš ukrajinský národ absolutně nehodí.

Chceme utvořiti svůj stát, který nebude me tvořiti ani na starých státních principech, ani na principech oné demokracie, jež vyšla z poválečných zmatků a utvořila celé řady států, jimž do kapitalistické oligarchie daleko není. Máme-li pracovati, tedy budeme pracovati tak, abychom svůj národ povznesli nad jiné kulturní národy. Ukrajinská demokracie nebude sledovati jenom cíle hospodářské a politické, bude hledati nové formy a nový mravní život.

Z redakce: Autor článku socialistickému vítězství ve Francii a Anglii nepřikládá žádného významu, naopak, nazývá ono vítězství — vítězstvím rozkladu, neboť socialisté, i když v kterékoli své stranické převaze zvíťazili, nikdy nepropagovali svůj program skutečně socialistický, nýbrž klonili se k stavu feudalismu.

Znač. 748 »Povstalec«. V. C. P. K. o nás ví . . . Dopis o 4 bodech obdrželi. Odpověď veřejná nemožná. Monachim též ví. Nejlépe bude, když přijedete do Pisku. Dokumenty V. C. P. K. žádoucí! Den Vašeho příjezdu oznamte!

»Una«.

K Ukrajincům.

Bratři Ukrajinci!

Vaše právo a vaše osvobození jest pouze ve vás. Chcete samostatné Ukrajině, můžete ji mít! Chcete návratu do svobodné vlasti — záleží to jenom od vás. Nikdo nikdy nikoho neosvobodil. Nikdo nikdy nikomu ničeho neposkytl, když dotyčný o to nežádal. Nuže uvažte: Pro vaše zájmy počal vycházeti v řeči bratrského národa československého časopis »Ukrajinský Union«. Kdo by z vás si myslil, že tento časopis vychází pro cizinu, ten by podal důkaz, že není si vědom, proč přišel do ciziny. Vždyť budeme psáti pro Vás a jen ve Vašem zájmu, totiž budeme psáti o Vašich tužbách. Jaké jsou ty tužby, psáti tu nepotřebujeme — chováme je každý ve svém srdci. Ostatně o tom můžeme hovořiti v časopisu psaném v naší rodné řeči. Ten také může býti, ale to záleží zase na Vás. Pomůžete-li nám udržeti »Ukrajinský Union« v řeči české, vynasnažíme se, abychom také organizovali »Ukraj. Union« v řeči mateřské. — Záleží to na Vás. Proto musíte býti svorní — snášenliví, trpěliví a obětaví — musíte jeden druhému pomoci a když pomůžete jeden druhému, tedy pomůžete i nám. Pracujeme a budeme pracovati ve Vaš prospěch. Odebírejte proto všichni, jak můžete, »Ukrajinský Union« — šířte své vlastní dílo, tím pomůžete své otčině i nám, neboť spolupracujeme s Vámi, poznáme Vaše tužby, řekneme o nich světu a hlavně, udržíme tento časopis, jehož my všichni nutně potřebujeme! Co je to my všichni? — My všichni otčina — totiž část otčiny, která jest vyřvána z vlastního domova do ciziny. Nebudeme Vás více napomínati, neboť věříme, že každý ten, komu jest drahá nade všechno matka Ukrajina, ten nám pomůže. —

Ukrajinskí inteligenti! Připomeňte každému, který ještě není tak uvědomělý jako Vy, že on jest vaším bratrem a že jest zde proto, aby se čemusi dobrému naučil a při návratu do vlasti mohl býti řádným občanem. Jak máte tento lid vzdělávati, dopodrobna psáti nebudeme, neboť myslíme, že toho není zapotřebí. Žijete na emigraci a máte tu na sta příkladů. Vždyť žijeme rozházení po celém světě a můžeme viděti jak cizinci, již poskytnutí nám přístřeší, pracují a jaký výsledek jest práce té. My jsme tomu porozuměli a vystupujeme před širokou veřejností, jsme přesvědčeni že to, čeho nedovedli udělati naši předchůdci, uděláme s Vaší pomocí my a v tom pomáhejž nám Bůh!

Vydavatelství »Ukrajinský Union«.

— III —

Z cyklu přednášek B. M. Hrejňuka.

Dokončení.

Ta jest více než rozvratná. Jest ničitelkou veškerého lidského rodu. Tím chci říci, že mužové, obzvláště ženatí, musí vzít na vědomí, že opouštějí-li svoji ženu, ponižují důstojnost člověka a při tom podporují jak muže, tak i ženu, zahanbující termín. Jest potřebí vyučovati společnost, aby jinak si ženu naši nedovedla přestaviti, než jako uctívanou rodičku. Ona prodlužuje lidský rod.* Jaká bude žena, takový bude rod a to záleží pouze od mužů! A tu mohu říci, že náš moderní slovník pro tuto výchovu se nehodí. Ano, jen moderní, neboť starý slovník jest slovy chudý, za to věty složené z těchto starých slov, a jimiž dosud operuje prostý, venkovský lid, jsou naplněna moudrostí.

Nepopíráme, jsou v moderním slovníku slova, bez nichž se obejít nelze, ale jsou také i termíny slovní, zvaná slovíčka. Korektura slovníku byla by prospěšná ještě proto, že se tam nahromadila taková spousta těch

slovíček, obzvláště ve směru lidského citu a trestním, že slova tato nejen mjí se účinkem, ale také dělájí pochybné směry. Proto také máme, obzvláště my, Ukrajinci, takovou spoustu stran. Jest obrovská spousta slov — každý je vykládá podle svého a proto není divu, že všichni ve svém tvrzení mají pravdu. Co ještě jest dobrého v provedení korektury jest hlavně to, že zmizí demagogie — zmizí zbytečné plýtvání a nehodnocení veliké síly slova. Slovo jest dar boží, jest veliká síla a mluvčí-li marně, zneuctíváme tuto svatou moc. Bude-li toho dbáno, pak spisovatelé a řečníci sice budou oloupeni o spoustu termínů, za to řeč nebo kniha bude věcnější a čtenář či posluchač bude po ní dychtiti a bude si jí vážiti. Největším však důvodem jest mi to, že máme velmi mnoho, zdá se, krásně napsaných knih; ale co nám do nich — když jsou vymyšlené, co nám do této nadšené teorie, když většina autorů nikdy nesmyslela tak, jak ve svých knihách svému čtenářstvu předkládala.

Ukrajina.

Tam v dáli za Karpaty,
kde bratrský můj národ ruce spíná
a leží na zemi a potupen
a volá o pomoc je ochuzen —
tam leží slovanský kraj — Ukrajina.

Tam v dáli za Karpaty,
kde matka Sláva má své statné syny,
tam se jen chudý mužik souží,
jsa poroben — a jiným slouží,
tam bratrský můj národ — Ukrajina.

Tam bratrský můj národ — poroben —
a poroben jen bratrem svým —
oh, jak to boří — — —
jak do srdce když bodá nůž — —
Ó, pověz, Bože,
zdaž ještě to jen býti můž',
by stanul také svobodným!

Petr Syka.

Různé zprávy.

Těšte se Slované!

Čteme-li evropský tisk a pozorujeme-li události, můžeme si nýsli, že všechny dosavadní směry ve vedení mezinárodní politiky jsou u konce, a že stojíme na prahu nového období. Vláda, vždy konservativní Anglie je složená z radikálů. Ve Francii totéž. Anglie i Francie mají socialistické vlády, neboť jest to jejich zájemem. Zkrátka, Angličané a Francouzi pochopili, že musejí změnití svůj poměr k Německu, jinak Němci ovládnou veškerou Rus a bude zle. Dostanou se k moci a pak všem jim bude horko. To je přece jasno! Ano, stojíme na prahu nového a hrozného období. Románové, Anglosasové a Germáni budou dělati smlouvy, jak mají rozdělit slovanské tělo a vykořisťovati je. Je to nový socialistický imperialismus. Nejlepším dokladem k tomu může posloužiti úvodní článek v »Národní Politice«, »Slova smíru a skutky smíru.« Tento článek má ještě i jinou velmi charakteristickou stránku. Píše ho známý publicista Lev Borský. Ten Borský, který po »připojení« vých. Haliče k Polsku psal, že »je dobře, že vých. Halič je přidělena Polsku.« Zkrátka p. Borský se těšil a nyní již ztrácí víru a článek jeho tak velikým optimismem neoplyvá. Proč se teď p. Borský neraduje? — Proč se teď nepřizpůsobí? — Dost těch otázek. Pan Borský nevěděl, že Anglie i Francie se bojí Spojených Států Slovanských a že zazní-li Evropou hlas Ukrajince, svrhnou vládu a budou se snažiti, aby co nejdříve byli v úplném spojení s Němci. — Těšte se a hledejme, abychom také u sebe něco na tentýž způsob zařídili!

Vyhlaška:

Finanční oddělení »C. O. U. E.«, tímto vyhlašuje soutěž na kresbu nové a stále ukrajinské valuty v bankovkách: 1, 3, 5, 10, 25, 50, 100, 300, 500, 1000 a 2 tisíce hřiven.

Návrhy zpracovány musí býti ve velikosti amerických dolarů, v čistém ukrajinském národním stylu. V každé bankovce mimo státního znaku »Soborné Ukrajiny«, necht jsou také postupně vodové stíny hlav jednotlivých ukrajinských králů, knížat a hejmanů, počínajíc knížetem Vladimírem a končíc hejmanem J. Mazepou. — Žádoucnou jest také, aby vodový stín státního znaku bylo viděti na straně lici. — Na straně rubní hlavu té neb oné osoby. Vedle nich se strany, též vodové číslo, označující hodnotu. — Na bankovce, počínaje 5 hřivnou, hodnota musí býti označena v těchto řečech: ukrajinské, československé, německé, francouzské, anglické, turecké a židovské.

Návrhy lze zasílati v zapečetěné obálce s přesným udáním jména navrhovatele a místa pobytu na adresu: Písek, Jugmannova ul. č. 7., tajemník M. Danyliuk.

Vyhlaška:

Administrace »Ukrajinského Unionu« na základě výnosu Centrální Organizace Ukraj. emigrantů na západě Evropy, tímto uvádí ve známost veškerého poplatnictva, že počínaje dnem 1. července 1924. bude přijímati veškeré poplatky, jako: předplatné za inserty a příspěvky na vysvobození ukraj. státu — v ukrajinské měně. Platné jsou pouze hřivny, jež jsou zaručeny vším majetkem Ukrajinské Národní Republiky. Na peníze tyto jest stanoven prozatímní kurs:

Za 1 hřivnu — 10 hal. českých.
Za 1 hřivnu — 1,000.000 marek polských.
Za 1 hřivnu — 10 su francouzských.
Za 50 hřiven — 1 dolar americký.

Administrace.

Osobní, Pan B. Hrejňuk odjede z Písku dne 2. července t. r. na cesty. Zajede do Prahy, kde bude informovat ukrajinskou emigraci »O mezinárodním postavení ukraj. státoprávní myšlenky.« Z Prahy odjíždí za týmž účelem do Josefova, Poděbrad, Brna a Bratislavi. Upozorňujeme všechny ukrajinské emigranty, aby v důsledku těchto zájžděk byly připraveny a po případě svá přání a návrhy mu tlumočily.

Zasláno.

Novému časopisu ukraj. emigrantů v Písku.

Po přečtení 1. a 2. čísla Ukraj. Unionu dovoluji si Vám napsati pro Váš časopis několik řádek.

Před časem bylo mi dopřáno vyslechnouti přednášku spisovatele p. B. Hrejňuka — v níž jsem se seznámil s ideály, za které bojuje ukraj. emigrace. Ačkoliv jsem ještě mlád, přece dovedu se vžiti v onu situaci — býti utiskován svým bratrským národem — což bolí tím více. My, národ československý — úpěli jsme 300 let v cizím područí a přece nadešla hodina — hodina šťastná — kdy stanuli jsme svobodni. Tak jako naši emigranti po katastrofě bělohorské bloudili světem a dovolávali se cizí pomoci, tak jest i Vám dnes činiti, neboť vše na světě, čeho chceme dosíci, vyžaduje práce a trpělivosti.

Ale pevně věřím, že na Vás nebude zapomenuto, tak jako na nás mírem vestfálským, a že se dočkáte oné slavné chvíle dřívě, nežli my se dočkali.

Doufám plně, že i Vám nadejde šťastná hodina, kdy osvobození vezmete do rukou svých vládu věcí svých!!

Přeji Vám toho z hloubi srdce svého —

Petr Syka, Písek.

Z redakce: Děkujeme sa sympatie a sdělujeme, že bude námi potěšením, když nás navštívíte.

Vychází jednou za týden.

Předplácí se v administraci. Žalovatelné a splatné v Písku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáskou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové: Redakce a administrace Písek, Rybářská ul. č. 2. Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být objednány. Inserty mohou být také v řečích cizích, ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Majitel a vydavatel: Ukrajinská emigrace v zastoupení B. Hrejňuka. Zodpovědný redaktor Hruška Vladimír. Tiskem J. Hruška v Písku.

Kdo své zdraví chrání
od Jabulky

pražské uzeniny shání,

v Písku

na Havlíčkově nám. (Floriánské.)

Moda hýří pestrostí!

Přinášíme pro léto nejkrásnější druhy

**látek hedvábných
a polohedvábných**

v ohromném výběru a levných cenách.

Neopomeňte navštívit nejstarší český závod hedvábnické firmy

Česká společnost,

pro obchod a průmysl, velkozávod
látkami hedvábnými, sametem a plyšem.

PRAHA, Vodičkova ul. 42.

LUCERNA.

Vzorky na požádání zdarma.

Pp. obchodníkům obzvlášť z venkova
zvláštní ceny.

**Všeslovanské
knihkupectví, nakladatelství
a antikvariát
S. LAVROVA
V PRAZE,
Karlovo náměstí číslo 6.,
nabízí:**

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných cenách.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu s důvěrou se obrátili na firmu

**Václav Šlechta
v Písku,**

kde dostanete zaručené prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

**Na dámské a pánské obleky
všech druhů.**

Jen se přesvědčte!

Hnojiva.

Hnojiva.

Vždy dostane se u firmy:

**Jaroslav Chvoj
v Horažďovicích,
továrna na vápno a hnojiva.**

Vždy dle cen konkurenčních!

Přesvědčte se!

Vápno.

Vápno.

Odporúčujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen **odborně dokonalé** ale i **levné** tak na př. fa.:

**Václav Semokrouh,
Kozojedy-Kralovice u Plzně,**

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských,
mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalější secí stroj doby přítomné, stroje na
tašky značky »Eterna Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

NOVINKA.

NOVINKA.

UKRAJINSKÝ UNION

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

V Plsku, dne 7. července 1924.

Jardi:

Jestě o východní Haliči.

(Psáno pro »Ukraj. Union«.)

Již druhý rok, co východní Halič trpí v polském jařmu. Mnozí se domnívali, že po »připojení« tohoto ukraj. území k Polsku — mezi Ukrajinci a Poláky dojde k dohodě. Avšak jaké zklamání. Zde stále zarputilý boj a my, stoupenci Spojených Států Slovanských, jsme naplněni hlubokým smutkem nad těmito událostmi.

Náš smutek jest tím hlubší, poněvadž ve východní Haliči jest nové prusáctví, jež provádějí ti, od kterých bychom se toho »nejméně« nadáli. — Ve jménu veliké Polsky, znovu jsou křiveny duše, znovu podněcován odpor, jenž pohltí největší část energie ukrajinského národa. Co krásné práce pro rozkvět kraje mohlo by býti vytvořeno touto energií, kdyby nebylo třeba hájiti samozřejmých práv národních?

Pravda, Polsko má povinnost dáti Ukrajincům plnou samosprávu. Avšak podle toho, jak Polsko na všech stranách pečlivě se stará, možno s určitostí míti za to, že vyhlídky na samosprávu ukrajinských krajů jsou velice špatné.

Poláci tedy se svého stanoviska »mají právo«, aby si myslili, že Ukrajinci patří jim a že budou se museti spokojiti s tím, s takovou mírou samosprávy, jakou jim sami nabídnou. Máme vážné obavy, že se tak stane, nedojde-li dokonce k tomu, že Ukrajinci každý kousek samosprávy budou si museti vybojovati. A proto zcela souhlasíme s názory všech vážných listů československých, že připojením východní Haliče k Polsku bylo vytvořeno nové ohnisko nepokojů, nový uzel a nové překážky hospodářského míru a zkvětaní v Evropě. —

Naším stoupencům Svazu Slovanských Států nejví se tento Svaz něčím, co bude vytvořeno na podkladě citovém anebo snad

na mlhavých předpokladech dobré vůle a bratrské lásky. Bude-li tato láska — budeme děkovati Bohu za ni z hloubi srdce — avšak naším cílem je Svaz na podkladě hospodářském. Budit ve všech slovanských státech vůli po hospodářském rozkvětu a nezávislosti, ukazovati, jak dnešní stav je ubohý a Slovanů nedůstojný a jak dosud nečinně chodí kolem pokladů, jež buď dovážejí odjinud, anebo přenechávají jejich zužitkování cizincům — to považujeme za naši první povinnost.

Nám jest jasno, že pracovati nutno od jednotlivce k jednotlivci a že to budou právě jednotlivci, kteří kraje a země povznesou, že veliké a pro národ spasitelné myšlenky vznikají nejdříve v hlavách nejlepších synů vlasti a že tyto myšlenky je nutno vytvářet vstěpovati národu, aby je provedl.

Z tohoto rámce po hospodářské unie vymyká se však úplně Polsko, jehož úsilí směřuje naopak k tomu, zeslabit co nejvíce hospodářské základy 6 milionů Ukrajinců, což na cestě k lepší budoucnosti všeho Slovanstva značí novou a strašnou překážku. Je to nový balvan, navalený na jeho cestu, který jistě bude Ukrajinci odstraněni, ale který značí nové další zadržení vývoje k lepší budoucnosti.

Ve všech slovanských zemích musí býti vzbuzeno jasné vědomí, že bude-li Slovanstvo jako celek silné, budou silnými všechny jeho jednotlivé složky. A bude-li silné, pak přestane onen ponižující stav dnešní, kdy o věcech slovanských rozhoduje se na Západě. Musí přijíti doba, kdy Slovanstvo vezme správu svých věcí do vlastních rukou. Přijde tím dříve, čím rychleji se nám podaří vychovati sbor vážných pracovníků ve všech slovanských státech. Vážní lidé vždycky se dohodnou, poněvadž vědí, co je to zodpovědnost a bojí se soudu dějin. —

Čím dál tím lépe.

Je známo, že od r. 1709 byli jsme v porobě Ruska. Náš národ musel projíti ohromnou školou ruského imperialismu. Podobnou školou procházel náš národ také i v Rakousku. Byly to státy imperialistické a centralistické. O tom, jak náš národ žil v době míru, psáti nebudu; zmíním se jen o tom, že v době války, kdy Rusové byli ve východní Haliči, my, Ukrajinci, kteří sloužili v ruské armádě, byli donucováni činiti krvavé skutky na svých bratřích. — Ruské velení schválně vybíralo »Malorusy« a když mělo popraviti nějakého Ukrajince z Vých. Haliče, donucovalo k tomu Ukrajince z Velké Ukrajiny. Nevím, zda mělo to nějaký význam pro Rusko, ale pro nás tyto skutky byly a dosud jsou školou velikých poznatků. Ovšem, že se to činilo z petrohradské »boží milosti«. — Tenkrát to bylo z vůle »vyvolených«, ale dnes je to nastokrát horší. Tito »z boží milosti« šli vždy přímo a říkali bez přetvářky »jsi můj s tělem i duší«. Po válce přišly změny. — Evropa byla zdetronisována. Místo »vyvolených bohem« chopili se vlády »vyvolení lidem« a nemajíce vlastního rozumu, aby aspoň částečně změnili základy lidského života, vládnou tímtež způsobem, ba, pravím, stokrát horším, neboť ku své vládě používají přetvářky. Činí slib, ale neplní. — Strašlivá jest to doba! — Člověk přestal býti člověkem. Ó, licoměrnosti, jak mám tuto dobu nazvat!? Vždyť na každém sloupu lze čísti Vaše volání ku bratrství, vždyť téměř na každé novinové špaltě máte plno humanních slov, vždyť všechny — vaše knihovny jsou zasypány vaší lidumilnou literaturou a psi dovoluňte, aby 40 milionů mého národa bylo v porobě. — Ó, jak mám nazvat tuto vaši dobu? — Pohleďte, jaký ráj stvořili jste na zemi! Jednu část mého národa přinutili jste jíti branami pekelného marxismu, druhou branami polského anarchismu, třetí část uvrhli jste do drápů rumunského bezpráví, čtvrtou do »bezkydské« autonomie a pátou část jste postavili uprostřed Evropy, aby četla vaše »lidumilná« prohlášení. — Ano, jest to škola, ohromující škola. — Ukrajinský národ jest rozprášen. Jest rozdělen na kusy a co při tom nejzajímavějšího: rozprášili a rozdělili jej ti, kteří nejvíce kličí o spravedlnosti a solidárním spoluzití všech národů! — Zkrátka: čím dál, tím lépe.

— III —

— III —

Ku vědomí malé dohody.

V brzkém čase bude se konati konference Malé Dohody. Přestavitelé Rumunska mají k diskusi připravenou otázku Bessarabie. — Rumunsko chce vědět, jaké stanovisko zaujmají k této otázce druhé dva státy Malé Dohody, Československo a království SHS.

Jak víme, rumunsko-bolševická konference ve Vídni ztroskotala a my nepochybujeme, že Československo a království SHS. při jednání této otázky zaujmou patřičné postavení. — Má-li Rumunsko s kým o této otázce mluvit, a je-li kdo kompetentní hovořit

ti o tomto problému, pak jsme to jen my — Ukrajinci.

Rumunsko přálo si urovnati ve Vídni záležitost s bolševiky, ale nepochodilo — a také žádoucího cíle nedosáhne, neboť zapomíná, že otázka Bessarabie jest otázkou v první řadě ukrajinskou! — Bude-li možno tuto otázku v budoucnu urovnati (i kdyby Malá Dohoda řekla, že Bessarabie patří Rumunsku), pak bude možno urovnati ji společně, přátelsky a dobrosousedsky, nikoliv však takovouto cestou. —

Takové jest naše stanovisko a Malá Dohoda (i když Rumunsko záležitost k diskusi nepřednese) musí sama napomenouti dotyčný stát, aby již zanechal svého imperialismu a chopil se politiky, která by mu umožnila býti dobrým sousedem nejen Ukrajiny, ale všech Slovanů vůbec. — Zdá se, že o Bessarabii bude se mluvit poprvé a důkladně a proto Malá Dohoda zajisté bude pamatovati na dnešní situaci, která vyžaduje chladné krve a náležité rozvahy. —

Chtějí stavěti slovanskou věž, ale základní kámen schází.

Taková myšlenka vznikne v mysli každého Ukrajince, když si povšimne v novinách zprávy o tom, že v Paříži jest založen »Všeslovanský výbor«.

Psalý o tom »Národní listy« ještě loni — ale smáli jsme se tomu, neboť »prý poprvé po skončení války sešli se v Paříži všichni Slo-

vané, aby vypracovali program.« — Před nedávnem psaly tytéž »N. L.« o tomto »Všeslovanském výboru« a nás zajímalo z toho jen to, že tyto pp. nazývají sebe »všeslovanským výborem«, na což nemají žádného práva, neboť marně čekali jsme doposud na nějakou zprávu. — A ptáme se Vás, pánové:

Což jste ublížili Ukrajincům tolik, že se bojíte setkat se s nimi? — Vypadá to tak! — Avšak vězte, vy mudrci babylonští, že věž, již budovati chcete, nemá základního kamene a také mítí nebude, neboť chcete tuto věž zbudovati na písku a k tomu z papíru.

— IIII —

Jak žijeme a dýcháme.

(Dopis z Ukrajiny.)

Kijev, dne 28. VI. 1924.

Jak se ukázalo, nejlepším prostředkem k dosažení cíle jest teror. — Bolševici osvědčili svou hybnou sílu a tuhou životnost tím, že dovedli část svých odpůrců úplně zničit a část vyštvali do ciziny. Věděli velmi dobře, že mezi emigranty najdou se slabí, a bude možno je koupiti, aby vykonávali určené služby. Nevím, jak je mezi vámi? — Zde vánek hrůzy dosud vane. Je zde úpiné, ale dusné ticho. Život se vyvíjí — ale jenom tam, kde pamuje absolutní indiferentismus. — Kde však probouzí se k životu myšlenka individuální svobody, tam ihned detektivové a i ten nejhostejnější občan může za nočního ticha slyšet časté kročeje vyšlapujících po ulici detektivů. Přistoupí k oknu a vidí, jak rychlími kroky se vzdaluje skupina lidí. Jeden nebo dva jsou uprostřed se skloněnými hlavami. Jsou to dva autoři, jež včera napsali články: »My a emigrace«. V těchto dvou článcích autoři ani nečinili výpady proti sovětské vládě. Psali pouze, že »sovětská vláda, jakkoli není silná, musí s emigrací počítati. Udávali za důvod, že jak je svět světem — tak veliké emigrace ještě nebylo« a že »z této emigrace lze utvořiti malý stát«. Ale bolševici počítají jenom na svůj karabáč a dobře zorganizovanou »Čerezvyčajku«. Kijevská »Čerezvyčajka« jest v dnešní době strašnější než byla. Dříve, když tam někoho přivedli, za několik dnů jej odstřelili a bylo po všem. Dnes jest ústav hrůzy a utrpení. Dnes je to organizace rafinovaných detektivů. Člověk je stále v ohromném napjetí, neboť jest ustavičně vyšetřován, dotazován a když všechny brány tohoto pekla jsou v pozadí, teprve jest uvržen do vězení, kde očekává soudu. — Občané, kteří tomu rozumí, jen vzdychají a jsou plni víry, že tak dlouho býti nemůže a že po tomto horku přijde bouře. — Velmi často vidíme tu mnoho cizinců, ale ti jsou vždycky obklopeni sovětskými představiteli, takže i kdyby chtěli pohovořit soukromně s tím neb oním občanem, naprosto nemohou. V okamžiku, kdy přestupují sovětskou hranici, jsou zbaveni vlastní vůle, aniž by o tom věděli.

Jdou od organizace k organizaci, z ruky do ruky a při tom jsou přesvědčeni, že mají plnou svobodu. Z počátku, kdy tito hosté počali dělati návštěvy, bylo viděti, že se namáhají, aby vešli ve styk se všemi. Bolševici to ihned zpozorovali a ihned zařídili, že každý cizinec jest především přijímán úředníky a pak »soukromníky«. Tito »soukromníci« — vzhledem k velkému počtu návštěv, jsou odborně organizovaní, takže návštěvník vyjde z úředních místností a ihned na ulici může s prvním, s nímž se setká — mluvit o »soukromých záležitostech«. Zkrátka: švindl byl z počátku a švindl je dosud. — V Kijevě se vypravuje, že v Petrohradě a v Moskvě jest totéž, ale my tam nebyváme, a myslíme, že hrůza bolševického karabáče je všude stejná. Snad Vás překvapí, že nebyváme ani v Petrohradě ani v Moskvě. Není možno! Především není na to peněžních prostředků, a pak stejně bychom se nic tam zvláštního nedověděli, neboť i když dostanete povolení na výjezd, budou Vám v patách detektivové. — Z Kijeva do Petrohradu a do Moskvy se jezdí ale jezdívají tam jenom ti, již mohou jezdit v salonních vozech: Komisarové a cizinci. —

Abyste však měli o nás úplnou představu, tedy situace naše vypadá následovně: »Žili jsme na světě, ale nikdo o nás nevěděl. Po té zjevili se lidé, kteří nazvali sebe bolševiky a začali dělati u nás pořádek. Pomocí teroru podařilo se jim to a nyní zvou k sobě hosty, aby se pochlubili svým »odkrytím«. Cizinci nás ohledávají, ale jsou němi jako my. Tak žijeme a takovým vzduchem dýcháme.

Nový slovanský kmen.

Dne 21. června orgán čl. strany lidové »Lid«, přinesl úvodní stať pod názvem »K jazykové otázce na Podkarpatské Rusi«. — Při čtení tohto článku maně vkrádá se do hlavy myšlenka: »He česká žurnalistika!

Zajímavé, že čeští žurnalisté, kteří měli tak velkého učitele, jako J. A. Komenského, pak Havlíčka, nekráčí cestou, již předem naznačenou, nýbrž stále odbočují. Právě v dnešním čísle poukážeme, jak česká žurnalistika

informovala svou veřejnost o nás — podáváme důkaz za důkazem, však nejlepším důkazem o této informaci může býti zmíněný článek. Neznámý autor informuje českou veřejnost takto: »Jazyk podkarpatský jest svérázný« a dodává »do značné míry!« — A to že prý řekl kněz Vološin! — »Lid« tedy dokonce, jak vidíme, chce tvořiti nový slovanský kmen se zvláštním, »svérázným jaykem«. — Autor také konstatuje, že »Rusové a Ukrajinci nemohou se dorozuměti s podkarpatským lidem«. Ten tomu dal! »Lid« snad ani neví, že kdybychom my, Ukrajinci začali psati latinou, rozuměli by nam všichni Slované, nemluvě již o rozhovoru, jakého se používá obyčejně při nakupech. »Lid« vypovídá prostě báhorky. — Uvádí také, že do jistého městečka v Podkarpatsku přisťahovala se ruská rodina, a paní že šla nakupovati; byla v několika krámech a nikde se jí nerozumělo. — Zkrátka: musela mluvit rukama a názorem. Slyšeli jste, jak se mluví rukama a názorem? Ne! — Tedy jděte na Podkarpatskou Rus. Jen tam uslyšíte tu novou řeč. Či správně řečeno »uvidíte«, neboť takovou řeč slyšeti nelze.

Tak informovaly a dosud informují české listy svoji veřejnost!

Trocký pracuje.

Svět kolísá! Ohromná agitace ruských bolševiků dala možnost zvítěziti Macdonaldovi. Ve Francii totéž. Trocký se chystá k pochodu na celou Evropu. Právě, kdy Herriot ujímá se ve Francii vlády, Trocký dává důvěrné pokyny III. internacionale, aby méně mluvila a více pracovala. — Do Paříže zaslány tyto pokyny:

1. Méně slov, více činů.

2. Mezi francouzským dělnictvem jest náležavě třeba zřizovati komunistické buňky — konspirovati buňky mezi vojáky, námořníky, železničními zřízenci, atd.

3. Nutno ihned utvořiti tajné štáby, jejich povinností bude organizovati revoluční diktaturu. —

4. Nejdříve nutno se zmocniti Paříže.

5. Pracovati úsilovně mezi válečným lo-

stvem, aby se mohlo spojit s námořní mocí rudého Ruska.

6. Navázati důvěrné styky se všemi našimi agenty, jež jsou od nás v Evropě.

O těchto zprávách noviny sice psaly — ale my jsme obdrželi je již z domova, odkud nás žádají, abychom, jako svědkové neslýchané bolševické hrůzovlády varovali svět — jenž poskytuje nám přístřeší. My jsme to byli, kteří před třemi týdny ve svém časopise tvrdili, že bolševici chtějí být sousedem Československa a nyní toto tvrzení opakuje. —

Ukrajinským emigrantům!

Vydavatelstvo „U. U.“ chce podniknouti velkou a velmi krásnou historickou věc. — Chce totiž ve výročí pětiletého vyhnanství z rodné země vydati knihu ve čtyřech jazycích pod názvem „Ukrajinský emigrant“. — Má to být soubor odborně zpracovaných článků, dále kresby a fotografie i jiné obrazy z emigrantského života ukrajinského.

Kniha má obsahovati tyto oddíly:

1. Ukrajinská emigrace v Československu r. 1919, v Německu r. 1919, v Rakousku r. 1919, v Rumunsku r. 1919.

2. Ukrajinská emigrace r. 1920 v Československu, Německu, Rakousku, Rumunsku, Polsku, Srbsku, Bulharsku, Turecku, Francii atd. až do r. 1924.

Každý ukrajinský emigrant ví velmi dobře, že taková práce vyžaduje nejen času — hmotných prostředků ale především odborně zpracovaného materiálu. My, kteří podnikáme tuto věc, žádáme všechny ukrajinské občany, aby vzhledem na pokročilou dobu — ihned začali sbírat látku pro věc výše uvedenou a nám ji laskavě zaslali. Podotýkáme, že pro vydání této knihy bude organizována zvláštní komise, která bude zaslané příspěvky studovati, srovnávat i též na dotazy učiněné odpovídati. Poněvadž „Ukrajinský emigrant“ vyjde ve čtyřech řečech, články lze psati ukrajinsky, česky, německy a anglicky. Vydavatelství „U. U.“ hodlá tuto knihu vydati koncem t. r. a vzhledem k tomu žádá — aby všichni ukrajinští emigranti na tuto velkou a historickou věc přispěli nejen články, různými obrazy a fotografiemi, ale též peněžitě. —

Vzhledem k tomu, že ku mnohým fotografiím bude potřeby psati ve všech čtyřech řečech, žádá se, aby každý psal stručně a výstižně. Další informace o této věci podáme v příštím čísle tohoto listu.

Vydat. „Ukraj. Union“.

Různé zprávy.

Jednání Anglie se sověty rozbito. „Proti ruským zprávám konstatuje londýnský „Daily Mail“, že zatím Anglie nebude jmenovati pro Moskvu žádného vyslance. Vjednávání mezi Anglií a Ruskem o hospodářských věcech je definitivně rozbito. Angličtí majetníci ruských papírů odmítli všechny ruské návrhy.“ — Tak píší všechny noviny a my, kteří o tom již psali dříve, máme konečně satisfakci. — Náš hlas byl jaksi oslyšen, ale stalo se tak, jak jsme předvíдали. Jediné, co nám ještě zbývá, toť ještě zdůraznit, že Lenin svou theorií dal světu poučení veliké, ale uznání sovětů dá ještě větší. Ostatně, rozvětvená bolševická šponas v celé Evropě již může být poučením.

Z ukrajinské university v Praze. Dne 20. t. m. byl jednomyslně zvolen rektorem ukrajinské university Theodor Ščerbi-na, řádný profesor statistiky a korespondující člen ruské Akademie věd pro sociologii. Naroděn r. 1849 v Kubani, zasedal v Hosudarstvenné Dumě v r. 1917, po obnovení kubánské republiky zaujímal čelné postavení v řízení nejvyšších státních úřadů. Jako vědec vynikl velevýznamnými pracemi z oboru zemské statistiky rusko-ukrajinské a z dějin kubánských kozáků, jimiž získal si přední místo mezi evropskými a světovými spisovateli. Prof. Ščerbina je velký přítel ideí kulturně-hospodářského sjednocení všech slovanských národů v duchu kyjevského Cyrilo-Metodějského bratrstva. — Děkanem právnické fakulty ukrajinské university v Praze na rok 1924—25 zvolen byl Rostislav Lasčenko, řádný profesor dějin ukrajinského práva na ukrajinské universitě v Praze. —

Z administrace: Do č. 2. t. l. přiložili jsme slovní listy a „jak už bývá zvykem“ chtěli jsme v č. 3. připomenouti, aby předplatné na list se vyrovnalo, než upustili jsme od tohoto „nepříjemného“ úmyslu, doufajíc, že naše čtenářstvo předplatné pošle. — Tato víra v nás trvá dosud a jsme přesvědčeni, že ten, kdo slovní lístek obdržel, po přečtení tohoto našeho „memoranda“ předplatné ihned nám laskavě zašle. Kdo však slovního lístku ještě od nás neobdržel a chce mítí potvrzení poštovního úřadu, že s námi úplně souhlasí, — nechť napíše nám a okamžitě složenku obdrží. —

Besídka.

Petr Syka:

Modlitba.

Teprve dnes poznávám tu těžkou bolest utýraných národů a pokořených — po právu a spravedlnosti volajících, po vládě a správě rodných krajů svých, po všem, co patří jim, co jejich jest.

Teprve dnes rozumím těm vroucím modlitbám k nebi volajícím o svobodu, smutným srdcím emigrantů — nosících v nich lásku ku národu, tomu všemu dnes již rozumím — i klnoucím hlasům nad nespravedlností, naslouchám dnes i všem smutným hlasům zemřelých — a pro vlast, za svobodu padlých kostí.

To vše bodá mi dnes do srdce, tak bolestně, až v duchu mi modlitba jen tane — Spinám ruce své a klesám na kolena, modlím se a volám k tobě — velký Pane: ři, tam pokořený národ sténá, dej, ať svoboden je ve své vlasti, toť jsou slova modlitby mu svaté, dej, ať přejdou jeho nářky, strasti, po polích ať zrají mu zas klasy zlaté.

Dej mu odvalu a sílu, k požehnanému ať kráčí dílu, otevři všem nepřatelům zraky: „Porobený národ chce žít taky!“

Zasláno.

Význam M. J. Husa pro český národ.

Mnoho již psaly noviny o M. J. Husovi, ale sotva které pověděly českému lidu, že M. J. Hus byl větším a lepším katolíkem, než si ho někdo představuje. Toho právě dnešní naši katolíci nevidí. Krátce, nestudují dějiny. Pozorujeme téměř u všech národů potlačení, že velice málo znají dějiny své vlasti a ony muže, kteří v minulých dobách s neobyčejnou horlivostí obhajovali práv své vlasti a přičiňovali se o zdar svého lidu. Znám jest, že církev všelijak se snažila pokaliti u českého lidu jméno M. J. Husa — a podařilo se jí to tak daleko, že Hus, kterého ctí vzdělanci všech národů a který právě pro svůj lid tolik učnil, byl u nás v nevázanosti, ba mnozí dosud pokládají jej za kacíře, kdežto ve skutečnosti M. J. Hus nešel proti víře, nýbrž proti osobám, jež víru tuto tupili a hanobili.

Jest tudíž třeba vyzdvihnouti význam Husův především ze stanoviska národního — politického, literárního a náboženského.

M. J. Hus byl hlavní původce toho, že Čechové dostali převahu na vysokých školách v Praze, on přivedl lid k vědomí své národní důstojnosti. Mistr Hus jest jeden z hlavních zakladatelů české literatury, on jest to, jenž porazil v Čechách moc hierarchie a přivedl lid k pravému porozumění učení křesťanského. On jest hlavním bojovníkem pro svobodu slova a učení ústním rozšiřoval pravdy jak na vysokých školách tak i na kazatelně. —

Tak a nejinak musíme chápati osobu a dílo Mistrovo, jelikož všem nám, kteří se snažíme o svobodu a spravedlnost a kteří chceme pravé, čisté, člověka ušlechťující náboženství, nám velice na tom záleží, aby se lidu oproti tomuto velikému muži oči otevřely, aby náš celý národ v Janu Husovi poznal svého přítele a otce, jenž lásku svou k svému národu a k pravdě zaplatil největší lidskou cenou — svým životem. Jako takového ctíli jej naši předkové a jest naší svatou povinností tuto úctu k jeho osobě nejen obnoviti ale i rozšířiti. —

Nedbejme zlobných řečí nevědoucích — kteří snaží se Husa malovati co kacíře — Tito jej neznají. Bůh je svědek, že by to jinak dopadalo s církví katolickou, kdyby byl každý tak hodný katolík, jako byl Hus. On sice ostře vystoupil proti tehdejšímu zlořádům — hrdošti, ctižádosti, lakomství, urputnosti a j. a učil, že sluší poslouchati více Boha, než lidí — a toto své smělé a nebezpečné učení zaplatil svým životem. — Kdo jej proto chce tupiti, budiž tak, ale jsem přesvědčen, že čas všecko vysvětlí a muž, jemuž pravda byla nade vše — kacířem nebude.

Václav Liška.

Každý Ukrajinec musí mítí svůj časopis „Ukrajinský Union“.

Z redakce: Děkujeme sa sympatie a sdělujeme, že bude nám potěšením, když nás navštívíte.

Vychází jednou za týden.

Předplácí se v administraci. Žalovatelné a splatné v Pisku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáškou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové: Redakce a administrace Písek, Rybářská ul. č. 2. Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být objednané. Inserty mohou být také v řetětech cizích, ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Majitel a vydavatel: Ukrajinská emigrace v zastoupení B. Hrejňuka. Zocpovědný redaktor Hruška Vladimír. Tiskem J. Hrušky v Pisku.

Kdo své zdraví chrání
od Jabulky

pražské uzeniny shání,

v Pisku
na Havlíčkově nám. (Floriánské.)

Moda hýří pestrostí!

Přinášíme pro léto nejkrásnější druhy

**látek hedvábných
a polohedvábných**

v ohromném výběru a levných cenách.

Neopomeňte navštívit nejstarší český závod hedvábnické firmy

Česká společnost,

pro obchod a průmysl, velkovýrob
látkami hedvábnými, sametou a plysem.

PRAHA, Vodičkova ul. 42.

LUCERNA.

Vzorky na požádání zdarma.

Pp. obchodníkům obzvláště z venkova
zvláštní ceny.

**Všeslovanské
knihkupectví, nakladatelství
a antikvariát**
S. LAVROVA
V PRAZE,
Karlovo náměstí číslo 6.,
nabízí:

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných cenách.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta
v Pisku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky

všech druhů.

Jen se přesvědčte!

Hnojiva.

Hnojiva.

Vždy dostane se u firmy:

Jaroslav Chvoj
v Horažďovicích,
továrna na vápno a hnojiva.

Vždy dle cen konkurenčních!

Přesvědčte se!

Vápno.

Vápno.

Novinka.

Novinka.

Odporúčujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i levné tak na př. fa.:

Václav Semokrouh,
Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu strojů seecích, cementářských, mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalější sečí stroj doby přítomné, stroje na tašky značky »Eterna Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

UKRAJINSKÝ UNION

Vychází jednou za týden.
Předplácí se v administraci. Zálohovatelna a splatno
v Pisku.

Předplatné s poštovní zásluhou nebo donátkou na
celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku
Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové:
Redakce a administrace Pisek, Rybářská ul. č. 2.
Rukopisy se nevracejí. Inzerční doklady musí být
objednány. Inzeráty mohou být také v řečích cizích,
ježto náš list jede nejen do celé Evropy, ale i do
Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

B. M. Hrejňuk:

Otázka, na niž nutno konečně odpovědět.

Na dveře slovanské veřejnosti neúpros-
ně tluče dnes naše ukrajinská otázka.

Otázka Ukrajiny jest složité a zároveň
jednoduchá. Složitou jest proto, že osvoboze-
né národy slovanského kmene

neprerušovaně hledali pomoci

všude jinde, jenom ne v sobě samých. My —
Ukrajinci byli jsme stíženi touž nemocí. Hle-
dali jsme pomoci především v demokratic-
kém Rusku (březen, duben a květen 1917),
po té ocitli jsme se v Brestu Litevském, a
když Němci ukázali nám zač stojí,

rozbili jsme je

a ocitli jsme se ve spolku ukrajinsko-polském.
Následek polsko-ukrajinského »bratrství« byl:

Mír v Rize.

Byla to tragedie, ale zároveň také ško-
la. Nicméně i po této tvrdé škole vytýká se
nám neustále, že jsme germanofilové. Nemů-
žeme si toho všimati, neboť naše

svědomí je naprosto čisté!

My, jako všichni Slované, máme životní
zájem na slovanském sjednocení. Byly-li chví-
le, kdy mezi námi vřva ve Slovanstvo padala,
pak to byli

Rusové, kteří nesli na tom

největší vinu . . .

Jsou-li mezi námi germanofilové, pak je
to proto, že se tomu naučili v Rusku. Rus-
ko bylo zbudované Němci, a všem těm Ru-
sům, kteří souhlasili s posledními von Frede-
rixem, dařilo se dobře! — Jaký pak div, že

Besídka.

B. H.:

Ve prospěch všech Slovanů.

Svého času napsal jsem několik básní a
chtěl jsem je otiisknouti latinkou, ale nebylo
to možné, neboť nemohl jsem přizpůsobiti
t. zv. latinku své mateřské řeči. Řeč mého
národa jest jednou z nejménějších a jak filo-
logové dotvrzují, jest také líbeznou svým
obzvláštním přízvukem. Samozřejmě, že k to-
mu velice napomáhá t. zv. azbuka. Ale všich-
ni, kdo umí psáti a čísti, azbuky neznají. —

Maje na zřeteli popularnost svého jazy-
ka, obrátil jsem se k p. Kopeckému, knihtiska-
ři v Pisku, aby verše ty otiisk latinkou. K o-
tištění však nedošlo, neboť tomu nedovolova-
ly jednak poměry materiální, jednak seznal
jsem, že dle té úpravy, v níž jsem své básně
upravil, by četnář, obzvláště ukrajinský, spo-
kojen nebyl. — Scházel mi totiž t. zv. cyril-
methodějský »jorčik«, při jehož »žití slovo
zcela jinak zní.

Od té doby jsem stále přemýšlel, jak
bych otevřel okno, jímž západ mohl by se
dívat na východ a východ zase na západ.

Jaký Slovan chtěl bych, aby Slované

mezi námi Ukrajinci zjeví se lidé, jimž se
chtělo žít tak, jako žili Rusové? — — —

Mimo to, bude každému, kdo zná Ukra-
jince jasno, že germanofilství a ukrajinský
národní duch si hluboce odporují. Kdo pozor-
ně studoval dějiny Ukrajiny, poznal, že Ukra-
jinec nikdy ničeho si z hloubi srdce nepřál,
nežli skutečného, demokraticky volného žití.

Pěstní právo pro Ukrajince nikdy ne-
existovalo! Svým demokratickým a

slovanským ideálům Ukrajinec

zůstal věrným i tehdy, když mu bylo nej-
hůře. Ševčenko na př. psal P. J. Šafaříkovi
v nejtěžší

chvilě svého otroctví o

splynutí »všech slovanských řek v jedno mo-
ře«. A od těchto dob my stále přidržovali
jme se a také dnes stojíme za ideí Ševče-
nka, o něho se opíráme, neboť v Ševčenkovi
vidíme čistou, upřímnou, ukrajinsko-slovan-
skou duši. Ševčenkovou ideou byla nikoliv
samostatnost Ukrajiny, nýbrž

bratrská federace všech

slovanských národů. —

Přišel-li později myšlenkový proud úplné
ukrajinské samostatnosti, stalo se to proto,
že

Rusové sami nikdy nebyli

samostatní, jako se to zdávalo západním Slo-
vanům.

Rusům imponuje pěst a Němci, kteří od
Kateřiny II. vládli na Rusi, vládli jedině

pomocí pěstního práva.

Samozřejmě, že nám Ukrajincům se to ne-
zamlouvalo a proto v duších našich nejlep-
ších synů vznikla touha po úplném osamo-
statnění. V tom také jest rozdíl mezi Rusem

jednou se spojili. Jedině tato myšlenka mne
pobádá, abych učinil návrh nové abecedy. —

Prvním, co by k tomu mohlo posloužit, je
dle mého mínění jest, abychom my, Slované,
jednou pro vždy ustanovili jednotné písmo. —
Naše řeči odchylné nejsou, toliko Rusové se
odchylují a ti, i kdyby přijali latinku, stejně
těžce by se jim rozumělo. Při poznání ukra-
jinštiny, myslím, bylo by to zcela lehké. —
Jak víme, Ukrajina svou etnografickou polo-
hou spojuje všechny slovanské kmeny; taktéž
jest tomu skoro i po stránce jazykové. — U-
krajinská řeč spojuje všechny slovanské řeči
a já dovoluji si, vzhledem k oněm podstatám
tuto učiniti návrh. Jest nové složení »abe-
cedy«. Podotýkám, že »abeceda«, již jsem
sepsal, jest vhodnou pro každý slovanský ja-
zyk. — Samozřejmě, že tak, jako na poli po-
litém, museli bychom kedačehos se zřici —
bude nutno tak i zde učiniti. Museli bychom
t. zv. »abecedě« dáti jiný rozvrh a také za-
měnit některá písmena, jichž v řeči ruské,
ukrajinské, polské a srbské užívati nelze. Pře-
devším tato jsou nepohodlná a hlavně: změ-
ňují znění celého slova, ba, občas i význam.
Sleduje tuto velmi důležitou zprávu, hovořil
jsem s p. Drem. Sedláčkem a ku konci naše-
ho rozhovoru p. Dr. Sedláček úplně souhlasil
s mými důvody; přislíbil, že také bude o tom
psáti. —

a Ukrajincem. Jedinou chybu, kterou možno
nám vytknouti jest to, že stále čekáme na
spravedlnost, která nepřichází!

Před několika dny rozmýšlel jsem s člo-
věkem, který byl tak zaujat pro slovanskou
otázku, že když jsem mu odůvodnil prospěch
samostatné Ukrajiny pro slovanskou věc, u-
slyšel jsem následující odpověď: »At tedy sa-
mostatná Ukrajina sahá do Moskvy a na U-
ral«. — Nevím, jak minil právě v ten okamžik
redaktor »Národní Politiky«, jenž seděl u své-
ho pracovního stolu, mě se ale toto velikáství
nezamlouvalo a také se zamlouvat nebude.
Vím, že v našem národě jsou netušené síly,
vím, že má nezdolnou touhu po samostatném
a slavném životě, jsem na to hrdý; ale aby
ukrajinský národ vládl národu ruskému, toho
bych mu nepřál a také neradil. Ze zkušenosti
vím, že tak ohromný konglomerát nejrůzněj-
ších národů, jakým byla celá bývalá ruská ří-
še, lze udržeti pouze násilím a to by odporo-
valo našemu slovansko-demokratickému smý-
šlení. Jest pravdou sice, že jsme slovansky ví-
ce uvědoměli nežli Rusové a kdyby oni chtěli
od nás se poučiti, stojíme jim vždy ochotně a
bratrsky k službám.

Dále položil mi můj slovanský bratr o-
tázku, proč ukrajinští emigranti nehlédají spo-
jení s ruskými demokratickými emigranty.
Odpověď na tuto otázku náleží k oněm, jež
mají historický význam.

Hledali jsme — my Ukrajinci po vypuk-
nutí revoluce spojení a spolupráci. Nechtěli
jsme nic jiného, nežli aby ruská demokracie
obnovila smlouvu uzavřenou mezi námi a Ru-
skem v r. 1654, kdy se Ukrajina spojila s Ru-
skem, aniž tím nějak zadala své svrchovano-
sti. Ruská demokracie však se tomu vysmálá

Tabulka písmen, o kterých jsem hovořil
s p. Dr. Sedláčkem, a kterouž dovoluji si tuto
napsati, vypadá následovně:

a, b, c, d, g, h, i, j, y,

ju, ja, k, l, m, n, o, p, r,

s, t, u, f, ch, z, v,

Ч(č) Ш(š) Щ(šč) Ж(ž)

Э(e) Е(je) Ь(ʎ)

Tedy 25 písmen »latinky« i 7 písmen z
»cyrilky«. Češi svoje R mohli by si umístiti
tam, kde je. — Myslím, že pro Ukrajinu by
to bylo velice výhodné a proto budu tento
můj návrh pokládán speciálně jen pro Ukra-
jinu. —

Vezme-li si každý náš kraj jedno číslo
»Ukraj. Unionu«, a použije-li jej jak se patří
na vyhnance, otázka Vých. Haliče během
dvou měsíců přijde na denní pořádek.

a hrubě nás odbyla: »Jste naši a jak budeme chytit — tak bude«.

Promyslí-li tato slova, přicházím k názoru, že kdyby ruská demokracie tak si počínala se svými vlastními stranníky, pak by se jí všichni poroučeli.

Co se týče spojení s ruskými pokrokovými elementy emigrantskými, tu pro zaslíbeného věc jest mnohem komplikovanější, nežli si někdo dovede představit. O tom bylo by možno psát celé knihy. Především mezi ruskou emigrací panuje daleko větší rozladění nežli mezi námi Ukrajinci. Kromě toho nemůžeme zde na západě Evropy věsti si tak jak si vede ruská emigrace. Myslím, že stačí připomenouti takové osoby jako Miljukov — bolševická avantura v Bulharsku, v Srbsku a konečně i v Československu, kde před nedávem vláda zjistila mezi touto emigrací celou řadu bolševických vyzvědačů.

A což ten patriarcha (!) v Cařihradě? — Takových a podobných zjevů, pokud pozorují náš ukrajinský zahraniční odboj, mezi námi nebylo a také nebude.

Toto měla by Praha uvážiti a zaujmouti stanovisko. Báti se bolševického Ruska aneb Polska, bylo by zbabělé.

Bojí-li se dosud, bojí se proto, poněvadž nemají potuchy, jak jsme — my Ukrajinci — silni a také proto, že poslední dobou zapomněli na své slovanské úkoly. Naši výtku činíme v první řadě Praze!

Trochu více sebevědomí a odvahy! Toho od Prahy požadujeme, neboť jest to naší mravní povinností.

Československý stát není svobodným proto, aby jen nám poskytoval přístřeší a v úzkostech se třásl, jak bude zodpovídati před Poláky a bolševiky za dobrodíní. Jest svobodným proto, aby pomohl nám zorganizovat a vychovat svůj lid, abychom pak mohli jej uvést na pravou slovansko-demokratickou cestu. Toho požadujeme nejen od slovanské Prahy, ale také od Jugoslaviie. Požadujeme nejen pro sebe, ale pro veškeré Slovanstvo!

— III —

Nové prušáctví v Polsku.

Ukrutný boj byl sveden v polském sejmu 9., 10. a 11. t. m. Nehledě na protesty menšinových poslanců, Poláci počali ve své sněmovně jednati způsobem téměř prušáckým, takže ani nebylo možno mluvit. Zprávy o tomto bouřlivém zasedání sice již v tisku byly, ale my je uveřejňujeme také, abychom v budoucnu měli svůj vlastní přehled. Především mluvili poslanci polští.

Posl. Thugutt zdůraznil, že menšinové zákony jsou dílem kompromisů. Kiernik prohlásil, že zákony mají zmírniti stávající národní spory, a podle mínění řečníkova jdou dále, nežli podobné zákony na Litvě, v Československu, ano i ve Francii.

Po zpravodaji Grabském ujal se jako první slova socialista Niedzalkowski. Strana řečníkova žádá sice zásadně pro národní menšiny územní samosprávu, přes to vše však bude hlasovati pro zákon, protože ho pokládá za první krok k řešení menšinové otázky v Polsku. — I posl. Chominski (Wyzwolenie) žádá pro menšiny rozsáhlou územní samosprávu.

Potom mluvili neobyčejně osíře zástupci menšin. Posl. Chrudski (Ukrajinský klub) dovozuje jménem své frakce, že mírová smlouva přiznala všem menšinám právo sebeurčení. Proto musí i Ukrajinci přejíti přes men-

šinovou předlohu k dennímu pořadu. Přes to chce poznamenat, že předlohy nemluví o Podlesí a Cholském území, takže obě tyto provincie, patřící k Východní Haliči, jsou Poláky ve skutečnosti anektovány. Jménem svého klubu prohlašuje, že ukrajinský národ nikdy nepřistoupí na odtržení Cholského území a Podlesí od Ukrajiny. Řeč Chrudského vyvolala opětovně a hlučné scény.

Bělorus Taraskevič odsoudil menšinové předlohy nejostřejším způsobem, při čemž nazval polské národní demokraty zločinnými fašisty. Tento výraz vyvolal novou bouři — takže schůze musela býti přerušena. Po jejím znovuzahájení vyslovil se proti předloham německý zástupce Uta.

Ukrajinský sociální demokrat posl. Paszczuk pronesl svou řeč ukrajinsky, což vyvolalo na lavicích pravice velké rozhořčení, takže se mohlo ve schůzi pokračovati jen s velkou námahou. Debata v poledne ještě trvala.

V odpolední schůzi sejm se pokračovalo. Posl. Chacinski (křesť. demokrat) hájil stanovisko, že menšinové zákony jsou příliš dalekosáhlé a žádal různé změny těchto zákonů. Toto stanovisko posl. Chacinského vyvolalo na levici velké ohromení, ježto na základě dorozumění frakcí levice se stranami pravice měly býti přijaty návrhy menšinových zákonů cestou kompromisů jen v té formě, jak vládou byly předloženy. Nato podali i polští socialisté, jakož i lidová strana Wyzwolenie několik pozměňovacích návrhů. Následkem těchto nových komplikací situace bylo třeba schůzi přerušiti.

Teprve v následující poradě předsedů klubů došlo mezi posl. Thugutem a předsedou klubů pravice k dohodě, podle které mají býti odvolány všechny dodatečné návrhy s jedinou výjimkou.

Po opětovém zahájení schůze byl odmítnut návrh, který podali jménem národnostních menšin posl. Chrucki (Ukrajinec) a posl. Grünbaum (židovský klub), aby se totiž přešlo přes menšinové zákony k dennímu pořadu, načež se přikročilo k hlasování o předložených zákonech. Před hlasováním opustili zasedací síň nejdříve ukrajinští a běloruští a na to němečtí a židovští poslanci, zpívající své národní hymny.

Při hlasování byly přijaty v prvním a druhém čtení hlasy všech polských parlamentních stran, všechny menšinové zákony, a to: oba zákony jazykové a zákon o organizaci školství národnostních menšin ve východních pohraničních krajích Polska.

Při přestávce došlo v kuloárech sejmu k násilnostem mezi národně demokratickým poslancem Mantiryssem a posl. židovské lidové strany Prybuckim.

— III —

Různé zprávy.

Řečnický souboj mezi Šmeralem a Zinovjevem. »Moskevský pátý sjezd komunistický ukazoval znovu, že třetí internacionála je nejen nekompromisně nepřátelskou — ale i stejně nekompromisně nepřátelskou jak Československému státu, tak československému lidu.« — Tak a podobně píše evropský tisk o vůdci komunistické strany Šmeralovi v Československu. — My však, tentokrát přinášíme velmi zajímavý rozhovor mezi Dr. Šmeralem a Zinovjevem, jenž na pátém sjezdu komunistické internacionály v Moskvě vyzval Dra. Šmerala do zvláštního pokoje a počal mu vytýkatí nečinnost. Rozhovor tento byl náhodou poslouchán a nám pak v originále zaslán. Uveřejňujeme tak, jak jsme obdrželi. —

Zinovjev: Vítězství jen na Podkarpatské Rusi je důkazem, že nic neděláte!

Šmeral: Vemte ale východní Halič a uvidíte, že myslím jsem dobře. V Maďarsku také pracujeme a když ovládnete východní Halič, splní se to, o čem jsme hovořili dříve.

Zinovjev: Ale Čechoslováci jsou pořád vlastenci? —

Šmeral: Čechoslováci půjdou tam, kde bude slla. —

Zinovjev: Pochybuji, jsou tam emigranti, kteří pracují — — —

Šmeral: Mezi emigranty také pracujeme.

Zinovjev: Ale jak? —

Šmeral: Budou se vraceti a žádati za odpuštění. —

Zpravodaj dále sděluje, že v síni, kde bylo shromáždění, nastal hluk, takže oba vůdci musili v »souboji« přestati a odejiti ku shromážděným.

Němci a Rusové pracují společně.

Polský tisk uveřejňuje četné číselné údaje, z nichž naprosto nesporně vysvítá, že Německo se neustále připravuje k odvetě a že čas této odvety nastane mnohem dříve, než bylo by lze očekávati. Přes všecku přísnost mezispolečenské vojenské kontroly vyrábí Německo chytře válečný materiál všeho druhu a výbušné látky, ne tak ve svém vlastním území, jako spíše v různých krajích sovětského území, kde uvedlo v činnost četné zbrojovky, v nichž se horečně dnem i nocí pracuje. V Moskvě, Petrohradě a Rybinsku vyrábějí se podle polského tisku, hlavně — vojenská létadla. Na druhé straně docházejí denně do Moskvy jako zboží neobyčejně velké bedny, obsahující součástky rozmontovaných letadel. Tyto bedny nebývají ani skládány, nýbrž prostě ve vagonech dopravovány dále do rezervních linií. V Tulských, Puťilovských, Nižněnovgorodských, Brjanských a Zlatoustských závodch, v nichž pracují Němci, vyrábějí se spousty pušek, děl a výbušných látek. Ochťenské a Bogorodské závody v moskevském obvodu byly teprve nedávno upraveny pro výrobu výbušin. Rovněž Valcerský závod, zmilitarizovaný za války, přešel do německých rukou. Ohromný pozemek o 26.000 ha v Donské pánvi, jež postoupily sověty Kruppovým závodům, aby na něm podle koncesní smlouvy zřídily vzorné farmy, je zastavěn slévárnami, jako houby rostoucími. Tyto slévárny řídí němečtí inženýři a technici a zaměstnání jsou v nich ovšem jen Němci. Kromě toho byly zbytky sovětského baltického loďstva, skládajícího se z obrněnců, dvou křižníků a četných minonosek, dopraveny do německých přístavů k domnělé opravě, ve skutečnosti však proto, aby byly vyzbrojeny dalekonosnými děly.

Z konference malé dohody.

»Na pražské konferenci při jednání o Rusku, řekl ministr Beneš: »U nás já jsem pro uznání Ruska a čekám v té příčině jen na okamžik vhodný jak pro zájmy Československé republiky, tak i pro celkové zájmy Evropy, a zabezpečující konečně naše vztahy k Rusku v budoucnosti. Zachovávám si v této otázce plnou svoji svobodu pro nejhodnější okamžik. Budu připraven na uznání Ruska zítra a pozítří, za měsíc a za rok. — Pan ministr pamatuje též na možné shroucení Sovětů a i pro tento případ jsou učiněny přípravy. Snad skutečně jest dnes p. ministr lépe informován, než kdysi za pobytu v Jičíně.«

Tak posuzuje výrok páně ministrův Československý tisk. My však stojíme za tím, aby s otázkou uznání sovětského Ruska pp. si hlavy marně nelámali, neboť Rusko uzná-

no nebude. Bude-li uznáno, budíž — my však přáli bychom si býti svědky jen dobrých skutků.

Před hladem.

Společný »Radnarkom« vzhledem k rostoucímu neklidu obyvatelstva, tyto dny vyvěsíl v Kijevě plakáty, v nichž ujišťuje, že na Ukrajině hladu nebude. Konstatuje také, že katastrofální neúrodou jest postiženo šest oblastí jen v Rusku. Dle úředních zpráv neúroda zachvátíla pět milionů desjatín, — kde mohlo býti sklizeno 60 milionů pudů žita a pšenice. Obavy prý jsou naprosto zbytečné. V roce 1921 neúroda byla tak ohromná, že zaujímala 23 milionů desjatín a přece vydrželi. — Ale »Radnarkom« při tom všem zamlčuje, že něco podobného jest také na Ukrajině, v Charkovské a jiných guberniích.

+++

Zajímavý dokument pro ukrajinské studentstvo na emigraci.

Chodorovski, zástupce Lunačarského v lid. komisařství osvěty, činí v »Pravdě« závěr z akademické kontroly studentstva. Poukazuje, že ohromná většina studentstva je v obtížné situaci. Nepatrná státní stipendia dostává jen čtvrtina studentstva. Ostatní studující musí si vydělávat na živobytí těžkou prací, již se ostatně musejí chápat i státní stipendisté. O tisících studentů těžko lze říci, jsou-li to studenti nebo otrhanci z Chytrého trhu. Celý den nakládají studující na nádraží a v přístavech zboží, a večer sedí nad knihami. Za šťastné jsou pokládáni ti, kdo pracují v závodech, tiskárnách nebo, což je velice zřídka — v úřadech. Bytové poměry studentstva jsou strašné, část jich nemá vůbec bytu. Strava je bídná, málo kdo z nich obědvá každý den. Mnozí trpí tuberkulosou, neurastenii a jinými nemocemi. Pro mnohé studenty jest učební osnova v četných vysokých školách prostě něčím nesplnitelným — studující nemohou ukončit studii ve stanovené lhůtě. Nejslabší prospěch mají ti studenti, kteří byli poslání na studie stranickými organizacemi, většinou odborovými svazy. — Vyšetření celkového vzdělání odhalilo neuvěřitelnou zaostalost studentských mas, nejvyšší úroveň jejich společensko-politického vývoje. Studující »dřou« historii rus. kom. strany od Zinověva, nebo »Ústavu od Stučky«, aby prospívali. Studenti-komunisté jsou zaneprázdněni stranickou činností, nemají kdy učit se. Mimo to jsou také komunisté, kteří se domnívají, že strana opravňuje k lenošeni.

+++

„Ukrajinská“ universita v Polsku.

Již druhý rok zápasí Ukrajinský národ o své kulturní ohnisko v mezích Rzeczpospolitej Polské. Když se zamyslíme nad touto otázkou, přicházíme k názoru, že budoucí ukrajinská universita bude mít ohromné dějiny. O likvidaci ukrajinské university ve Lvově psalo se již tolik, že Poláci se odhodlali — universitu ve Lvově zrušit a místo ní zřídit v Krakově. Inu, nás je všude plno! Máme své university na Ukrajině, v Rusku, v Polsku a Bůh ví ještě kde. Zkrátka všude, kde jenom lze zavřít našeho bratra, a činit z něho všechno možné, jenom ne člověka.

Poděkování.

Redakci »Národního Osvobození« v Praze, děkujeme za povšimnutí našeho dopisu a také za »zasílání« svého listu. Tak zrovna »dělali jsme my«, když čeští legionáři byli na Rusi. Na shledanou!

+++

Z Ukrajiny.

»Dilo«, lež vychází ve Lvově a jehož sloupce jsou vždycky »bělouňké«, v čísle 24. m. m. přineslo velmi zajímavý dopis z Ukrajiny. Píše: »Byl jsem učitelem, překladatelem, psal jsem do sovětských novin, a nyní jsem vědecký dělník. Takový člověk jako já, teď právě může mít na Ukrajině velmi pěkné zaměstnání. Hlavní jest, že málo práce, ale mnoho platu atd. Zkrátka všechny výhody, jenom, že při tom všem člověk jest podřízen pořádku cizímu vlivu. — V občanských, přírodovědeckých a matematických vědách, všechno se pošinuje dle rozkazu.« — V dopise dále vyličuje autor, že »v sovětském Rusku o historické teorii nelze se ani zmiňovati. Despotismus byl, despotismus — jest.«

Česká stranickost.

Kteréhosi dne rozmlouval náš pražský zpravodaj s jistým českým žurnalistou. Ku konci této rozmluvy náš zpravodaj požádal dotyčného pána, aby psal o Ukrajině a Ukrajincích. Na to dotyčný se otázel: »Víte, kdy nejen já, ale všichni čeští žurnalisté budou se zabývatí a mít starost o Ukrajince?« — Samozřejmě, že našeho zpravodaje tato otázka zajímala, a proto se otázel: »A kdy — prosím?« — »Až budete mít právo voliti do naší poslanecké sněmovny.«

Z administrace:

Do č. 3. t. L. přiložili jsme slovní listy a »jak už bývá zvykem« chtěli jsme v č. 4 připomenouti, aby předplatné na list se vyrovnalo, než upustili jsme od tohoto »nepříjemného« úmyslu, doufajíce, že naše čtenářstvo předplatné pošle. — Tato víra v nás trvá dosud a jsme přesvědčeni, že ten, kdo slovní lístek obdržel, po přečtení tohoto našeho memoranda předplatné ihned nám laskavě zašle. Kdo však slovní lístek ještě od nás neobdržel a chce mít potvrzení poštovního úřadu, že s námi úplně souhlasí — nechť napíše nám a okamžitě složenku obdrží. —

Zprávy organizační.

Do vsích Ukraincův emigrantův z vsí Ukrajiny.

Podumaťte v jakém stani my vši opynilysia, rozvažte, ta vstupajte v členy »C. O. U. E. na Zachodí Evropy«.

Z hološenja:

Otsym prošu pryjiniaty mene v členy

»C. O. U. E. na Zachodí Evropy.

Imia i nazvysko

Rik urodzenia

Selo, misto, povit, kraj

.

.

Vid kotroho času na emigracii?

Čy dumae zalyšytysia na emigracii až do

skinčenia borofby za ukrainskou samostijnyst?

.

Data i vlastnoručnyj pidpys:

Prymitka: Do organizacii možut vstu-

paty vsi bez ohliadu na partijnu prynaležnist

ta pohlad. —

Cej lystok možno, vypovnyty, vyrizaty,

vložty do konvertu i nalipyty za 10. soť.

marku ta poslaty na adresu: Písek, p. M.

Danyliuk, tajemnik.

Centralna organiz. ukrains. emigr. na Za-

chodí Evropy, otsym prosyt vysokopovaža-

nych paniv: p. ministriv z buvšoho uriadu

»Centralnoi Rady«, »U. N. R.« pravytelstva

»Z. U. N. R.« ta perednišych predstavnykiv

vid partij: »Chliborobiv Deržavnykiv« —

»Chlibor. Demokrativ« — jak najskorše po-

daty nam laskavo svoi adresy. Cil: naviaza-

nia znosyn, vidtak važna porada v narodni

spravi. Adresa: Centralni organizace ukraj.

emigrantův na západě Evropy, Písek, Čechy,

Jungmannova ul. č. 7.

Prosytsia vsi časopysy o peredruk,

Jen v bývalé
Drábkově
restauraci
 najdete nejen pěkný
 útulek, ale
i dobrou stravu.
PETŘÍK, restauratér.

Kdo své zdraví chrání

od Jabulky

pražské uzeniny shání,

v Pisku

na Havlíčkově nám. (Floriánské.)

Moda hýří pestrostí!

Přinášíme pro léto nejkrásnější druhy

**látek hedvábných
 a polohedvábných**

v ohromném výběru a levných cenách.

Neopomeňte navštívit nejstarší český
 závod hedvábnické firmy

Česká společnost,

pro obchod a průmysl, velkozávod
 látkami hedvábnými, sametou a plyšem.

PRAHA, Vodičkova ul. 42.

LUCERNA.

Vzorky na požádání zdarma.

Pp. obchodníkům obzvlášť z venkova
 zvláštní ceny.

Všeslovanské
 knihkupectví, nakladatelství
 a antikvariát
S. L A V R O V A
V P R A Z E,
Karlovo náměstí číslo 6.,
 n a b í z í :

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slo-
 vanských jazyků při mírných a dostupných
 cenách.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu
 s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta
v Pisku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky
 všech druhů.

Jen se přesvědčte!

Hnojiva.

Hnojiva.

Vždy dostane se u firmy :

Jaroslav Chvoj

v Horažďovicích,

továrna na vápno a hnojiva.

Vždy dle cen konkurenčních!

Přesvědčte se!

Vápno.

Vápno.

NOVINKA.

NOVINKA.

Odporujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její
 zboží jest nejen odborně dokonalé ale i levné tak na př. fa.:

Václav Semokrouh,
Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských,
 mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalější secí stroj doby přítomné, stroje na
 tašky značky »Eterna Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospo-
 dářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčte se, že v celém Českoslo-
 vensku lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

UKRAJINSKÝ UNION

Vychází jednou za týden.
Předplácí se v administraci. Žalovatelino a splatno v Plsku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáskou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové: Redakce a administrace Plsek, Rybářská ul. č. 2. Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být objednány. Inserty mohou být také v řečích cizích, ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

Ph. Dr. Prof. A. Sedláček:

O azbuze a abecedě.

(Zaznamenáváme příspěvek známého historika p. Dra. Aug. Sedláčka na návrh p. B. Hrejňuka, jenž svého času odůvodňoval jednotnost slovanského písma.)

Pro Slovany byla nevýhodná věc, že náleží k dvěma církvím (kromě menšin) a tím také rozdělení ve všem, což s církevním životem pomízel. A co se týče posledního, objevuje se to v dvojím písmě, řeckém a latinském. Ani jedno ani druhé nestačilo k tomu, aby v podobě zvuky hlásek, kdežto západní Slované hlásky ty naznačovali spěvkami písmen (na př. czias, czo a j.), podařilo se východním Slovanům utvořit azbuku, úplný seznam hlásek a doplnit písmenky řecké nově utvořenými písmenkami pro ty zvuky, pro něž nebylo známek v řeckém písmě.

Úhlednější z obou písem je latina a to proto, že má hojně tvarův okrouhlých a zohýbaných a tím také zřetelnějších, než azbuka, která má mnoho rovných čar.

Mladí Ukrajinci, přebývající mezi námi, aby uchránili svoje hrdla, poznávají dobře výhody latinského písma a rádi by byli, kdyby bylo přijato ode všech Ukrajinců a to tak, že by se ponechaly pro ty zvuky, jichž latinka nemá a jež značíme my znaménky po návodu Husově (č, d, ě, ch, ň, ř, š, t, ž) staré písmenky z azbuky.

Po mém soudu nehne se tu ničím u nás a naše písmo bude jako bylo; nám nevzniká z toho žádná škoda, spíše bude z toho nějaký užitek. Hlavní výhoda bude u Ukrajinců a to z těchto příčin:

1. Řeč ukrajinská patří k řeckému východoslovanskému a je proto vzdálena filologicky od naší řeči, ale je nám ze všech slovanských řečí nejvíce srozumitelná, takže Čech a Ukrajinec pomalu mluvící si mohou rozumět. Zdá se, že předkové Čechů a Ukrajinců bydleli za dávných dob vedle sebe, tak že nářečí Čechů znenáhla přecházelo v nářečí Ukrajinců, vlastně předkův.

2. Z toho lze usoudit, kdyby Čech četl ukrajinskou knihu, latinsky tištěnou, že by ji dobře porozuměl, kdyby si osvojil, které jsou hlavní rozdíly obou řečí. Ještě větší prospěch by měl Ukrajinec, protože česká kniha otevřela by jim možnost pozorovat všechen pokrok nejen v Československu, nýbrž i v celé západní Evropě.

Odejdu nepoznání?

(Píše Čech).

Naši ukrajinští přátelé, kteří po útěku z vlasti našli útočiště v Československu, už 5 let jedl u nás trpký vyhnanecký chléb. Tento chléb je pro ně tím trpčím, že naše veřejnost dosud mnoho si jich nevěší.

V městech, kde Ukrajinci tvoří větší či menší kolonie, ví však o nich aspoň místní veřejnost. Zkušenosti s Ukrajinci učiněné jsou různé. Redakce „U. U.“ je si dobře vědoma nedostatků a nijak na př. nezakrývá případy okatého germanofilství mezi svými lidmi. Je to tvrdý oříšek pro naše city, ať už československé či slovanské vůbec. Germanofilové nejsou však nejen mezi Ukrajinci, jsou i u nás, jsou mezi Rusy, jako zase mezi Němci nejsou sami slavofobové.

Kdo s dobrou vůlí dopátrá se pravdy, rozebere příčiny dnešní neutěšené ukrajinské přítomnosti, přesvědčí se, kterak přímo obdivuhodně shodují se trnité cesty obou národů — československého a ukrajinského.

Také Ukrajinci byli samostatní, také oni dobrovolně jako samostatný celek spojili se s Ruskem za Petra I. Tímto okamžikem vystoupily pro Ukrajince těžké mraky národní nesvobody, jako pro nás povoláním Habsburků na český trůn. Stalo se tak skoro v téže době.

Proto my, dnešní Čechoslováci v našem štěstí, zdá se mi, jsme přímo ideálně uzpůsobeni k tomu, abychom plně a pro vždy pochopili naše ukrajinské bratry zaváté osudem mezi nás.

D n ě p r.

(Dumka.)

I.

Hoj, horské praménky,
vy čisté — křišťálové!
Z večera slunko když se sklóní
nebe je červánkové — — —
Oh, jak rád bych tam poslouchal
praménku písně — zvučnou lýru,
tam vzpomněl bych si na slávu
ukrajinských bohatýrů.

II.

Jen jedny praménky tam smutně pěl,
praménky do Dněpru co tekou,
ty jsou jen smutné, zkalené —
a na sobě jen tíhu vlekou.
K těm usedl bych — naslouchal
žalostné jejich písní — —
písní, jež srdce rozplácí — —
O porobě a tísní. — —

III.

Nevládne více kníže Vladimír
a není na Rusi již bohatýrů,
jen praménky Tvé starý Dněpre
pěl tam na smutnou svou lýru.
„Což již je konec a nikdy víc
praménky horské nezazpívají?“
Ó, není, — ještě neumlkly —
ó, není — ještě neumírají.

IV.

Hoj, vzhůru starý Dněpre!
Vzbuď národ svůj a dej mu sly,
ať zapění se vlny před Kijevem,
hle, kráčíme již k svému cíli!
A praménky Tvé necht ožívou —
a břinknou vesele zas na banduru*)
ať pěl zase dál a dál — —
a volají národ svůj: „Vzhůru!“

Petr Syka.

*) Bandura = ukrajinský národní hudební nástroj.

My Čechoslováci, díky Bohu za to, stojíme už na druhém břehu. Uvědomíme-li si toto vše, nebudeme moci upřít našim ukrajinským přátelům našich sympatií, ba snad i naší lásky. Odpuště jim, že jsou mezi nimi takoví, kteří se ještě hledají, sami sobě nevěří a spásu vidí snad v Němcích anebo jinde mimo sebe. Oni se najdou, zanechají bloudění a jako moudří lidé poznají starou pravdu, že spása jednotlivců i národů je v nich samých. Kdo se odřekl otročiny a „udělal se pro sebe“, nemůže jít jinou cestou.

Bratři Ukrajinci stojí dnes ještě na vyprahlém útesu opuštěnosti a neuznání, pohlížeje odtud se steskem, s nadějí a vírou na žitná pole a luky vlasti, doníž dosud nesmějí. Přišli k nám ožebrační, dali jsme jim z našeho poválečného mála, co jsme mohli, přišli k nám se zmatkem a zoufalstvím v duši — pobytem u nás vrátila se jim víra v nový, lepší život. Spoléhají na nás, že jim ho pomůžeme tvořit! Nuže, odepřeme jim to, aby s malou obměnou vyplnila se na nás slova bible, že „přišli mezi své a odešli nepoznání?“ — Nevěřím tomu; neboť bychom tím hrubě zneuctili slovanský odkaz našich otců. Uvědomíme si, že potkávajíc Ukrajince, potkáváme nešťastného bratra, který má právo, aby šťastnější a starší bratr ho potěšil a povzbudil. — —d—

K dějinám šilených.

(Dopis panu Jaroslavu Dubnovi.)

Astrologové říkají, že veškeré lidstvo jest tuze mladé a že mu není více než čtyři léta. —

Kdyby však tito filosofové tolik zkoumali lidský mozek, kolik zkoumají nebe, zřejmě by to netvrdili. —

Mladý člověk, jemuž jest od narození teprve čtyři léta, může rozumově se vyvinouti, kdežto posoudíme-li m o z e k všeho lidstva ze stanoviska všeobecného, přijdeme k názoru, že lidstvo na vrcholu svého rozumového vývoje již bylo a že nyní rozumově padá. —

Vím, že skeptikové a nemocní duchem budou se mi pošklebovati, ba řeknou: „A co pak ty naše moderní vynálezy!“ — Mohl bych tu rázem odpovědět; než neběžím o to, abych dával odpověď skepticky nalaďeným lidem. Já jsem přesvědčen, že lidstvo rozumově padá a padá-li rozumově, padá také mravně. Dokladem toho zrovna může být první čtvrtina našeho dvacátého století. —

Především hledáme neustále pravdu a hledáme tuto, nejdeme stejnou cestou.

Národové slovanští (aspoň z většiny), vidí pravdu v hmotném marxismu, románští ve fašismu, germánští v militarismu. Mimo tyto jmenované vidíme ještě takovou spoustu cestíček, jimiž jdou t.zv.silní jednotlivci všech těchto národů, že by bylo možno napsati o nich ohromnou knihu pod názvem: „Dějiny šilených“. —

Člověk, jenž by chtěl psáti tyto dějiny, musil by vedle všech hesel humánních stavět paralelně to, o čem budu psáti dále.

Carové a králové nepochopili, že jejich koruna jest korunována ještě křížem, symbolem to zodpovědnosti a utrpení. Byla jim dána ohromná příležitost ku provedení v život velice krásných myšlenek. Mohli učiniti ze světa ráj. Ale neučinili toho, neboť rozumově padali. —

Zjeví se nespokojenci a kdo ještě nezna-
l těch nespokojenců, věřil v zázrak; avšak

hle, obraz z Ruska. — Vůdcové nespokojených, chystajíce se k „světovým převratům“, vyhlásili roku 1905 lid na ulice Petrohradu s následující teorií:

„Chceme-li, aby došlo k světovým převratům a pokroku, musíme dělati tak, abychom nejen na lidském těle, ale i na duchu, učinili bolestivou ránu.“

— Většího dokumentu o úpadku lidstva býti nemůže. Sám fakt, jak teorie tato byla uskutečněna, o tom nasvědčuje. —

Lid vystoupil a kdo jej pozoroval, vždycky mluvil říci, že lid tento chtěl všeho, jenom ne krve.

Miloval svého cara a nic jiného nechtěl než aby vyšel, promluvil a dal radu, jak vyjít má ze stísňených poměrů. —

Stalo se ale tak, jak si přáli všichni nemocní duchem — totiž carové se svými přívrženci i vůdcové se svými stoupenci.

— Tekla krev . . .

— Rána byla učiněna.

Jedni nemocní duchem se strany carské se radovali potokům lidské krve, druzí také se těšili, že to nejzohoubnější theoretický nesmysl byl proveden v praxi. — O ránu tuto samozřejmě nepečoval nikdo i počalo přirozené hnísání — čili t. zv. rozklad.

Zkrátka: člověk učinil z veleříše kriminální nemocnici. Začal rozklad a panovníci zjistili, že takovou ohromnou spoustu nemocného davu jina k vyléčení nelze, jen pomocí války a — začalo nové šílenství lidstva.

Slový: tisíc čtyři sta šedesát dnů člověk útočil na člověka. Co tu bylo lži, podvodu, loupeží, boření a krve? . . .

Na tuto otázku přál bych si slyšeti odpověď nějakého astrologa jenž tvrdí, že lidstvo jest rozumově ještě — mladé — a že později z něho bude opravdové lidstvo; anebo nějakého pokrokáře, hlásajícího neustále humánní hesla a věřícího, že lidstvo rozumově se vyvinuje pomocí jeho humánních hesel . . . ? Zastavte se potřeštěnci a dejte lidstvu možnost vyjít na cestu, kterou šel největší Prorok lidstva Kristus, jinak v šílených zmatcích hledání pravdy zhyne všichni.

* * *

Počátek zkázy této již začal.

Marksova hmotná věda se šíří. Člověk ve jménu hmoty jest schopen dělati i to neohavnější. Stačí jenom připomenouti, jakým způsobem vydírají dnešní panovníci Ruska ze svých poddaných hmotné prostředky pro dočlenění svých cílů.

— Stálé násilí, pro budoucí násilí.

— Stálé olupování — pro budoucí olupování!

— Stálé, ba ještě horší okrádání — pro okrádání!

— Kdo koho loupe? — Člověk člověka.

Kdy? — Zítřka atd.

Pohlédme na př. na mnohá republikánská zřízení, kde bylo zavedeno všeobecné právo hlasovací. — Právě proto, že bylo zavedeno všeobecné právo hlasovací, olupování proti dřívějšímu značně vzrostlo. Zlobiti se ale na toto nelze, neboť jest to přirozený vývin zla. Jest to přímo nevyhnutelné, žežto k vydírání zmocněnců se přidaly nedovolené zisky politiků. Já jsem přesvědčen, že stát, v němž existuje všeobecné právo hlasovací, drží svůj národ v porobě. Ano, v porobě svých stranických zastanců, kterým musí dávat nejen svůj hlas, ale i peníze, aby mohl agitovati. Nedají-li stranici, musí potřebné hmotné prostředky dát stát. Kde je vezme stát? —

Stát je musí vzít „zákonnou“ cestou u lidu. Nedá-li však ani stát — strana padá anebo činí korupci nejhoršího druhu. A to

je ještě v nejlépeším případě. Může také pracovati podpojně proti státu. Ale neběží tu o všeobecné právo hlasovací, běží tu o analýzu mravního postavení člověka vůbec. — Analyzujeme-li věc důkladně, přijdeme k názoru, že poctivec nemůže býti v žádné straně. Bude-li, bude buď učiněným bláznem, nebo bezcharakterním.

Příklad: Volič dává své straně peníze i hlas a když je po volbách, je vždycky zklamán. Vystupuje tedy ze strany a poněvadž nemá práva zůstatí volným, musí vstoupiti do strany jiné, přičemž býv. kamarádi při nejmenším budou jej nazývati bezcharakterním zrádce.

Toť malá ukázka z dějin šílených, čili díl filmu první čtvrtiny XX. století.

B. H—k.

Besídka.

J. D.:

Něco o spaní.

Je potřebí spáti klidně a dostatečně, má-li únava pracovního dne úplně zmizeti. Procitá se potom bez ochablosti, vstává se ochotně a nový den začínáme s pocitem spokojenosti. Jasná mysl a čilé tělo skýtají nám nejvíce síly a odolnosti při práci duševní i tělesné. Dobře vyspalý člověk dobře myslí, cítí a pracuje s plným využitím svých schopností.

Už zevnějšek náš prozrazuje dobrodinnou nocí dobře prospaných. Pleť dobrého spáče jest svěží, oko jasné, rysy napnuté. Hlas má plný zvuk a výslovnost je zcela čistou.

Konečně dobrý spánek zachovává, neboť každá hodina obětovaná Morfeovi, jest ve skutečnosti přerušením života, čili prodloužením věku.

Naopak zase, spí-li se málo a neklidně, jsme sklíčení a velmi rychle se vysílujeme. Bezespé noci s jejich ponorou únavou mohou způsobiti nejzávažnější poruchy nervové a možno říci, že otvírají dveře všem neduhům ostatním. Nedostatek klidu a v souvislosti s tím špatné trávení snižují odolnost organismu proti otrávám všeho druhu, proti vpádu mikrobů, proti vlivům nepohody, proti zranění, jedním slovem proti všem útokům, jímž jsme v životě vydáni.

Klidný spánek není jen výhodou pro nás z důvodů čistě zdravotních a z důvodů, že je tím nepřímou posilovna naše vůle. Dozor nad spánkem, který my můžeme pomocí vůle přímo vykonávati, je důležitým a neobyčejně působivým i z jiných příčin, neboť přivéstí k úplné nečinnosti onen vnitřní psychologický automatismus a mechanismus, který i ve spaní působí přítok myšlenek do mozku — vyžaduje pozornosti a péče mnohdy velmi značné. Naučíme-li se býti dozorcí a ochránci svého spaní, učiníme tím velmi značný krok ve významném potřebě podřídit vnitřní úkony tělesného i duševního mechanismu rozumné vůli.

Hle, přesný návod, jak si při tom vésti:

1. Položiti se na lůžku, aby všechny údy byly plně nataženy. Je potřebí vyhledati takové polohy, při němž by všechny části spočívaly svou vahou na lůžku. Doporučuje se ulehnutí na pravý bok anebo na záda — v tomto případě poněkud se sklonem na pravo. Pohlédneme a přesvědčíme se, zda všechny údy jsou uvolněny, nejsou-li na nohách přitahovány tkánice spodních kalhot, nesvrá-li košile prsa, není-li břicho staženo tkánicí atd. Hlava má ležeti tak, aby zbytečně nenaplnala krční svaly. Když toto vše jsme učinili a našli takovou polohu, v níž se nám nejpohodněji odpočívá, uložíme si úplnou nehybnost.

Po větší či menší chvilce zakoušíme potřebu pohnouti se. Podnět dostaví se velmi náhle, a náhle, takže obyčejně povolíme a pohneme se dříve, nežli nám napadne jemu se opřít, anebo jej potlačit. Zejmene proto staré položení, přikážeme si znovu nehybnost, bdíce nad návratem nového podnětu. Dostaví-li se, přinutíme se neustoupiti a setrvati v nehybnosti. Přibližně po čtvrthodině takové nečinnosti dostaví se jistý druh příjemného omámení a zároveň přemáhá nás postupně spánek.

Postupuje tímto způsobem, zapudíme i nejbujnější nespavost, noční neklid a obtížné sny budou nahrazeny úplným, klidným a hlubokým odpočinkem.

Různé zprávy.

Ukrajinské tiskové odděl. V Pisku počne pracovati během příštího měsíce. Upozorňujeme všechny ukrajinské emigranty na toto a doufáme, že veškeré literární práce, jež byly dodávány do jiných tiskařských podniků, budou zaslány k otištění vlastním ukrajinskému podniku. K tomu poznamenáváme, že tiskárnu tuto zřídil za pomoci svých stoupenců a také za laskavého přispění bratrů Čechoslováků pan B. Hrejňuk, spisovatel a redaktor.

»Holos Ukrajiny« neodvislý týdeník ukrajinské emigrace v ukrajinské řeči, počne vycházeti během měsíce října. Žádáme ukrajinskou emigraci, aby nejen se hlásila k odbírání jediného, nestranného časopisu v rodné řeči, ale aby také posílala k uveřejnění nutný materiál.

Německo schovává své tajné vojsko. „Zatýkáni“ členů tajné vojenské organizace v Bavorsku. Vojenská kontrola spojení záhy nastane — proto v Německu spěchají, aby aspoň nejkřiklavější zjevy odstranili. Z toho důvodu došlo v Mnichově k zatýkání členů organizace „Fronting“. Tato organizace není ničím jiným, než pod novým názvem existující domněle rozpustěné lidovecké bojové svazy. — „Fronting“ není organizací omezenou jen na Bavorsko, ale je rozšířen v celé říši a byl až dosud milostivě trpěn vládními orgány. Teprve když přichází kontrola, provádí se úklid...

Zase vraždy. Politické atentáty neustávají. Minulého týdne byli zavražděni Todorov Alexandr, pověstný vůdce Macedončanů, a Armando Cassatini, italský poslanec, jeden z předáků fašistické strany.

Hlad na Ukrajině. Ukrajinská tisková kancelář dodává nám tyto zprávy: Hlad v Ukrajině čím dále tím více roste. Obyvatelstvo Ukrajiny očekává od sovětské vlády pomoci, tato se snaží požadavkům vyhověti, avšak nemůže, neboť musí především zaplatiti rudou armádu, obyvatelstvo Ruska a až co zbyde, bude dodáno Ukrajincům.

Vzpouora na Kavkaze, díky netečnosti evropských politiků, byla potlačena. Kavkazští národové zase budou vězněni a popraveni.

Nové šfourání bolševiků. Bolševici navazují styky s maďarskými monarchisty. »Role« přináší tuto zprávu: »Mezi zástupcem sovětského Ruska v Berlíně Krestinským a maďarským zplnomocněncem Kolomanem Kanyonem došlo k dohodě o navázání diplomatických a hospodářských styků mezi Maďarskem a sovětským Ruskem. Maďarská vláda tuto dohodu zatím oficiálně nepotvrdila, neboť

vyčkávat patrně, jaký dojem tato zpráva na veřejnost učiní. Podle zpráv z Pešti jsou pro dohodu toliko kruhy průmyslové a obchodní, v rozhodujících kruzích politických převládá však stanovisko zamlhavé.

Kdo by znal adresu ukrajinských sazečů,

necht laskavě nám ji sdělit.

Příhlášku lze učiniti na adresu

**Ukrajinský Union
Písek.**

Radujte se porobení — započato odzbrojení

-- „Ale kde?“ táže se překvapený čtenář touto písničkou. V Gruzii, milý čtenáři, v Gruzii! Čti jen noviny a uvidíš, že konference o odzbrojení nemá nebyla. Moskevský komunisticko-internacionální militarism počal odzbrojovat lidi, jež chtěli míti svobodu. Macdonald a Herriotti zůstali se svými odzbrojovacími plány pozadu. Bolševici to umějí mnohem lépe. Zprávy, jež docházejí ze Zakavkazí jsou strašné. Krev gruzinského lidu zaplňuje kavkazské hory. Bolševické dělostřelectvo, jež bolševici pomoci Němců nadělali během posledních dvou let, srovnává gruzinské „sake“ (chaty) se zemí. Tak je to s tím odzbrojením!

Organisace ukraj. emigrantů. Informace ohledně organizace ukraj. emigrantů na západě Evropy uděluje tajemník M. Danyliuk, Písek, Jungmannova ul. č. 7. každého dne od 9—11 hod. dopol.

Odzbrojovací komedie. Politické vůdcové různých států svolávají do různých měst odzbrojovací konference, kde rokojí o odzbrojení světa. Světový tisk o tom píše, ale ani jeden časopis se nezmiňuje jak to bude s porobenými národy. Vždyť my jsme v porobě, jsme ve vyhnanství, národ náš v ujačmení — a tak že to má zůstat! —

Panující tohoto světa jistě si myslí, že my jsme tímto svým stavem spokojeni a že budeme mlčet. Nikoli! Odplatíme oko za oko, zub za zub, hlavu za hlavu, otce za otce, matku za matku, dítě za dítě a t. d., neboť i když svět bude odzbrojen, budou učiněny celé roty různých drábů, jimž místo pušky bude dán do rukou karabáč, aby mohli udržovati nás v porobě. Tímto apelujeme ke všem kulturním národům a dodáváme, že svých požadavků na samostatnou Ukrajinu se neztekne.

»Zvyk, tof druhá přirozenost« — praví přísloví. Bolševičtí komisaři, již byli navrhováni z různých lupičů, i nyní nemohou se vzdáti starého řemesla. Náš zpravodaj, jenž náhodou byl svědkem nedávné sešské vzpoury u Oděsy, podává nám tyto podrobnosti: »Ve vsi žila stařena Ostapčukova, jež měla kdysi tři syny. Jeden padl ve válce, druhý prchl s Denikinem a třetí jest od delších dob v Americe. Tento »Amerikan« syn, občas po-

slal své matce pomoc v dolarech, Bolševický komisar Sokofov o tom věděl a konečně přimemněl si své staré zaměstnání, poslal několik rudých vojáků, aby učinili revizi a dolary, jež naleznou u babičky, aby přinesli na komisařát. Když se úplně setmělo, viděli sedláci, jak bolševický oddíl vjížděl do vsi. Konečně zastavili se u babiččiny chaty. Co se dělo v chatě, nikdo nevěděl a tovaryši jak přijeli tise, tak i odejeli. Ale babicka, ac byla stará, ihned o své návštěvě sdělila všem sousedům. »Přišli«, pravila, »a žádali, abych jim odevzdala »tolary«. Měla jsem jich 100 milionů — odevzdala jsem všechny — ať, já si je zase vydělám.« A byla spokojena. Nebyl ale spokojen pan komisar. Jakmile spatřil v balíčcích sovětské státovky, ihned poznal stařenin »podvod« a sebral větší množství vojáků, jel na novou revizi, která se skončila vzpourou. Celý skandál se vysvětlil tím, že babicka po starém zvyku nazývala ruské ruble »tolary« a když bolševici žádali ji o dolary, babicka jim nerozuměla. A všechny, co měla, odevzdala! Vypukla samozřejmě vzpoura — neboť tovaryš komisar, pobouřen babiččiným »švindlem«, kázal ji bít a tu sedláci nevydrželi, zastali se ubohé, ale svoji odvahu zaplatili nejen několika životy, jež byly zmařeny při rvačce, ale také několika domy, jež úplně vyhořely. — A tak se jde stále ku předu, podle starých bolševických zvyků.

Upomínáme: Centrální Svaz ukrajinského studentstva v Praze, Ukrajinskou Akademickou Hromadu, Ukrajinský pracovní oddíl v Brně a vůbec všechny ukrajinské pracovní oddíly v RCS. — aby okamžitě zaslali nám patřičné poplatky za prodané časopisy. Každá ukrajinská organizace musí přece vědět, že nemůžeme všem psáti a každého zvlášť upomínati. Peníze lze zaslati na Živnostenskou banku, filiálku v Pisku. Právě k tomuto číslu přikládáme složenky a doufáme — že všichni, kdož složenku obdrží, obratem pošty patřičný obnos nám zašlou.

»Ukrainský Holos«, Winnipeg, Manitoba. Děkujeme za pravidelné zaslání Vašeho milého časopisu a prosíme, abyste i na dále zachovali nám svoji přízeň. Váš časopis šíříme a doufáme, že Vy tímto způsobem i nám budete pomáhati.

Taras Bulba. Román dle Gogola, jest odehráván v bio »Malkus« v Pisku. Některé scény jsou sehrané výborně, ale některé jsou v naprostém odporu s ukrajinským duchem. Jest viděti, že filmová společnost, jež pořizovala tento film, Ukrajinců nezná.

Zprávy organizační.

Z hološenla:

Otsym prošu pryjnyaty mene v členy »C. O. U. E. na Zachodi Evropy.

Imia i nazvysko
Rik urodženia
Selo, misto, povit, kraj

.
Vid kotroho času na emigracii?

Čy dumae zalyšytysia na emigracii až do skinčenia borotby za ukrainskou samostijnyst?
Data i vlastnoručnyj pidpys:

Prymytka: Do organizacii možut vstupyty vsi bez ohliadu na partijnou prynaležnist ta pohlad. —

Cej lystok možno, vypovnyty, vyryzaty, vložit do konvertu i nalipyty za 10. sot. marku ta poslaty na adresu: Písek, p. M. Danyliuk, tajemník.

Jen v bývalé
Drábkově
restauraci
 najdete nejen pěkný
 útulek, ale
i dobrou stravu.
PETŘÍK, restauratér.

Kdo své zdraví chrání
od Jabulky

pražské uzeniny shání,

v Písku
 na Havlíčkově nám. (Floriánské.)

Moda hýří pestrostí!

Přinášíme pro léto nejkrásnější druhy

**látek hedvábných
 a polohedvábných**

v ohromném výběru a levných cenách.

Neopomeňte navštívit nejstarší český
 závod hedvábnické firmy

Česká společnost,

pro obchod a průmysl, velkozávod
 látkami hedvábnými, sametem a plyšem.

PRAHA, Vodičkova ul. 42.

LUCERNA.

Vzorky na požádání zdarma.

Pp. obchodníkům obzvlášť z venkova
 zvláštní ceny.

**Všeslovanské
 knihkupectví, nakladatelství
 a antikvariát**
S. LAVROVA
V PRAZE,
Karlovo náměstí číslo 6.,
 n a b l í z i :

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slo-
 vanských jazyků při mírných a dostupných
 cenách.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu
 s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta
v Písku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky
 všech druhů.

Jen se přesvědčte!

Hnojiva.

Hnojiva.

Vždy dostane se u firmy:

Jaroslav Chvoj
v Horažďovicích,
továrna na vápno a hnojiva.

Vždy dle cen konkurenčních!

Přesvědčte se!

Vápno.

Vápno.

Novinka.

Novinka.

Odporúčujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její
 zboží jest nejen **odborně dokonalé** ale i **levné** tak na př. fa.:

Václav Semokrouh,
Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu **strojů secích, cementářských,**
mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalější **secí stroj** doby přítomné, **stroje na**
tašky značky »Eterna Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospo-
 dářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčíte se, že v celém Českoslo-
 vensku lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

UKRAJINSKÝ UNION

Vychází jednou za týden.
Předplácí se v administraci. Zálohovatelno a splatno
v Pisku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáškou na
celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku
Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové:
Redakce a administrace Písek, Rybářská ul. č. 2.
Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být
objednány. Inserty mohou být také v řeckých cizích,
ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do
Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

Lvu Trockému.

(Dopis.)

Stojíme oba na prahu pětiletého výročí smrti deseti nevinných sedláků. Právě tehdy jsem ti psal. Před pěti lety tvůj vězeň, oslovil jsem tě v dopise, soudruhu! Nyní však si toho dovoliti nemohu.

Proč? Víš to asi dobře! Už tehdy byl strašlivý čas, ale teď jest hroznější. Jak víš, byl jsem odsouzen, seděl jsem v cele a čekal až budu tvými katy vyzván, odveden, jak bylo zvykem, do některého kouta a popraven.

V tento čas jsem ti psal, ale o milost jsem tě neprosil, ježto jsem věděl, že by to bylo marné. Já se také smrti nebál — bál jsem se něčeho zcela jiného, co mne nutilo zapomenouti, že hodiny mého života jsou sečteny. Cítil jsem, že tě musím napomenouti, a proto chopil jsem se tužky a napsal jsem ti první dopis.

Vím, že můj dopis přinutil tě zadržeti hroziící mi smrt. Věděl jsi, že jsem nemyslel na vlastní svůj život. Dnes ti píši podruhé a zase nemyslím na sebe. Účelem tohoto dopisu jest, abych ti řekl, že chci, abys odstoupil! — Krev milionů již tehdy lpěla na tvém zbroceném svědomí a dnes, po uplynutí pěti let, snad už svědomí nemáš vůbec. — Nezapomínej, že krev lze zase pomstít jen krví, neboť zlo může zroditi zase pouze zlo. Varuji tě podruhé — a veřejně — neboť jsi-li dnes proklínám veškerým křesťanstvem, po-

zději k tomuto prokletí připojí se kletba veškerého židovstva. —

Nuž, zda nebude lépe, když se vzdáš a prchneš? — Při svém zatvrzelém srdci a lidskou krví spitém mozku útěk svůj sneseš snadno. Ba, podáš důkaz, že veškeré činy Tvé byly výsledkem zbloudilého tvého rozumu. —

Vzpomeň, o Trocký, že svět jest stvořen tak, že nic na něm nebylo odpuštěno, nic promíjeno, aniž zapomenuto — všechno, co je zločinného se trestá — všechno se mstí! Či snad zlí duchové tě koupili, abys dělal a činil zlo? — Věz, že za to již dávno měla Tě stihnouti smrt, ale lidská slabost odsunula ortel — nicméně pamatuj, že čas pomsty se blíží. Čas kvapí ku předu, věci i lidé se mění. Hlava tvá ocitne se na špalvu, ale běda — ve chvíli, kdy tvá šílená hlava padne do prachu — tu tento se začervenal nejen tvou zlou krví, nýbrž i nevinnou krví mnohých jiných, jež už dnes tě potají proklínají. Tvé pikle, které kuješ proti celému světu, jsou známé, tvá krvelačnost nabyla tak velikého ohlasu, že deset Džingischana zahanbíš, a proto úmysly tvé jsou marné!

Hrůzy, jež berou svůj počátek v tvém zatemnělém rozumu, lze přirovnati k ohavnostem, jež ve středověku činivali barbaři. Tvůj militarismus jest králem všech militarismů. Tvůj despotismus jest nade všechny despotismy a nezalekne se žádné zlomyslné libovůle. —

Trocký, vzpomeň na má slova, jež jsem Ti psal ve svém prvním dopise! Tvá hlava jest plná dábelských plánů a — nepatrný vězeň — komisar — asi zmizel už z tvé paměti jako i oněch deset mučedníků.

Proto ti to opakuji: »Krev otců, synů, žen a dětí ti odpuštěna nebude ani na tomto ani na onom světě!!! Ty se mi vysmíváš a nyslíš, že žádného onoho světa není. Tož věz, že onen svět jest. Každý kdo má příbuzné, má také onen svět. Ty je máš! A to je ten onen svět, v němž jsi také Ty a proto: Přestaň v krvavém díle, odejdi, ať odpočine veliká obec ruská. Seješ zlo a sklídíš zlo! — Zlo není z dobra a dobro není ze zla, ty však si vykládáš, že všechno, co je dobrého vzešlo ze zla.« Tak jsem ti psal. Zdávalo se, že's pochopil, oč běží, ale zmýlil jsem se. Tys nepochopil. Tys sice dal mne převést z cely zaslouženou smrtí do cely očekávajících ji — nezavraždil jsi mne té noci, ale místo mne, jediného, tribunál XII. sovětské armády, podle rozkazu tvého, téže noci popravil deset lidí jiných.

Neučinils tehdy žádné dobro — ani mne, tím méně popravený. A právě tito byli moji oporou, tito měli vykonati onu spasilnou úlohu, ale Tys přikázal je zabít — tys proklatě, chtěl pít v tuto noc krev a já po pěti letech ani trochu nepochybuji, že mě krve bylo ti málo . . . Ujišťuji tě však, bys býval své zbabělé činy pomocí Dzeržinského, mohl prováděti mnohem lehčej, kdybys byl i mne

Besídka.

Na soud světa.

(Revoluční zjevy.)

I.

Pěšinami minulosti

»Že osud skládá se někdy podivínsky myslím, že v tom není žádného divu,« vypravovala mi babička, u níž jsem skoro celý týden byl na odpočinku. Babička byla již stará, bylo jí bezmála osmdesát let. Znála dobře dobu roboty, mnoho, jak jsem se dověděl — zažila, ale nehledě k tomu, byla dosti čilá. — Nyní seděla u pece a loupala k večeri brambory. »Ano, ano synu,« nedívají se ra mě pokračovala, »nevidím v tom prázdného divu: člověk sám si buduje svůj osud. Budování osudu jest totiž to, co stavěti dům. Hle, tenhle domek byl zbudován před třemi sty lety. Již ho větry ošlehaly mnohokrát, jak jen si dovede představit lidský rozum. Byli tu Tataři, nešťastní Poláci, divocí Rusové, několikrát již hořel a přece stojí! — Hla — co myslíš?« —

Mlčel jsem. »Ano, byl dobře zbudován. Co? — byl dobře zbudován, věru, hle — tu mají sousedé . . . co? co?« —

»Nic, babičko, poslouchám Vás,« odpověděl jsem. »To jsi hodný,« usmívajíc podívala se na mě a pokračovala: »Jářku, moji sousedé již po třetí budují, každý, každický rok dávají novou střechu a přece jak jen je malý

dešť — ve světnici plno vody . . . Co? — Plno vody . . . špatně, jářku, budují . . . A můj . . . a můj . . . ten byl zbudován, ten vše vydržel a věru vytrval: Tataři, Poláci, Rusové, hle to jen hlavnější bouřky, a co těch drobných? — Co myslíš? Mnoho, k nespočtení, ale teď snad již padne? Co myslíš, teď prý nová bouře? «Komunia», prý jí říkají. — Co myslíš?« —

»Babičko, proč tak často ptáte se co myslím?« otázal jsem se.

Babička se usmála a když oloupané brambory byly ve vodě, pravila: »Proč pak bych se neptala? Vždyť to není nic zlého. My starí lidé vždycky se ptáme.

Můj praděd, jenž právě budoval tuto chaloupku, povídali mi, že než se odhodlal ku stavbě, chodil až k chánovi tatarskému se ptáti, co ten myslí. — A co jiných se naptal. Jak? A co? — A kam okna, aby kometa nevletěla, proto vydržel tak mnoho. Nu, a osud? a osud?«

Mlčel jsem. Mezitím má upřímná hostitelka rozžehla v peci oheň, vložila do nevelikého hrnce brambory, posolila, nalila vodu, požeňkala, vzala na rohačky hrnec a dala jej k ohni, kde již praskalo, březové a habrové dříví. Babička chystala večeri, neboť měl jsem toho večera odejíti dále. Měla sem přijeti, jak babička říkala »Komunia«. Vesnice, v níž jsem se nalézal, byla maličká a čítala jen několik domků.

Lidé tu byli zbožní, pracovití a nedbali, že kostel byl až v druhé vesnici, přece cho-

dávali každý i nejmenší svátek, aby se pomodlili, a vyprosili si u nejsvětější Trojice požehnání pro každý svůj čin. Má babička — loupající brambory, loupala je i na zítřek — neboť právě byla sobota a v neděli loupat brambory prý je hříchem . . . Pán Bůh by ani nepožeňkal tohoto jídla . . .

Zamysli jsem se. Ach, Ukrajina! Požehnaný a nevinný, jako hluboké, plné trýptících se hvězd nebe, jako květ jara, jako dívčí oči, roztomilá a čarovná, ve své zbožné hudbě, jako ta babička s nevinnou otázkou: »co myslíte?« Ó, zastav se, »Komunia! Nenes sem svého rudého světla, neboť zde jest světlo světla a když bude třeba toto světlo změnit, statisíce, miliony starců budou láskyplnými ústy se ptáti: co myslíte, možno tu něco změnit? — Půjdu k vám do Moskvy, za Moskvu, celým světem k egyptským mumiami, k indickým filosofům, k neznámým chánům a když všude pobudou, sami budou vědět, mají-li babiččinu chatu přestavěti nebo ne? —

»Jářku, že snad proto je válka?« najednou ozvala se babička.

»Ano, ale naši lidé nechtějí,« odpověděl jsem. — Za chvíli babička nasypala do mšy uvařené brambory, dala omastek, posypala koprem a postavila na stůl.

Nechtělo se mi odcházet z té vsi. Bylo zde ticho . . . jako v ráji. Jen sousedící dubový prales, naplněný ptáky, někdy bručel na své obyvatele, jež svým zpěvem vyrušovali ho z jeho věčného zadumání. Ještě jsem zde

jedenáctého odpravil. Avšak já zůstal, abych mohl ti připomenouti tvé bídáctví.

Oněch deset, jež z dalekého venkova — jsouce zplnomocnění, jeli tě žádati o mé propuštění, volají při hrobu, abych ti psal a připomenul, že na rovinách Podolie jest deset chudých vdov a každá z nich má pět malých sirotek-synů. Myslíš, že tyto synové zapomněli na krev svých otců? — Ne, nezapomněli, neboť slyším jejich pláč a nářky z hlady, do kterého jsi vrhl celý ukrajinský národ.

Pravím ti, vrah nevinných lidí, odejdi! Není možno, aby jsi se děle zdržoval v místech, které obýváš. Jsou zalita krví! Čiháš na te přisera, neboť krev nevinné prolitá — jsouc smísená s prachem, se zvíří a naplní ovzduší, které tě bude dusiti a mučiti tak dlouho, jak dlouho trvala muka všech, které jsi umučil ve svých rudých drápech. Krev nevinně utracených Ukrajinců, Rusů, Gruzínů a příslušníků všech národů, jež díky jejich slabosti, dostaly se do tvých spárů, volá: — »Odejdi!«

Bohdan Hreňuk,
bývalý komisar babilovského, hni-
vašského a tyvronskeho obvodu.

Slováci a Ukrajinci!

(Píše Slovák.)

Nielen v českých, ale i v slovenských kruzích nenacházela doteraz ukrajinská otázka zaslouženého pochopení, které patří 30 milionovému slovanskému národu. V minulosti slovenská veřejnost žila v tej samej falošnej ruskej idealogii, jako Češi. Náš Svec-tožar Hurban Vajanský a celý martiný štáb žili v podobnej panrusistické mentalite, jako i Kramář a jeho spoločníci v Čechách. Slová Ukrajinec, Ukrajina byly nám cudzie a do značnej miery mnohým Slovákom — budme si úprimní — unsympatické, následkom neobyčajných sympatií, ktorej sa Ukrajinci tešili v kruhoch nemeckých a maďarských. — Nesledovali sme vývoj ukrajinskej otázky národnej, nevníšali sme si túh tohoto veľikého, tak krásneho — a súčasne tak nešťastného slovanského brata. Povrchná slovenská verejnosť videla v Ukrajincov len akýsi nemecký

přenocoval a časně ráno popřál jsem babičce, aby jí chaloupka potrvála mnoho, mnoho let a vyšel jsem na cesty.

II.

Podivný sedlák.

Nervy moje, jež za minulý týden si odpočinuly, daly mi pocítiti, abych nešel cestou nýbrž lesem.

Za chvíli byl jsem v lese. Kráčím hlubínami lesa a po celé hodiny nepotkávám ani živé duše. Jsem šťasten — tu není člověka, přinucujícího mne, abych přijal, to co jest mi hořké.

Za to zpěv ptactva provází mě neustále. Straka svým chvatným a rozčileným »krak-krak« dává výstrahu nejen ptactvu, ale i celému lesu, že se blíží člověk — vrah všeho živoucího. Sojka s chocholkou na hlavě, tváří se pitvorně, naklání hlavíčku, prohlíží si mne a potom k náhlému leknutí vykřikne své: »re, re, re,«, a odletí hlouběji do lesa, sedmíhlásek volá vesele: »dere — dere« a pak rozezpívá se radostí ve své bezpečné výši a jeho zpěv zní jako roztomilé povídání babičky.

A tak, jako ona babička někdy si zaláká, tak i ten potom lká tklivě flétnovým zvukem, jež promíchává posměvavým napodobením hlasu žluny, krahujce, rákosníka i drozda. Pěnkavy se ozývají se všech stran, jak by jim patřil nejen celý les, ale i ptactvo i já mezi ním. A tam kdesi v skrytu husté koruny přítel ukrajinských zpěváků slavíček, rozvíjí své světlé umění pěvecké, nedbaje, poslou-

nástroj k rozbití ruskej panslavistické ríše, která bola utopistickým snom mnohých z nás. Odtiaľ netečnosť slovenskej verejnosti voči Ukrajincom.

Světová válka otvorila však oči mnohým Slovákom. Vo vládnom ryku byly naviazané mnohé styky s Ukrajincami a odohnané mnohé pochybnosti. Začalo studium podstaty ukrajinského národného hnutia a tu prišli sme k poznaniu, že k rozbití ruskej ríše nepracovali Ukrajinci, ale nerozumný carský a panrustický režim, ktorý vlastne môžeme nazvať jediným otcem ukrajinského separatizmu. V živote snad žiadneho národa nedočítame sa tak mnoho utrpenia, jako v živote národa ukrajinského. Tiež žiadan imperialistický národ nepostupoval v svojej panovačnosti tak bezohľadne a drasticky, jako to robili ruski imperialisti voči Ukrajincom, čo našlo plného odsúdenia i so strany Petrohradskej Akademii Nauk, ktorejto pamätný spis je četbov vysoko zaujímavou a poučnou a — výstražnou.

Tak došli sme k pobídkám k ďalšiemu studiu ukrajinského života, k poznaniu ukrajinskej literatury, umenia ľudového, krásnych ľudových piesní atď. Tu sa vynorila pred nami duša národa ukrajinského so svojím ojedinelým smyslom pre ľudskosť, pre demokraciu a pokrok.

Je však rozhodne treba prehĺbiť práve naviazané styky s národom ukrajinským. K tomu nás viaže v prvom rade hospodársky záujem obyvčov národov. — Vysoko vyspely český priemysel práve pres Slovensko a Podkarpatskú Rus, najde si cestu do eminentne zemeľskej Ukrajiny, odkiaľ kyne nám možnosť získania zemeľských plodín a iných surovín bohaté Ukrajiny. To nemôže byť fahostajné nám Slovákom a musíme pripraviť týmto stykom potrebnú psychologickú cestu úprimného sbratenia s národom ukrajinským. Musíme šíriť znalosti o ukrajinskom národe v našich kruhoch a naopak, je tiež našou povinnosťou, aby sme v ukrajinských kruhoch šířili znalosti o našom československom národe, a o jeho slovenskej složke.

V Prahe máme už československo-juhoslovanskú ligu, česko-ruskú jednotu, česko-poľský spolek, prečo nemáme spolok česko-

cháli jej někdo nebo ne a je jist svým vítěstvím, zahvízdá, až umlknou všichni jeho soudruzi a pěvci lesa.

Mezi hustou zeleň, jako prudce vržená hrst pravého zlata, přeletí žlutá, plachá žluna a křičí jako jako na poplach »til — til krr — krek.« —

A tu datel klepá kdesi do kmene a hledá v něm skryší mravenců. »Schovejte se! Schovejte se, uboží mravenci, jde na vás váš nepřítel, aby zničil vás,« chci zavolat, chci podat pomoc, ale oh, v tu chvíli »můj Tamerlan« chytá mne za krk a plný zloby se ptá: »Co zde máš dělat, bolševiku?« —

Dívám se mu do obličeje. »Člověk . . . ? Je to datel . . . je to datel,« proletí mou hlavou a až po chvíli odpovídám: »Nelze přece po satech soudit.«

»Ano, připadáš mi jako bolševický špeh,« nepoštěje mne z rukou hovořil muž vysoké postavy, ramenatý, oholený, s dlouhými dolů spouštějícími vousy v selském oděvu. V levé ruce držel hůl tak silnou, že kdyby medvěd dostal ji po hlavě, jistě, že by mu nebylo dobře.

»Nejsem bolševik.« —

»Tedy, kdo jsi? — tážal se ledově?«

»Pokřičuj se!« pravil.

Učinil jsem kříž a sedlák mně pustil. — »Dobrá, řekl a za chvíli kráčeli jsme spolu rozmlouvaje o poměrech. Byl ze sousední vsi a vracel se domů. Později, když poznal mě víc, pověděl mi, že chtěl mě v prvním okamžiku našeho setkání zabít, ježto se domní-

slovensko-ukrajinského kulturného umeleckého a hospodárského sblíženia? Nezasluhuje táto myšlienka, aby bola uskutočnená? Ukrajinský národ má v našej republike mnoho prívržencov v úprimných priateľoch, o tom svedčí priateľské prijatie a umiestnenie ukrajinskej emigrácie, zakladanie ukrajinských vysokých škôl a tým umožnenie výchovy ukrajinského inteligentného dorostu. Tiež stará sa naša republika i o zemeľskú výchovu Ukrajincov založením zemeľskej vysokej školy v Poděbradoch. Česko-ukrajinské knižné styky byly práve na tohorodnej ukrajinskej knižnej výstave zdôraznené p. Bohatským jak v prítomnej, tak i v minulej dobe.

Bolo by rozhodne treba týmto nejednotným kultúrnym stykom dať jednotný a systematický výraz vo forme výšoznačeného spolku, ktorý by tu sblížoval Čechoslovákov a Ukrajincov v intimnom kultúrnem sväzku. Tento krásny účel, zasahujúci hlboko do budúcnosti obyvčov národov zaiste najde značného pochopenia, zaslúženého ocenenia a priniesia bohaté ovocie nám i budúcim. — as.

O Polácích XX. století.

Když se zahlobáme nad dějinami a nad různými humanitními hesly, jež vyšly z úst soudobých velikánů, vidíme, že barbarství také má svůj pokrok.

Zdalo by se, že humánní heslo, chyby dějin napravi, ale chyby zůstávají chybami.

Barbarismus zůstal a zůstává tentýž. — Polská praxe v nepolských územích, může býti toho nejlepším dokladem. »České Slovo«, které, nehledě na to, že jest stranicky proti nám, Ukrajincům, zaujato, mezi jiným píše:

»Odnárodnovací cíle menšinových jazykových zákonů v Polsku vysvítají velmi jasně z jejich obsahu, který jsme před nějakým časem v tomto listě vyličili, zvláště co se týče školství. Jen tak námatkou připomínáme, že železnice a pošta jsou vůbec vyňaty z ustanovení jazykových zákonů a opravdu také neuvidíme na železnici jiného nápisu — než polského, ať běží třebas o kraj čistě jinonárodní.«

Tentýž list dále cituje:

val, že jsem pozoroval, jak on byl na návštěvě u svých synů. Synové jeho totiž prchli z »rudé« armády a poněvadž ve vsi byli bolševici, byli nuceni sedět v lese. Dva synové sloužili v národní armádě ukrajinské a dva prý uviděli svět až když byli posláni, aby učinili rekvisici a to u vlastního otce. Vypravoval, že když vkročili se svými soudruhy na nádvoří, v němž jako děti hráli si na prsou matčiných, požívající mléko od krávy, již teď chtěli rekvirovat, zarazili se a byli blbě jako stěna. V tu chvíli ze světnice vyšla matka a řekla: Děti, ta kravička již jest stará . . .« Padli oba na kolena a s pláčem prosili za odpuštění.

»Odpustil jsem jim i matka jim odpustila.«

»I já jim odpustila,« dodala nedaleko stojící černovlasá dívka jako srnka, tak asi osmnáctiletá. Bože, kolik tu bylo upřímné prostoty, plynoucí ze srdce čistého. Blaho rodné prostoty. I otec, i matka, i ona! Všichni odpustili!

»Tak co budete dělat?« otázal se mě sedlák.

»Věřu, nevím,« odpověděl jsem. A skutečně nevěděl jsem, co měl bych dělat. Tam babička se svým povídáním a otázkami, jež jak se mi zdálo udržují svět v běhu, tu nevyslovná krása v rodinném poměru a opravdu nevěděl jsem, co mám dělat.

»Nu, fekněte sám co zde dělat?«

»Ne, jak vidím, vy práci zde pro sebe nenajdete. Vzal bych vás na louku, ale po

Ale jazyková a školská politika nevyčerpává ani zdaleka všechna opatření, kterých Polsko užívá proti svému nepolskému obyvatelstvu. Po této stránce třeba se opravdu až podivovatí netaktností polského imperialismu. Polsko chce — samo to přiznává — popořádat ať přímo, ať nepřímo svoje rozsáhlé nepolské okrajiny. Nevybírá při tom prostředků. Ale zdálo by se, že nikoli nějaká mravní úzkostlivost, ale prostá rozvaha, ba vypočítavost by žádala, aby si Poláci snažili získati nepolské obyvatelstvo aspoň v jiných věcech, když mu odpírají práva jazyková. Takováto byla i politika ruská za toho carského samodržství, tolik vysmívaného pro krátkozrakost! Rusko osvobodilo polské chlopy z panského poddanství — a dosáhlo tím dokonce, že za polských povstání venkovský lid namnoze pomáhal ruským vojskům proti povstalcům. I Rakousko se tímto způsobem zbavilo polského nebezpečí v Haliči (v r. 1848).

Poláci však nedávají lidu práv národních — při tom jej však utiskují sociálně po všech stránkách. Úřady jsou pro Nepoláky uzavřeny, pozemková reforma v územích úplně ukraj. a běloruských jest pouze nástrojem k polské kolonizaci. Místní lidé nedostanou ani kousičku půdy — jen polští Mazuři, přestěhovávaní »na kresy«, a polští vojáci a důstojníci. Pro ně se tvoří statky a místní zemědělský lid, nedostáváje půdy — pozbyváje ještě starého zaměstnání na velkostatkách, ocitá se v zoufalém postavení a — nenávidí »polské jařmo« ještě více z těchto hospodářských příčin než z politických národnostních.

A tíže daní jest ohromná (nezapomínejte, že jde o území, jež zpustošila nejen válka světová, ale pak ještě vojna ukrajinsko-polsko-boševická). Polský velkostatek využívá bezprávnosti ukraj. zemědělců k hrubému hospodářskému vykořisťování. Malý příklad: za pastvu kusu hovězího dobytka na panských pastvinách (při tom se musí číma přikrmovat) musí muž pracovat zadarmo 20 dní na panství a žena 40 dní!

Vesničané dokazují, že to bylo lepší — za roboty. To měl každý »sedlák« povinnost pracovat buď den v týdnu nebo dva (to již

cestě mohou vás, mohou chytanou upří,« povidal sedlák.

Po té se obrátil na dceru: »Marušenko, dej mi knihu, ať si s Pánem Bohem čte a já půjdu na louku.«

Dívka neotálejí rychle vyšla ze světnice a za vteřinu byla opět zde, nesouc v staré noviny zaobalenou jakousi knihu. Rozbalila ji a podala mi prastarou knihu.

»To je vzácnost,« prohodil sedlák.

Podíval jsem se do ní a byl jsem překvapen.

Bylo to ukrajinsky psané evangelium z roku 1345.

»Znáte-li cenu této knihy?« udiven zvolal jsem. Sedlák se podíval na mne pohledem, jako bych mu ublížil a řekl: »Och, vy učenici! Hned se ptáte na cenu. Především jsem vám řekl, že je to vzácnost a za druhé, ten, jenž tuto knihu psal, jistě na cenu nemyslí,« káral mne vlídně sedlák, až podivil jsem se. Jeho filosofie byla nejen zajímavou ale i záhadnou.

Začervenal jsem se. Sedlák popřál nám všeho nejlepšího, poučil dceru co má dělat a odešel.

»A kde je vaše matka?« tázal jsem se dívky. »Maminka je u nemocné sestry,« odpovíděla. Pak počala mýti nádobí a já dal jsem se do prohlížení tohoto, skutečně vzácného díla.

Díval jsem se a nechtěl věřit. Roku 1345 byl člověk, jenž sepsal evangelium ukrajin-

byla hospodářství asi s 20 jitry půdy). Po-tažní den se počítal za čtyři. Za to však měl právo bezplatně pásti dobytek na pastvinách — a dokonce měl i právo na dříví z lesa. Za pastvu čtyř kusů dobytka — nepočítaje lesní užítky — takový velký sedlák musil tedy odvésti nejvýš 100 pracovních dní, nyní až 160.

K tomu si přimyslete svévolné zacházení s lidem. V téže obci, o níž jsme mluvili, ukradl polský voják chudobnému rolníkovi obilí. Ten si stěžoval důstojníkovi na krádež. Důstojník zavolal obviněného, jenž před důstojníkem místo omluvy — vyřal ukraj. rolníkově políček. A důstojník? »Dej mu ještě jeden, ať pozná, jak Polák umí kabana (hrubá, surová přezdívka dávaná Rusínům) bít!«

Výsledkem této všestranné, urážející, pokouřující a vykorisťující politiky není arci rostoucí láska k Polsku, nýbrž divoká nenávisť. Tato nenávisť zatlačila v lidu úplně do pozadí někdejší vášnivé spory o ruskost nebo ukrajinskost ruského obyvatelstva Haliče. Oba tábory maloruských venkovanů jsou spojeny jednou nesmířitelnou záští k Polákům a naději na vysvobození — z ruského sovětského východu.«

Tak píše list organizace, jež nikdy nám Ukrajincům nepřála. Co však by pověděli ti, o nichž se tu píše — jest těžko vypsati. Tyto ale strašné dějiny Polákům se jednou vymstí. Budou svých skutků litovati, ale bude pozdě.

Mik.

Petru Sykovi.

Můj druhu, Ty pravdu říkáš: zemřeli ti, jež za Ukrajinu svůj život dávali v zásky. Jsou-li — buď činí ruinu, anebo tropí ze sebe šašky.

Ano, ano — Ty pravdu říkáš, můj příteli milý, bohatýři již není na Rusi, jsou jen otroci shnilí, jež kofí se tomu, kdo dusí . . .

Kdo pěst má, palcatou, kdo násilí stále holduje; tomu národ Rusi poslouží, tomu svou píseň posluje, i ruce mu libati touží.

Štinou. Bylo tu jisté procento staroslověnštiny z doby sv. otců moravských, Cyrila a Metoděje, ale kmen řeči byl čistě ukrajinský.

Nečetl jsem, ale pil — pil plnými doušky. Sladká, přesladká mateřština se lila do mého srdce, do mé duše a léčebným balsámem se rozlévala celou mou bytostí. A tu, a jen náhodou porozuměl jsem sedlákovu odporu proti přeplněné němečinou ruštině. Bylo již odpoledne, když zkoumajíc rukopis byl jsem vyrušen bolševickým zpěvem.

Několik opilců kráčelo ulicí a zpívali:

»Vdol pa matušké pa Volgé
sizyj selezeň glyvjat,
Ach, ljuli vok, da ljuli,
sizyj selezeň glyvjat.«

Byl jsem zaražen. Tu bujni opilci opěvují opilými hlasy »matušku Volgu« a tam . . . a tam . . . a tam . . . v tmavém lese na dně hluboké rokle ujařmené toužícími hlasy a se slzami v očích:

»Zibralysia vsi burlaky
do ridnoji chaty:
tut nam ljubo, tut nam mylo
z bidy zaspivaty.«

Tam ubozí uprchlíci seděli a trpěli někdy divokou přírodou a tu nájezdníci oloupivši žida, vycházeli na ulici a opěvovali »matušku Volgu«.

Oh, jak bolelo srdce . . .

Pokračování.

Pro sebe zpívají píseň neumí,
leč pro drába a pána —
pro porobu, tíhu a tíseň,
a pro posměch svého katana,
vždy zní jeho otrocká píseň.

Marné jest jej volati: »Vzhůru!«

Marné mu říkati o bohatých,
on zná, zná svou píseň »Hampedu«,*)
on ji ve stepi ukrajinské šíří —
ale ani kroku — ku předu! —

B. H.—k.

*) Na Ukrajině, speciálně na venkově, jest stará otrocká písnička, jež se nazývá »Hampeda«.

Různé zprávy.

Naše emigrantské hlasy, jež byly oslyšeny, se mstí. My jsme to byli, jenž varovali Evropu, aby nevcházela v žádný styk s bolševiky, oslyšeli nás a nyní se to mstí. Trocký ničl gruzinský lid, evropští »humanisté« zakročili, ale sovětská vláda odpovídá, že nikdo nemá práva semíchat do bolševických státních záležitostí. Co jsou to bolševické státní záležitosti? Je to šarlatánství, jež dovoluje vraždy. — Kdysi Rusko bylo kriminální nemocnicí a nyní na těle těchto nemocných sovětská vláda provozuje své hnusné experimenty — a k tomu nikdo nemá žádného práva říci, že to bolí . . . Dříve evropští politikové se nás sice povšímlí, ale naše varovné hlasy oslyšeli. Nuže, sovětská vláda za to oslyšení mstí. Odmítá každou intervenci, již obdržela od cizích států na obranu nešťastných v porobu padlých lidí. Uvidíme, jak to půjde dále.

Ještě trochu a už to bude! Nic nebývá bez následku. Československé rusofilství také v brzkou přinese své »zlaté« ovoce. Touhy po spojení s Ruskem konečně budou uskutečněny. — »Národním Osvobození« nejde k duhu, ale nic na plat, tradice jsou tradice a mimo to Rusové opírají se o tyto tradice, bez československého celku se obejíti nemohou. Moskevský »komintern« chce vzít nejen vých. Halič a Podkarpatskou Ukrajinu, ale také chce od československého celku odtrhnouti Slovensko. Nás ale toto tuze nezajímá, zajímá nás velice jenom to, že jsme o tom československou vládu informovali (psali jsme totiž o těchto věcech na různá vládní místa), ale našeho hlasu povšimnuto nebylo. A tak konečně ještě trochu a už to bude. Československé rusofilství nalezne svůj konec.

Svět vě. Není jediného měsíce, aby nebylo politické vraždy a co se děje vůbec na světě jest strašně pomysliti. Kavkaz zato-pena krví, vření na balkáně rovněž nevede k dobru, V Číně jest občanská válka. Listy znamenávají toto: Boj o Šanghaj mezi vojskem provincie Čekiang a vojskem vládním trvá nepřetržitě, ač situace čekianského vojska je stále beznadějnější. Poražené vojsko zachvacuje stále větší demoralisace, Šanghaj plní se soldateskou, která velmi obtěžuje, zejména obyvatelstvo čínských čtvrtí. Od obyvatelstva vymáhají se »půjčky« — a kdo se zdráhá, ten je vržen do vězení, nebo jiným způsobem týrán. Ustupující vojska jsou pronásledována letadly a bombardována pumami. Evropská čtvrť v Šanghaji je ohrožena ostatním drátem a 25 válečných lodí v přístavu bď nad tím, aby se bílému obyvatelstvu nic nestalo.

Svízelnější je situace vládních vojsk na severu, na bojišti mandžurském. Vojska Čangsolinova stále postupují proti Pekingu, což ze značné míry jest jim umožněno tím, že ja-ponská vláda dala svolení, aby k dopravě vojsk Čangsolinových mohlo býti použito mandžurských drah. V Čangsolinově vojsku

bojuje prý též 30.000 naverbovaných Rusů. Podle posledních zpráv byly zajaty dva prapory pekínského vojska. Také na Ukrajině sem tam vypukne vzpoura, ale komunisticko-internacionální militarismus je silnější. Ukrajinská krev teče; blíží se zima snad, každé hnutí zarazí, ale počátkem jara bolševismus zcela jistě se zhroutí.

Tovaryš J. A. Komenského. Před několika dny československé čtenářstvo poznalo, že žádného t. zv. pokroku není. Objevil se totiž opravdový tovaryš J. A. Komenského. Jest to spisovatel J. Dvořáček, jenž jistě vykonal poutnickou cestu po parlamentních síních, neboť tak krásně napodobil kapitolu LXIII. »Labyrintu světa«, že při čtení, mimoděk napadá to, že doba Komenského a doba naše nemají žádných rozdílů. Píše: »Těmtoť všeho plná svoboda, aby se úsudkové jejich hádáním třífily a dobro obecně tak fedrováno bylo. Čemuž ty, jakožto ve věcech politických neprošlý, nerozumíš, — děl k Dvořáčkovi Všudybud. »A na to já: Pravdu díš,

žeť nerozumím. Ale míním, že ani ty nehrubě, nebo jistě málo, aneb zprosta nic slyšeti jest, an každý jak moha a uměje, česky i maďarsky, němčině i polštině křičí. Jedni na druhé pysky zmitajíce, pokřikují a pěstmi hrozí, hádek jenom a sváru pilní jsouce.« Ku konci svého putování dodává: »Na kterýž já, sněmovníku hadrovaném, velice jsem horlil, ale jen potichu v koutku skrčen jsa. Ale nedlouho. Nebo v tu chvíli, Němce jakéhos bleknutí, novým podpalem křiků nesmírných a vády ještě ukrutnější se stalo, a její ozvěna i na pavlači naši hluchně slyšána jest. Čehož když konce nebylo a vřesk i třesk, item křik, pískání a rukama pleskání zdola i s hůry pekelně do uší zaléhalo a já prasku nějakého přitom se boje — ani nevím — jak jsem odtud — sotva ducha popadaje — prudce vyletěl.« — Při pomyšlení na tyto věci, zdá se, že J. A. Komenský poučného spisu vůbec nenechal — nýbrž proroctví o tom co se dítí bude za čtyři sta let. Když však na věci tyto bude pohlížeti správně, pak

nám nic jiného nezbyde, nežli říci pravdu: — Lidstvo bylo ješitné, jest a zůstane až do skonání, a že všelijaké, (podobného druhu) spisy mohou sloužiti pouze jednotlivcům.

Josef Dubenecy jest autorem malého svazku básní, jež vyšel pod názvem »Hrst dojmů a vzpomínek.« Při prvním pohledu na knížku, jest viděti, že J. Dubenecy nešlo o vydání veledíla, nýbrž prostě o vydání tiskem vlastních dojmů a vzpomínek. Při čtení veršů však je viděti v J. Dubenecy duši, jež má opravdovou snahu vyletět do výšin, do neznáma. Jest pozoruhodno, že autor, nehledě na to, že se nalézá uprostřed všedního života, bez akademického vzdělání, nosí ve svém srdci city, jež povznášejí. Tyto city u něho sice se vytryskly ve směru křesťanství, ale to neškodí. Autor jest samoukem a to právě jest pozoruhodné.

Ukrajinci, rozšiřujte svůj tisk!

Každý Ukrajinec

koupí si boty pouze u fy.

„BAŤA“

a sice proto, — že firma tato ručí za každý pár, že boty od

BAŤI jsou nejen laciné, ale i trvanlivé. ➡

Odporúčujeme vždycky jen tú firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i levné tak na př. fa.:

Václav Šemokrouh, Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských, mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalější secí stroj doby přítomné, stroje na tašky značky »Eterna Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčíte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta v Písku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky všech druhů.

Jen se přesvědčte!

Kdo své zdraví chrání od Jabulky

pražské uzeniny shání,

v Písku

na Havlíčkově nám. (Floriánské.)

UKRAJINSKÝ UNION

Vychází jednou za týden.
Předplácí se v administraci. Zalovatelné a splatné
v Pisku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáškou na
celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku
Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové.
Redakce a administrace Pisek, Rybářská ul. č. 2.
Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být
objednány. Inserty mohou být také v fečích cizích,
ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do
Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

Bolhan Hrejňuk:

Dílo míru a Ukrajinci.

Zvláštní zjev, či komedie? —

Tato otázka víří mi hlavou, neboť minulého týdne »dobudováno« bylo v Ženevě dílo, jež bude-li parlamenty zúčastněných států přijato a loyálně zachováno, znamená od základu nové »uspořádání« mezinárodních vztahů. Dílo toto »ztenčuje« na minimum možnost válek a »umožňuje« lidstvu, aby se věnovalo výhradně práci míru. Bylo to přijetí protokolu o povinném rozhodčím soudu v případě mezinárodních zápletek a »zajištění« proti útokům a všeobecném odzbrojení. Čtyřicet sedm na konferenci zastoupených států, manifestovalo tak pro nové uspořádání světa . . .

Taková musela by být podstata v Ženevě vybudovaného díla.

Kdo zná přípravy a cesty, jimiž autoři kráčeli k této budově, ten také ví, že dílo toto nezrodilo se lehce a bez kríží. Byly o tom různé názory, ba nescházely i pochybnosti. Nevím, zda mnoho bylo těch, kteří o věci pochybovali, ale je více než jisto, že pochybnosti tyto vyplývaly ze zdravých rozumu. Pronášely se mnohé a krásné řeči, ale všichni ti řečníci a delegáti zapoměli, že **válka bude, neboť musí být.** Ano, zapomněli, že část Ukrajiny jest v porobě Moskvy, část v porobě Varšavy a konečně část v porobě

Bukurešti. Zapomněli, že Ukrajinci jsou nuceni, jednou všechna tato města navštívit — ať již ohněm a mečem! . . . Ovšem, že Polsko i Rumunsko věc tuto znají a proto hlasovaly, aby protokol byl přijat. Jistě, že se budou snažiti, aby jejich parlamenty smlouvu přijaly. Tento mír jest jim nutný, ježto budou jím držeti karabáč nad minoritou. Takovou je ve skutečnosti podstata oně smlouvy! Ale na konferenci všichni nebyli. Nebylo tam ruských bolševiků, s nimiž také máme co dělati. A poněvadž bolševici vládnou a dělají si co chtějí, totiž žádných mezinárodních práv neuznávají, bude tudíž záležeti, zda budeme chtít ono dílo míru podporovati anebo ne. Bolševici nejsou v žádném spojení s oním aktem a proto naše budoucí válka s Ruskem toto dílo míru pomine.

Docela ale jinak toto dílo míru představuje se nám, jestliže si všimneme poměru, jež nyní jest mezi námi Ukrajinci a Poláky. O poměru tomto psáti nebudu. Jest on až příliš jasný. Poláci míru potřebují a proto podepsali jej oběma rukama. Vždyť dílo míru praví: Všecky mocnosti zakročí proti tomu, kdož se odváží porušiti mír.

Táhni, Ukrajinče, jářmo polské, ruské a rumunské poroby a při tom pamatuj, že jak hneš prstem proti svým tyranům, ihned sedmačtyřicet států usedne ti na krk!

A toto právě je pravá podstata míru! Co je to zjev nemocných duchem, či kome-

die? — Doufejme, že je to komedie, ale tato komedie je velice zajímavá. Čtyřicet sedm delegací — nu, dovolte — není to komedie! Vždyť byli tam vesměs vážní a účtyhodní lidé. Lidé, bez jichž jména každý časopis je obyčejný, za nic nestojící plátek. Je-li tomu ve skutečnosti tak, pak čert vem všelijakou moudrost, za kozí chlup to nestojí. Vždyť do- budovali dílo, dle něhož porobený národ musí býti v porobě dotud, dokud nad tímto nešťastným dílem míru bude svítiti slunce. A to že je nové uspořádání mezinárodních vztahů? Ovšem, jest tu rozhodčí soud, ale smlouva praví, že ten, kdo poruší mír, má býti potrestán. Poruší-li mír Ukrajinec, jenž nebude s to vydržeti polský a nebo rumunský karabáč, ihned Polák a Rumun zasednou ve svém rozhodčím soudu a budou svého otroka- vzbouřence souditi.

Dříve porobený národ mohl hledati si spolčínka, aby mohl ať již ohněm a mečem svrhnutí uchvatitele, nyní však dovoliti si toho nesmí. Rozhodčí soud, jakmile se dozví o úmyslech porobeného národa, zakročí ihned proti němu a vrhne jej do větší poroby než byl. Posuzující toto dílo míru, nejsme ale ještě u konce. Dílo toto jistě by bylo dílem dokonalým, kdyby nebylo potřebí o něm psáti. Bohužel tak není, neboť jsme takřka nuceni podívat se, jak to vypadá ve vnitřku této budovy. Především vidíme ohromné řady křesel, v centru tribunu a také lavici pro ob-

Besídka.

Na soud světa.

(Revoluční zjevy.)

Pokračování.

III.

V rudé kleci.

»No, zaplat Pán Bůh. Už jsem zde. Nestýskalo se Vám? A maminka nepřišla?« o- hlašoval svůj návrat a zároveň se tázal můj upřímný hostitel.

Dcera neodpověděla. »Ti upíři jsou skutečně rudí. Teď jsem je opět viděl, šli a »ob- lékali« »matušku Volgu« do »rudých sítí«, iro- nisoval. Nechápal jsem jej.

»A co vy? Co míníte? Jsou rudí?« —

Bylo viděti, jak sám potom se přiznal — že »na zdraví všech mrtvých trochu vypil. Byl pln humoru. Počal jsem cosi hovořiti, ale on chvíli poslouchal a řekl:

»Oh, ne, ne — nemluvte — vy pořád kří- žíte ducha svatého s čertem a já chci kříž jen od ducha svatého, ale ne od Marksa. Já nechci kříž od člověka, já chci od ducha. I stával se mi úplně záhadným a neznaje ani jeho jména, otázel jsem se jak se jmenuje. —

»Ptáte se, jak se jmenuji? Nač?«

»Abych pamatoval na Vás.« odpověděl jsem prostě.

»Ha, ha! Abych pamatoval . . . Což jsem cosi zvláštního? Jsem člověk a stačí vám — když budete mít jen představu a tak — jak

já se vám ha, ha, ha, představím, tak si mne budete představovati. Nejsm ničím, nejsem zvědav na jméno vaše. Prokážete-li mi z u- přimnosti, ano, z upřímnosti, jakoukoli slu- žbičku zanecháte památku ne jménem, ale du- chem, tak, duchem. Ha, ha, ha! Ten nemizí — a jméno? Každá hmota má své jméno a já nechci, nechci býti hmotou — jsem člověk zrozený duchem, tak duchem a neuznávám žádného jména. Tam, tam, v tom starém e- vangeliu vyčetl jsem, že jsem duch a proto nezhy- nu, ne, nezhy- nu, jsem duch — jsem člověk a budu člověk až pokud budu člověk.«

»Tatínku, nechťl byste již povečeřet?« najednou vyrušila jej dcera.

»A proč pak by ne? Vždyť jsem si toho dnes úplně zasloužil — vždyť jsem dnes pra- coval. Ha, ha, ha, má zlatá hvězdičko,« licho- til dceři a najednou se obrátil ke mně: »Je to duch, skutečný duch,« usedaje u stolu uka- zoval na dceru.

»A což tatínku, i ti rudí upíři jsou také duchové?« — »Také, také duchové, ale ti za- hynou, neboť přijali jidášské přesvědčení. — Hmotu stavějí nade všechno. Viš, dceruško, viš?« téměř ani si mně nevšímaje pokračoval. viš?« téměř ani si mně nevšímaje, pokračo- val:

»Jidáš si oblíbil hmotu a zahynul a oni také, neboť si oblíbili hmotu,« ukončil a dal se do jídla, nepěstávaje mrčeti si pod vous. Bylo viděti, že ne trochu, ale hodně se »na- pil«, já však zpozoroval, že lhal, neboť kdyby pil jak říkal »na zdraví všech mrtvých«, du-

chové by mu v hlavě neseděli. Ano, byl to podivín! Nyní seděl a pořádně cosi bručel. Na- jednou se obrátil ke mně: »Co myslíte? — co ten Jidáš?« Nerozuměl jsem mu ani za mák. Chtěl jsem mu říci, aby si na zdravíčko po- těžké práci na louce ulehl, ale on, podíval se na mně a řekl: »Hm, kdo by mohl si pomy- sliti, že lidé naši s takovou oblibou si vezmou příklad z Jidáše? Hm, hm!« Touto otázkou byl jsem tak zaražen, že se mi ani nechťlo věřiti, že by to byl obyčejný sedlák.

Povečeřevše, šli jsme spáti, ale spánek ode mne prchal.

Ležel jsem okolo stolu na slámě. Jakési divné, bez žádného souladu myšlenky vířily mi v hlavě. Byli tu a polétávali prapodivní ptáci, pak na jejich místo přicházeli rudí upí- ři, opilý sedlák, po něm se zase zjevil Jidáš s plnými hrstmi stříbrníků a všechno to kolo- valo v mé hlavě, takže o půl noci rozbolela se mi hlava, ale usnouti, ačkoliv jsem se na- máhal, nemohl. Záviděl jsem svému hosti- teli a jeho dceři. Spal jako zabít. Vstal jsem a počal chodit po světnici osvětlené měsí- cem. Za chvíli opět jsem ulehl, snaže se u- snouti. Najednou uslyšel jsem jakýsi šelest z venčí a dal jsem pozor. Tři ozbrojenci najed- nou se zjeví a stáli u všech tří oken, jež by- ly v domě. »Zlodějové,« pomyslně jsem si a přikročiv rychle k posteli, počal jsem jej bu- diti. —

Sedlák neotáleje, vstal.

Podíval se a zašeptal: »Chťej mně při- praviti o posledním koně . . .«

žalované. Kdo tam bude zasedati, kdo řečniti, to už víme, ale kdo se bude zodpovídati? Pravím: »Ten, kdo poruší mír.« Ten, kdo ve jménu práva a spravedlnosti zachce pozvednouti meč, aby uhájil před darebným okupantem své hrdlo.

Připustíme, že mezi námi, Ukrajinci, nalze se nový Bohdan Chmelnický a že vzhledem k tomu, že na světě krymských chánů již není, spojí se s nějakým jiným národem a pozvedne ruku na obranu svých práv. Co tedy? — Bude s to posaditi onen rozhodčí soud nového Chmelnického na lavici určenou pro obžalované? — Pál bych si býti oním Chmelnickým a teprve tehdy bych dal odpověď. —

Trocký, mezinárodní zločinec.

„Kavkaz nebyl pokofen, Kavkaz je třeba pokofiti. Ne, z kavkazských hor je třeba udělati maďarskou rovinu.“

Tak zněl důvěrný »rozkaz rudé armády«, č. 1067 ze dne 15. září 1924. Tento rozkaz byl vydán a podepsán Trockým před hrůzoplým pochodem na Kavkaz. Co tomu asi říkají socialisté? Vždyť ani jeden imperialistický generál, ani ten nejčernější reakcionář, ani Vilém II., jenž je nazýván krvavým, takových hrozných nevydával.... Když se zamyslíme nad tímto rozkazem, žasneme. — Ovšem vzpoura Gruzínců nebyla obyčejnou vzpourou. To nebyla vzpoura Ukrajínců. To byla vzpoura velice významná, poněvadž vypukla právě tehdy, když bolševici doufali, že anglo-sovětská smlouva bude ratifikována. . . . Ano, ruská státní správa musela tuto vzpouru jakýmkoliv způsobem potlačit. . . . Nám však neběží o smlouvu, kterou lze dnes nasati a zítra roztrhnouti. Takových smluv od

»skončení« války bylo napsáno a podepsáno tolik, že by jimi chudý emigrant mohl celý rok vytápěti kamna. Jde tu o analýsu výše uvedeného rozkazu. Jak vidíme, Trocký jest nejen »výborný« generál-imperialista, nýbrž jest též »historik-filosof.« On jak vidíme, četl ruské dějiny a pochopil, že »Kavkaz nebyl pokofen, Kavkaz je třeba pokofiti,« ba, Trocký jest ke všemu tomu také přetvořovatelem božího díla, neboť — nestačí mu podrobení kavkazského národa, on chce učiniti z kavkazských hor maďarské roviny. To je opravdu smělost! Když čteme jeho rozkaz a vidíme jeho činy, poznáváme, že Trocký jest vtělený duch zla a nenávisť.

Trocký jest jedním z největších zločinců tohoto třikrát prokletého století. Trocký jest jednou z těch bestií, které se občas objevují jako vrchol lidského zla....

Trocký jest krvelačný ničitel, neboť chce ohněm a mečem zničit to, co stvořil Bůh. — Trocký jest božitelem nejen všelidské kultury — nýbrž i nejzákladnějších forem lidského života. Trocký při svém vstupu do Tiflisu dovedl za 10 hodin zavraždit šest set osob. — Rozum se při tom zastavuje, vždyť, jak obvykle bývá, byli tam jen ti, kteří nejen že nebyli vzbouřenci, nýbrž naopak věřili, že je jejich loyálnost k sovětům zachráni. Trocký jako divoký Džingischán vyplňuje vše, co má název lidskosti. Trocký zajal tak drsným způsobem miliony Gruzínců, že svědkové, jimž se podařilo z tohoto pekla prchnouti do Cařihradu, vypravují, že největší krvelačníci, o nichž píší lidské dějiny, jsou proti němu nevinní beránkové. Trocký nařídil, aby »rudé« dělostřelectvo při postupu ku předu po každém kilometru se zastavilo a po celých čtyřechadvaceti hodinách pájilo do hor, na nichž jsou chaty chudých Gruzínců! Rozstřelování hor, toť myšlenka, kterou mohl vymyslet šílenc Trocký! Trocký nařídil, aby na nešťastné obyvatelstvo byly pořádány »Čehou« pravidelné hony jako na divokou zvěř!

Smějte se komunisté! Vůdce komunistické internacionály plínáší vám světo! —

Co tomu říkáte vy, evropští politikové? Jak dlouho budete s tímto barbarem koketovat? —

Kdy přijde čas, že jej pozvete na své porady? Jak dlouho se bude moci kořiti naději, že za své hnusuplné zločiny, bude uznán všemi tak, jak jej již uznal Mac Donald a zasedne s Vámi v jedné kavárně?

Ho, vy nešťastní pokrokáři a humanisté! Co jsou platná vaše humánní hesla a různé odzbrojovací konference? — Co jsou platné vaše schůze, na nichž několik hodin mluvíte a vynášíte resoluce proti válce, když Trocký praví, že Kavkaz ještě v porobě nebyla a že teprve bude! Co tomu říkáte? Vždyť je to váš kamarád socialista. Avšak dosti.

Trocký musí býti chycen, souzen a odsouzen! — kar.

J. Dubenecký:

H. F.

Bože, svobodu dej mojí vlasti,
já chci za ni snášet všechny strasti.

O, Pane, ne darmo spínám ruce,
žít, mřít pro vlast, nebráním se muce,
co mne čeká velice dobře vím;
snad mé oko nikdy dobrých lidí,
světla pravdy a ráje neuvidí,
jen ať vlasti svobodu zřím.

Pak už snesu všechno beze lkání,
leč nad vlastí drahou smilování;
tresceš syna, soucit, Bože, měj;
bol a trýzni snesu vše hrdině,
ach jen zemi, zvané Ukrajině,
požehnání, samostatnost dej!

A skutečně, na nádvoří se objevil čtvrtý a kráček na chlévům. Bylo zřejmo, že tři stáli u oken a snad i u dveří, aby nepustili sedláka ven. Tu vstala také dcera a ulekaně se ptala: »Co je? Co je?«

»Mlč,« tiše řekl jí otec.

Po té se obrátil a lezl na pec a za vteřinu měl v rukou vojenskou karabinu. Namířil proti střednímu oknu a zůstal státi. Když zloděj se ukázal s koněm venku, sedlák vypálil ránu a stojící u okna zloděj padl jako skácený strom. V ten okamžik uslyšeli jsme z venku hvízdání a za chvíli na nádvoří byli bolševici. Dva již stáli u oken prchli do zahrady, kam prchl i ten, jenž odváděl koně.

Bolševici byli zde... Vzkročili na nádvoří a kráčeli ku dveřím. Po té žádali, aby jim bylo otevřeno. Sedlák zapomenuv, že hrozí mu nebezpečí, otvíral a já jako pomatený, hledal kout, abych se uschoval. Vylezl jsem na pec.

Tu přistoupila ke mně dívka a zašeptala: »Jestli budou se ptáti, řeknu, že jste náš příbuzný a že jste nemocný na souchoťiny.« Uleh jsem a čekal dalšího. Bolševici vkročili do chaty.

»A kde máš své syny?« surově se otázel jeden. Sedlák na to: »Jeden slouží v ukrajinské armádě a dva čerť ví, kde sloužili, prý v »rudé armádě«.

»Vždyť prchli,« poznamenal bolševik.

»Tedy hleďte,« suše nabídl sedlák. Bolševici pokročili ku stolu, jeden k lůžku a za chvíli jeden pravil: »Hlouposti, jich v chatě není, noc, léto — mohou docela klidně přespát v bramborách.« Po té vyšli ven.

Když byli venku, přinutili sedláka, aby zapálil koně a odvezl zabitého do »revkoma«. Dívčina se třásla leknutím a plakala. — Ležel jsem na peci a bylo mi divno, že »tito pánové« neběželi k zabitému, nýbrž počali hledati uprchlíky.

»Odevzdej pušku,« velitelsky nařídil bolševik. Na to sedlák: »Kamarádi, vždyť vidíte, že bez ní býti nemohu, zlodějové by mi ukradli poslední dobytek. Díky, že jste přispěli včas ku pomoci.«

Na to bolševik: »Nemluv a učiň, co říkám. Sem s ní!« zakřikl na sedláka. Sedlák vrátil se do chaty, vzal karabinu, vyšel ven a za chvíli jeli do revkoma, odvázejíce zabitého. —

Tu jsem slezl s pece, podíval jsem se oknem ven a vyšel otevřenými dveřmi do před síně. Z venčí doléhalo sem hrčení odjíždějícího vozu. Bylo ticho. Najednou za rohem domu vyběhli dva ozbrojenci a chytivše mne za ruce, pronesli: »Bídňku!« — Po té jeden: »A kde bratr tvůj?«

Viděl jsem, že neřeknu-li jim, že jsem cizí budu bit a hlavně bál jsem se o dívčinu, již mohli velmi ublížiti. Přivedl jsem do revkoma. Tu bylo rozsvíceno. U stolu stál komisař a plný zloby díval se na mně. Najednou se obrátil k těm, jež mně sem přivedli.

»Což nemohli jste to učiniti jinak? — Vždyť on padnouti nemusel?« Poslouchejte tuto řeč, poznal jsem, že byla to jen jejich divoká hra. Chtěli splášiti zlodějským způsobem sedláka a myslili, že tak chytanou uprchlíky! Ubozí!

Tu jsem také porozuměl, že zapnu-li své pravé jméno, budu ihned zastřelen, kdežto povím-li pravdu, budu odveden do čerezyvčajky a když se tak stane, život můj bude prodloužen.

Když jsem na jeho otázku pověděl, kdo jsem, zaradoval se onen a řekl: »Výborně — dnes pochodili jsme lépe, než jsme mysleli,« usedaje za stůl, radoval se komisař.

»No, ptáčku — zpíval jsi sedláčkům a nyní zazpívej nám — poslouchám tě — jen pravdivě, tak hezky jako jím,« s ledovou ironií pobízel mně.

»Ano,« řekl jsem, »zpíval jsem sedláčkům ryzí pravdu, mám jí rád, proto i Vám jí zazpívám.« Toť se ví. Proč bys nezazpíval. — Nuže, poslouchám...«

Jal jsem se hovořiti o ztrátě »kamaráda«, že je to nerozumný úskok, jehož mohou stropiti jenom šílenci, že je to barbarismus, nelidskost a je právě proto oni se shroutějí. — Jak jsem viděl z počátku poslouchal mně dosti vážně, ale když jsem počal říkat i o jejich nelidskosti řekl: »Přestaň, tvá pseň jest až příliš sladká, jenže pro mě se ona nehodí. — Pošli té, milý ptáčku do jiné klece a tam počneš zpívat jinak.«

»Všude stejně,« odpověděl jsem.

Poté dal pokyn, aby okolo stojící stráž mně odvedla. Zavřeli mně do sklepa. Nyní přemýšlel jsem o sedlákově.

Myslí jsem, že ho odšťelili, ale zmýlil jsem se velice. Počítali ho za pomateného a propustili.

Později setkal jsem se s ním, ale nebyl to již sedlák...

Dí Bůh: „Bláhový, aj, co bys činil? Nikdy nic zlého jsi nezavinil. Zmuž se, buď zdrav a pracuj dál, buď a křisi spáče, jary synu, sirou osvobodím Ukrajinu, dám ti všechno, po čems dlouho lkál.“

Pro tvou věrnost, za lásku hrdinou, zaplá nový jas nad Ukrajinou, nebes poklad nechám dolů snést, tvoje vlastenectví, milovaní, netoliko boží slitování, ale více dobra hodno jest.“

Různé zprávy.

Prof. A. Pogodin optimista. »Národní Listy« č. 201. ze dne 11. října t. r. přinesly stat ruského profesora A. Pogonina pod názvem »Naše slovanské listy«. Články tyto prof. Pogonin píše již dávno, chtěli jsme na ně odpovídati, ale články byly tak malicherné a nesprávné, že psát o nich bylo by prostě směšným. Ale tentokrát prof. Pogonin je mírnější. Ku konci svého článku píše: »Situace je naprosto stejná, jako byla na počátku 17. věku, kdy ruské zmatky zeslabily ruský národ«. To je opravdu dějepisce! »Ruské zmatky zeslabily ruský národ« — takže car Petr I. byl donucen — aby zachránil svou nešťastnou situaci — vydati téměř bolševický manifest a tímto podvodem zláká vojsko J. Mazepy, jako teď zlákali bolševici. Ano p. profesore, »situace je naprosto stejná!« Vaši krajané v 17. stol. činili podvod, i teď v XX. stol. tak činí, neboť to osvědčený prostředek všech barbarů. Dále p. profesor uvažuje: »Je horší, než tenkrát (ale vždyť již víme, že »je naprosto stejná«) poněvadž ruský národ již nyní pochopil cenu oné jednoty a chápe (to je hlavní) svoji osamocenosť ve světě. — A tu věru člověk při čtení tohoto článku může se zbláznit. »Je horší, protože »pochopil cenu své jednoty a chápe svoji osamocenosť ve světě?« — A pan profesor ještě věří, že »nyní však dohod-

neme se s nimi (s Ukrajinci a Bělorysy) sami. Nyní si najdeme ten společný jazyk, v němž sejdou se a dojednájí naše společná přání.« Jest to skvělá myšlenka, ale my bychom si přáli vědět, kde byl pan profesor v r. 1917, když ukrajinští poslanci byli u dočasného úřadu a žádali autonomii pro Ukrajinu? — Teď, teď chcete pane profesore Pogodine — hledati společný jazyk? — A kdo odpoví za onen strašný den, den 31. srpna 1919 u Kijeva? Tam právě byly naše slovanské styky!

Z Moskvy: Sem došly zprávy, jež potvrzují, že bolševici na jaře hodlají opanovati vých. Halič. Trocký na velice důvěrné schůzi řekl toto: »To, co chtěl udělati Mikuláš II., učiním já. On také by to byl dovedl, ale tehdy byly jiné časy. Mikuláš počítal sice na české rusofilství, obchodoval takřka slovanstvím, ale ve skutečnosti neměl tam mimo Kramáře žádné strany. My máme v Československu nejen komunistickou stranu, ale také plno svých přátel. Naši přátelé jsou ve východní Haliči, naši přátelé jsou na Podkarpatské Rusi. A když pronikneme přes Karpaty, čehož nečinil Mikuláš II., splníme veliký úkol. Splníme myšlenku sjednocení veškerého Slovaustva ve III. komunistické internacionále.« Věřu, jest to ideální. Jen kdyby pán Bůh dal brzy jaro. Myšlenka Dobrovského, Šafářika, Ševčenka a j. »bude« uskutečněna pomocí rudého vojska. M—ko.

Svaz Národů se mylí. Sedmačtyřicátá schůze Svazu Národů byla věnována otázce ruských uprchlíků. Je známo, že Evropa dosud i nás pokládá za ruskou emigraci. Vzhledem k tomu všimáme si této věci a podotýkáme, že chce-li snad Svaz Národů se zabývat otázkou emigrace ruské, nemáme proti tomu nic, chce-li ale se zabývat i námi, tedy musí nás pokládati nikoli za emigranty z Ruska — nýbrž za emigranty z Ukrajiny. To by bylo jedno. Druhé, že ani jeden Ukrajinský emigrant do Austrálie nepůjde! My chceme domů, do své vlasti Ukrajiny. Čin-li Svaz Národů návrh, aby »ti, kteří nechťíjí(?) vrátiti se domů, byli odesláni do Austrálie,« to je jistě jen pro Rusy, nikoli však pro nás. — Možná, že Rusové si toho přejí (o čemž ve-

lice pochybujeme, ale my po žádné Austrálii netoužíme — tu přenecháváme Svazu Národů, jehož cesty beztoho tudy směřují.

Uznání Ruska, ač stalo se moderním, ale nešťastným heslem. Křičí se o tom v Anglii, ve Francii, v Itálii, v Československu; každý si myslí, že když Rusko bude uznáno, nastoupí nová hospodářská éra. Není na západě Evropy inteligenta, jenž by nespojoval svůj blahobyt s otázkou uznání Ruska. Ani trochu nepřidáme, když řekneme, že je to jakési bláznovství. Schátralá západní inteligence si myslí, že Rusko jest nevyčerpatelný důl a že zlotřilí bolševici za toto uznání budou do kapes cpáti peníze. Především bolševici těchto peněz sami potřebují, neboť zůstanou-li, musí zaplatiti jediné Francii 18 miliard zlatých franků. Dále Rusko musí platiti Německu za válečnou náhradu 68.000 kg zlata. To přece nejsou žerty! Bolševici sice nakradli toho dost, ale vydržování sovětské armády a jiné revoluční úkoly, jimiž sovětské Rusko stále se zabývá, přesahují veškeré číslíce. Ostatně až přijde jaro a potom se ukáže, zda heslo uznání Ruska bylo správné či nebylo. —obs.

Včely co nebezpečný element. Kijev, dne 15. října. »Zde byl z Moskvy obdržén oběžník s nařizením, aby byly sebrány všechny knihy o včelách. — Jest domněnka, že bolševici této poučné literatury se bojí.« — To jsou slova v originále jež jsme obdrželi z Kijeva, jak se říká černě na bílém. Co chtěl bolševici s touto vzácnou literaturou dělati, ještě nikdo neví, ale je jisto, že tato literatura bude zničena. Po obdržení této zprávy jsme se dali do studia a tu se objevilo, že »všecky včely jsou v podřízení královny«. To je všechno co »skutečně« může býti nebezpečného pro sovětskou vládu. Vždyť, prosím, »jsou v podřízení královny«. To přece není žert! Což kdyby lidé vzali si příklad z včel? Milý čtenáři! »Vzítí si příklad z včel, může-li býti něco ideálnějšího a sympatičtějšího? — Ale bolševici, ačkoliv uení ještě známo, nač spisy tyto konfiskují, přece se bojí, neboť spisy jsou nevinoucké — jediné jest v nich a to jest to, že včely krvavých revo-

IV.

»Nezabli.«

Dva vojáci kráčeli k mému vězení. Otevřely se dveře a na práhu se objevili dva ozbrojenci. Jeden držel v ruce obálku a pečlivě ji zabalil v jakýsi tmavomodrý papír, vsunul ji do náprsní kapsy.

»Kde jsi? Pojd sem!« zvolal na mně druhý. Vyšli jsem ven a tu zpozoroval jsem, že bylo tak asi kolem jedenácté hodiny. Slunce na mně účinkovalo a bylo mi překrásně. — Mým průvodcům se ovšem toto horko nelíbilo. —

»Čert ho přinesl,« vynadal mi voják hrubě. »V takovém horku, patnáct kilometrů,« lálefil.

Byli oba ještě mladíci. Mluvili překrásnou, zvučnou, jak říkalo se u nás na Ukrajině »velkoruskou jaroslavskou řečí«. Bylo strašně dusno jako v peci. Vojáci, ověšení zbraní a náboji se potili, ale neřikali již nic. Kráčeli mlčky. Za malou chvíli byli jsme v poli a tu slunce páliło ještě více. Téměř bezděky krácel jsem uprostřed dvou vojáků, kteří byli tak smutní, jako ta neosetá pole. Byla to step pustá, tichá a hrozná, klidná i zase plná bolševických léček, divoká svými bujnými rostlinami, jež při žhavém slunci vadly.

»Je to úžasné,« promluvil voják. »Uch,« utíraje rukávem zpotenou tvář, sténal druhý.

Díval jsem se na ty vojáky a bylo mi jich tak líto.

Já, jako rodilý syn této stepi, jihu s jeho sluncem, ani jsem necítil se tak unaveným — jako byli unaveni tito ubozí lidé, jež vyrůstli daleko, daleko na severu, kde slunce, jak sami povídali, bylo milosrdnější. Zde nejen lidé, slunce i pole, všechno, nebylo jim po chuti, jen děvčata, ach, ta černooká děvčata, jak se mi zdálo, byla jich životním úkolem. — Krásná jako hvězda, žhavá jako slunce a divoká, nepřístupná jako step, v níž vyrůstaly.

»Kamaráde,« zvolal najednou ten, jenž měl v rukou papíry.

»Co?« otázal se druhý.

»Kráčeti dnes touto cestou je stejné, jako se procházeti v pekle. Myslí, že nebylo by zlé, kdyby jsi se vrátil a rekvíroval nějaké koně a vůz.«

Patrně byl ve službě starší, neboť mluvil skoro velitelsky, a pak také, že protokol o mně byl mu svěřen.

»Jistě, že by to chyba nebyla,« prohodil druhý.

»Nuže, ještě jsme neodešli od vsi daleko, vrať se. Já s tímhle kamarádem,« ukazuje na mne pravil, »v tomhle lese na tebe počkám.« »Dobrá,« řekl a ihned se vrátil. Skutečně byl tu v cestě les, ale bylo k němu ještě dost daleko. Vábil nás sladký odpočinek v lese — proto dali jsme se oba do rychlejší chůze a

a neuběhlo ani půl hodiny a již jsme jej dosáhli. —

»A nyní půjdeme volněji. Je zde chládek,« dáváje na mně pozor, promluvil voják. Do tohoto okamžiku krácel jsem s nimi a ani nechtěl věřiti, že vedou mně ku popravě. Jich rozhovor o lidech, o žhavém slunci, o děvčatech, jaksi mně bavil a snad proto jsem nic necítil. Nyní, když nutil mne, abych zmírnil krok, pocítil jsem, že jsem opravdu vězeň a že možno, že za několik hodin můj stuhlý trup nebude cítiti ani toho žhavého slunce ani toho lesa, jenž vždycky poskytoval mi tak pěkné přístřeší. . . I bylo mi úzko a líto. »Proč nic nemluvíš?« otázal se mně najednou můj průvodčí.

»Proto, že nikdy marně nemluví,« odpověděl jsem.

»Jak to?« s údivem se otázal.

»Docela prostě. Slovo jest velká síla a mluvíme-li marně, zneužíváme tuto svatou moc,« vysvětlil jsem mu. »Jsi buržoasta a já ti nerozumím. Pojdme tamhle do chladu,« nabídl prostodušně.

Přeskočili jsme příkop, jenž vroubil cestu a usedli ve stínu košatého dubu. Bylo zde krásně. —

»Než přijde kamarád, musíš mi vysvětliti význam tvých slov. Já ti nerozumím. Jak vidím, jsi vzdělaný člověk a jdeš proti naší dělnické vládě?«

Pokračování.

lucí nemají a že dosud ačkoliv mají komunistické zřízení, jsou v podřízení své královny. —

Tragedie děcka. České veřejnosti je známo, že na čas prázdnin jsou v Československu děti ubohých Videaňů. Mezi těmito dětmi bylo také dítě jedné německé rodiny. Byl to asi desetiletý hoch. Jak tu byly, tak byly, ale když přišel čas návratu oněch nešťastných dětí, tu stala se strašná věc. — Když učitelka, jež doprovázela děti do »Českého Srdce«, je vedla na nádraží, tu vytrhl se mladý hoch, a počal utíkat směrem k příjezdějícímu vlaku, a již byl mrštil sebou pod vlak, byl však zachráněn. Na dotazy, proč se chtěl skončit sebevraždou, odpověděl: »Raději smrt, než do Vídně.« Lze-li si představit větší tragedii? — Na hochu byly pouze bídné čáry. Čelo ubohý hoch měl pošramocené již

vami a nehlédě na tento svůj stav, přál si zemřít pod kolama vlaku. Poněvadž dítě bylo z německé rodiny, nikdo nechtěl se přihlásiti k zaopatření. Náhodou byl tu známý český lidumil Josef Jedlička ze Sepekova, který dítěte se ujal a zaopatřil. Náš zpravodaj, jenž náhodou rodinu tuto navštívil, nejen, že se dozvěděl o historii nešťastného -hocha, nýbrž také se dozvěděl, že dítě toto jest skutečně zaopatřeno. Náš zpravodaj vypravoval, že když se objevil na prahu tohoto domu, hoch zablédnul ho, počal utíkatí ven. Později se vyjasnilo, že jakmile někdo cizí přijde do domu, hoch prchá, neboť se domnívá, že cizinec přišel pro něj a že chce odvéztí ho do Vídně. Řidiče tohoto dítěte, jak se zjistilo policejním vyšetřováním, jsou alkoholikové. Jizvy, které má na hlavě, prý mu matka nadělala sekádem. —

**Všeslovanské
knihkupectví, nakladatelství
a antikvariát**

S. LAVROVA
V PRAZE,
Karlovo náměstí číslo 6.,
nabízí:

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných cenách

Ukrajinci, rozšiřujte svůj tisk !

Chcete si ušetřit?

**Tož radíme Vám, abyste při nákupu
s důvěrou se obrátili na firmu**

Václav Šlechta

v Plisku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

die cen konkurenčnisch.

K dostání vše, co chcete.

Na dámské a pánské obleky

všech druhů.

Jen se přesvědčte !

Odporúčujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen **odborně dokonalé** ale i **levné** tak na př. fa.:

Václav Šemokrouch, Kozojedy-Kralovice u Plzně.

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských,
mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalejší **seči stroj** doby přítomné, **stroje na tašky** značky »Eterna Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Raďte si vyžádat cenník a přesvědčíte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

Kdo své zdraví chrání
od Jabulky

pražské uzeniny shání.

v Písku

na Havlíčkově nám. (Floriánské.)

UKRAJINSKÝ UNION

Vychází jednou za týden.
Předplácí se v administraci. Zálohovatelno a splatno v Pisku.
Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáškou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.
Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové. Redakce a administrace Pisek, Rybářská ul. č. 2. Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být objednány. Inserty mohou být také v řetích cizích, ježto náš list jde nejen do celé Evropy, ale i do Ameriky a také Asie. Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

K programu „Ukrajinského Unionu“.

Poslední dobou, jak ukrajinské tak i československé obecnstvo, zaslalo nám mnoho dotazů, v nichž se táže na poslání a politický program „Ukrajinského Unionu.“ — Tomuto přání rádi vyhovujeme.

1. „Ukrajinský Union“ byl založen za účelem propagace ukrajinských státoprávních snah na západě Evropy.

2. „Ukrajinský Union“ pracuje a bude pracovat ve prospěch ukrajinského národního hnutí.

3. „U. U.“ bojuje a bude neústupně bojovat za vysvobození všech ukrajinských území a sjednocení jich v jedinou Velikou Ukrajinskou Državu.

4. „U. U.“ stojí a bude stát na principech rozumného konservatismu.

5. „U. U.“ jest a bude podporovat myšlenku ryze ukrajinského neomonarchismu.

POZNÁMKA: Ukrajinský NEOMONARCHISMUS jest theorie Vjačeslava Lipinského. Neomonarch není absolutním panovníkem. Jest voleným doživotně, avšak nekorunovaný, bez dynastických práv.

6. „U. U.“ jest a bude přítelem myšlenky sjednocení všech Slovanů ve Svaz Spojených Států Slovanských.

7. „U. U.“ pracuje a bude pracovat nad kulturním povznesením a sjednocením všech ukrajinských státoprávních elementů, v jedinou národní a skutečně demokraticko-slovanskou organizaci.

8. „U. U.“ pracuje a bude pracovat pro přátelské sblížení národa Ukrajinského s národem Československým.

9. Ve věcech kulturních „Ukrajinský Union“ bude pracovat a podporovat myšlenku křesťanského sjednocení na katolickém podkladě.

Redakce.

Ch. Behr:

Naše slovo.

(Do deníku p. ministra Dra. E. Beneše.)

Zajímavé jsou cesty z Moskvy do Prahy, ale cesty, jimiž chce kráčet Praha do Moskvy, jsou ještě zajímavější. Cesty, kterými kráčí Moskva ku Praze jsou známe a proto o nich psátí nebudu. Promluví o cestách, po nichž chce kráčet Praha, respektive československá republika k Moskvě.

Československá republika chce jít do Moskvy cestou neuvěřitelnou. Zkrátka Moskva vždycky Čechům imponovala a imponuje i dnes. Kdysi to byl „silný“ strýček, nyní je totéž. Kdysi Čechové přehlíželi naše ukrajinské tužby, i dnes je přehlížejí. Čechové chtějí uznati sově-

skou „vládu“, aniž by pomyslili, že tímto uznáním dotvrzují svrchovanost bolševického tyranie nad námi Ukrajinci.

Zda to Čechům, respektive československému státu prospěje, o tom hovořiti nebudeme. Konstatujeme pouze, že s okamžikem uznání bolševiků de jure či de facto, Československo staví se do řad našich nepřátel. Ano, československá republika uznala by de jure či de facto svrchovanost moskevského imperialismu nad Ukrajinou. Toť přece jasné každému politickému analfabetu.

Vůdčí myšlenkou pro uznání sovětové vlády je prý to, že jakýsi americký potřeštěnec řekl, že „ve dnešní Rusi jediné je možná vláda sovětů a to prý proto, že nemá, kdo by tuto vládu nahradil.“

Psal o tom také československý tisk. —

Toť se ví, že každý, buď ukrajinský, buď ruský emigrant, Slovan, tímto výrokem byl doopravdy potrestán.

Ano, všichni emigranti dostali ránu dosud nebyvalou.

Ptáte se zač? Za to, že jsou na západě Evropy nedali nikomu pocítiti (vyjímajíc případ Vorovského), že jsou. Za to, že po všech čas svého pobytu na západě Evropy dělali ze sebe spoustu žebráků a nikoli hrdinů bojovníků. Za to, že byli ke státům, jež poskytlí pohostiní, loyálními a k samým bolševikům téměř milosrdnými. Za to dostali řádku a zvěděli, že na Rusi jediné je možná vláda

Besídka.

Na soud světa.

(Revoluční zjevy.)

„Vaše vláda není dělnická,“ počal jsem.

„Kdo ti to řekl?“

„Já sám vím a není mi potřeba, aby mi někdo o tom říkal,“ odpověděl jsem.

„Jsi divný. Právý bouržousta. A že naše vláda je skutečně dělnická, toho přece zapíráti nebudeš?“

„Poslouchej, hochu,“ řekl jsem poněkud ostřeji: „Řekl jsem ti před chvílí, že marně nemluvíš. Nuže, buď tak hodný a nenuť mě, neboť marně hovořiti nechci.“

„Oh, vy protirevolucionáři, vy ani slova nechcete říci zdarma.“

„Zdarma ano, ale ne marně,“ vskočil jsem mu do řeči.

„No tak pověz mi, pověz,“ prosil a mezitím zapálil si cigaretu.

„Věříš-li hochu v pravdu?“

„Ano, věřím.“ —

„A víš co to je?“

„Jak pak by ne.“ —

„Tedy pověz mi,“ požádal jsem.

„No, pravda — pravda, jak bych ti řekl? No je to pravda, že tě dnes vedu do čerevyčajky a že tě tam dnes zabijí.“ Bodla mě ta jeho pravda, ale počal jsem mu vysvětlovati sílu slova. „Bůh dal nám slovo. — Slovo jest veliká a svatá síla, pomocí které my,

slabí lidé, nejen, že se posilujeme, ale také se zdokonalujeme. Mluvíme-li marně, zneužíváme této moci, vyhazujeme tuto jako plevy. Obzvláště zneužíváme, když šidíme jeden druhého, anebo štveme, dokonce i vraždíme, hovoříš jsem.

„A mělo-li aspoň jednou slovo tak veliký účinek, aby podrobilo člověka?“ otázal se.

„Za chvíli, milý hochu, se přesvědčíš,“ řekl jsem a počal jsem vyprávěti docela obyčejnou historku, při níž jsem tak gestikuloval, až vyrazil jsem mu z ruky cigaretu, která padajíc odletěla do přikopu.

Prostodušný Rus okamžitě byl v přikopu, ponechav pušku ležeti na místě. Spokojen svým manevrem, vzal jsem pušku do svých rukou a pokud můj průvodčí to pozoroval, namířil jsem jí proti němu.

„Sílíš?“ zděšen mým jednáním vzkřikl voják. Oh, jak mnoho, pročeti jsem v těch ruských očích, v tom hlase a obličejí. Neznělo to slovo hrozné — nýbrž bylo plno smutku a tragédie. Znělo jakoby onen člověk učinil čin, za nějž okamžitě měl býti v pekle. A oči? O ty hluboké modré oči. V nich jsem pročetl, že zůstanu-li živ, ošlepnou a již nespátí království nebeského. Totiž jasné hovořily, že budu-li šťastně dopraven na místo poprav, budou šťastně zíratí do lůna božího.

„Nyní, milý hochu,“ počal jsem, „řekni mi, co je pravda.“

„Vzteklá, zběsilá je pravda!“ v rozpacích vzkřikl.

„Ne, mýlíš se,“ počal jsem. „To, co před chvílkou byl jsi vůči mně, to nyní já jsem tobě, ale to není pravda. Pravda jest dobrá, světlá, čistá a roní své slzy, neboť toto naše vzájemné postavení jest zlá skutečnost. A nyní pojď sem,“ nařídil jsem mu laskavě. — Za chvíli byli jsme v houští.

„Nyní poznáš, hochu, sílu slova,“ řekl jsem zastávaje se.

Mlčel a byl bledý jako stěna.

„Dej mi ten protokol,“ požádal jsem.

Sáhl do nápsní kapsy a podal mi jej. — Vzal jsem tuto papíru naplněnou obálku a odhodil ji stranou.

„Vidíš,“ počal jsem. Před chvílkou byl jsi pánem mého života a nyní jsem pánem tvého. Avšak, milý hochu, ani ty nemáš práva zavraždit mne, jako já jsem nemám. Jest tu Pán, jenž řídí nás a to je svědomí. Mohl bych tě ihned zbavit života, ale zabíjeli tě, rovněž zabíjí i sebe. Neboť ztratím svědomí, ztratím Boha, jenž jest pravým Pánem každého žítí. Nuže ztratím-li jej, přestávám žítí. Proto tuhle máš svou pušku a když ti není drahý tvůj vlastní život, střílej do těchto prsou,“ rozhaliv košili, skončil jsem. — Myslíte, že se chytil pušky, aby mne zabil? — Nikoli!

Padl na kolena a se slzami zvolal: „Odpusť, odpusť!“ Přistoupil jsem a polbil jsem jej na čelo . . .

Puška ležela jako kus nepotřebné hmoty . . . Co mám dělat?“ zvolal najednou. —

sovětů. Jedině proto neví svět a s ním i československá republika, že jsme!

Byli jsme příliš lidskými. Mohli jsme se bránit, ale nesáhli jsme ke zbraním, neodpověděli jsme terorem na teror a za toto právě neseme trest. Západní demokracie, speciálně československá chce učinit zradu.

„A což Anglie, Francie a jiné státy?“ slyším otázku. Tu odpovídám: Z anglického uznání neděláme si naprosto nic, neboť z tohoto uznání nebylo nic a také nebude.

Proč? — Mohli bychom odpovědět, ale z důvodů taktických odpovědět nesmíme. Ostatně ani nevíme, zda budeme povšimnuti těmi, jímž toto předkládáme.

Jedině co můžeme říci je, že anglické uznání sovětů prostě poměly, jako věc, jež nemá žádné budoucnosti. Ne proto, že v Anglii není Mac Donalda, nýbrž proto, že jsme si tak zařídili.

Co se týče francouzského uznání, tu dovoľme si říci, že vime a to nejen my, ale také československá republika, že toto uznání nevyšlo z přání celé Francie, nýbrž vyšlo z přání Herriotova. Herriot chtěl protáhnout pomocnou ruku Mac Donaldovi a nevěděl ubožák jak — tedy uznal sověty.

Snad československá republika nebude se říditi těmito klukovskými nápady?

My emigranti představujeme si československý stát trochu jinak a sice, že mnozí z československých občanů ani si nepředstavují, že dobrý výsledek anglického a francouzského uznání záleží jedině od toho, jak se zachová k bolševikům úřední politika československé republiky. Ano, československý stát je státem ohromného významu. Československé uznání bolševiků je hlavní podmínkou bolševické existence a zároveň historickou katastrofou Evropy. Vždyť každý ví, že ruská a ukrajinská demokracie proti bolševické demagogii nevydržela.

Či snad československá demokracie je silnější?

Ano, ale dotud, dokud stojí na principu neuznání sovětů. Stane-li se tak — práce

I byl jsem v rozpacích. Vzáti ho s sebou jsem nemohl a on mohl za vše trpět.

„Ach, ach, blíží se zlá skutečnost,“ uslyšev přijíždějící povoz, bědoval voják.

Myslí jsem, že sešlím.

Najednou mně napadla myšlenka: „Jdi naproti a řekneš, že tě přepadli sedláci. Potom sám víš, co činiti dále.“

„Ano, vím! Zavolám je na soud světa,“ s radostí mi odpověděl a jal se utíkat k cestě.

V.

Kozácká slza.

Řekněte, že ten osud není podivný? Oh, podivný, nade všechno podivný. Před deseti minutami smrt brousí svou kosu, smála se mi do očí. Děs našeptával mi, že musím zřít do tmy a nyní? — Nyní u mých nohou ležely: desíci svazek papírů i kosa, již smrt utíkáje ode mne, ztratila.

Puška i protokol, jenž byl naplněn vražednými slovy, ležely u mých nohou. Zvítězil jsem nad nimi. A jak brzy! Za deset minut. Cha, cha, cha! Za de-se-t mi—nut zhrou—ti—lo se to, nad čím člověku zšedivěly vlasy. Budiž! Místo hvízdání kulky a děsivého křiku mučedníků v čerevyčajce slyším tlukot slavičky a duši blažící zpěv ptáček. Místo zakrváceného a temného sklepení v čerevyčajce mám širý zelený les a jsem volný Kozák a dítě šelma a lesa. Nyní půdu k těm černookým děvčatům a jsem přesvědčen, že ode mne prchati nebudou, jako od nich — naopak vyjdou mi vstříc a dají mi oběd.

A možno, že i né. Kdo ví? — Ten osud

pro osvobození československého národa a všechny oběti budou marné.

Pro Boha věčného, jediný slovanský stát, jemuž nejvíce v jeho osvobozenecích bojích pomohli Slované, mni učiniti neslýchanou zradu.

Československo, které tu stojí jako jediná naděje a podpora sbratření Slovanů, které v důsledku této velké a světové myšlenky jest lákáno do propasti, chce učiniti krok, za nějž pak se bude stydět každý, kdo chtěl, aby československý národ byl svobodným. Nechci prostě věřiti, že by ti, již dnes volají po uznání bolševiků, nevěděli, že československý stát je mostem, po němž docela lehce může přejíti na západ Evropy bolševická hrůzovála.

My, kteří vedeme zahraniční odboj, kteří stojíme na varě ukrajinsko-slovanských zájmů, tímto československou republiku varujeme.

To je naše poslední slovo.

L. S. Zahraděcký:

Unie Slovanstva a Evropský mír.

Již od dávných dob možno pozorovati mocné rozpory v Evropě mezi slovanským východem a germánsko-keltickým západem, které se čas od času značně přistřují. Nesmíme zapomínati, že i válka světová byla vyvolána částečně těmito rozpory. Nebyly tyto sice jednou a hlavní příčinou, této hrůzné a krvavé anabase, ale hrály i tu důležitou úlohu na poli mezinárodní politiky a diplomacie a to nejen v r. 1914 ale i později a trvají do dnešního dne, ač za zcela jiných okolností.

Nebezpečí zostření těchto rozporů má svoji kritickou povahu i pro celý evropský mír, jehož zabezpečení a upevnění značně závisí od řádného vyrovnaní této otázky. Na tento moment a tuto důležitost zabezpečení evropského míru poukázal v jedné předválečné mezinárodní konferenci v Berlíně zá-

je podivný. Pln takových myšlenek opustil jsem místo, na němž jsem se nalézal mezi životem a smrtí. Za dobrou hodinu byl jsem opět v selském domě.

Ve světnici, do které jsem teď vkročil, byl tak velký nepořádek, že jsem se až podivil. —

„Buď zde před chvílí byli „rudí upří, buď není hospodyně. Postel byla neustlána, chata nezametená, okolo pece se válely střepy rozbitých hrců a na lavici okolo misky stály mýsy a čekaly, aby je někdo umyl. — Okno v průčelí bylo zastřeno hadrem, takže diví se na to všechno, myslil jsem, že zde opravdu tančil děs. Náhle do chaty vkročil sedlák vysoké postavy. Byl pln smutku. Poklonil jsem se.

„Kdo jste?“ otázal se mne suše.

„Jsem člověk a mám hlad,“ odpověděl jsem.

„Dobrá. Počkejte chvíli,“ řekl a nic více neříkaje, obrátil se a vyšel ven.

Bezděky bloudil jsem zraky po této světnici, čekaje, až se navrátí můj nový hostitel. Opravdu, vrátil se brzy. Nesl v rukou natrhanou v zahradě mladou cibuli.

„Promiňte, počal sedlák, že přistřeší, v němž jste doufal najíti pohostinství, neposkytuje vám onoho. Ale, jaký vidíte, v tomto mém domě nepořádek, takový nesoulad panuje i v mém srdci.“

„Jsem spokojen a těším se z vaší upřímnosti, ačkoliv smutné. Diví se po této světnici, chápu, jaký duševní stav může být ve vašem nitru. Leč, je-li člověk zdrav, pak pro každou nemoc lék najde. Takový pořádek

stupce Ruska, prohlásil, že ve střední Evropě jest nutno vybudovati přechodný most mezi evropským východem a západem. Prohlášení toto bylo na velmi mnohých místech, jak politických, tak i žurnalistických sympatií přijato. Ovšem Anglie a Německo s tímto prohlášením nesouhlasily a zástupce Anglie, lord Disraeli, prohlásil se proti snaze, most takový vybudovati. Ale nejen to, on také prohlásil, že most ten musí být bít v zájmu evropského míru vyhozen a rozbořen. Že snaha zabezpečení míru evropského se strany Německa ani Anglie se nejeví v tomto směru, toho jsme často dosud svědky. — Taktéž nás nikterak nepřekvapuje, že to byly právě tyto dva státy, neboť i dnes se nepostačí ujišťovat ve vzájemných sympatiích. (Snaha Anglie, by Německu sníženy byly reparace a pod.) Tento přátelský poměr Anglie k Německu jest diktován hospodářskými poměry a snad i rasovými momenty. Angličané se sice rozčilují, když jim někdo řekne, že jsou Germáni, ale jejich praktičnost, systematická a houževnatost je prozrazuje. Angličané jako Němci dali se oklamati reformací, která rozpoutala v obou národech kapitalistickou nenasytost a chtivost cizích. Oba tyto státy měly a mají dosud laskominy na země slovanské, kterých by se velice rádi zmocnily. Proto také by velice nerady viděly vybudování takového státu ve střední Evropě, který by se stal přechodným mostem mezi východem a západem.

Však marné jejich snahy. Stát ten již tu od r. 1918 stává a jest jím Čsl. republika, která svoji tradici i polohou jest již takřka určena se státi oním přechodným mostem. — Most tento ještě sice není vybudován a vybačen tak, aby již oneh úkol spojuvací mohl plniti, jest však věcí nespornou, že se jím stane, ba státi musí, v zájmu Slovanstva i evropského míru.

K plnění těchto úkolů se stavějí některé překážky, které, doufejme, budou časem odstraněny. V prvé řadě jest to bolševický systém v Rusku, jehož sovětští představitelé — z většiny židovští, nemohou býti považováni

jest nyní nejen ve vaší světnici, ale v celé Ukrajině, v celé Evropě.

Bolest — jakou vy máte — mám také světnici nemůžeme ponechat chaos — tak právě nemůžeme ve svých srdcích jej trpět. Pořádek věci nepochází od zevnějška, nýbrž od vnitřka, i člověk, jenž nedovede uspořádati svůj vnitřní stav, není nič jiného, než pouhá nespracovaná hmota, kterou může, ba má právo, vládnouti každý, kdo chce a jak chce. —

I objevila se onomu člověku slza v očích. Nyní díval jsem se na něj. Byl vysoký, štíhlý, s černými kňíry s širokým obvrím, jež se mu nyní jaksi třásl, slzy blyštěly se mu v očích, ale to činilo dojem, že jest to skutečný, pravý, plný milosrdenství, ale hrozný v odporu Kozák.

„Pravá kozácká slza,“ pomyslí jsem si. Oh, ta je těžká a hrozná! Ta vysvobozovala Kozáka z bisurnských vězení — ta jako rez požírala v jediném okamžiku staleté okovy — ta páčila mohamedánský Cařihrad, ta zaháněla divoké krymské chámy do Mohamedových náručí a chtěla-li, měla je zpět — ta dělala všechno, co nemělo lidskosti — ta přinutila knížete Jaremu, aby celé noci volal: „Non mihi, non mihi, sed nomini. Tuo da gloriam!“ ta přinutila Boha, aby promluvil k tomuto krvavému knízi sám, ta dovedla k světu „šlechtické“ srdce přinutiti, aby před rytířstvem řeklo: „Vzdávám se.“

Ó, Sienkiewicz! Obviňuješ lázu zbojnickou a chasu kozáckou, že nechávala svého řemesla a dávala se do lupu? —

*) Ne mně, ne mně, ale jménu svému dej slávu!

za reprezentanty ruského a ukrajinského národa a jež také národ ukrajinský a ruský nepředstavují. Možno pevně doufat, že jedenkrát této bolševické tyranii v Rusku odzvoní a pak možno pracovat na sjednocení Slovanstva. Mezi slovanskými národy jest veliká roztržitost a jest proto nezbytně nutno už v zájmu Slovanstva samotného, utvořit velkou Unii a tak přivést k platnosti zájmy slovanských národů.

Dědičnou povahou Slovanstva jest jeho hašteřivost mezi sebou, která má za následek, že životní takřka otázky slovanské zůstávají na fóru evropské politiky nepovšimnuty, jednak z tohoto vlastního důvodu a za druhé proto, že když se Slované mezi sebou znesvářejí, nemají možnost dáti tolik důrazu na některé otázky, jak by se mohlo státi — když by zde stáli jednotni. Uznávám, že každý národ, žijící v různém prostředí, má také různé svoje zájmy, odlišné od zájmů druhého národa, ale při dobré vůli by mohly postupovat jednotně alespoň v těch otázkách, které se dotýkají celého Slovanstva. To se ovšem může státi jen tehdy, když v popředí států Slovanských budou státi Slované a — když vedoucí státníci budou pěstovat politiku opravdu slovanskou a nikoli politiku buď jen osobní a nebo takovou, která znamená značný odklon od stanoviska slovanského, jak jsme toho dnes namnoze svědky. Další podmínkou Slované unie by ovšem bylo to, že by se jí zúčastniti musili všechny státy a národové slovanští a nikoli snad jen jejich část. Kromě toho nesměl by se cítiti žádný kmen slovanský v unii utlačovaný a ujařmený kmenem jiným. Mám na mysli takovou unii jak ji mají Severní Státy americké — ovšem v dokonalejší a demokratičtější formě, než tam. —

Utvoření této unie jest v zájmu celého Slovanstva. Dobrému pozorovateli nemůže ujíti ta veliká antipatie proti národům slovanským od vůdcích osob západní Evropy a hlavně Německa a Anglie. Projeví-li se u tam větší sympatie, pak není buď upřímně myšlena a nebo je diktována nějakými hospodářskými zájmy. Slovanstvo musí státi na

stráži proti rozpínavosti těch, kteří by rádi těžili z hodnoty a bohatství jeho, ať jest to ve formě jakékoli. Uhájí se ale jen tehdy — když bude silné a silné bude, když bude svorné a jednotné.

Jest věc nesporná, že by velice jednotnosti slovanské prospěla jednotnost také náboženská, neboť roztržitost i v této tak důležité věci, jest u Slovanstva veliká. Budiž mně dovoleno, bych zde mohl tlumočiti svůj dějinný vývoj všech kulturních národů nám názor a pevně přesvědčení v této věci. Celý ukazuje, jak katolicismus dovedl národy ty, nejen mravně, ale i kulturně a hmotně poznešti. Katolicismus, který jest rozšířen po celém světě, by jistě prospěl i Unii Slovanské. Letošního roku konal se veliký unionistický sjezd na Velehradě, který přinesl značné sblížení v této otázce. Bylo by proto za jisté velmi dobré, kdyby i emigrace ukrajinská navázala i zde styky a pomocí unionistické hnutí hledala cesty k své, tak důležité otázce.

Nemohu pochopiti, proč veřejně mínění t. j. tisk v Československé republice nechává otázku Ukrajinskou tak naprosto nepovšimnutou? Jest již i v tomto počínání viděti malou, ba snad žádnou slovanskou vzájemnost. Nebylo by divu, kdybychom neznali úděl národů, kteří se necítí býti svobodnými a sami tento úděl na svém vlastním těle nezakusili. Či snad proto, že jsme státem svobodným — nemáme mfti zájem na tom, zda náš bratr také Slovan chce býti svobodný a chce na základě hesla sebeurčení národů státí se samostatným? Věru, velmi brzy zapomínáme!

Dále pozorujeme, že jak vnitřní tak i zahraniční politika našeho státu není tak slovanská, jak by v zájmu slovanské povahy státu bylo záhodno. Politika tato směřuje spíše k západu, nežli k slovanskému východu. Bylo by v zájmu samotného našeho národa, by politika ta byla více slovanská a tak se přibližovala k onomu úkolu, přechodného mostu a k veliké Slované Unii, která bude také zabezpečením evropského míru.

bez konce, les. Tu konečně byl jsem v úplném bezpečí, ačkoliv ve vsi, v níž jsem spatřil slzu Kozáckou, mi také nic nehrozilo. Sedláci řekli, že prý bolševici se obávají dlouho zdržovati v této vsi. Kolem jen les a konečně mohli docela lehce padnouti do rukou povstaleckých. Obzvláště tu, kde prý se zdržoval hlavní štáb povstaleckého hnutí na Ukrajině. Tu jako za slavných dob Velikého heftmana Bohdana Chmelnického, často se zjevovali docela neznámí lidé, již konali výzvědy, pak mizeli jako duchové a opět se zjevovali. Byl-li některý z nich chycen — vždycky docela dobře nevyvázl, neboť měl legitimaci, že hledá ukradené koně anebo že nemá soji a přišel ji koupiti. Jednou chytili jednoho takového tuláka a poněvadž neměl u sebe žádných dokumentů, mučili jej dlouho, chtějice se dovědět, jsou-li zde povstalci. — Nepřiměli jej ani tím, že píchali mu do nehty jehly a stavěli na rozpálený plech, tulák nejen, že nic nepověděl o povstalcích, ale ani své jméno neřekl. Nechtěl prý říci, neboť byli by jej mučili dlouho a bolestněji. Povědalo se všeobecně, že to byl prý jakýsi učitel anebo profesor, dokonce se říkalo, že to byl sám hlavní ataman povstalců, neboť když mu do uší nasypaly rozpáleného písku řekl: »A přece slyším, jak pláče Ukrajina«. A když mu vyhodávali oči, lehce sebou trhl a zakřičel: »A přece já vidím, jak jste ubožil!« Byli by prý jej ještě mučili, ale mezi bolševiky našel se »zrádce«, jenž z milosrdenství bodl jej bajonetem, takže až poskočil. Po té skonalo. Teď ve vsi bolševiků nebylo a nemaje

Různé zprávy.

Nebratrské sbratření — Čili ruská provokace. »Lidové Listy« číslo 261. přinesly následující článek, jenž zní: — »Rusko—ukrajinské sbatření.« V neděli dne 9. t. m. koňala se v Hradci Králové na Velkém náměstí manifestální slavnost spojení národů ruského a ukrajinského. Účastníci přibyli na náměstí dvěma proudy s věnci ozdobenými stuhami v národních barvách a provázenými alegorickými ženskými postavami Ruska a Ukrajiny. O významu slavnosti, která může mít dalekosáhlé účinky pro vytváření přístihu poměru mezi oběma bratrskými národy, promluvil dr. F. Steinfeld, načež obě alegorické postavy poklonily se Čechu, jenž zosobňoval národ český a myšlenku slovanskou a svázal podávané mu konce stuh ruských a ukrajinských stuhou v barvách českých, povolav při tom: »Zdar slovanské vzájemnosti!« Na to odebral se průvod na hřbitov Pouchovský, kdež očekávala ho delegace obecního zastupitelstva: starosta Václav Hroneš ohnivými slovy projevil radost Čechů nad sblížením obou národů slovanských a na to konala se u hrobu ukrajinského vojína velká panychida, při které sbor ukraj. vzděl. spolků z Josefova zapěl překrásné smuteční zpěvy. Po odhalení pomníku byly proneseny řeči, z nichž největší význam měla řeč spisovatele I. A. Vladislava, který jménem nového rodu se Ruska poklonil se památce bojovníka za Ukrajinu svobodnou a sbatřenou s Ruskem. Celý obřad působil na četné shromážděné obecenstvo nezapomenutelným dojmem. I druhá panychida konaná u rovu zde zemřelých příslušníků ruského národa, vzbudila velkou pozornost a pohnutí v tisícíhlavém shromáždění, v němž zastoupeno bylo mnoho dělnictva místních podniků. VČZ. — K tomu podotýkáme, že »Lidové Listy«, které neznají rusko-ukrajinského poměru, podaly se prostě buď se strany Rusů, buď vlastní nechapavosti, provokaci. Byli někdo z Ukrajinců na této »sbratřovací« slavnosti — pak byli to lidé neuvědomělí, kteří se pod-

Sienkiewicz! Me—do—vi—na je medovina — obzvláště pro ty, jest sladkou, kdož ji vydělávali.

A nyní přede mnou se zjevil opět Kozák, jemuž opět vytryskly slzy. Po tři sta let neviděl jsem ji. Zdávalo se, že Rusové ji zničili — ale nyní se zjevila jako perla, jako hvězda. Ale zjev její, její zrození, bylo těžké, že bojím se o tomto zrození vypravovati. Bylo by nutno za tím účelem vypravovati veškeré dějiny Ukrajiny.

Seděl jsem u stolu, jedl jsem suchý chléb a mladoú cibuli a vedle mne stál Kozák a plakal.

Smějete se, že nyní mu kanula slza? — Oh nesmějte se mu, neboť hřích těžký jest smáti se cizí bídě a neštěstí. Najednou se divoce zasmál a řekl: »Věřte, chtěl jsem utopiti své hoře v kofalce, ale i tu vypili. A nyní povězte mi, co mám dělat?«

Díval jsem se teď na něj. Oči se mu leskly slzou a od celé jeho bytosti vál: duch Honťy — duch Zacizňaka — duch Nabyvajka, duch Bohuna, duch Chmelnického až jsem se zachvěl, neboť vypadal děsivě. Ale při tom všem nesmírná добрota zírala mu z jeho očí. — I viděl jsem duši svého ukrajinského národa. — Byla nová, obrozená. Stála zde očistěna a nevyhlášeně krásná.

Kozácká slza — oh, ta je silná!

VI.

Podivný sedlák generálem.

Šel jsem dál, přibližuje se z východní strany k Podolské gubernii. Zde byl les, les

zde co dělali, vydal jsem se opět na cesty. Nyní kráčel jsem lesem. Oblouha od samého rána zdála se mi býti pochmurnou, ale nedbal jsem toho. Toužil jsem viděti proslavený štáb povstaleckého hnutí. Sedlák, u něhož jsem byl naposledy, ještě téhož dne někam zmizel. Nyní kráčeje lesem přemýšlel jsem o něm. Jisté bylo, že šel k povstalcům, aby ukázal tam svou slzu. »Ó, hoře! Hoře všem těm, na koho tato padne,« tak jsem myslil, ale najednou počalo pohňmavati a to vyrušilo mně z mého myšlení. Bylo viděti, že bude bouřka.

Konečně k jedenácté hodině dotknut opovázlivým větrem, dosud dřímající les zahul. Husté dubové a habrové listí jaksi se choulilo jedno k druhému. Na blízku stojící kalina znepokojena tímto dotekem a dojata smutným hučením svých sousedů, třásla se a mávajíc listím, jakoby prosila: »Dej o Bože, tichý a drobný déšť.«

Avšak její prosba vyslyšena nebyla. Bouře se blížila. V povětří byl tak silný šum a hukot provázený blýskavicí a hromy, že myslil jsem, že nebe chce válčiti s lesem. Stál jsem pod tisíciletou lípou, v jejímž kmene byla tak velká dutina, že v případě velké bouře a krupobití mohl jsem se do ní uschovati. — Proto umínil jsem si, zůstatí a očekávati další! Nebe řvalo i les řval: nebe jsouc brázděno blýskavicí a hromy, les zase lomozením a třeskem lámající se stromů.

Pokračování.

dali momentům, anebo (což je nejpravděpodobnější) renegátů. «Lidové Listy» před uveřejněním takovéto zprávy, musely by se zastavit a pěkně si to rozmyslet. My ze své strany zase sdělujeme, že v otázce sbratření ukrajinského a ruského národa nerozhodne králové-hradecká slavnost, nýbrž politické poměry, jež budou v příštím — totiž tehdy, až Ukrajina bude úplně samostatným státem. Tolik na vysvětlenou.

A zase dilo míru. V minulém čísle psali jsme proti onomu „děcku“, jež mělo přinést mír evropským národům. B. Hrejňuk ve svém úvodním článku snažil se věc vysvětlit, ale přece našli se lidé, kteří „dilo míru“ podepsali. Ve Svazu Národů prý měli velikou radost, ale my jsme se prostě tomu smáli, neboť věděli jsme předem, že „vrchol ženevského rozumu“ jest vrcholem bídného hledání a plýtváním času a milionů franků či šterlinků. Vysmáli jsme se tomu a nyní hle, co čteme v novinách „To bylo slávy, když byl ujednán ženevský mírový protokol“ atd. A bylo v Praze i v Ženevě. Těšili se všichni „děckému míru“, ale „květ“, tento vypíplaný v konferenčním sklenku, jakmile se objevil na čistém vzduchu, ihned propadl. Jak sdělují listy, Anglie požádala Radu společnosti Národů, aby otázka ozbrojení se neprojednávala na římské konferenci. Potud tisk. A co dále, když se nebudě projednává o odzbrojení? Toť se ví, že všichni musíme zbrojit . . . Tak je to a ne jinak. Co chcete dělejte — nebudete-li samostatně Ukrajinu, žádného míru býti nemůže. Tak jsme hovořili s Evropou za samého začátku našeho boje, tak mluvíme i dnes. Není samostatné Ukrajiny, míru také nebudě.

Nový ukrajinský časopis. „Ukrainské žytja“ počal prý vycházeti v ukrajinské řeči v Poděbradech. Ukrajínští emigranti, již sem do Písku přicházejí z různých končin republiky, vypravují o tomto časopisu cile divy. Jest prý velký, krásný a co prý článků výborných a také od nej přednějších autorů — a známých ukraj. spisovatelů. Zkrátka, je-li to všechno pravda, pak přejeme novým ukrajinským podnikům mnoho zdaru. Jistě jest to něco extra domine, neboť se bojí s ním ven. Rádi bychom jej viděli, ale bohužel té cti se nám snad nikdy nedostane!

Nová „milost“. Dle tiskových zpráv ruští emigranti budou naturalisováni ve Francii. Ohromující „milost“ činí Francie Rusům. My však doufáme, že ani jeden Ukrajinec této milosti nepřijme. Chce-li Evropa nás zničit úplně, pak ať ničí, my ze stanoviska politických emigrantů neustoupíme — a i kdyby to stálo naše hrdla. Chceli už Evropa jednati s ruskými vládci, ať si s pánem bohem jedná, ale ať při tom nezapomíná, že jsou tu miliony emigrantů a že všichni nezahynou. Někd zůstane a toho jednání dnešní Evropy připomene. — Víme sice, že dnešní Evropa jest zařizena tak, že v budoucnu bude těžko hledati vinného, ale my s tím počítati nebudeme. Ano, nám v budoucnu mohou odpověděti, že nemohou za to odpovídati, co dělal Herriot, Mac Donal a Beneš, ale my ukážeme to, co dnes tu uvádíme. Naturalisování proto žádného nepotřebujeme. My chceme do své vlasti, my chceme svržením bolševiků, na tom jsme stáli, stojíme a neustoupíme.

Sienkiewicz-Dabrovský. Před nedávnem kráček Václavským náměstím násilně vyvolaný duch polského patriota H. Sienkiewicze. Henryk Sienkiewicz, jenž v osobě ukrajinského renegata Jeremiho volal „non mihi, non mihi, sed nomini tuo da gloriam“, jenž vykopal mezi národem polským a ukrajinským nepřeklenutelnou propast, byl oslavován československým národem co Slovan a za to měl vykonati úlohu československo-polského sbližení. Ano, pražští illusionisté chtěli učiniti pomocí ducha Sienkiewicze to, co mu ve skutečnosti bylo cizí.

Divili jsme se tomu — ježto Čechové, kteří jsou národem vyspělým, učinili v pravém slova smyslu humbuk, za který byli potrestáni ne-li zvláštním, tedy mimořádným způsobem. Mimo to byli jsme a dosud jsme překvapeni československou neprozřívostí. — Češi za celý čas našeho ukrajinského odboje nedovedli pochopiti, kde mohou míti a kde jsou jejich skuteční přátelé. Konečně všechno a s časem má svůj vývin. Češi oslavili Sienkiewicze a snad „přijde“ jednou čas, kdy my, jsouce důsledni jako Češi ve své slovanskosti „budeme oslavovati Dabrovského“. Vždyť oba polští patrioti mají pro veškeré Slovanstvo stejný význam. Ano, Sienkiewicz mnil roz-

šířiti Polsko na východ, Dabrovský zase na západ . . .

Tak jsme daleko! Věru daleko — ale Polsko přece jenom jest ještě dále. Kdyby Polsko mělo Sienkiewicze a nyní má Dabrovského — Studnického — Maďarsko plus Francii. Jak vidíme jest v Polsku „výborný“ vývin: jsou Sienkiewiczovi stoupenci a mimo to i scusedé, kteří namluvili Polsku, aby Čechové ještě doplatili. — Inu, vždyť duch Sienkiewicze / československým územím marně maširovati nesmí. Brilliantně to vypadá — co? — Po oslavách měli by Čechové ještě doplatiti nejen Polákům, nýbrž i Maďarům. To je jistě za to, že r. 1921 p. ministr Beneš uzavřel se Skirmuntem ono známé historické „desinteresma . . .“ Ironická sudba se nám smála i pan ministr Beneš se Skirmuntem také — nevíme — dost možno, že spolu měli v úmyslu ono: non mihi, non mihi, sed nomini tuo da gloriam

Ukrajinci, rozšiřujte svůj tisk!

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta
v Písku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky

všech druhů

Jen se přesvědčte!

Staropísecká písníčka.

Jeník, Máňa, jsou dvě tuze hodné děti. Tomu »párku« mnozí mohou záviděti. Vyšli ze zahrádky, svítíl měsíc bílý, rázným krokem k Jabulkovi zamřili. Na Havlíčkově náměstí, obchod mají, dobroty tam steré k šmaku prodávaj. Sem Jeníček večer chodí každodenně, o lásce sní a o pražské uzenině. Neboť stále nosí v srdci lásku dvojí: jednu k uzeninám, druhou k dívce svojí. Nejdřív na uzeném sobě pochutnává, teprv potom pusy sladké Máňě dává. Když byl Jeník ještě mladý, Máňa malá, venku na Jeníčka vždycky čekávala. Čekávala na něj u vchodu do parku, zatím co si mlsal na frankfurtském párku. U nás platí tato slova: »není šprochu, aby na všem nebylo vždy pravdy trochu«. A tak Jeník čím dál odvahu měl větší, oslovil Máničku, rozumně ved' řeči. Uzené má milá, lepší stokrát je, Tvoje pusa věru, ani tak nehřeje. Chutná jako mandle, člověk se ho nají, po pusinkách ústa věčně hlad jen mají.

Odporučujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i levné tak na př. fa.:

Václav Šemokrouh,
Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských, mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalejší secí stroj doby přítomné, stroje na tašky značky »Etern a Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

UKRAJINSKÝ UNION

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

L. Š. Zahradecský:

V zájmu Československa.

V Německu, jako státu „poraženému“ nadržováno zaplatiti 132 miliard marek ve zlatě. Reparace tyto byly diktovány prostě nutností hospodářskou v zájmu postižených a spustošených krajů ve Francii a Belgii a pak mezinárodní spravedlností, jež měla tak potrestati hlavního vinníka a původce světové války. Předpokládalo se, že to, co bylo stanoveno Versaillskou smlouvou, bude také dodrženo a Německo bude nuceno platiti. Hned však z počátku bylo pozorovati, že Němci třeba se platiti podvolili, tak činiti nebudou a tak dlouho hledali, až našli přítěle, který se jich zastal. Byla to Anglie a není divu. — Sama nepoznala hrůzy válečné spustošením krajů jako Francie a Belgie. V článku »Unie Slovanstva a evropský mír,« poukázal jsem na to, že sympatie Anglie k Německu jsou diktovány nejen hospodářskými, ale také rodovými momenty. V době předválečné sice tyto státy spolu soupeřily o prvenství světového obchodu a žárlivě se střídaly. Německý obchod vnikal do všech končin světa a byl to

hlavně obor chemický, ve kterém měli Němci namnoze na světovém trhu primát. Nyní jsme však svědky toho, jak se Anglie Německa vřele ujímá a zastává, a není snad doba daleká, kdy budeme i svědky aliance těchto dvou států — kteří se spojí proti ostatním. — Celý směr jejich politiky tomu nasvědčuje. — Na přímku generála Dawese mají býti Německu sníženy reparace na pouhých 30 miliard marek ve zlatě. Jest to rafinovaný plán tří potentátů, Mac Donalda, Hughese a Dawese. Stane-li se tento plán skutkem, znamená to ohromné posílení Němců a znovu ohrožení evropského míru a obchodu.

Kdo první toho následky ponese a pozná, to bude Československá republika a její průmysl a obchod. Tak, jak poměry dnes jsou, nemůže československý průmysl zdárně konkurovat německému, jak by si bylo přát. Příčiny toho jsou různé. 1. Lepší ekonomie a pozor na detaily. 2. Zákonodárství a věda, průmysl a obchod pracují si do ruky. 3. Sanační státní železnice a průplavy a nižší sazby atd., atd.

Kromě toho jsme všude teprve v počátcích a máme malé obchodní styky, kdežto Ně-

mecko má čilý obchodní spojení po celém světě.

Jistě, že Německo, jakmile se hospodářsky vzpamatuje (a to bude co nejdříve) obrátí svůj zřetel do Ruska, Ukrajiny, Polska, na Balkán, do Orientu. Tu všude bude hleděti uplatniti své výrobky a jeť známo, že kam jedenkrát Němec se svým obchodem zapadne, že již vícekrát jej odtud nikdo nedostane a nebo jen velmi těžka.

Proto jest nezbytně nutno, aby Československo si toho bylo vědomo, co ztratí, když Němce nepředěje. V prvé řadě považují za velmi důležitě zabezpečiti si východ Evropy. Zabezpečení toto ovšem neznamená podporovati na uznání de jure bolševickou tyranii v Rusku, neboť sovětům nejde o nic jiného, nežli o jejich hospodářské podpoření, by se mohli ještě déle u vesla udržeti, jak to sám delegát sovětů Rakowski přiznal. Tím okamžikem, kdy vláda sovětů padne a nastoupí vláda konservativní, má Československo možnost navázati čilý obchodní spojení se slovanským východem. Jest nesporno, že tu bude tolik potřeb ať v zemědělství, obchodu, anebo průmyslu, tak že by tu náš průmysl našel značné odbytiště na řadu roků.

Besídka.

Na soud světa.

(Revoluční zjevy)

Když bylo po bouřce, vydali jsme se opět na cesty. Za nedlouho přišel jsem do vsi, v níž jsem zastal celý oddíl ukrajinských povstalců. Tu potkal jsem lidi, jež byli mi již známi. Byl tu onen sedlák, v jehož domě jsem jedl cibuli. Nyní byl vůdcem tohoto povstaleckého oddílu. Byl tu také i onen podivný sedlák. Překvapilo mně to nemálo, neboť nyní byl generálem. Druhého dne bolševici počali útok na povstalec. Rozpoutal se strašný boj, jenž trval celý den a celou noc. Bolševici byli poraženi ale ze vsi zůstalo sotva několik chalup. V tomto boji přijímali účast téměř všichni občané i kněží, jež byli v této vsi. — Rozednívalo se.

Nyní dohovály jen domy. Boj přestal, avšak pozorovatel musel nyní zakrýti si oči i uši. Zjevoval se děsný obraz. Ze vsi zůstal popel, na něm leželo tisíce mrtvol a mezi nimi? — Oh, je těžko vypravovati. Tu chodily děti, ženy a starci a s pláčem hledali svoje drahé. Oba dva kněží podlehli v tomto ukrutném boji. Jednoho srazil kulka zběsilého povstalice, jenž nic jiného si nepřál než krve. — Druhého stál bolševik. Nyní já a knězovy dcery chodili a hledali generála a prokuristu. Leželi oba v příkopu, jenž vřoutil cestu do zahrady. Byli oba dva těžce zraněni, ale okolo nich leželo asi deset bolševiků téměř

skonávajících od smrtelných ran. Vedle generála ležela šavle, vedle prokuristy veliká tesařská sekera. Přišli povstalci a pomohli nám je odnésti. Obě slečny počaly ošetřovati raněné a sdělily, že generál jest raněn lehce do nohy a do ruky, že utrpěl ztrátu krve.

Prokurista byl raněn smrtelně; dvě kulky prorazily mu prsa a mimo to byl na ramenou bodnut jakousi ostrou zbraní.

Halajda jako pomatený jezdil na překrásném bělouši a dával nová nařízení, neboť bylo jisto, že bolševici mu toto neprominou. — Všude se válela spousta zbraní a proto povstalci si vybírali dle libosti, zahazující špatnou do vody neb do ohně.

Najednou do světnice vkročil Holiaš. Byl to skutečný Goliáš. Všichni jej tak nazývali, neboť nejen, že byl mohutné, silné postavy, ale prý sám, když bylo nebezpečí táhl dělo. Nyní vkročiv, požádal o pomoc. Byl raněn kulkou do prsou, ale bylo viděti, že ta mu mnoho neškodila. Slečna obvažující mu ránu, sotva mohla jej obejmout a on se při tom smál, jakoby vůbec nebyl raněn.

»Díky vám, slečno, věřím, že má rána brzy se zahojí, vždyť tak hezké oči se na ní dávaly ne nadarmo,« nehovořil, ale hřměl Holiaš. —

Hlas Holiašův, jak se mi zdálo, přivedl generála k paměti. Díval se chvilu po světnici, pak se mu víčka opět zavřela, ale za chvíli zašeptal: »Daleko jsme již pokročili?« —

»Kam?« — otázala se vedle stojící slečna. —

»Tam, tam . . . ach vy nerozumíte . . .«

»Jak je vám, pane generále?« —

»Jest-li už to pokročilo aspoň trochu za Syna? . . . a víčka se mu opět zavřela.

Nikdo tomu našemu rozhovoru nerozuměl, ježto prokurista a kněží byli mrtví, Kozáků a Halajdy zde nebylo. Obě slečny byly u matky a nyní jen já jsem mu rozuměl. — Chtěje ulehčiti jeho bolest, řekl jsem: »Již pane generále to tak pokročilo, že ještě jednu vesničku a budeme u ducha sv.

»Skutečně?« — zvolal.

»Ano, ano, skutečně!«

»Co to pletete prosím vás?« otázal se Holiaš. —

Mluvíme, pane vojévůdce o pokroku,« — odpověděl jsem. Usmál se a poděkovav za pomoc, odešel. Generál podíval se na mně, mrknuv okem, dáváje mi tak znamení, abych přistoupil k němu. Nahmul jsem se k jeho loži.

»Nebyl to plukovník Bohun?« zašeptal a srdce mu tlouklo tak, že jsem myslel, že vy-létne.

»Ale co vás napadá?«

»Tedy jste mi lhal?« —

»Co?« nerozuměl jsem.

»Vždyť jste mi řekl, že brzo budeme u ducha . . .«

»Ale, pane generále, bolševici opět táhnou, Kozáci opět se chystají k odporu, takže, abych vám nelhal, je to teprve ve jménu . . .«

Ovšem, nebude tu pak již jen Rusko, to obdivované veliké Rusko, ale bude to několik mohutných států. Ukrajinci, Gruzínci a j., budou se chtít již podrobiti Moskvě či Petrohradu, ale budou chtít si sami vládnouti a hospodařiti. Tu jest nesporno, že se 40 milionovým národem ukrajinským, by Československo pěstovalo vřelé přátelství a bylo by to v zájmu obou států. Uvážíme-li, že budoucí stát Ukrajinský se bude rozkládati po březích moře Černého a Azovského, tu teprve vidíme jak ohromná nová cesta našemu obchodu se otevírá. Jak aktivní by se mohl stát náš obchod.

Naproti tomu mohli bychom odtud dovážet do Československa obilí, které dovážíme odjinud, což by bylo možné i po Dunaji. Z toho již jest patrné, jak důležitým by se pro Československo stala Ukrajina a pro Ukrajinu Československo. Kromě toho podporovali by se vzájemně Slované, což by mělo velickou důležitost také politickou.

Již dnes některé státy, jmenovitě Anglie, chce získati na východě různé monopoly. — Jest přece známo, že Mac Donald vedle zájmu podpoření sovětů měl také na zřeteli získání monopolu v Baku, což se mu ovšem nepodařilo. —

Fedko Skybynecký :

Ukrajinský neomonarchismus.

Paragrafem 5. prohlásil náš orgán, že bude podporovati myšlenku ryze ukrajinského neomonarchismu. Zároveň § 7. prohlašuje náš „Union“, že „pracuje a bude pracovati nad kulturním povznesením a sjednocením všech ukrajinských státotvorných elementů v jedinou národní a skutečně demokraticko-slovanskou

organizaci.“ Jest to věc přirozená. — Zdálo by se, že přijetím neomonarchistického programu vstupujeme na cestu reakce a neporozumění. Ale není to pravda. — Ukrajinský neomonarchismus jest ideálem všech rozumných ukrajinských občanů. — Budiž mi dovoleno, abych aspoň částečně vysvětlil vznik a původ této veliké a opravdu ušlechtilé myšlenky. Předem hlásím, že ukrajinský neomonarchismus potírá každý socialistický projev. Vim, že bežu na se nevďečný úkol, nicméně se nebojím, ježto ideál ryziho ukrajinského neomonarchismu jest pokrokem ve snaze hledání lepšího.

Ukrajinský neomonarchismus není myšlenkou, jež vyšla na svět před několika dny. Jest to myšlenka stejně stará, jako ukrajinské státoprávní snahy. — Její níž se táhne téměř od XVI. stol. Nědkdo mohl by se domnívati, že jest to myšlenka t. zv. ukrajinských pánů čili šlechtů — nikoli, — neomonarchismus vyšel z hlub, jež vždycky cítili lidsky. — Vznikl v hlavách lidí, jež si přály býti svobodnými syny svobodné země. Těmito lidmi byli ukrajinskí Zaporožští Kozáci*).

Kozák mohl sněsti bídu a jiné sociální neštěstí, nemohl ale nikdy býti v porobě. — Kozák rozuměl, že býti v porobě jest člověka nedůstojno. Kozák netrpěl svobody poloviční — on vždy chtěl ve všem plnou svobodu. A právě tito Kozáci položili základy ukrajinského neomonarchismu. Ukrajinský národ musel (a dosud musí) se svými sousedy bojovati. Chtěl býti svobodným a proto volil člověka, jenž by jej vedl jednak k vítězství, jednak k míru a blahobytu. Čteme-li ukrajinské dějiny, vidíme, že nedovedl-li zvolený panovník býti skutečným pánem, byl svržen. To znamená, že bylo a snad i dnes je těžko najíti dokonalého a skutečně účtuhodného člověka. Ukrajinský neomonarch musel by býti člověkem ohromných schopností. Nestačí, aby neomonarch byl vojvodcem, filosofem, diplomatem, k tomu všemu musí také býti výbor-

*) Slovem Kozák nemíním proslule svou hrabavostí donské Kozáky. Míním tím Kozaka ukrajinského a to ne dnešního, nýbrž historického ze XVI. stol. Viz dějiny Ukrajiny od Hruševského.

ným hospodářem, aby národ sociálně netrpěl. To by byl požadavek pro ukraj. neomonarchu. Je věru líto, že rozměr t. l. nedovoluje úplně objasniti program neomonarchistického státního zřízení. Snad jindy promluví o tom podrobněji. — Dnes mluvím o vzniku této myšlenky pouze ze stanoviska ideového. — Zaporožští Kozáci jsou pýchou ukrajinského národa. Jinak to ani býti nemůže, neboť Zaporožští Kozáci byli nejen opravdovými vlastenci, ale také skutečnými ochránci lidových zájmů.

Nyní pro každého Ukrajince nezastěpeného cizími ideály jest slovo „Zaporožec“ či „Zaporožský Kozák“ — symbolem opravdové, nefalšované demokracie. A tato pravá demokracie ve svém skutečně prostém životě vytvořila myšlenku ukrajinského neomonarchismu. — Zde abych řekl upřímně, bežou svůj strašlivý začátek všechna ukrajinská neštěstí. Jak víme, ukrajinský neomonarchismus byl vytvořen ukrajinskou demokracií proti byrokracii a imperialismu. Ukrajinské je opravdu těžko býti samostatnou. Vždyť uvědomí-li si každý ukrajinský občan význam neomonarchistické tradice Ukrajina dožude si samostatnosti a bude-li samostatná, dnešní držitelé Ukrajiny budou bezmocní. Ne proto, že budou nuceni vzdáti se uchváceného území, nýbrž proto, že budou nuceni dělati pro dobro svého národa tak, jak to bude dělati ukrajinský neomonarch.

Velice často slyším a čtu, že my, Slované, rádi přejímáme cizí zvyky a že nejsme schopni vytvořiti něco, co by mohlo býti vzorem pro jiné národy.

Částečně je tomu tak — zvláště v otázce socialistické — ale já, ač snad budu neskromným, přece těchto výroků na národ ukrajinský dopustiti nedám.

Ukrajinský národ, když ještě nevytvořil tedy tvoří něco tak svérázného, tak světového a tak slovanského, že v příštím před touto tvorbou ustoupí všechno.

Neomonarchismus, toť není pokus, jako to je s republikou. Neomonarchismus je ideál klidu u pozeňnaného souladu. Neomonarch

— „Tak to tedy tím obrem se začíná? a já — a já — myslil — hm a což ten Bohun?“ —

— „Ten snad nepřijde . . .“

— „To není možné . . . Přijíti musí — neboť jak bychom to ukončili? — Vždyť jednou ten „Amen“ přijíti musí, co?“

— „To jsou věci budoucná,“ odpověděl jsem. —

— „A nyní přišla řada i na mně, vstoupiv do světnice pravil zakrvácený Halajda. Celý obličej měl v krvi. Kulka mu zasáhla obličej, ale na štěstí šikmo, takže jen ponechala mu známku jako odznak, že již jest „pokřtěn“.

— „Odkud jste to dostal?“ ptala se udivená slečna, neboť boj byl už přestal. „Přiletěla z lesa, jsou tam bolševici. Jen rychle, neboť ještě dnes chci dát moskalům „pepřku“. — Ale odtáhnou do lesa, nebo propadnou poslední střechy,“ dodal.

Slečna spěchala. Skutečně ze vsi zbylo jen několik chalup, v nichž mohli zůstat jen stařeny se sirotkami. Všichni muži byli pobiti a kdo zůstal na živu, ten musel odejít s povstalcí, neboť by ho tak jako tak bolševici usmrtili. Halajda odešel. Na chvíli jsem si odpočinul. Tu přišlo mi do hlavy, proč se neukazuje choť knězova? Vždyť její muž a také otec padli, zlobí se na nás? Proč?

— „Nedivte se, maminka nemá ráda Ukrajinců,“ odpověděla mi slečna když ja netrpkliv, tážal jsem se jí.

— „Ale proč?“ tážal jsem se udiven. „Vždyť je jistě Ukrajinka.“ —

— „Ba ne, maminka jen pochází z ukrajinského rodu, ale dědeček jí vychoval v tradicích moskevských.“

— „Ale slečno, my Ukrajinci hlavně vedeme zápas s „rudými“ moskaly, ostatně slečno — maminka vaše snad neví, že proti nim je celý svět.“

— „Sotva!!“ objevil se najednou na prahu, zlostně vyrušila nás matuška. Byla v zármutku, ale bylo viděti, že nás nemůže ani viděti. „Vy vrahové,“ řekla a odešla do pokoje. Bylo mi nepřijemno. Překvapen a nevěda co dále činiti vyšel jsem ven. Jda spatřil jsem u kostela hlouček povstalců, mezi nimiž byl také Halajda. Přistoupil jsem k nim. Halajda se dotazoval na něco vojáka, jenž stál tu bled. Poslouchaje tuto rozpravu, porozuměl jsem, že byl to voják, jenž zavraždil kněze. Okolo stojící Kozáci a staršíny tvrdili, že kněz byl čtvrtou obětí zášti proti Ukrajincům. Voják byl Rus. Po několika dotazech se vysvětlilo, že byl to jakýsi bývalý ruský důstojník, jenž se bál bolševiků, k Denikinovi dostati se nemohl, proto byl u povstalců a prováděl tu své Kainovo dílo.

— „Oh, ubozí Rusové, — ah, jak jste daleko došli,“ litoval Halajda a při tom nafkl, aby byli svoláni povstalci. Viděl jsem, že bude soud, krátký a krvavý . . . Tu jsem přistoupil k Halajdovi a pověděl mu historku o knězově ženě, při tom jsem dodal: „Pane atamane, nebude chybou, když laskavě představitte jej vdově, aby poznala pravdu.“

— „Již vím všechno,“ řekl. „Nepůjdu tam — nechci se již ani podívat na ten dům. Chce-li vemte jej a jděte.“ —

Za chvíli byli jsme v pokojích — já — stráž, tři svědci a zlotřilec. Slečna seděla u generála, jenž také se pozvedl. A v ten okamžik, jak jsme vkročili do pokoje, sedící slečna vykřikla a zakryvši rukama oči, zaštkala. Můj zrak padl mimovolně na onoho „důstojníka“. Byl bledý a upřeně se díval na štkající dívčinu.

— „Oh ne,“ pomyslíl jsem si; „není tu všechno v pořádku. Byla pozvána matuška a ta — když spatřila zakrváceného důstojníka, div, že neklesla.“

— „Matuško,“ počal jsem, „rače zachováti klid a promluvit, neboť onomu člověku hrozí smrt.“

— „Volodo! Volodo! — tys jej zavraždil,“ zvolala dívka zděšeně.

— „Ale Bože, Bože, vždyť . . .“ štkala matuška.

— „On byl hrozný . . . on . . . on jako démon běhal a každou chvíli vhněl do pekla moje bratry . . . vždyť on, on pomáhal nás ničit,“ pravil vrah.

Byl jsem tak překvapen, že díval jsem se na všechny ty scény jako smyslů zbavený. —

— „Stačí,“ řekl jeden ze strážů. „Nemáme času se míchat o rodinných záležitostech.“

Slečna opět zaštkala . . .

— „Je-li vám líto vašeho ženicha,“ pokračo-

(ovšem s oněmi vlastnostmi, jež jsem vylíčil) musí co starostlivý otec dbát, aby v zemi byl klid, aby všichni byli spokojeni a hlavně musí, poněvadž je bez dynastických práv, ještě za svého života vyhledatí společně se všemi rozumnými lidmi nového panovníka.

Jsou na světě různé ideály, ale ideál ukrajinského neomonarchismu je ideálem opravdově poctivým. Není divu, že tento ideál, ačkoli byl vyvinut v XVI. stol., dosud se udržel v národě. Že myšlenka ukrajinského neomonarchismu je opravdu veliká. Ize soudit z toho, že nehledě na strašné útoky zvenčí se udržela a konečně našla ocenění.

Vjačeslav Lipinský, učenec a opravdový demokrat, ocenil tuto myšlenku a to tak skvěle, že Ukrajinci s chlouboou mohou dnes pohlížeti na několik překrásně promyšlených a opodstatněných knih o ukrajinském neomonarchismu.

Téměř 300 let nese ukrajinský národ ve svých srdcích myšlenku neomonarchismu, až konečně stvořil syna, jenž všechno to, co nesl jeho národ v krvi, dal na papír. Ševčenkovi ideály marně nebyly a my, kteří dnes o tom hovoříme, doufáme, že cíle svého dojdeme.

Náš národ se nalézá nyní v porobě, ale není to strašné. Vydržíme, neustoupíme. Oporu již máme a té nám nikdo nevezme.

K dějinám ukrajinské university ve Lvově.

Žijeme na západě Evropy a pozorujeme tudíž tisk, jenž občas píše o našem utrpení. Přinášíme malý článek k dějinám ukrajinské university ve Lvově — jež přinesl časopis „Čech“, číslo 311. — Píše:

Do roku 1918 na území východní Haliče byla pouze jediná universita, ve Lvově — na níž se přednášelo polsky a ukrajinsky. — Po válečném obsazení tohoto území r. 1919 Poláci zrušili stolici pro ukrajinštinu — nazvali universitu jménem polského krále Kazimíra a 14. srpna 1919 rektor university prohlásil, že směji do ní chodit pouze ti — kdož jsou poddanými polského státu a kdo sloužili v polském vojsku. Zároveň byla ukrajinským profesorům vypověděna služba; protest k ministerské radě zůstal bez úspěchu. —

val voják dále, »ponecháme vám cnoho vraha a naložte s ním dle libosti.«

»Odpustím mu,« řekla matuške již s klidem.

»Ale já neodpustím,« najednou zvolala vzpřímivši se dívka. »Především m lo zavraždil mého otce, a pak včera večer po návratu z lesa, klečela jsem před ním na kolenou a prosila, aby vůbec nešel do boje . . .«

»Hm — hm — toť je teprv ve jménu,« zamumlal generál a jak je Bůh na nebi, jak mám generálskou hodnost, tuto věc by nerozsoudil žádný soud, leda — oh, Bohu se všemi dábly a se všemi Křivonosy anebo — anebo, po případě, oh boží prokletá rána, tak Bohu se všemi pekelnými Belzebuby a když i ten nic by nepomohl, tedy nic jiného nezbyvá, než soud světa.«

IX.

Abel soudí bratra svého.

Halajda, poslouchav celou tuto historii, řekl: »Chťel jsem ho odpravit, ale vidím, že není ani toho hodný a věru nevím, co s ním?«

»Svázat mu ruce, zapráhnout do kulometového vozu a tak ať poslouží — s koněm měli bychom trampoty,« navrhl jeden z povstalců, ale druhí volali: »Otroctví nehledá-

Proto Ukrajinci začali organisovati svoidné přednášky, které by jim nahradily odňatou universitu. S tímto cílem začalo vědecké družstvo, které má název Ševčenkova družstva, 20. září 1919 začaly se svoidné přednášky pro školní rok 1919—20. O tom vyrozuměny úřady ve Lvově, které ihned zakázaly přednášky.

Proto je přejalo jiné ukrajinské vědecké družstvo, které má jméno Petra Mohyly. — Organisace a program byly úplně vědecké, ale místní úřady zakázaly i tyto přednášky. Jejich organisátoři na svou interpelaci v ministerstvu vnitra nedostali ani odpovědi.

Za tím účelem r. 1920 převzal novou organisaci těchto přednášek Stavropygýjský ústav, který trvá již od 16. století a jehož úlohou jest šíření vzdělanosti mezi lidem. — Toto družstvo má veliké zásluhy o intelektuální rozvoj rusinského národa a již v 17. století dalo národu mnoho vědeckých pracovníků, zvláště k organisaci kyjevské akademie.

Opíraje se o tuto svou stoletou tradici, družstvo oznámilo na den 7. března 1920 otevření universitních přednášek ve vlastním domě. Výsledek byl ten, že toho dne polská policie obstopila dům a zabránila vstup přednášejícím i posluchačům. Následkem toho bylo podáno odvolání k zástupci polského státu, ale podle dosavadní polské taktiky rovněž zůstalo bez odpovědi.

Tak námahy, aby se vyhovělo kulturním potřebám ukrajinské mládeže, byly znemožněny polskými úřady, které směřovaly k tomu, aby znemožnily kulturní rozvoj nové ukrajinské generace.

Abý bylo zachováno nejzákladnější právo, právo vyučovací, byli Ukrajinci přinuceni založiti vyšší učiliště bez dovolení polských úřadů. R. 1920 se profesori a žáci dohodli, že se bude organisovati tajná universita s právnickou, filosofickou a lékařskou fakultou. Do roka měla by se přetvořiti v řádnou universitu.

Děkanii byli zvoleni, rektorem byl jmenován profesor Ščurat, předseda Ševčenkova družstva. Školní rok 1921—22 byl pro novou universitu velmi obtížný. Polská policie stále slídila po místnostech, kde by se měly konati přednášky, které byly posluchačům

me, nýbrž svobodu a lidskost. Ať rozhoduje ataman!!!«

»Ať žije ataman Halajda! Ať žije!« volali Kozáci. Halajda poděkovav za důvěru, jal se hovořiti:

»Slavné shromáždění! Nemusel bych oslavovati tento okamžik — nemuselo by také býti slavnostním toto jednání, ale musí tak býti, neboť rozhoduje se tu o životě člověka, ať již člověka zločince, ale přece člověka — který jsa zaslepen bídným přesvědčením, zavraždil jednak drahého nám člověka, jednak svého bližního. Jestli bychom na něj útočili, jest-li bychom chtěli jej připravit o vlast, o život, a on hájí ji a svůj život, zavraždil útočníka, posloužilo by mu to jen ke cti, ale tento člověk připravil o život člověka, maje na zřeteli docela jiné úmysly, kteréžto jsou vám povědomé. Vím, všichni jste proto, abychom jej odsoudili k smrti, ale já jsem proti tomu!« —

Na chvíli se zastavil, přemýšleje. Pozoruje Kozáky, poznal jsem, že v těchto lidech činí se proces obrození kozáckých zvyků. — A nezklamal jsem se. Povstálci zvolali: »Přivážeme jej ke sloupu a všichni plivneme mu do obličejů.«

Pánové, Molodci! zvolal mohutným

tajně oznamovány. Když je konečně vypátrala, rozehnala posluchače, zabavila knihy a zápisky a zavřela různé profesory a posluchače. R. 1920 zavřeli Poláci rektora university a tři měsíce jej drželi v nelidském postavení. Téhož roku zavřeli také přes sto ukrajinských studentů a některé drželi dokonce přes rok ve vězení. Jiní Ukrajinci, — kteří konali různé úkony v jiných zřízeních ve východní Haliči, byli povoláni před disciplinární soud a obžalováni pro »zločin«, poněvadž byli posluchači ukrajinské university. —

Přes toto postavení, které připomíná temné dni císařské vlády v Římě, bylo v přednáškách pokračováno ve sklepích a podobných místnostech. — Universita čítala 54 profesorů a 1258 žáků. Zatím rektor a profesorský sbor neustále žádali, aby polská vláda je uznala. Z politických řečí mnohých polských ministrů se zvědělo, že polská vláda pracuje k tomu — aby národní menšiny v Polsku usmýřila a kulturně povznesla. — V polském parlamentě se dokonce mluvilo o národní autonomii Ukrajinců a o otevření ukrajinské university, ovšem ve Varšavě a ne ve Lvově, hlavním městě ukrajinského území. Slova byla pěkná, ale činy byly špatné. Poláci se chtěli tím pouze postaviti před zpacdním kulturním světem jako mírumilovní nositelé vzdělanosti mezi Ukrajinci. — A proto, pouze proto šli tak daleko, že Ukrajincům přiznali právo — (pouze formální a re věcné) — na universitu a její potřebu. — Polská policie stále stopuje ukrajinské studenty jako podezřelé a stále slídí po jejich přednáškách.

Tak v září 1922 znova zapověděla ukrajinské přednášky, místní úřady pak zabavily peníze, určené k organisaci těchto přednášek, Militaristicko-sovinistický režim, jež Poláci zavedli, zuřil dále. — Polský korespondenční úřad a propaganda v cizozemí, šíří neustále zprávy, že všechny ukrajinské organisace a dokonce zcela kulturní, jsou pouze politické a komunistické organisace, ačkoli jsou Poláci přesvědčeni, že tomu tak není. — A když inkriminace politické harvy a rázu již nepomáhají, začnou Poláci těmto přednáškám vyčítati vědeckou nekompetenci. Kolik pravdy je na tom, vidí se z toho — že

hlaseem Halajda. »Tím také mu neublízíme — naopak, ukáža bychom, že nejsme schopni najítí trest, jenž by onoho vraha umučil. Usmrtiti jej můžeme okamžitě, ale vykrísiti — sotva. My musíme trestati, jak vyžadují okolnosti . . . Ať onen Rus kráčí oněmi zakřivenými prostorami, oněmi zříceninami — jichž způsobil, a jistě jako Kain nalezne sám pro sebe svůj trest.«

Tu zahanbený Rus padl na kolena a volal: »Bratři! Bratři! Bratři!« Ale bratři jej neslyšeli, utíkali — neboť bylo slyšeti hukot příjízďejícího bolševického dělostřelectva.

»Ať se ocitnu na rožni Potockého, jest-li já z toho něco chápu,« opíraje se o hole, vycházel z církevní zahrady a klel generál. — »Prosím takový ďábel dostat mě dnes kulku do lebky, co? — Takhle to, moji pánové, budeme fi, fi, pořáď tlouci žebra jen okolo ve jménu otce a sám ďábel ví, kdy už budeme u Ducha sv. Fi, Fi, hanba, ale přece mně nenecháte na pospas? — Což jsem proto generálem, aby nějaký bolševik z mé hodnosti tropil si žerty? Pokřijte se! Pokřijte se! Ať jsem člověk, ale vy ďáblové, ďáblové . . .«

Pokračování.

všecky university československé republiky a jiných států uznávají studie tajné ukrajinské university ve Lvově.

Tolik »Čech«, ale konečně i námi časem se podaří dostat do rukou zprávy, jež našemu čtenářstvu podáme. — had.

R. Novodvorská:

B. M. Hrejšukovi.

Imortelku malou ruka má Ti chystá,
jako sestra bratru slovanskému,
že Ty dojdeš cile jsem si toho jistá,
vzpomeneš, co blízko bylo srdci Tvému.

»Nemožno déle trpět,« denně nám to říkáš
»den odplaty přijde, kdy se budem mstít,«
Snad blízko den ten, snad i ještě počkáš,
než nad Ukrajinou se bude slunko stkvít!

Nešťastná Tvá země k nové slávě vstane,
a Tvé jméno bude v historii vryté,
utrpení všechno, při němž slza kane,
přece bude jednou vykopením smyté.

Pro Tvé velké cíle, rád Tě krb náš vítá,
dokud hostíš Tebe Čechů domovina,
přijmi příteli, co Ti láska skytá,
vždyť je slovanská též Tvoje Ukrajina.

Různé zprávy.

Změna v administraci t. l. Počínaje dnem 15. prosince t. r. nastupuje p. M. Danyliuk — jenž byl jako administrátor a tajemník »Ukrajinského Unionu« dovolenou až do odvolání. Na jeho místo prozatímně nastupuje pan H. Kosar, býv. učitel v Kijevě.

Valná hromada ukraj. emigrantů se obvyklí bude dne 28. prosince 1924. Upozorňujeme veškeru naši ukraj. emigraci a zároveň členstvo. O místě, v němž bude se odvívat schůze sdělíme jak v tomto listě tak i o běžníky. —

Lidé s hroší kůží. V minulém čísle t. l. přinesli jsme úvodní stať pod názvem »Naše slovo«. Stať takřka dopodrobna objasnila našim čtenářům, jednak československým žurnalistům, naše stanovisko ohledně uznání bolševického Ruska. Vyřčili jsme svůj stav a doufali jsme, že československý tisk si tohoto našeho hlasu povšíme, ale marné byly naše naděje. — Dost možno, že novoroční expozice, jež dal p. ministr Beneš českým novinářům — učinilo na poslední hroší kůži a možno, že to jsou konsekvence smlouvy z r. 1921, v níž p. ministr Beneš prohlásil vůči nám desinteresse. Jedno z dvojího má jistě svůj vliv na československé žurnalisty.

Poděkování: Neznámému mně dárci, jenž poslal mi v zapečetěné obálce 50.— Kč, tímto vzdávám srdečné díky. — B. Hrejšuk. —

Panu P. Sykovi. Váš příspěvek jsme obdrželi, rádi bychom jej uveřejnili, ale musíme předem mluvit s Vámi. Račte tedy laskavě sdělit, kdy hodláte potífti nás svou návštěvou. — Redakce.

Panu Dru. S. Kozakovi. Dopis jsme Vám psali. Čekáme na odpověď.

Pan prof. Viktor Andrijevský v Munkačově. Legitimaci v brzku obdržíte. Zároveň žádáme Vás uctivě, abyste poslal nám sdělení s vyslovením názorů na ohlášený program. Mimo to byli bychom Vám povděční, kdybyste poslal nám své literární příspěvky.

O. K. Hovzím:

Ze sbírky »Dumky«.

Až Dnipro k Baltu poteče,
až vyschně Černé moře —
pak já obejmu Poláka,
než zmizí všechno hoře.

Budu jej zvatí kochaným
pobratimem, sokolem —
budu jej ctíti, milovat
a zdraviti jej »czolem«.

Nyní však jej nenávidím
a čekám vhodnou dobu —
Za Halič, Lvov, Peremyšl,
já srazím jej do hrobu.

**Všeslovanské
knihkupectví, nakladatelství
a antikvariát
S. L A V R O V A
V P R A Z E,
Karlovo náměstí číslo 6.
n a b í z í :**

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných cenách.

Odporúčujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i levné tak na př. fa.:

**Václav Šemokrouch,
Kozojedy-Kralovice u Plzně,**

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských, mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalejší secí stroj doby přítomné, stroje na tašky značky »EternaViktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat ceník a přesvědčíte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

Chcete si ušetřit?

Tož radíme Vám, abyste při nákupu s důvěrou se obrátili na firmu

Václav Šlechta

v Plisku,

kde dostanete zaručeně prvotřídní

oblekací zboží

dle cen konkurenčních.

— K dostání vše, co chcete. —

Na dámské a pánské obleky
všech druhů.

Jen se přesvědčte!

Staropísecká písnička.

Jeník, Máňa, jsou dvě tuze hodné děti.
Tomu »párku« mnozí mohou závidět.
Vyšli ze zahrádky, svítíl měsíc bílý,
rázným krokem k Jabulkovi zamířili.
Na Havlíčkově náměstí, obchod mají,
dobroty tam steré k šmaku prodávají.
Sem Jeníček večer chodí každodenně,
o lásce sní a o pražské uzenině
Neboť stále nosí v srdci lásku dvojí:
jednu k uzeninám, druhou k dívce svojí.
Nejdřív na uzením sobě pochutnává,
teprv potom pusy sladké Máně dává,
Když byl Jeník ještě mladý, Máňa malá,
venku na Jeníčka vždycky čekávala.
Čekávala na něj u vchodu do parku,
zatím co si mlsal na frankfurtském párku.
U nás platí tato slova: »není šprochu,
aby na všem nebylo vždy pravdy trochu«.
A tak Jeník čím dál odvahy měl větší,
oslovil Máníčku, rozumné ved' řeči.
Uzené má milá, lepší stokrát je,
Tvoje pusa věru, ani tak něheje.
Chutná jako mandle, člověk se ho nají,
10 pusinkách ústa věčně hlad jen mají.

UKRAJINSKÝ UNION

Vychází jednou za týden.
Předpláci se v administraci. Začlatelno a splatno
v Pisku.

Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáškou na
celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku
Kč 7.

Kolportérům se poskytuje 20% sleva vždy za hotové.
Redakce a administrace Pisek, Rybářská ul. č. 2.
Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být
objednány. Každý, kdo nevrátí 2. číslo t. l. na ukázkou
zaslaného, považován jest závazně za odběratele.
Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

B. M. Hrejňuk:

K informaci ciziny.

Destruktivní činnost ukrajinských socialistů přivedla ukrajinský národ na mez, s níž tento nemůže se hnouti. Otázka samostatné Ukrajiny uvázla. Část našeho národa nalézá se ve vyhnanství, část jest rozdělena následujícím způsobem: Rusové si vzali téměř celou velkou Ukrajinu, Poláci vých. Halíč — Cholmsko a část Volyně, Rumuni Bukovinu, Besarabii a část podolské gubernie. Situace, jak vidíme, jest zlá. Zdá se, že není východu, ale ten, pro koho termin nemožno neexistuje, ten praví, že východ jest. Není věci, již by nebylo možno překročit. Duch nikdy nestojí. Uvázl-li duch Ukrajiny, pak není vůbec žádný duch. Tedy co je to, co zdržuje otázku ukrajinského vysvobození? Myslím, že jest to ukrajinská inteligence. — Tato zapoměla na svoje povinnosti. Jde tam, kde vidí groš, kde možno naplnit především žaludek. Příčina toho neštěstí jest materialistické pojmání dějin. Myšlenka, že žádná idea, jež nemá materiálního podkladu, je nesplnitelná, vzala za své. Následkem tohoto učení zmizela iniciativa a to právě je pravá příčina uvážnutí ukrajinské otázky. Dle došedších sem zpráv, něco podobného se děje i doma. Ale tam tento rozklad přece jenom je menší. Tam, ve vlasti, každý vidí hrůzy poroby a aspoň občas přemýšlí nad osudem vlasti. Tam se čeká na to, co učiní bratr, jenž má svobodné ruce a jenž má právo činiti vlastní projevy. Toto zaznamenávám schválně, neboť vím, že tento bratr, znaje myšlení svého bratra, při návratu do vlasti předloží národu účty, a — bude dobře, když jenom ty, které se píší v cizích úřadech. Je nyní zle, ale bude ještě hůř, když tyto bratři budou chtít to, co chtějí českoslovenští legionáři. Jistý pramen tvrdí, že československá banka legionářská podporuje některé naše, obzvláště socialistické proudy. Českoslovenští legionáři snad si na tom mnoho zakládají, ale z dalších řádků poznají, že se velice mylí. Ukrajinský národ dnešním našim zahraničním bojovníkům platiti nebude, neboť to, co jest učiněno v otázce vysvobození Ukrajiny, se rovná nule. Stejně i účty, jež budou předloženy těm nebo oněm státům, budou přesně kontrolovány a hlavně bude učiněn dotaz: »Nač, kdy a pro jaké účely činiš jste dluh? Zvláště bude vzat zřetel na dobu, neboť rok 1924 brzy bude pryč a v otázce vysvobození Ukrajiny neuděláno niče-

ho. Pravím předem, že ukrajinský národ nebude platiti za ty, kteří jsou jaksi »napolouznaní« neboť toto »uznání« nemá žádných pozitivních výsledků. Ano, Kijev praví, že ukrajinský národ bude platiti pouze ty účty, které budou dokumentovatí ráz národního vysvobození. Ale co tu pravím, netýká se pouze československé republiky, nýbrž všech států. —

V prvních řádcích jsem řekl, kdo jsou ti emigranti, ale aby se mi dobře rozumělo, pravím ještě jednou, že jsou to ztroskotaní stavitelové. Státy musely by nad tím se zamyslet, neboť je více než jisto, že při objevení se těchto lidí na ukrajinském politickém horizontu bude zase zle. Národ těmto stavitelům neuvěří.

Jich destruktivní práce, již provádějí jak doma tak i v zahraničí, dobrým vysvědčením zajisté nebude.

Právě před několika dny četl jsem český tisk, v němž se mluví, — a to dosti jasně a stručně o účtech. Jsou prý ohromné. Německý tisk o tom také píše. V československu prozatím se mluví pouze o účtech, ale Rakousko již uvořeňuje cifry, od kterých člověk pojímá závrať. Něco bude v Polsku a také v Rumunsku.

Ubohá vlasti! Vlastní synové již napřed tě ukřižovali.

A těmito syny jsou ukrajinští socialisté. Kijev praví, že státy je podporují proto, že tyto »bojovníci« na vysvobození ukrajinského národa nepomýšlejí. Středoevropským státům záleží na tom, aby Ukrajina aspoň prozatím byla v porobě. Proč by tedy nepodporovali ty, kteří žádných aktivních kroků dělati nechtějí, a nebo — prostě se zavázali, že žádných požadavků ve prospěch své otčiny činiti nebudou?

Prohlédneme-li psychickou stránku socialisticky smýšlejících lidí vůbec, uznáme, že Kijev má pravdu. Těmto lidem nezáleží na národu. U nich všechno odehrává materialismus a ten je všude stejný. Jestliže ukrajinští socialisté zdržují další postup ukrajinského ducha, ukrajinský národ je odmítne. — Jaký smysl mají ty účty, o nichž v středoevropském tisku se mluví? — Či snad evropská diplomacie, která ve své politice staví překážky ukrajinskému hnutí, věří, že budoucí samostatná Ukrajina uzná ty, kteří ji napomáhají v boření všech ukrajinských státoprávních snah?

Fedko Skybynecký:

Máme si vybrati zbraně?

Když světem po prvé zazněl hlas Wilsonův a socialisté vystoupili ven se svými humanitními hesly; zdálo se, že základy, na nichž stál svět, budou zpřevráceny a lidstvo vyjde na novou cestu.

Nemíním tu snad cestu, která se nazývá pokrokařsko-socialistickou — míním takovou cestu, jaká může přivést ujařmené národy k svobodě a k solidaritě. Avšak zklamání přesahuje veškeré hranice. Válka ukončena nebyla, revoluce přinesla hrubý bolševicko-socialistický materialismus, hlas Wilsonův zmizel, jako podivný přelud a národy ocitli se v novém ujařmení. Jedním z takovýchto ujařmených národů jest národ ukrajinský. — Volání po spravedlnosti zůstává bez ohlasu. Polské a rumunské násilí nad naším národem mírovými traktáty uznáno a centralistická bolševie kráčí k uznání.

Jak vidíme, uznává se právo nejhrubšího násilí. Lži a podvodu. Vždyť východní Halíč byla odevzdána Polákům jedině proto, že dovedli pěkně lháti. A tak ukrajinský národ, díky »dobrým« sousedům a bratrům ocitl se v stokrát horším postavení, než byl do války. Ano, ukrajinský národ ocitl se v třech pekelných kružích. Jeho muka jsou velká, ale my, kteří bojujeme za jeho vysvobození — věříme, že ten, kdo projde přes oheň — bývá očistěn. Taková perspektiva usmívá se našemu národu. Bylo by to dobře, ale já se bojím jednoho a sice, že procházíme »peklem«, můžeme ztratiti veškeré city. Toto vyloučeno není, neboť každý krok, každý druhý krok, jest zpečetěn námahou. — Ale nejen námahou — nýbrž také i city. Přece, když někdo chce jíti musí nejen chtít, ale i cítiti. Národ Ukrajiny prochází však »peklem« ne proto, že toto chce, nýbrž proto, že ho k tomu donucují.

Bude proto velice dobře, když ukrajinský národ projde svoji pekelnou cestu nepoškozenu duševně. Zajisté, že tato trnitá cesta, tato, řekl bych plná násilí škola, přece u něho něco vezme. Víte co? — Trpělivost! Toho jako Slovan se bojím. A — varuji. Pravím, že přijde-li konec trpělivosti, bude zle — tuze zle. Nechtejte tedy toho! Učinili jste vůči nám chybu, ublížili jste nám a dosud ubližujete — rádi Vám promineme, ale vy zase musíte upřímně litovati svých nerozvázných činů a — všechno bude napraveno. — Myšlenka Spojených Států Slovanů, myšlenka všeslovanské kultury, myšlenka i unie náboženské, bude splněna. Ano i unie náboženské, neboť jednotnost náboženská vytváří u nás jednotnost duševní a tím i mravní. —

Vím, najdou se tací, kteří řeknou: I vy jste vůči nám hřešili. Ano, hřešili, neboť Slovanstvo toho chtělo. Nikdo jiný než Slovanstvo nás mučilo a dosud mučí. Slované nejen

nechtějí uznati našich státoprávních snah, ale kde mohou, tam překážejí. Ale my neustoupíme! Víme, že mluvíme marně, že našeho hlasu povšimnuto nebude a že najdou se lidé, kteří všemu tomu se ještě vysmějí, ale budíž — přijde jednou čas, kdy řádky tyto budou svědčiti za steré věci. Neboť dříve nebo později cíle svého dojdeme. Bude tudíž dobře, když toho docílíme brzy. Čím dříve bude se táhnouti naše poroba, čím více budou nám stavěny překážky, tím více budeme usilovati o svou samostatnost a tím hůř bude pro ty, kdož nám v našich snahách překážejí.

Ovšem, mohou nám říci, že »nám nikdo nepřekážejí,« ale ti lidé buď neznají jak proti naší samostatnosti se brojí. Rusové, buď míní, abychom se chopili zbraně a odpověděli násilím na násilí. K těmto prostředkům sahati nechceme, ale přijde-li konec naší trpělivosti, pak jistě saháme.

Čeho chceme? — Chceme samostatné Ukrajinu. Chceme vyvolati — jak to praví program ukrajinského neomonarchismu, hnutí, jež vycházejíc z demokraticko-slovanského názoru, vytvoří nového ukrajinského člověka, uceleného, uvnitř jednotného a mravně silného. To je naším ideálem a bude dobře, pro veškeré Slovanstvo, když tento náš ideál se uskuteční bez krve.

Z ukrajinštiny přeložil: haš —

Všem ukrajinským občanům a veřejnosti evropské.

(Oficiálně.)

»Ukrajinský Union«, nahlížeje do dnešní ukrajinské politické situace, konstatoval, že státoprávní snahy Ukrajinského národa nebyly a dosud nejsou uznány jediné proto,

že snahy tyto byly a jsou prováděny různými politickými směry,

že v důsledku toho vznikly ohromné rozpory, které přivodily pád Ukrajinské državy v r. 1918,

že vzhledem k těmto poměrům i cizina, která poskytla nám pohostinnost, pohlíží na naše národní hnutí s nedůvěrou a proto:

»Ukrajinský Union« na základě programu, prohlášeného v č. 9. t. I. prohlašuje:

1. Že se bude přísně přidržovati § 3. — přesně vytyčujícího snahy ukrajinských státoprávních elementů.

2. Že vycházejí z tohoto par. 3. pokládá a bude pokládati otázku východní Haliče nikoli jen za otázku východo-haličskou, nýbrž za otázku, která tvoří celek ukrajinské otázky vůbec.

3. Že zápas, jenž jest veden »Ukrajinským Unionem«, jest veden ve jménu vysvobození ukrajinského národa a nikoli za to neb ono okupované území.

4. Že právo etnografické netvoří toho neb onoho ukrajinského území zvlášť, nýbrž celek a sice jedinou Sobornou velikou ukrajinskou državu.

5. Že ten, kdo provádí boj jen za tu neb onu okupovanou část ukrajinského území, pracuje vlastně proti snahám Ukrajinského národa.

6. Že vzhledem k této své bojičské činnosti nezasluhuje jak ve vlasti tak i zde na západě Evropy žádného povšimnutí a podpory a

7. že »Ukrajinský Union ve jménu jednotnosti Ukrajinského národa, celistvosti Ukrajinské Državy a solidarity všech ukrajinských občanů, povede proti všem těmto separatistům a irredentistům co nejostřejší boj!

Toto budíž jasno na věčné časy.

Za »Ukraj. Union« podepsali:

B. M. Hrejniuk, předseda a hlavní redaktor
— H. Kosar, tajemník — M. Pryjdu, člen
— S. Reiter, člen.

»Vem si pět set — kolik chceš — bolševiků bude mnoho.«

»Pět set, to je mnoho, stačí mi tři sta.«

»Dobrá, ale dej pozor!« řekl ataman.

Rozcházel se. Povstalci, uslyševše, že bude opět boj, počali jít, pít a tančit. Jiní zase hledali pohodlnější přechod na druhou stranu řeky. Chystali se k boji a pak k pochodu na městečko Pečery, kde, jak říkali vysvobození, již pátý den a noc řádila litá čerzvyčajka. Bondarenko se svými lidmi dělal si úkryty pod stromy, kopající a dělající si jámy, aby v nich mohli pohodlně sedět. Neuplynula ani hodina a tři sta lidí bylo pod zemí. Nyní Bondarenko chodil a přehlížel, zda se každý dobře ukryl. Když se přesvědčil — zakřikl »Puuhu« a všichni vyšli venku.

»Dobrá, zvolal Bondarenko, nyní nabírejte hoši plné plice vzduchu, abyste se ke všem ďáblům neudusili. Všichni se připravovali na přechod přes řeku Boh. Na druhé straně byl také les. Stan atamana byl již na druhé straně. Vojsko pozvolna beze stopy přecházelo řeku. Řeka byla zde dosti hluboká, proto museli svlékat šaty, vázati je koňům na hřbety a přeplavovali se. Ženy, jež byly vysvobozeny z bolševických rukou pluly přes řeku na koních. Za dvě hodiny louka byla pustá a mrtvá. Ataman Halajda chodil po břehu a vyhledával místa pro kulomety. Asi 15 kulometů bylo v úkrytu, takže ani pták, jenž byl na stromu, nemohl jich spozorovat.

O. K. Hovzlm:

Ze sbírky »Dumky«.

Proč trpíme tak na světě? Či je to kletba klatá, že musíme již trpěti i Ukrajina svatá, že musíme žít bez matky a matka bez svých synů za tichou naší rodnou zemi, máme teď cizinul

Nešťastní jsme my jistě. Nemůžeme smát se, zpívat. Musíme mlčet a s bolestí slzy své skrývat.

Však přijde den a ve stepi stát budou hajdani a zakrvácené mrtvoly žrát budou černí pláči.

My vzkřikneme: »Hej, přišel čas,« až zachvějí se světy, jak Zaporožci budem zas a zhyne vrah náš kletý.

Rozbijem pouta otroctví, jež na nás byla kutá a nad námi zas zavlahe korouhev modro-žlutá.

Různé zprávy.

Zase entuziasmus. Před několika dny přinesli jsme stať »Sienkiewicz-Dabrowský.« Vylíčili jsme tam, že oslavy jež byly učiněny polskému patriotu v Praze, kýženého cíle nedošly a tu zase entuziasmus. Jakési polsko-če koslovenské sdružení, kde prý jsou dva Češi a tři Poláci, zaslali pořadatelům Sienkiewiczových oslav dopis, jenž prý má ještě více sblížit Československo s Polskem. Český tisk zase plný entuziasmu a při tom neví, že v brzkou v Poznani má vyjít kniha, jež úplně souhlasí s prof. Dabrowským v Krakově. Prof. Dabrowský totiž napsal knihu proti československé republice, kde vylíčil, že Podkarpatská Rus »musí náležeti Maďarům a Slovensko Polákům«. Uvidíme co z toho vyjde.

»Bolševici použijí dělostřelectva,« řekl jsem, pohlížeje na tyto všechny přípravy.

»Nikoliv,« odpověděl ataman. »Bolševici nejsou tak hloupi, jak se zdá. Oni jsou si dobře vědomi, že u nich jen jedna cesta a u nás deset. Uvidíte, že nás přepadnou,« zakončil přesvědčivě. Na opuštěném břehu sem tam se zjevovali Bondarenkovci, avšak jeho náčelníci, provázené všemi ďábly, vhněly tyto opět do svých pevností.

Bylo úplně ticho. Den již se klonil k večeru, avšak pozdě ještě nebylo. Najednou nad lesem se zjevil aeroplan. Všecko co tu bylo se uschovalo za stromy. Bolševický letec nemohla ničeho zpozorovati s výšky, spouštěl se níž a níž nad les. Nyní poletoval nad loukou a to tak nízko, že dvěma letcům, kteří v něm byli, bylo možno rozeznati obličej. Všecko tu bylo tiché a mrtvé, jen propeller jaksi zlověstně supěl, nakláněje se níže a níže nad les. Několik výstřelů připojilo se k hučení propelleru a ten, zdálo se, přestal pracovat.

»Prozradili jsme sebe sami — ďáblové a né lidé,« skřípěl zlostně zuby Halajda. Za chvíli lomož a praskot stromů dal důkaz, že aeroplan byl postřelen a letci poraněni. — Bylo to obdivuhodné, ale při tom strašné. — Neuplynulo ani deset minut a Bondarenko se zjevil na louce jak démon, při čemž vedl jednoho letce. Přijda k řece zavolal: »Pane atamane! Máme ho zde zabít, anebo vezmete ho k sobě?«

»Hned pošlu koně,« odpověděl ataman a skutečně za chvíli Zaporožci v oblekách a na

Besídka.

Na soud světa.

(Revoluční zjevy.)

Tu jsem přistoupil k němu, pozdravil a řekl: »Nerouhejte se, pane generále, vždyť v tom evangeliu není tak mnoho těch ďáblů,« při tom vytáhl jsem jeho evangelium a podával mu je, dodal: »Tedy, kdy jsem byl u vás, pročeti jsem ji skoro všecko. Nyní prosil bych vás, abyste mi pověděl, jak jste jím uprchl, vždyť jste zabil jejich detektiva?«

»A z té doby vidím kolem sebe jen ďábly. Myslíte, že ne? co? — Do toho okamžiku byl jsem člověkem a nyní, jak jsem na zemi, tak nevím, jsem-li opravdu člověkem, či ne? co? —

»Nechte toho člověka,« zašeptal mi Halajda. »Jest pomatený. Viděl jsem jej v boji. — Křičel, že je generálem a když zabil útočníka, četl evangelium.«

»Bondarenko,« zvolal ataman. Bondarenko byl zde. »Mám tě, bratře setníku, velmi rád, ale víš, takové hodiny, jaké jsi dnes učinil, vzali půl mého zdraví — však ty mi ho nahradíš,« pohlížeje do očí Bondarenka, docela klidně prosil ataman.

»O tom buď více než jist, pane atamane,« přisvědčil Bondarenko.

»Bolševici, brachu, budou útočiti až sem, proto ty musíš zůstat na tomto břehu.«

»Kolik lidí mám si vzít?«

Jihočeské Listy, které vycházejí v Čes. Budějovicích a jež slují jako jeden z nejlepších listů v jižních Čechách, zaznamenaly v č. 94 ohlášení našeho programu, za kteréžto povšimnutí děkujeme kolegálně, ale nechápeme odkud onen pesimismus? Hlavně co nás zajímá jest slovo „ukvapený“ . . . Proč? —

K naší repatriaci a organizaci. Poslední dobou mnoho našich krajanů odjíždí na Ukrajinu. Jedni jedou proto, že jim namluvili báchorek o zovětšské „samostatné“ Ukrajině, druzí proto, že nemohou snést těžkého emigrantského života. Přejeme našim soudruhům ať již svedeným, či nemohoucím snést dalšího vyhnání, mnoho zdaru. My jsme, zůstaneme a budeme dále pokračovati v boji. — Všichni, kdož do vlasti nemohou a dosud nenáleží k organizaci, ať neprodleně se hlásí. Zprávy pro organizaci vyřizuje sekretář H. Kosar, Písek, Rybářská ul. č. 2.

Trocký pod dozorem. Z Moskvy docházejí zprávy, že Trocký se nalézá v domácím vězení. Toto vězení je pod dozorem čekistů čili jak to dnes nazývají, tajných agentů „G. P. U.“. Úředně však je Trocký prohlášen za nemocného. Výborná praktika! Nemá-li někdo vhod, stačí poslati policii, zatknout a prohlásiti, že ochuravěl. Zkrátka pokrok v otázce humanitě, socialismu je výborný!

Nová ruská komedie. Pařížský tisk se rozepisuje o tom, že patnáct ruských knížat uznalo velkoknížete Cyrila Vladimiroviče za ruského cara. Jakýsi prý komitét vypracoval plán nové ruské říše. Tento plán má býti předložen Cyrilu Vladimiroviči. Co asi řekne? Je jisto, že přijme — vždyť dosud neodmítl ničeho. Všecko přijal i nadávku od Nikolaje Nikolajeviče. Nikolaj Nikolajevič totiž nechce, aby Cyril Vladimirovič byl carem.

Moskevské izvěsti ze dne 25. m. m. snažily se, aby spor mezi Trockým a jeho odpůrci byl co nejdříve skončen, neboť z toho prý kořistí jen protirevoluce. Marné však snahy. Co bylo zbudováno na krvi, podvodu a lži se neudrží. Přijde jaro a s ním konec bolševické tyranie.

koních byli v řece. Za ten čas Bondarenko odzbrojil pilota a nečekaje až připlují pro zajatého uchopil jej v pase a hodil do řeky.

„Dábel je to — zapeřel ataman, pohlížeje na tento obraz. Zaporožci, již byli v řece, chytli onoho nešťastníka a vezli jej sem.

Druhý pilot, jak se potom ukázalo, byl smrtelně raněn a mimo to spadl na strom tak, že vypustil ducha.

„O lidská důvtipnost,“ myslil jsem, „co znamenají proti tobě, proti tvé síle všechny tyto stroje? Hle ten aviatik! Před chvílí plovál v povětří jako ryba v moři — byl králem vzduchu — a poletoval bezpečně, hledaje lidských životů. A nyní? Kulka mu odrazila prsty, znátl se a padl na matku zem. — A když ocitl se na jejích prsou, tu přiskočil k němu jakýsi neznámý, odebral mu korunu a chytiv jej, vrhl jej jako ničemu do řeky . . .

Nyní stál jsem s několika Kozáky na břehu a když plavci byli zde a já se podíval na zajatého, podivil jsem se velice. Byl to můj známý Němec, jenž v r. 1918 byl s rakouskou armádou na Ukrajině.

Spatřiv mne, zajasal a když byl na břehu, prvním jeho slovem bylo: „Krvácím a tvou povinností jest podati mi pomoc . . .“

„Je to váš známý?“ otázal se Halajda.

„Ano, je to bývalý německý důstojník. — Znáám ho.“ odpověděl jsem. Mezitím jeden z Kozáků podával mu co raněnému pomoc. — Když všecko bylo hotovo, Němec na chvíli se zamyslel a pak promluvil: „A čert mně nes na ty výzvědy . . . Ale, poslouchej, ten je

Zbrojí se Dosti zajímavý vývin jest v poměru Ameriky k Anglii. Oba dva státy úsilovně se ozbrojují. Amerika dosud měla 125 tisíc mužů a 12 tisíc důstojníků. Nyní ministr války činil návrh, aby americká armáda byla zvětšena. Anglie stejně nezahálí. Věru, stojí to za povšimnutí. Jakmile Američané objednali v Německu zeppelin, v Anglii ihned se vyskytl projekt, vytvořiti vzducholod, která by předčila zeppelin, který Amerika nechala udělat v Německu. Říká se všeobecně, že je to pro obchod, ale kdo zná poměr Anglie k Americe a Ameriky zase k Japoncům, ten pochopí, že tyto vzducholodi budou napřed ve válečné vřavě rozbity a pak, dost možná(?) — že bude obchod.

„Naše Listy“, týdeník katolického lidu v Československu a jež doopravdy jsou dobrým a spolehlivým informatorem o Rusku, dne 5. prosince píše: „Bolševická hrůzovláda prodělává krizi, která sotva jinak skončí, než jejím pádem. Mezi vůdci vznikly ostré spory a prudké šarvátky. Zvláště diktatura náčelníka vojska, Chajma Bronsteina-Trockého, odzvánějí. Byl již úplně odstaven a postaven pod dozor čerezyčajky, oně hrůzovládě smečky, která byla postrachem všech odpůrců bolševiků a jen střílela a vraždila. Dopadne to jako ve francouzské revoluci, kde jeden vůdce vraždil druhého, a když se Murabeau, Robespierre, Danton, Marat a podobní nejvíce nařadili, přišel diktátor Napoleon a Francii ze zmatků vyvedl.“ — Ale v Rusku to dopadne hůř než ve Francii. Tam, dle výroku venkovských lidí a mnohých měšťanů, budou dělati z oběšených bolševiků slavobrány. Bože! Bože! zase království smrti a hrůzy.

Z redakce: Chvedko Skybynecky, autor tohoto článku, je student a jest teprve v začátcích žurnalistické a spisovatelské činnosti. Žádají jsme, aby články, jež nám zaslá — byly většími a na to autor odpověděl: „Mohli bych psati více a o všem, třeba na dvacet arších, ale co potom? — Běda — „porozuměli“ by nám. To přece nejde! Pro vysvobození národa musí se prolít perem na papír

chlapík! On, prosím tě, mne chytne jako zábu a vhodí do vody.“

„Na tom nezáleží,“ podotkl Halajda.

„Tedy na čem?“ otázal se Němec.

„Na tom, že před chvílí jste byl král, ale v následujícím okamžiku ocitl jste se jako zába v řece,“ odpověděl Halajda a nevšímaje si dále Němce, odešel zpět na své místo, poručiv mi, abych dohlédl na zajatce.

Němec, ačkoliv byl hodně zraněn na ruce, usedl na peň a pohlížeje na odcházejícího atamana, otázal se: „Kdo to byl?“

Nechtěje prozraditi osobu atamana, zalhal jsem: „Jeden z Kozáků.“

„Rád bych viděl toho vašeho slovného Bondarenka. — Povídá se, že je bohatýr. Je tomu tak?“ tážal se s nemalou zvědavostí Němec, leč i tu nemohl jsem říci pravdu.

„Kolik je vás?“ neustále tážal se Němec.

„Deset tisíc,“ odpověděl jsem.

„Jenom deset tisíc?“ —

„Budete rozbiti. — Na vás bude učiněn strašný útok. Jistě včera učinili nesmírnou hloupost,“ stručně říkal Němec.

„Jakou hloupost?“ otázal jsem se.

„No s těmi zajatci — vždyť polovice těchto ubožáků bylo postřeleno.“

„To není možno,“ udiven zprávou zvolhal jsem.

„Ano, je to brachu pravda. Představ si, že neuplynulo ani dvou hodin po jejich návratu a skoro celý armádní sbor byl zdemoralisován.

tisíc hektolitrů inkoustu, zkaziti při nejmenším sto nákladních vlaků papíru na články, memoranda, protesty atd. Ne, budu dopisovati, ale jenom po trošku.“

Ukrajinci, rozšiřujte svůj tisk!
A přistupujte za členy „Ukraj. Unionu“.

Staropísecká písnička.

Jeník, Máňa, jsou dvě tuze hodné děti. Tomu »párku« mnozí mohou záviděti. Vyšli ze zahrádky, svítíl měsíc bílý, rázným krokem k Jabulkovi zamířili. Na Havlíčkově náměstí, obchod mají, dobroty tam steré k šmaku prodávají. Sem Jeníček večer chodí každodenně, o lásce sní a o pražské uzenině. Neboť stále nosí v srdci lásku dvojí: jednu k uzeninám, druhou k dívce svojí. Nejdřív na uzeném sobě pochutnává, teprv potom pusy sladké Máně dává. Když byl Jeník ještě mladý, Máňa malá, venku na Jeníčka vždycky čekávala. Čekávala na něj u vchodu do parku, zatím co si mlsal na frankfurtském páрку. U nás platí tato slova: »není šprochu, aby na všem nebylo vždy pravdy trochu«. A tak Jeník čím dál odvahu měl větší, oslovil Máníčku, rozumné ved' řeči. Uzené má milá, lepší stokráte je, Tvoje pusa věru, ani tak nehřeje. Chutná jako mandle, člověk se ho nají, po pusinkách ústa včasně hlad jen mají.

Představ si, že navrátilš se od vás — hned sebrali všechny delegáty od armádního sboru, počali se řeči a mezi tím bylo řečeno, že je vás zde skutečně mnoho, ale že jste všichni zde opilí, že viděli mezi vámi několik žen, kterých jste znásilnili, prý se dívají na ně prosebně, aby jim pomohli. Je to pravda? — Že zde nejsou opilí, můžeš se přesvědčiti z toho jen, že jsi v našich rukou a budeš-li si přát, uvidíš také ty ženy. Ostatně, povstalcům nezáleží, co tam u vás říkáš.

Přisáhám ti, že když jsem přiletěl nad louku a spatřiv chaos, myslil jsem, že je zde všecko opilé a leží mezi vozy, aniž by mohlo se hnouti . . .

A skutečně, na louce byl chaos. Tam stály rozbité vozy a trupy povražděných bolševiků, spousta různých odpadků, takže aviatik pohlížeje dolů, mohl lehcí si pomýsliti, což konečně také se stalo. Když zajatec ukončil svou řeč otázal jsem se: »Poslouchej, můžeš mi říci jednu věc?«

„Záleží na tom, co chceš.“

„Na příklad — kolik a kdy začnou na nás útočiti?«

„Němec chvíli se zamyslel a řekl: »Kdyby mi vzali život, to bych neřekl, avšak to ti řeknu, poněvadž jsem přesvědčen, že se mi nic nestane — leda, že budu mít otravu krve a zhytnu.« —

„Jen mi to řekni a ihned dám ti průvod a budeš u lékaře,“ požádal jsem.

„Vy máte?“ udiven se otázal, —

Odporučujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen **odborně dokonalé** ale i **levné** tak na př. fa.:

Václav Semokrouch, Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu strojů secích, cementářských, mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalější secí stroj doby přítomné, stroje na tašky značky »EternaViktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Račte si vyžádat cenník a přesvědčíte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

„Na soud světa“

jest nádherné dílo, jež vychází v úryvkách v tomto listě, vyjde po Vánocích

úplné v knize!

Cena 10 Kč.

Václav Šlechta, obchod střížním zbožím v Písku obdařil všechny Mikulášem, obdařil i Ježíškem!

»Lékaře sice nemáme, ale máme Kozáka, který ti nejen život, ale i ruku zachrání.

»Totiž, budu mrzák. Čert vem zbraň a všecku tuto válku, co je mi po ní? — huboval a nadával Němec. »Tedy — celá XII. sovětská armáda zítra před východem slunce potáhne na vás,« sdělil.

»A což dělostřelectvo?« otázal jsem se, neboť právě ono nejvíce mohlo být nebezpečným.

»Dělostřelectvo asi ne, neboť vás chtějí obklíčiti.« —

»To se jim nepočarí, odpověděl jsem.

»Teď vím, neboť vidím, že jste ďáblové. Představ si, že skoro polovice vojáků agitovalo ve váš prospěch. Věru, jste chlapci — boj, boj — a tu najednou všechno agituje ve prospěch nepřitele. Celá XII. sovětská armáda měla položit zbraň, ale Budenný, o ten je také chlapík, ujistil, že Halajda je opilec, bandita a že promine-li mu sovětská armáda — přestoupí,« vypravoval mi Němec. Po té se zamyslíl.

»Hm, bolševici ani netušili, že by první aeroplán v sovětské armádě tak brzy ukončil svou službu. Ale jste chlapci, věru chlapci! 600 vojáků, které jste pustili agitovalo ve váš prospěch!« volal Němec.

Dále počal nařikati na bolesti a v ten okamžik zjevil se Halajda řka: »Pojďte s tím člověkem k lékaři. Vždyť nemůže ani mluvit. Všecko mu padá z úst, jakoby myslil, že jej hned zabijeme.«

I skutečně, Němec se trás, ježto věděl, že povstalcí bolševickému důstojníku milost nedají. Chtěl jsem zůstat, abych všecko vypo-

věděl, co jsem slyšel a čeho se dozvěděl, leč ataman mrknuv na mně tak, že jsem porozuměl, že on celý náš rozhovor poslouchal a když více si věděl nepřál, vystoupil a nabídl, abychom šli k lékaři.

Nyní kráčeli jsme do hloubky lesa, kde se nalézal mezi povstálci tento lékař. Ve skutečnosti nebyl to prázdný lékař. Byl to obyčejný sedlák, jenž za světové války byl sanitem. Němčíně jeho přičiněním bylo zde zachráněno od smrti mnoho lidských životů. Znal tento člověk všechny léčivé byliny a trávy. Povídalo se o něm, že vyléčil od narození slepé dítě. Historie tohoto léčení byla tím zajímavější, že onen sedlák vyléčil dítě jednoho lékaře, odborníka to očních nemocí. Bylo to prý tak, že když dítěti bylo šest roků, vozil jej otec do Prahy, do Berlína a všude jen povídali, že dítě vůbec nemá oči. — Po té nešťastný otec se odebral do Paříže — kde sezval lékařský konsil a ten prozkoumav dítě, potvrdil smutnou zprávu. Lékař nechtěje míti v rodině mrzáka, chtěl již ho otrávit, ale najednou onen sedlák, uslyšev tyto zprávy, vypravil se k lékaři a požádal jej, aby mu ukázal ono nešťastné dítě. Podíval se na ně a řekl prý: »Mogu odpřisáhnout, že ani jeden lékař neviděl toho dítěte, ale dítě je vidělo všechny. Otec poslouchal tohoto prostého sedláka, vysmál se mu, avšak léčení neodepřel. Za měsíc dítě spatřilo boží svět a sedlák pak měl potahování, neboť všichni lékaři a lékárníci jej žalovali, že jim odebírá řemeslo.

Pokračování.

Všeslovanské

knihkupectví, nakladatelství

a antikvariát

S. L A V R O V A

V P R A Z E,

Karlovo náměstí číslo 6.,

n a b í z í :

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných

cenách.

UKRAJINSKÝ UNION

Vychází jednou za týden.
Předpláci se v administraci. Zaslavatelno a splatno v Pisku.
Předplatné s poštovní zásilkou nebo donáškou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.
Kolportérům se poskytuje 20%, sleva vždy za hotové: Redakce a administrace Pisek, Rybářská ul. č. 2. Rukopisy se nevracejí. Insertní doklady musí být objednány. Každý, kdo nevrátí 2. číslo t. l. na ukázkou zasláního, považován jest závazně za odběratele. Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

R. Novodvorská:

Vánoční prosba.

*Jest tichá, krásná Svatá noc,
tajemná Láska jde světem,
čarovná její divná moc,
roznáší všude se letem.*

*Každému srdcem zahýbe
vzpomínkou oko se rosi,
někdo za štěstí děkuje,
jiný zas za něco prosí . .*

*Spěchám Ježíšku k jesličkám,
klaním se Ti svatě Dáče,
prosím za bratrský národ,
s nímž osud nakládá lítě.*

*Za zemi, jež lká v bolestech,
sirou, bez nejlepších synů,
sevrženou v tuhých okovech,
za nešťastnou Ukrajinu.*

*Před Tebou sladký Ježíšku,
se hlava má v uctě sklání
a čtu Ti v očkách na líčku,
že neodepřeš požehnání*

*těm synům, již ve vyhnanství
v tom širém světě se souží,
jež vlastní vrátit svobodu
po léta dlouhá touží.*

*Vždyť dost již bylo ztraceno,
drahé ukrajinské krve,
což mohla by téci nadarmo,
tak beztržně, jako prve ?*

*Dej at' v národě miléném
ustane ruka již klatá,
která chce v běsu šileném,
zničiti Slovana — bratra.*

*Ó, dej, at' doba tižavá,
nešťastné poroby mine,
at' Ukrajina zčeléná,
si konečně odpočine.*

L. Š. Zahradecký:

Pokoj lidem dobré vůle.

„Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle,“ tak zněla jásavá píseň andělů při narození Spasitelově. — před více jak devatenácti sty lety. Co krásy a vznešenosti jest ukryto v těchto slovech, která tak jasně ukazují společnosti lidské cestu k míru a pokoji. Jak veliký mají význam, vždyť proneseny byly tehdy, kdy se zrodilo Světlo světa — nejvyšší zákonodárce, který svým učením přivodil naprostý převrat tehdejší filosofie pohanské a který dal člověčenstvu takové zákony, které ani dnes, po devatenácti letech nejsou zaoštalé a které i v budoucnosti budou mít tu oživující sílu — jako měli tenkrát a mají dodnes.

Co od té doby zde bylo filosofů a zákonodárců, ale žádný z nich nevytvořil dílo takové, jako Kristus.

Dnešní materialistická společnost nechce ničeho slyšet o zásadách Kristových, které ona považuje tu za zpátečnictví, ale v tom právě vězí všechny ty její bědy a neúspěchy. Lidstvo hledá pokoje, ale nemůže jej nalézt, ježto jej hledá tam, kde není. Co tu bylo již reformátorů, kteří chtěli svět a lidstvo zreformovat, ale nepodařilo se jim to. Vzpomeňme jen, co tu již bylo filosofických nauk, a náboženského blouznění, jak různé léky se doporučovaly, ale každé selhalo. V posledních několika stoletích to byl materialismus a pak socialismus. Obě tyto nauky chtěly a chtějí provést reorganizaci společnosti lidské, chtějí přetvořiti život člověčenstva. Leč, co vidíme? — Naprostý bankrot těchto nauk. Reorganizaci společnosti lidské nepro-

ve liberalismus, ten jest dnes jako nepotřebná veteš odložen, a socialismus? jehož otcem jest liberalismus — prodělává právě v době přítomné velikou krizi, kterou těžko přežije. Socialismus vybičován až k teroru a násilí, jak vidíme dnes, na komunismu a jen touto metodou, jen šibenicemi a olovem se dosud udržuje při životě (v Rusku).

Plná čtyři léta zuřila válka světová, ale hrůzy její nepominuly a žádným mírem nebyly odstraněny. Ovzduší jest nabito třaskavinami, které mají odstranit různé ty odzbrojovací konference, ale nějak se jim to nedaří, naopak se třaskavin těch hromadí vždy víc a více.

Revoluce na východě Evropy není dokončena, bolševici nejsou syti krve, týrání a žalářování. Židovští vládcí neznají mezi svého hšnění a msty na národech slovanských, oni svémocně a proti právu drží v područí národy slovanské, které kdysi náležely Rusku, ale dnes chtějí býti svobodnými a samostatnými. Leč to jest jim málo, oni chtějí rozpoutati krvavou revoluci v celém světě (vše si podmaniti a všemu vládnouti).

Kdy odpočine si lidstvo?

Kdy popráno mu bude klidu a míru?

Voláme proto v zájmu utýraného člověčenstva, ku všem těm, v jejich rukou leží osudy národů, ke všem státníkům a politikům:

Prohůh, zabraňte již tomu krveprolévání na východě Evropy, nepodporujte ty, kteří chtějí z Evropy udělati jediný hřbitov, moře slzí z krve, bolesti a utrpení. Přičiňte se o to, by již opravdu nastaly jednorázě všem národům a v první řadě Slovanstvu, opravdové Vánoce pokoje, míru a lásky.

O kěz by Vánoce tyto byly poslední — kdy Ukrajínští emigranti je prožívají vzdáleni své vlasti, kěz by již jednorázě ukrajinský národ dosáhl své svobody a mohl rozdařiti pět: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“

Besídka.

Na soud světa.

(Revoluční zjev.)

Měl prý za to dostati tři měsíce žaláře, avšak když otec uzdraveného dítky byl předvolán jako svědek a řekl, že sedlář vlastním jazykem lžal včelka nemocného dítky a po té užíval jen bílkovinu, byl osvobozen. Mnohé jiné vypravovaly se o něm divy, však nejpouzoruhodnější zpráva byla tato. Nyní kráčeje lesem, byl jsem zvědav, co asi počne. Vždyť Němec byl těžce raněn.

„Hrozí vám nebezpečí,“ prohlížeje ruku pravil klidně človíček malého vzrůstu. Byl to právě on.

„Musíte mi dovolit — abych učinil operaci, jinak zhyne jako pes . .“

Němec zbledl. A věru bylo mu úzko, neboť tu nebyl odborník lékař, nýbrž obyčejný Kozák, povstalec, jenž chtěl si zahrávat s jeho životem. Když mu zavázal ránu, řekl: —

Ztratil jste mnoho krve, však tuhle máte trochu vína a posilněte se.“ Rozmlouvaje vyndal z kapsy püllitrovou láhev a nabídl, aby raněný se napil přímo z láhve.

Snad podaný nápoj mu velmi chutnal — neboť pil dlouho, dlouho, pak najednou přestal a řekl: „Špatně!“

Kozák-lékař se usmál. Němec usedl na trávu a neuplynulo ani deset minut a raněný usnul.

„Dejte mu vodu,“ nařídil vedle stojícímu Kozáku lékař a počal rozvazovati raněnému pravici. Zkoumal a dšs mně pojímal, když jsem se díval na tuto hrubou práci. Sedlář hýhal sem tam bolavou pravici a za chvíli ukazováka dva prsty střední jsou pryč. A o pravdu, bylo to mistrovské dílo! Němec ani se nehnul. Lékař vymyl v přinesené vodě ruce, vyndal z kapsy novou láhev a začal vymývat ránu. Za chvíli byla pravice opět zabalena.

„A nyní at' spí! — Až se probudí, bude zdrav jako ryba,“ řekl a počal hubovati, že

Němec tak mnoho vypil. „Je silný. Jiný trochu se napije a již mu nechutná a ten — prosím, vypil půl láhve. Vždyť v řece toho naběru — ale nic, jen kdyby byl pořádný člověk. Hm, myslíte, že je pořádný, co? Vždyť bolševik! Co vám pověděl? Budou bolševici útočiti? A vydrží-li Halajda?“ pořad sypal otázkami jako hráček, takže poslouchaje jej, maně vzpomněl jsem si na babičku, jež pořad se mně tázala, co myslím a pak na generála. jenž, jak se mi zdálo, někam po té se ukryl.

„Ano, jsou to Ukrajinci starého rázu — Ukrajinci, kteří než něco odřežou, desetkrát přeměří. Ti neznají — nekombinují — nevmýšlejí, jen žádají, aby to byl pořádný, aby mohl býti jim vzorem, pak jsou hotovi odezdati pro něj svou duši. Taková byla babička, takový generál, takový lékař.“

Ticho jako v božím nebi panovalo v lese. Byla tma, ale byla jakousi přímennou, omamující. Hlídky, jež byly ponechány na druhé straně řeky, donášely, že bolševici sice se hýbou, ale na útok nepomýšlejí. Bylo to zna-

Všem našim čtenářům přejeme šťastné a veselé Vánoce!

Chvedko Skybynecký:

Vzpomínám si . . .

Poděbrady, dne 21. prosince 1924.

Snem se mi zdají býti léta uplynulá. Ve vřavě válečné bylo často velmi úzko u srdce. Nešťěstí, kolem jen nešťestí! Všude nářky nad ztrátami drahých, nad ústrky a pohromami, hospodářskými, kulturními i politickými. V Petrohradě nenávisť, intriky, nepřátelství a krvežíznivost. V tomto ovzduší bloudil jsem mezi svým ukrajinským lidem, jednak co voják, jednak jako civilista a často hlava mi klesala pod tíhou myšlenek a starostí o svém národu. Chťel jsem býti optimistou i v dobách nejtěžších, ale zklamal jsem se. Poznám jsem, že Rusko existovati nesmí. Byl to stát, jenž ve válce přestal býti státem. Ano, neboť byl vystaven na bezpráví, neupřímnosti a lži. Petrohrad, vybudovaný uměle na úkor zemí ostatních, byl nazýván »Králem východu«. A tento král spíše mohl se nazývat královstvím hrůzy, než-li výše uvede-ným jménem. Ministerstva, zvláštní kastou zaplněná, diplomacie, do rukou rusko-němec-ké šlechty odevzdaná, armáda, na němec-kých základech vybudovaná, všechno bylo odpuzujícím. Věru, není divu, že tento Petrohrad se přeměnil v Leningrad. Toho však málo. Dnešní Leningrad jest provinciálním městem bolševických neřadů. A tak jako kdysi těšil se vítězstvím Petrohrad, tak rovněž dnes těší se Moskva.

A Čechové při čtení těchto řádků jistě si budou mysliti: »Vždyť bylo tam, jako u nás za Rakouska.« — Ano, Čechové se modlili za vítězství zbraní, jež byla namířena proti roz-pínavosti německé, — my zase bloudili po vsích a modlivali jsme se za vítězství zbraně, jež byla namířena proti Rusku.

Ano, my, ukrajinští národovci — si toho přáli. Pracovali jsme slovem, přem modlitbou, ale svět o naší práci nevěděl, — neboť petrohradský režim činil tak strašné útoky, že s jakoukoli prací se nikdo ukázat nesměl. Bylo to hrozné postavení. Neboť našim přá-ním bylo, aby svět o naší činnosti a našem životě věděl, ale zároveň museli jsme veške-rou práci uschovávatí přehlucoce, aby se o

mením, že nás opravdu chtějí přepadnouti a utopiti v řece. Stojící hlídky na svých místech upevňovaly je v myšlence, že jsme se ani nehnuli. Za ten čas zajařil Němec se probudil. Měl slabou horečku, avšak byl si plně vědom svého bídného postavení. Žaloval na bolesti ruky a žádal, aby mu co nejdříve byla učiněna operace. Kozák-lékař podal mu opět jakýsi nápoj a nemocný se chlubil, že jest mu lépe.

»Dobrá, že nám aspoň z nálady nevy-cházíte,« žertoval lékař. Při světle plápolajíc-ho ohně, u něhož sedělo také několik po-vstalců, pozoroval jsem, že Němec na otázku lékařovu trpce se usmál a řekl:

»Jsem vám, pánové, nesmírně vděčný. — Jen kdyby operace — ach, operace, ta mně trýzní.« —

»Jen se nebojte, všechno bude v pořádku.« těšil jej lékař.

»Chtíš-li ruku?« otázal jsem se.

»Ne — schází mi,« odpověděl.

»To nic, nic — propadne všechno jako na psu.« smál se lékař. »Nechcete-li čaj?« — na-bídl, —

»Ano — s radostí, beztoho mám v žaludku větší revoltu než v Moskvě.

Dva Kozáci dali se ihned do vaření čaje, a poněvadž vařili na rožni v plechovém nádobí, za deset minut byl čaj hotový. Nyní rozlívše jej do hliněných hrnců, jež byly snad

ní nedozvěděl Petrohrad. Ovšem, že to byla chyba. Evropa o nás neví. Ba, mluvím-li s tím neb oním českým profesorem, ať již gymnasiálním či universitním o ukrajinském národním hnutí, křčí tento rameny, a je dobře když nevzejde z této naší rozmluvy mrzu-tost. To mluvím z vlastní zkušenosti. Zrov-na před několika dny rozmlouval jsem s vel-mí váženým profesorem a k tomu redakto-rem o naší ukraj. otázce. Když jsem řekl při-činu slovanského neporozumění, rozzlobil se onen a řekl: »Proč jste nic nedělali do revo-luce? — Proč o vás nikde a ničeho nebylo slyšeti?« —

Užasl jsem nesmírně! Český profesor může, prosím, stavěti takovou otázku, jako: »Proč o vás nikde a ničeho nebylo slyšeti?«

Ale zdá se mi, že celá věc nevězí v této otázce. Češi o nás ví, ví o našem boji, znají naši kulturu, ale zapírají to buď ze stranic-kosti, buď z nepřátelství k ukraj. hnutí.

Chápu toto nepřátelství. Vychází ono z ohromného zklamání. — Naděje na »strýčka« ztroskotaly. Jaký div, že dnešní Československo hledá spojení s tímže nepřátelským, nejen nám Ukrajincům, ale všemu Slovan-stvu, Ruskem. Chápu, že dnešní poměry Československému státu diktují, aby Československo bolševický stát uznalo, ale nemohu pochopiti, jak může Československá republi-ka přehlížeti naše státotvorné snahy? Vždyť dnešní sovětské Rusko jest stejně našim hro-bařem, jako bylo ono staré, o němž jsem se zmínil v prvních řádcích.

Ale my víme, kdo toho nejvíce chce. Jest to strana čsl. socialistů a bývalí legionáři. — Bože, jak se mění svět. Čeští legionáři, kteří byli na Rusi a kteří tamnější poměry poznali, kteří na Ukrajině byli v každém domě vítá-nými, zapomněli na všechno a podporují ty, jež uvrhli nás do nové poroby.

Jen tolik k dnu narození Krista a koneč-ně i k Novému Roku.

Z ukrajinštiny přeložil — haš.

Zasláno!

Ukrajinské Inteligence!

Příspěvek tento chtěl jsem původně za-slati některému pražskému denníku, leč či-

ještě z Adamových dob, položili cukr a začali opět vařiti, prý pro atamana. Napiv se čaje, raněný připadal mi čerstvějším, ale za chvíli žaloval, že je mu zima. Přikryl jsem jej ko-záckým pláštěm.

»Poslouchej!« najednou zahovořil. Usedl jsem vedle. »Poslouchej.« ticho, jež obklopuje nás, přivádí mně na myšlenku, že vás tu není 10.000.

»Je více, než 10.000,« odpověděl za mně lékař.

»Někdo přijel nám na pomoc?« otázal jsem se.

»Ano, přijel Sokolovský, vždyť bude vý-prava na m. Pečery,« přisvědčil nenučené lékař.

»Řekl bych, že lžete — ale poněvadž přede mnou Kozáci, musím věřiti.«

»No jen proto věřiti nemůžete,« najednou zahovořil u ohně sedící mladík.

»Ach já znám — znám Kozáky — mají-li dobrou vůli, do nebe polezou a když . . .«

»To ne,« vyrušil jej Kozák. »Kozák leze do nebe pokud nezapláče a zableskne-li se mu jednou v očích slza, pak samo nebe také musí plakat, nebo právě tehdy Kozák jde do pekla.« —

»Jak tomu mám rozumět?« tázal se Němec, ale Kozák rozjímaje a nevšímaje si otáz-ky, pokračoval: »Padne-li jednou jeho slza,

ním tak »Ukrajinskému Unionu« a sice proto, že mnozí z ukrajinských emigrantů našeho denního tisku nečtou a čeští čtenáři to čísti nemusi, neboť jim to neplatí, týká se to hlav-ně a jediné Ukrajinců samotných. Jsem po-zorovatelem Vašeho hnutí, Vašeho boje o sa-mostatnost. Často slyším Vaše nářky na utla-čování a nezdar v politice a přece vidím tak malý zájem o věci nacionální, právě ve Va-ších řadách.

Čtu »Ukraj. Union« a musím přiznati, že se mně tento líbí jak svoji technickou úpra-vou, tak i vnitřní hodnotou. Co mně však zaráží jest to, že ukrajinská inteligence do něho přamálo píše a že všechno jest jen na několika lidech, kteří vše vedou a řídí. Při počátku vydávání »U. U.« jsem četl v Národ-ní Politice, že do tohoto budou přispívatí ukrajinští profesori, kterých, jak jsem infor-mován, jest tu dostatek. —

Co však vidím?

Pouze jen několik osob pracuje do úmo-ru, jak vedle svých starostí o život stará se a pracuje na tom, by přesvědčili politickou veřejnost evropskou o nutnosti samostatného státu Ukrajinského.

Co dělají ukrajinští profesori?

Co dělají ukrajinští doktoři, ať jsou již doktory university ukrajinské anebo naší university Karlovy? —

Co dělá ostatní inteligence? Jak vidím, buď málo, a nebo nic. Proto nářek není na místě. Bylo by si však přáti, by inteligence ukrajinská stála v popředí boje národa za samostatnost.

Prof. B. Z.

Hlas utlačovaného Slovana.

Polský teror na Ukrajině. Štěpán Pan-čyšyn, jenž jest podezříván z účastenství na atentátu na presidenta polské republiky, byl předečtem těžce mučen . . . Polští žandar-mové bili jej, přikryvše ho mokrým plátnem, aby prý nebyly modřiny. Stejný osud potkal i příbuzného Pančyšyna, p. Dra. Pančyšyna, jenž před několika dny byl také zatčen. Jak se nám oznamuje ze Lvova, Dr. Pančyšyn jest výborný lékař. Před zatčením navštívil jej mnoho nemocných, kterým p. Dr. Pančy-

pak hoře všem, i vlastním dětem. Jen se po-dívejte. Honta zničil své vlastní děti, pak pla-kal nad nimi, ale Lachům bylo hůře,« ukon-čil hlasitě Kozák.

Nastalo ticho. Jenom lehký půlnoční vá-nek kolisal korunami vysokých stromů. V ob-ličeji každého bylo viděti tuto strastiplnou otázku: »Jak se to počne a jak to asi skončí?« Kol dokola plápolaly malé ohně, okolo nichž jedni o čemsi rokovali, druzí spali. Byla mi dlouhá chvíle. Spát se mi nechtělo a hledal jsem přličny k rozmluvě. Najednou můj zrak spočinul na raněném Němci, jenž právě nad mně se také díval.

»Poslouchej,« počal jsem, »jaká nálada vůbec panuje v sovětské armádě? — Nečiní-li ti to obtíže, pověz mi.«

»Docela jednoduchá! Nikdo si nepředsta-vuje, čím to všechno se skončí. Ruský mužik docela chladnokrevně přijal rozkazy — plní je a jest mu úplně lhostejno. On věří, že for-ma nemá býti prázdná a je to úplně logické.«

»Ale ten, ten Trocký a Ko?« —

»Jsi pořádku divný! Nevzdělaný ruský mu-žik je podoběn svíce, které naprosto je lho-stejno, kdo ji rozsvítí a zhasí.«

»Zahrnujete-li do toho i našeho mužika?« otázal se lékař.

šyn dával rady a poskytoval pomoc. Najednou ale do přijímací síně vletěla polská policie a prohlásila, že všichni jsou zatčeni. Nikdo nevěděl proč a zač. Teprve ve vězení bylo jim řečeno, že jsou uvězněni za atentát na polského prezidenta, při otevření podzemního veletřhu lvovského. — Uděšen tímto sdělením, lid prohlásil svou nevinou, ale polští policisté pohrozili jim a odešli. Za chvíli přišli do vězení zase, odváděli odtud po jednom, ale do cely vrátili se jen čtyři. Ostatní — podlehl těžkým zraněním na těle, a jakozto nemocní, jež byli uchyváni v lékařské síni, byli odevzdáni do kriminální nemocnice. Toto prostě zaznamenáváme. — had.

Poláci na Bílé Rusi. Dle došlých sem zpráv zřídili Poláci na okupovaném území běloruském úřad, skládající se z třech Poláků, k němuž mají být vedeni všichni ti, již se dopustí »zemězrády«. Tento úřad má prý mnoho agentů, kteří mají dávat pozor na každé hnutí běloruského lidu. Něco podobného měli r. 1919 bolševici v Kijevě. Byl tam totiž zřízen soud z třech osob. Člověk, který se tam dostal byl souzen ukrutně. Měl totiž pro své osvobození mluvit hlasy všech tří soudců. Panoval-li názor u dvou ten, že uvězněný má být propuštěn, byl nutný i souhlas třetího. Neboť nesouhlasil-li třetí, uvězněný byl popraven. Budou-li Poláci takto řádit na Bílé Rusi, pak to bude vypadat, jak to nyní vypadá v sovětském Rusku.

O. K. Hovzn:

Hlas ze Záporoží.

Vstávej, vstávej, Záporožci,
vezmi šavle křivé,
pojedeme na soud boží
mstítí spravedlivé!

Vezmeme si dlouhá kopí
a každý pár koní —
Za uší čuprny — copy!
Ať podkovy zvoní.

Vyjedeme z Dnipra řeky,
minem' řvoucí prahy —
nikdy víc neužij' věky,
jak budem' bit' vrahy.

»Ježem', páni, k vám na svátky,
vzkřiknem do Krakova.
»Chceme svoji Halič zpátky!
Naše bude znova!!!«

»To ne! Vím nač narážíte, však mohu ujistiti, že svým bojem ničeho nedocílíte.«

»Myslíš?« otázal jsem se.

»Jsem přesvědčen.« —

»Ale proč?« —

»Proto, že samostatná Ukrajina jest neštěstím celé Evropy. Ukrajina přitáhla by všechny Slovany do svého středu a zbylo-li by místo pro cizince, musel by je bojem vydobýt před jakýmkoliv konkurentem. Však přísahám, že k tomu nedojde, neboť my neustoupíme z Ruska a Rusko zase neustoupí z Ukrajiny. Ostatně, nač mám ti to vykládat?« s naprostou lhostejností ukončil Němec. Za chvíli Němec dřímá. Lékař fukl mne do lokte a odešli jsme stranou.

»Ta bestie — má pravdu,« zašeptal mi lékař. Představte si . . . hm, hm a já hlupák všem slovanským se smál . . . a věru je to zajímavá otázka. Češi hned by k nám se přidružili a pak bychom tu Němce neléčili. Ha? Co myslíte? — Češi nás mají rádi, co? Jsou v pohrdání, ale my je dohoníme — co?« —

Mlčel jsem. Nezajímalo mne otázka slovanská. Měl jsem všechny nervy napjaté — vždyť každou chvíli měl sem dorazit bolševické vojsko. Hlava byla plná přehřívajících myšlenkami a kráčeje, nabídl jsem lékaři, abychom šli ku břehu řeky.

Různé zprávy.

Socialistický útok na náš list. »Prácheňský Kraj«, který vychází v Pisku, v č. 49. se zajímá o naši barvu. Tož hlásíme, že naše barva jest žluto-blankytná. Jest to barva našeho ukrajinského národa. To by byla naše odpověď k č. 49. K č. 50. dovolíme si s »Pr. Kr.« nastoupiti malou polemiku. »Pr. Kraj« cituje článek našeho autora p. Fečka Skybyneckého, otištěný v č. 10. »Ukraj. Unionu« — dodává: »Lépe však by bylo, kdyby tento nadšený stoupenec neomonarchismu vysvětlil zdejším Ukrajincům a veřejnosti, proč tak náhlá změna programu?« Kolik těch neomonarchistů stojí za zdejším »Ukrajinským Unionem«. Tázeme se »Prácheňského Kraje«. Jakým »zdejším Ukrajincům?« Tuto otázku položit musíme, neboť zde, speciálně v Pisku — takových Ukrajinců — kteří by měli starosti o porobenou vlast — není. »Prácheňský Kraj« jak se zdá, myslí, že F. Skybynecký jest sám a že »ti neomonarchisté«, kteří s ním jdou, nemají s Ukrajinou i s ukrajinskou národností nic společného. »Prácheňský Kraj« se plete do věci, které naprosto nerozumí. Vždyť je jasno, že jsou-li »ti, kteří s ním jdou«, tedy F. Skybynecký, není sám. Mají-li ti to něco společného s Ukrajinou, a s ukrajinskou národností, na to odpovídati nebudeme, neboť pokládáme to za zbytečné. Co se týče té »náhlé« změny — tu odpovídáme, že »P. K.« nečetl »Ukraj. Union« vůbec. My, hned ze začátku šli proti socialistům. A pak »Ukraj. Union« je teprve v počátcích. »Pr. Kr.« nechápe (a také chápat nemůže, neboť to není možné), jaké jsou poměry, jež panují mezi ukraj. emigrací, která vychází ze zmatků a tudíž začíná tvořiti politické skupiny, které svůj program prohlásit, mají vždycky úplné právo. »Pr. Kraj« dále podotýká, že tato záležitost jest spíše záležitostí určité politické strany a jejího píseckého sekretariátu, s nímž redaktor »Ukr. Unionu« v poslední době jest až v příliš nápadném styku« atd. Upozorňujeme »Pr. Kr.«, aby byl opatrnější, než změna redaktora a prohlášení jistého směru neznámá ještě, že by »tato záležitost byla záležitostí určité politické strany.« »Ukraj. Union« může mít svůj názor, ale nemusí býti ve spojení s tou neb onou českou stranou. Ku konci svého, skutečně nemístného útoku, »Prácheňský Kraj« píše: — »Bylo by fůdž lépe, kdyby neomonarchisté

mluvili jasně a otevřeně a neskrývali se za slovanskými myšlenkami a nemluvíli za národ, když k tomu nemají žádného práva ani legitimace.« — »Pr. Kraj« tedy nám radí, abychom »mluvili otevřeně, a neskrývali se za slovanskými myšlenkami atd. Děkujem za radu, ale dovolujeme si odporučiti, aby příslušníci »Pr. Kraje« lépe četli »U. U.« V »U. U.« jest všecko jasno. Není-li něco jasno, tedy žádáme, aby »Pr. Kr.« řekl, co vlastně není jasné. Co se týče práva mluvit za národ, tu »Pr. Kraj« zapomněl, že právo, hájiti státoprávní znaky toho neb onoho národa má každý upřímný vlastenec, ba každý humánně smýšlející člověk a mimo to »Pr. Kr.« neví, že mezi ukraj. emigrací jsou elementy produktivní a neproduktivní, že jest emigrace dvojího druhu, politická a nepolitická. »Pr. Kr.« mluví tónem, jakoby »Ukraj. Union« dělал něco, co již reprezentuje ukraj. národ. — Kdyby »Pr. Kraj« řádně prostudoval uveřejněný v č. 9. program, nikdy by toho nepsal, neb v par. 1. jest jasně řečeno, proč a za jakým účelem byl založen »U. U.« To je jeho hlavní úkol a nikoli legitimovaná reprezentace. Doufáme, že po tomto vysvětlení »Prácheňského Kraje« všecko bude jasno a že tento nechá nás v klidu, neb máme práce bez toho dosti.

»Ukrajinské Slovo«, které vychází ve Lvově v rubrice denních zpráv konstatuje, že vnitřní stav polské republiky spěchá ku propasti. Nový ministr vnitřních záležitostí Ratajský, který změnil ministra Gibnera, činí projevy, které prý stojí asi tolik, jako jeho předchůdce. Je prý ohromným ignorantem. Pro t. zv. »Kresové zprávy« prý utvořil jakýsi podivný úřad, kde bude úřadovati pověstný Tugut. »Ukrajinské Slovo« zkrátka líčí věci tak, jakoby Polsko skutečně bylo před shroucením. Konečně jednou se tak jistě stane. Polsko přilhl mnoho si vzalo na krk. Nyní jak vidíme, odhodil tuto tíhu nemůže a něsti ji také nedovede. Víme, že ten, kdo ocitne se v podobném postavení, vždycky nalezně východ v sebevraždě. Ale Polsko není jednotlivec, nýbrž národ, který si sám připravil provaz. — had.

Čsl. červený kříž na venkově. Činnost Čsl. červeného kříže jsme se dosud nezabývali neb neměli jsme příležitosti poznati tuto organizaci, ve skutečnosti plnou milosrdenství k lidu. »Červený kříž« se může právem nazývatí organizací lidovou. Říkají, že jest to organizace humánní, ale toto moderní

»Vy jste mu řekl, že nás je tu 10.000?« najednou se otázal.

»Ano!« odpověděl jsem.

»Vždyť jsem to ihned pochopil.«

»A Sokolovský skutečně přijel?«

»Ano — ale on není zde.«

»Kde tedy?«

»Odejel k Brodu, aby přikryl nás po případě, když budou zde, přešedše řeku, vrazil by z týlu.«

»To bude krve« — podotkl jsem.

»A to všechno na cestě k synu . . .«

Stál jsem zaražen. Odkud to ví? —

»Je vám divno, co? — Ten generál je sice pomatený, ale dábel ho za jazyk nedrží. Chodí a čte Kozákům evangelium, a pořád prorokuje Amen.

»Nevíte-li kde se nalézá nyní?« otázal jsem se.

»Říkal, že půjde k bolševikům.«

»Ale to není možné. On od nich prchl. —

On byl jednou jedné a téže noci se mnou žalářován. Jestliže skutečně odešel, tedy skutečně je pomatený.

Udiven a neméně překvapen sdělením — začal jsem povídati, jak jsem se setkal s ním v lese, jak byl u něho doma, jak zavraždil bolševického detektiva, jak byl vězněn a jak za několik dnů po té potkal jsem ho v lese.

»Všecko to mi připadá podivným,« zakončil jsem.

»Ano, on jest podivín. — Poslouchal jsem jeho vypravování, jak byl na obědě u různých císařů, a jak sekal na pravo a na levo v roce 1905. Po té se smál a říkal, že člověk, který skutečně ocenil jeho zásluhy, byl Kerenský, který jej jmenoval generálem.« —

»Všecko to připouštím, ale nechápu, jak dovedl přizpůsobiti se ve vsi?« — Nacházeje se u něho, představil jsem si jej jako sedláka . . .

»Promiňte,« vyrušil mne lékař, »v naší vsi žijí dvě plukovníci, kteří jsou lepšími sedláky než —«

Další slova uměla mu na rtech. Celý les se pohnu. Všecko v němém napjetí se hnulo se svých míst, neboť na druhé straně v pološeru se objevili holčevici.

»Bolševici! Rusové! Bolševici,« v rozecivěném šeptu všecko, co tu bylo. Postupovali jsme s lékařem ku předu. Jda stranou od lékaře, spatřil jsem státi v úkrytu Halajdu a vedle něho tiskna v ruce šavli, stál Holáš. — Stáli tu oba bez pohnutí. Rozednívalo se. — Stál jsem nedaleko atamana a začal pozorovati přibývající bolševické vojsko. Křik, lomoz a nadávky naplňovaly ranní ticho. Ale jak mnoho bylo tam mezi bolševický křiku —

slovo k této organizaci nepřiléhá. Červený kříž je organizací, již korunuje nikoli humanita, nýbrž milosrdný poměr k bližnímu. Víra Kristova učí, abychom navštěvovali nemocné. Červený kříž toto poslání plní doopravdy poctivě. Právě před několika dny byli jsme svědky velikého a skutečně na dnešní dobu vzácného zjevu, jenž se odbyl ve Lhotě Smetanové u Písku. Abychom správně informovali své čtenáře, uvedeme pouze toto: Jest neděle. Venkovský lid vrací se z kostela a tu vidí, že do vsi vjíždí automobil čsl. Červeného kříže. Za nějakou chvíli, na pokyn učitele snázejí děti co nějakého hostince deky, aby zakryly okna, neboť se bude promítati zdravotní film. Zajímá mne to velice. Kráčím k naznačenému hostinci. Je tu učitel, který táhne z místa na místo lavice a rozšafný šofer vynáší z auta kinematografický přístroj. Majitel hospody pohlíží s nedůvěrou a s obavou, neboť šofer doopravdy začíná si tu hřspodařiti po svém. Staví aparát, který mu následkem nerovné podlahy nechce státi rovně. Ubožák. Běhá, hledá roudu prkenka, táhne od automobilu oknem přes — a tu teprve majitel hospody vidí „zkázu“. Šofer totiž otevřel okna, jež byla uzavřena na zimu. Ale to není všechno. Z venku se dalo, ale okno, jež vychází na chodbu lze otevřít jen tehdy, když se octneš na skříň, která stojí pod oknem a v níž jest plno sklenic. Ale neúnavný šofer toho nedbá. Opravdu šikovný! Za chvíli jest téměř vše hotovo. Teď na jevišti vystupuje nová osoba. Jest to MUDr. Karel Slavík. Jsem zaražen. Doktor zpozorovav mé překvapení, praví: „Jezdím sice a hlásám čistotu, ale sám — pán Bůh mi promine“, ukončí krátce a hned do práce. A skutečně kdybyste ho potkali, řekli byste, že je to nějaký strojmistr. Pracuje až do poslední chvíle. A práce jest tu dost. Přichází určená hodina a selský lid se hrne do síně. Pan Dr. Slavík vystupuje a přednáší. Přednáší o zá-pase s tuberkulosou vše, bratrsky a ku konci šlyšíte, že přichází na pomoc postiženým a s varováním a poučením pro zdraví. Ti, kteří chápou význam tohoto spásitelného cestování, se vši pozomostí naslouchají vřelým, nestranným a politikou nepředpojatým

tak rovněž zde u Halajky bylo mnoho klidu. Bolševičtí komandanti rozjíždějí se loukou a sami nevěděli, co mají počítí.

»Aeroplan! Aeroplan! Náš aeroplan!« — Volali ti, již první jej spatřili. Najednou všichni stíchlo. Mnozí obraceli své hlavy vzhůru, neboť mysli, že se zjevilo létadlo nepřátelské, ale když několik lidí začalo táhnouti zříceniny létadla na louku, tu všechno běželo sem.

»Banda! Zlodějové! Zbojníci! Uprchlí nám pod nosem,« nadával jeden bradatý důstojník, pod nímž kůň, jak se zdálo chtěl prchnouti do nebe. Za malou chvíli nesli sem mrtvého pilota. Tisíce voláků, neohlížejíce se na rozkazy svých velitelů, hrnuli se, aby mohli se podívatí na tyto zříceniny.

»Zbojníci! Zlodějové!« všeštěla zbolševisaná chátra. Ale zbojník-zloděj stál tu v úkrytu a díval se na tento dav a litoval jej. Ano, lito bylo toho lidu, vždyť netuše stál zde obrovskou hromadou — takřka v polokruhu před 500 střelci, patnácti kulomaty a osmi děly. Proklouzl jsem jako stín k atamanovi. Stál zde bled, Golíš klečel před ním na kolenou a žádal jen o jediné slovo: »Dovol.«

»Nemohu,« zašeptal a slza zjevila se mu na očích. Leskla se jako rosa na slunci, ale rosa nevyrušuje list z jeho klidu, kdežto tato slza otřásla celým Golíšovým nitrem a přinucovala jej mlčet.

»Nemohu,« toto jediné slovo mělo tak obrovskou sílu, že všechna zákazonosná zbraň

slovům, rádi by poslouchali do rána, ale ti, kteří nechápou, s netrpělivostí čekají na film. Konečně dynamo u auta začíná pracovati a na plátně se objevují slova, všichni čtou, ale síla elektrického proudu ruší nepevně postavený aparát. Nastává tma — zase svízele, ale šikovný šofer ihned přivádí všechno v pořádek. Zjevuje se obraz za obrazem. Teprve začínáš chápati, jak jest důležitá pro naše zdraví věda lékařská. Pan Dr. Slavík stojí u ekranu a doopravdy jako slavík šiběťá — přednášeje o každé i té nejmenší bacille, která přivádí naše zdraví do stavu chorobného. Práce tato jest těžká, ale p. Dr. Slavík je spokojen. Jeho oblíbení záhlí radostí, neboť zrnka zdravotní padla na vhodnou půdu. Zdař Bůh Červenému kříži!

Trockého stihá prokletí. Trocký je po-

slán opět na Kavkaz, odkud se před časem vrátil. Ale je tam poslán opětně ne jako pacient, nýbrž jako vyhnanec. Je-li možno v tomto případě mluvit o nemoci, pak je to nemoc politická, která nebude na Kavkazu vyléčena. Stoupenci »trockicismu« právem budou se dívatí na tento akt bolševické vlády jako na akt brutálního násilí a tím větší obtíže budou dělat oficiálnímu vedení. Vyhnanství Trockého je tedy posledním hřebem do rakve bolševismu ruského a mezinárodního. Ubíjí se svou vlastní taktikou. To je ovšem jeho vlastní věc. Jest to jeho prokletí. Hlas lidu jest hlas Boha a lid již dávno proklel Trockého, neboť většího krvežiznivce mezi bolševiky nebylo. — had.

Odporujeme vždycky jen tu firmu, o které víme, že její zboží jest nejen odborně dokonalé ale i levné tak na př. řa.:

Václav Semokrouh, Kozojedy-Kralovice u Plzně,

kde najdete speciální výrobu strojů sečích, cementářských, mlýny, sušárny a veškeré stroje hospodářské.

NOVINKA! Nejdokonalější sečí stroj doby přítomné, stroje na tašky značky »Eterna Viktoria«.

Formy na roury kanálové a mnoho jiného zboží, z oboru hospodářského.

Raďte si vyžádat ceník a přesvědčíte se, že v celém Československu lepšího a lacinějšího zboží nenaleznete.

jež stála v úkrytu, musela mlčet. »Nemohu« dávalo život tisícům. Těm tisícům, kteří na druhé straně řeky všeště nadávali. —

»Nemohu«, ovládlo veškerý prostor. Bylo úžasné ticho, ale jakýsi podivný, téměř děmonský smích uslyšeli všichni, kdož tu byli. Smích tento a v zápětí hrozná slova a výroky, byly blízko i daleko — daleko i blízko. Někdo smál se a pravil: »Ubohý Halajdo, co stalo by se s tvým »nemohu«, kdyby tě slyšeli? — Byl bys klidný — zhybnul bys jako ničema, jako červ, jako had!«

A Halajda slyšíc tento hlas, jaksi podivně škube sebou. Ne jeho obličej je viděti ohromnou bolest, zdá se, že chce dáti povel k palbě, ale hlas opět se mu směje a praví:

»Tedy zakřičíš: Puuhu? — Ale vždyť tys včera dal jim svobodu? Bylo jich 600 a nyní 6000? Co? — 6000 lidských životů. Vem! Vem! Neboť oni vezmou tvůj. Hle! Oni již hledají břehu, jako divá zvět, jež chce tě polknouti. . . Chceš jíti ku břehu a říci jim: Nemohu!« Cha! Cha! Cha!

»Chceš zhybnout v otevřeném boji?« — Chceš se ukázati jim, aby tě spatřili? Vždyť jsi se jim včera ukázal? Tys přece byl mezi těmi 600 vojáků? — Tys propustil je a hle, oni přivedli jich sem. desítkrát více, aby tě ukřivovali. No, propust je! Propust! Dej jim možnost, aby se shromáždili ještě jednou tak a pak tě povedou na Golgotu. . . No, oni rvou, že jsi zbojník, že jsi syn lůzy, syn chátrý — zlý démon, nepřítel nejen svému lidu, ale i všemu Slovanstvu? — Co?«

Všeslovanské knihkupectví, nakladatelství a antikvariát S. L AVROVA V P R A Z E, Karlovo náměstí číslo 6. n a b í z í :

Knihy, učebnice, mapy, pohlednice všech slovanských jazyků při mírných a dostupných cenách.

Poesle v prose.

Nemysli si Vladimíre, milující dobrotu, moderní že občan náš dnes ve své chuti skoupý, rozumí-li trochu zboží — prima pražské uzenici, tedy jde tam — kde je dobrá — a ji koupí. Nade všechno miluje pak — jen uzené zboží, kdo rád ho s chutí pojí — starý, mladý, děti. K večeri má rád párečky — s tenkou jemnou kůží, správným uzeninám musí ovšem rozumět. — Já také rád krkovičku, za tu bych dal všechno!! »Cena pražských uzenin — na Vánoce snižena, — jedním hlasem volá kde kdo: žena, muž i děcko, »nejlepší je uzenina — od Jabulky koupená!« —